

Sanitized Copy Approved for Release 2010/02/22 : CIA-RDP80T00246A034000160001-6



STAT

Sanitized Copy Approved for Release 2010/02/22 : CIA-RDP80T00246A034000160001-6

МИНИСТЕРСТВО НА НАРОДНАТА ОТБРАНА

7,62-мм
ЛЕКА КАРТЕЧНИЦА
ДЕГТЯРЬОВ
(РПД)

РЪКОВОДСТВО ЗА СЛУЖБАТА

ОБЩИ СВЕДЕНИЯ

НАЗНАЧЕНИЕ И БОЙНИ СВОЙСТВА НА КАРТЕЧНИЦАТА

7,62-мм лека картечница Дегтярьов (РПД) (рис. 1)
е основно автоматично оръжие на стрелковото
отделение.

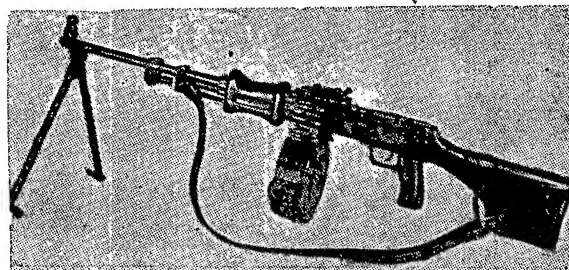
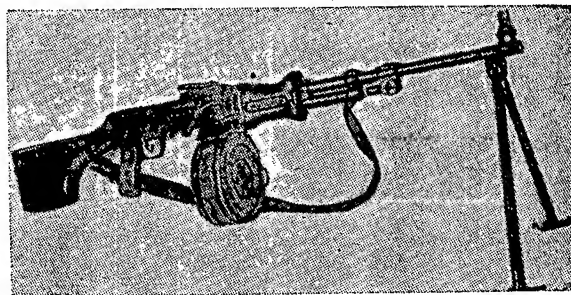


Рис. 1. Общ вид на 7,62-мм лека картечница Дегтярьов
в бойно положение (вид отдясно и отляво)

Леката картечница е предназначена за поразяване на открити групови и важни единични живи цели на разстояние до 800 м и на самолети и парашутисти — до 500 м.

Мерно разстояние — 1000 м. Картечницата се обслужва от мерач и помощник-мерач.

Стрелба с картечницата може да се води с къси и дълги редове или с непрекъснат огън. Бойната скорострелност на картечницата при стрелба с къси редове е 150 изстрела в минута. За стрелба с картечницата се използват 7,62-мм патрони обр. 1943 год. Стрелба с картечницата може да се води от всички положения, в това число и в движение.

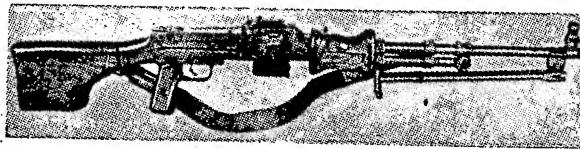


Рис. 2. Общ вид на 7,62-мм лека картечница Дегтярьов в походно положение

При поход картечницата се носи на ремък. В походно положение краката на двуногата се сгъват под цевта и се закрепват с пружинна скоба (рис. 2).

Основни данни за картечницата са дадени в таблицата (гл. приложението).

КРАТКИ СВЕДЕНИЯ ЗА УСТРОЙСТВОТО НА КАРТЕЧНИЦАТА (ПРИНЦИП НА УСТРОЙСТВОТО)

Леката картечница Дегтярьов е построена на принципа на отвеждане част от барутните газове през специален отвор в стената на цевта.

По устройство на частите и механизмите, осигуряващи автоматичното действие на картечницата, тя

е подобна на картечниците ДП и ДПМ. Затварянето на канала на цевта се извършва от два разтварящи се встрани бойни упора, съединени със затворния блок.

Подаването на патрони в картечницата се извършва от металическа лента със 100 патрона. Лентата се намира в кръгла кутия, прикрепена към картечницата отдолу. Патроните от лентата се подават направо в патронника.

Спускателният механизъм на картечницата е устроен за водене само на автоматичен огън и има предпазител от случайни изстрели.

Мерникът е секторен, разграбен на разстояния за стрелба до 1000 м.

Двуногата на картечницата е неделима, краката на двуногата в бойно положение са ограничени от изместване напред или назад.

Картечницата има полуложа за по-удобно придържане при стрелба в движение и за предпазване на ръцете от изгаряния при предвижване с картечницата на бойното поле.

Цевта не се отделя от цевната кутия. Охлаждането на цевта е въздушно. С картечницата могат да се произвеждат до 300 непрекъснати изстрела без охлаждане на цевта.

STAT

STAT

ЧАСТ ПЪРВА

**УСТРОЙСТВО И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ
НА ЧАСТИТЕ НА КАРТЕЧНИЦАТА.
РАЗГЛОБЯВАНЕ, СГЛОБЯВАНЕ
И ПРЕГЛЕД НА КАРТЕЧНИЦАТА**

ГЛАВА I

**ОПИСАНИЕ УСТРОЙСТВОТО НА ЧАСТИТЕ
И МЕХАНИЗМИТЕ НА КАРТЕЧНИЦАТА¹**

Леката картечница Дегтярьов се състои от следните основни части (рис. 3): цев 1, цевна кутия 2, водител 3, мерни прибори (мерник и мушка) 4, полуложа 5, двунога 6, затвор 7, затворна рама 8, ръкохватка за пренапълване 9, бойно-възвратна пружина 10 с водещо стебло 11 и стебло 12, спускова рама 13 с приклад и спускателен механизъм и кутия 14 с лента. Освен това към картечницата се дава шомпол 15 и принадлежности, поместени в кутия 16.

1. ЦЕВ

Цевта (рис. 4) служи да даде направление на полета на куршума. Цевта е съединена с цевната кутия чрез резба и е закрепена с щифт (неразглобяемо).

¹ В текста под рисунката в скоби са посочени чертежните номера на частите и механизмите на картечницата.

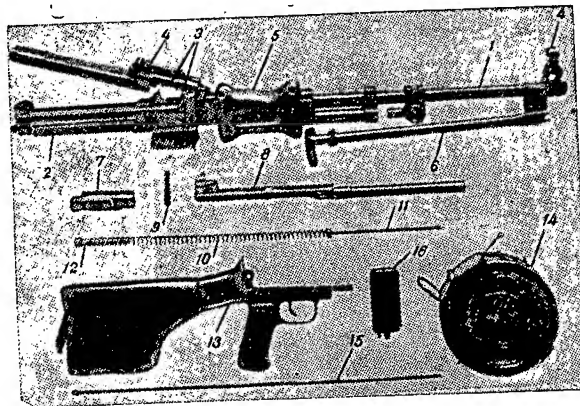


Рис. 3. Основни части и механизми на 7,62-мм лека картечница Дегтярьов:

1 — цев (1—14); 2 — цевна кутия (1—1); 3 — водител;
4 — мерник и мушка; 5 — полуложа; 6 — двунога; 7 — затвор (сб. 2—2); 8 — затворна рама (сб. 2—1); 9 — ръкохватка за пренапълване (0—1); 10 — бойно-възвратна пружина (3—33); 11 — водещо стебло (3—32); 12 — стебло (сб. 3—6); 13 — спускова рама с приклад и спускателен механизъм (сб. 3); 14 — кутия с лента; 15 — шомпол (04); 16 — кутия с принадлежности

На цевта са закрепени: основата 1 на мушката, в напречния улей на която с винт 2 е закрепен предпазителят на мушката 3, газовата камера 4 и газовата тръбичка 5. Отвън цевта има пръстеновиден канал 7 за закрепване на двуногата и резба 6, в която се завинтва дулната накладка при чистене канала на цевта или втулката при стрелба с халосни патрони. За да се предпази резбата 6 от побитости при експлоатация на картечницата, на дулната част се завинтва муфа.

Забележка. Картечниците от по-старо производство нямат резба на дулната част на цевта.

На задния срез на цевта има изрез 8 за изхвъргача. Отвътре цевта има надлъжен канал, който се разделя на патронник 9 и набраздена част 10.

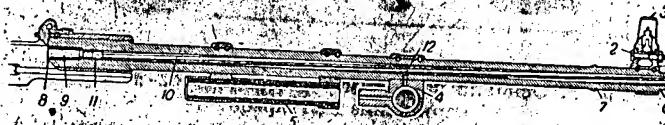
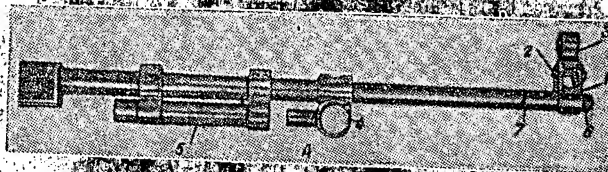


Рис. 4. Цев.

А — вид отдясно; Б — вид в разрез.
1 — основа на мушката; 2 — винт на основата на мушката; 3 — предпазител на мушката; 4 — газова камера; 5 — газова тръбичка; 6 — разрез за мушката на цевта; 7 — пръстеновиден канал на дуногата; 8 — изрез на изхвъргача; 9 — патронник; 10 — набраздена част; 11 — куршумен вход; 12 — газоотводно отворище

Патронникът 9 служи за поместване на патрона и има форма на патронна гилза. Патронникът е съединен с набраздената част на канала на цевта чрез куршумен вход, който осигурява плавно врязване на куршума в браздите.

Набраздената част 10 на канала на цевта има четири бразди, които се вият отляво нагоре надясно. Браздите придават на куршума въртливо движение около неговата надлъжна ос, което е необходимо за устойчивостта на куршума при полет. Междините между браздите се наричат полета. Разстоянието между две срещуположни по диаметър полета е

равно на 7,62 мм и се нарича калибър на цевта. В средната част отдолу в стената на цевта има газоотводно отворстие 12 за отвеждане на част от барутните газове в газовата камера.

Основата на мушката (рис. 5) е поставена на цевта откъм дулната страна и е закрепена с две шпилки 1. Отгоре

основата на мушката има напречни улеи 2 във форма на лястовича опашка за поставяне предпазителя на мушката, а в стените — отворстия 3 за винта. В отворстието на предната стена има резба за винта, който стяга стената на основата при завинтване. Отдолу основата на мушката има изрез 4 за ограничаване обръщането на двуногата,

а на предната стена — скала 5 с деления в милиметри (10 деления), за да се улесни определянето величината на предвижване на предпазителя на мушката при привеждане на картечницата към нормален бой.

Забелсжка. В картечниците от по-старо производство скалата на предната стена на основата на мушката в междините между големите деления (1 мм) има и малки деления с големина 0,5 мм.

Винтът на основата на мушката (рис. 6) служи за закрепване на предпазителя на мушката в основата. В края той има резба 1 за завинтване в предната стена на основата на мушката и за навиване

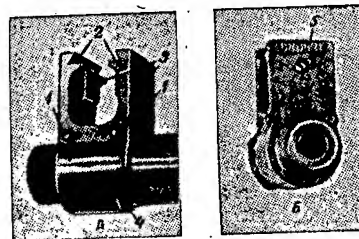


Рис. 5. Основа на мушката (1-24):

А — вид отляво; Б — вид отпред
1 — шпилки (1—26); 2 — улеи за поставяне на предпазителя на мушката;
3 — отворстия за винта; 4 — изрез за ограничаване обръщането на двуногата;
5 — скала с деления

на гайката 3. Гайката не допуска самоотвинтване на винта от предната стена на основата на мушката.

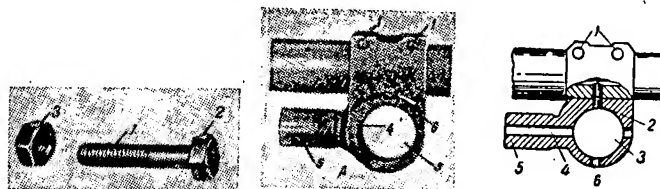


Рис. 6. Винт на основата на мушката (1-27): 1 — резба; 2 — глава на винта; 3 — гайка на винта (1-28)

Рис. 7. Газова камера (1-19): А — вид отдясно; Б — вид в разрез 1 — шпилки; (1-18); 2 — вертикално отворстие; 3 — напречно отворстие за регулатора; 4 — надлъжно отворстие в тръбичката на газовата камера; 5 — тръбичка на газовата камера; 6 — ограничителен зъб на регулатора (1-20)

Газовата камера (рис. 7) служи за отвеждане от канала на цевта част от барутните газове, енергията на които се използва за автоматично действие на картечницата. Газовата камера се поставя на цевта откъм дулната част и се закрепва с две шпилки 1. В газовата камера има три отворстия: вертикално 2, което се свързва с отворстието в стената на цевта, напречно 3 за поместване на регулатора и надлъжно 4 в тръбичката за насочване действието на газовете в буталото. В тръбичката 5 на газовата камера се движи газовото бутало на затворната рама. От дясната стена газовата камера има ограничителен зъб 6 на регулатора, който осигурява правилно поставяне на регулатора спрямо газовата камера. В напречното отворстие на газовата камера (рис. 8) е поставен регулаторът 3, закрепен с винт 4.

Регулаторът (рис. 9) служи за регулиране количеството на барутните газове, които се отвеждат

от канала на цевта към газовото бутало. Отвън регулаторът има три регулировъчни газови канала 1 с различна ширина (2,6; 2,9 и 3,2 мм), на които

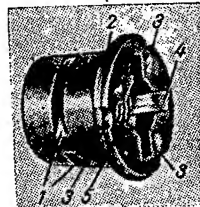
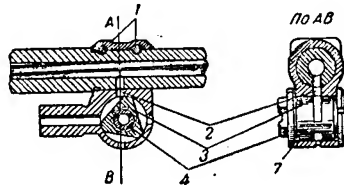


Рис. 8. Газова камера сглобена с регулатора в разрез:

1 — шпилки; 2 — вертикално отворстие; 3 — регулатор (0—3); 4 — винт на регулатора (0—5); 7 — пружинна шайба на винта на регулатора (0—4)

Рис. 9. Регулатор:

1 — газови канали; 2 — венец на регулатора; 3 — изрези за ограничителя на регулатора; 4 — изрези на ключа; 5 — резба за винт

съответствуват цифрите „1“, „2“ и „3“, нанесени на венета 2 на регулатора. През газовите канали на регулатора барутните газове от вертикалното отворстие на газовата камера постъпват в надлъжното отворстие на тръбичката и буталто. На венета на регулатора срещу цифрите „1“, „2“ и „3“ има три полукръгли изреза 3 за ограничителя 6 на регулатора (вж. рис. 7). Отвътре регулаторът има резба 5 (вж. рис. 9) за завинтване на винта и изреза 4 за ключа.

Винтът на регулатора (рис. 10) служи за закрепване на регулатора в газовата камера. Той има нарезна част 1 и главичка 2 с венче 2а с полукръгъл изрез 2б за ключа.

На винта на регулатора е надяната пружинна шайба 3 за недопускане самоотвинтването на винта.

Газовата тръбичка 5 (вж. рис. 4) служи за направляване движението на газовото бутало. Тя

е закрепена на цевта посредством две муфи. Муфите на тръбичката са прикрепени на цевта от дулната страна с по два щифта.

Задната муфа представлява едно цяло с газовата тръбичка, предната муфа — отделна част.

Забелжка. При картучници от по-старо производство задната муфа на газовата тръбичка представлява отделна част.

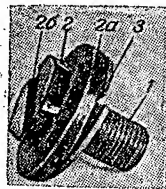


Рис. 10. Винт на регулатора:

1 — нарезна част; 2 — главичка; 2a — венче; 2b — изрез за ключа; 3 — пружинна шайба



Рис. 11. Предна муфа на газовата тръбичка:

1 — муфа; 1a — прилив с отвори за шомпола; 2 — клечка на предната халка (1-21); 3 — щифт на клечката (1-23); 4 — предна халка (1-22); 5 — газова тръбичка; 6 — цев

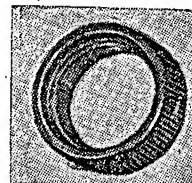


Рис. 12. Муфа на цевта

Предната муфа на газовата тръбичка (рис. 11) отляво има халка 4, за ремъка, закрепена посредством клечка 2 и щифт 3 към муфата, и прилив 1a с отвори за предния край на шомпола.

Муфата на цевта (рис. 12) се навинтва на дулната част на цевта и служи за предпазване на резбата от повреда.

2. ЦЕВНА КУТИЯ

Цевната кутия (рис. 13) служи за съединяване частите на картечницата и направляване движението на затворната рама със затвора. В предната част цевната кутия има канал с резба за завинтване на цевта и напречно отворстие за щифта 19, който закрепва цевта и ухото към цевната кутия.

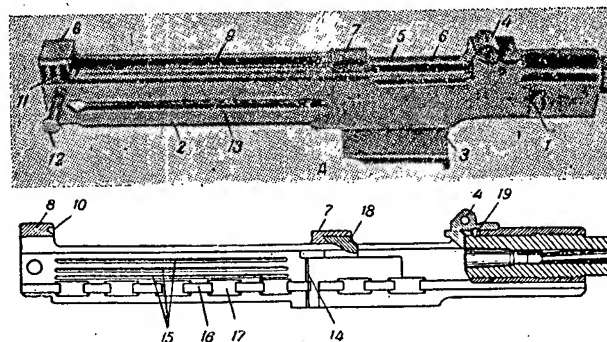


Рис. 13. Цевна кутия:

А — вид отдясно; Б — вид в разрез

1 — изрези за издатъците на полуложката; 2 — улеи за издатъците на спусковата рама; 3 — носач на пълнителя (сб. 1—3); 4 — ухо (1—2); 5 — изрез на основата на водителя; 6 — прозорец за преминаване на патрона; 7 — предна преграда; 8 — задна преграда; 9 — прозорец за преминаване стойката на затворната рама; 10 — вдлъбнатина за зъба на ключалката на капка на цевната кутия; 11 — притискач (1—75); 12 — съединителна клечка (0—2); 13 — изрез за преминаване на ръкохватката за пренапълване; 14 — бойни изрези; 15 — надлъжни изрези; 16 — надлъжни улеи; 17 — прекъснати изрези; 18 — отражател (1—3); 19 — щифт, който закрепва ухото и цевта към цевната кутия

Отвън на страничните стени цевната кутия има: в предната част изрези 1 за издатъците на полуложката; в задната част отдолу улеи 2 за издатъците на спусковата рама.

Към лявата стена на цевната кутия е занитен посредством нитове носачът на кутията 3 за присъединяване кутията с лента.

Отгоре цевната кутия има ухо 4 за оста на основата и челюстта на водителя, изрез 5 за поместване основата на водителя и надлъжен прорез 6 за преминаване на патрона при дотикването му от лентата в патронника, а също така две преградки — предна 7 и задна 8, между които се намира прозорец 9 за преминаване стойката на затворната рама с ролка. В улея на предната преградка вътре в цевната кутия е закрепен отражателят 18. Задната преградка на цевната кутия има отпред вдлъбнатина 10 за зъба на ключалката на капака на цевната кутия, а в дясната стена на преградката е монтиран притискачът 11 за задържане на съединителната клечка.

От дясната страна цевната кутия има отвори за съединителната клечка 12 и надлъжен изрез 13 за преминаване на ръкохватката за пренапълняване. Задният край на изреза е разширен за преминаване на ръкохватката при сглобяване и разглобяване.

Отвътре на страничните стени на цевната кутия има: бойни изрези 14 (наклонени изрези) за поместване на бойните упори на затвора (за затваряне) при изстрел; надлъжни канали 15, които способствуват за задържането на смазката и намаляване триенето на затвора по стените на цевната кутия; надлъжни улеи 16 с правоъгълно сечение по цялата дължина на кутията за направляващите издатъци на затворната рама. На дъното и страничните стени на улеите се намират прекъснати изрези 17 за намаляване триенето на затворната рама по цевната кутия.

Ухото на цевната кутия (рис. 14) със своя улей е поставено на издатъка 1 на цевната кутия (във форма на лястовича опашка) и е закрепено посредством

щифт 2, който закрепва цевта. Ухото има отворстие 3 за оста на основата и челюстта на водителя и наклонен изрез за направляване куршума 5 при дотикването му от лентата в патронника.

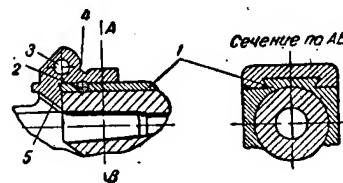


Рис. 14. Ухо на цевната кутия:
1 — издътък (във вид на лястовича опашка); 2 — щифт, който закрепва ухото и цевта към цевната кутия; 3 — отворстие за оста на основата и челюстта на водителя; 4 — издътък за пружината на ключалката на челюстта на водителя; 5 — наклонен изрез за направляване на куршума

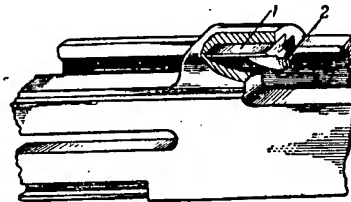


Рис. 15. Отражател:
1 — основа на отражателя;
2 — издътък на отражателя

Отражателят (рис. 15) служи за отразяване на изстреляните гилзи и патрони от цевната кутия навън. Той има основа 1 във форма на лястовича опашка, която е запресована в улея на преградката на цевната кутия, и издътък 2, в който се удрят гилзите при изхвърлянето.

Носачът (рис. 16) служи за поставяне на кутията с лентата. Той има направляващи издътци 1 за задържане на кутията, ключалката 2 с ос 3 за закреп-

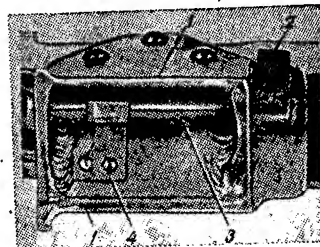


Рис. 16. Носач (сб. 1-3):
1 — направляващи издътци за задържане на кутията; 2 — ключалка (1-11); 3 — ос на ключалката (1-10); 4 — пластинчатата пружина за оста на ключалката (1-8)

ване на кутията към картеницата и пластинчата пружина 4 за тоста на ключалката.

Съединителната клечка (рис. 17) служи за съединяване на спусковата рама с цевната кутия. Тя има глава 1 и надлъжно каналче 2 с две гнезда 2а в краищата за влизане на притискача.

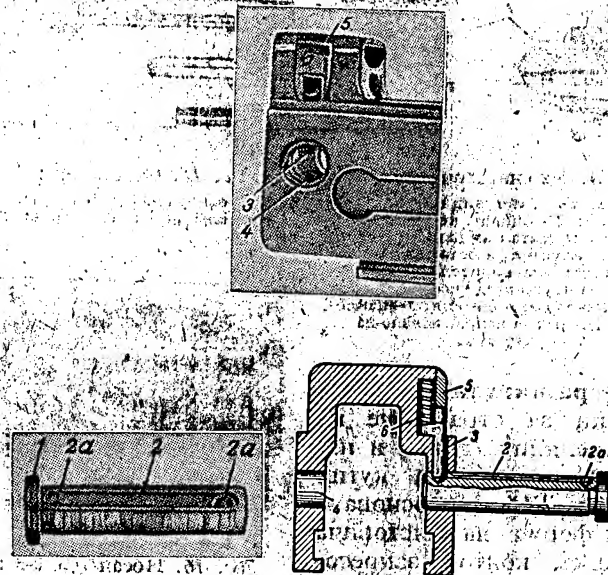


Рис. 17. Съединителна клечка (0-2) и притискач (1-75):
1 — глава на клечката; 2 — надлъжно каналче; 2а — гнезда за влизане на притискача; 3 — притискач; 4 — отворище за клечката; 5 — щитче (1-77); 6 — пружина на притискача (1-76).

Притискачът 3 служи за задържане на съединителната клечка в отворището на цевната кутия. Той е поставен в отворището на дясната стена на задната преградка на цевната кутия и е закрит от

горе с щитче 5. Притискачът 3 се натиска надолу с пружина 6, в резултат на което той с долния си край влиза в гнездото на канала на съединителната клечка и я задържа от самоизместване.

3. ЗАТВОР

Затворът (рис. 18) служи за дотикване на патрона в патронника, затваряне на канала на цевта при изстрел, произвеждане на изстрела и извличане на гилзата от патронника. Той се състои от затворен блок 1, два бойни упора 2, ударник 3, изхвъргач 4 с пружина, притискач и ос 5.

Затворният блок (рис. 19) има: на предния срез — чашка 1 с венче за дъното на гилзата, отвори 2

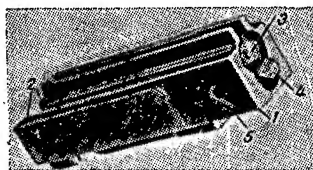


Рис. 18. Затвор (сб. 2-2):

1 — затворен блок (2-6); 2 — бойни упори (2-13, 2-14); 3 — ударник (2-11); 4 — изхвъргач (2-9); 5 — ос на изхвъргача (2-10)

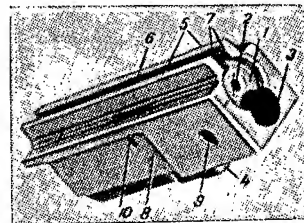


Рис. 19. Затворен блок:

1 — чашка; 2 — отвори за излизане на жилото на ударника; 3 — гнездо за изхвъргача; 4 — фигурен издатък; 5 — гребен; 6 — улей за преминаване на отражателя; 7 — дотиквач на патроните; 8 — вдълбнатина за десния боеен упор; 9 — отвори за оста на изхвъргача; 10 — отвори за шпилката на ударника

за излизане жилото на ударника, гнездо 3 за изхвъргача с пружина и притискач; отдолу — фигурен издатък 4 за съединяване със затворната

рама; отгоре — гребен 5 с улей за преминаване на отражателя, дотиквач 7 на патроните (предния срез на гребена); отстрани — вдлъбнатини 8 за бойните упори; вътре — канал за ударника; в предната част — напречно отворстие 9 за оста на изхвъргача; в средната част — напречно отворстие 10 за шпилките на ударника.

Бойните упори (рис. 20) съединяват здраво затвора с цевната кутия в момента на изстрела. От вътрешната страна бойните упори имат издътци 1, горната част на които служи за разтваряне на бойните упори под действието на наклонените плоскости на стойката на затворната рама (при затваряне), а долната 2 — за събиране на бойните упори от скосената част на фигурния изрез на затворната рама (при отваряне).

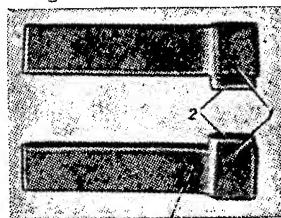


Рис. 20. Бойни упори:
1 — издътци; 2 — долна част на издътците

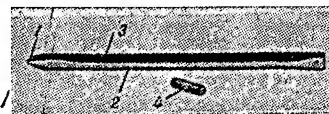


Рис. 21. Ударник:
1 — жило; 2 — надлъжни ребра; 3 — изрез; 4 — шпилка на ударника

Ударникът (рис. 21) служи за възпламеняване капсула на патрона. Той има жило 1; надлъжни ребра 2 за повишаване здравината и намаляване повърхността на триенето, а също така изрез за преминаване шпилката на ударника. Шпилката 4 задържа ударника в канала на затворния блок от падане.

Изхвъргачът (рис. 22) служи за извличане на гилзата (патрона) от патронника и задържането ѝ в чашката на затвора до момента на срещане с отражателя. Той има в предната част зъб *1а*, който захваща венца на гилзата, намираща се в патронника; в средната част — изрез *1б* за оста *2*.

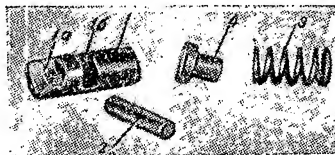


Рис. 22. Изхвъргач с пружина и ос:

1 — изхвъргач; 1а — зъб на изхвъргача; 1б — изрез на оста; 2 — ос на изхвъргача (2-10); 3 — пружина на изхвъргача (2-7); 4 — притискач (2-8)

Пружината 3 на изхвъргача посредством притискача *4* натиска изхвъргача със зъба към чашката на затвора, с което осигурява захващането от зъба на изхвъргача венца на гилзата и здраво задържа същата в чашката на затвора.

4. ЗАТВОРНА РАМА

Затворната рама (рис. 23) служи за разтваряне и събиране на бойните упори, за привеждане в движение затвора, за придаване на ударника енергия, необходима за разбиване на капсула, за привеждане в действие механизма за подаване на лентата. Към затворната рама е присъединено бутало, а в сглобена картучница към нея се присъединяват затворът и ръкохватката за пренапълване. Отгоре затворната рама има фигурен изрез *2а* за поместване на

фигурния издатък на затвора и издатъците на бойните упори, прозорец 2б за преминаване на изхвърляните гилзи (патрони), стойка 2в и ролка 3. Отдолу има изрез, който завършва с боен зъб. Отстрани затворната рама има направляващи издатъци 2ж, с които тя влиза в улеите на цевната кутия, а на задния

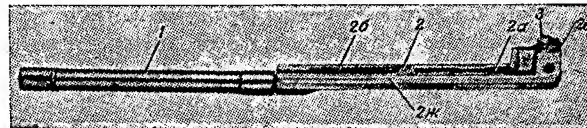


Рис. 23. Затворна рама (сб. 2в) с газово бутало:

1 — газово бутало (2-2); 2 — затворна рама (2-1); 2а — фигурен изрез; 2б — прозорец за преминаване на гилзата; 2в — стойка; 2ж — направляващи издатъци; 3 — ролка

срез — полусферично гнездо за предния край на водещото стебло на бойно-възвратната пружина. На предния край затворната рама има резба за завинтване на газовото бутало 1 и полукръгъл изрез на предния срез за щифта на буталото.

Полегатите части 2к (рис. 24) на фигурния изрез на затворната рама служат за събиране на бойните

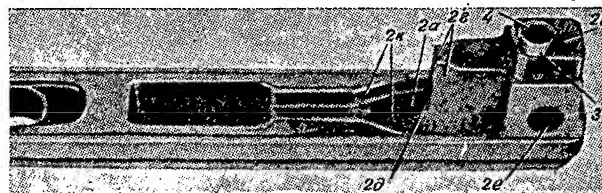


Рис. 24. Стойка на затворната рама:

2а — фигурен изрез; 2б — стойка на затворната рама; 2к — полегати части на фигурния изрез; 2д — наклонени плоскости на стойката на затворната рама; 2д — предна плоскост на стойката; 2е — отвориствие за ръкохватката за пренапъпване; 3 — ролка (2-4); 4 — ос на ролката (2-5)

упори при отваряне на канала на цевта. Стойката на затворната рама разтваря бойните упори посредством наклонените плоскости 2κ , нанася удар по ударника с предната плоскост 2δ и привежда в движение механизма за подаване на лентата (големия подавателен лост) чрез ролката 3. Тя има напречно отворстие $2e$ за преминаване на ръкохватката за пренапълване и вертикално отворстие, където е запресована оста 4 на ролката.

Ролката на стойката, която е поставена в улея на големия подавателен лост, при движение на затворната рама се върти около своята ос.

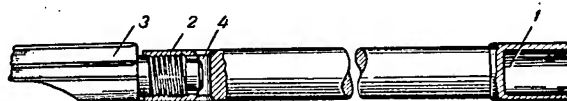


Рис. 25. Газово бутало:

1 — тръбно разширение на газовото бутало; 2 — гнездо с резба;
3 — затворна рама (2-1); 4 — щифт на буталото (2-3)

Газовото бутало (рис. 25) непосредствено възприема действието на барутните газове и привежда в движение затворната рама. На единия край то има тръбно разширение 1, в което влиза тръбичката на газовата камера, а на другия — гнездо 2 с резба, в което се завинтва предният край на затворната рама 3 и се закрепва с щифт 4, влизащ в полукръглия изрез на предния край на рамата.

Ръкохватката за пренапълване служи за отвеждане на затворната рама при ръчно пренапълване на картечицата. Тя има изрези за задържане от стените на цевната кутия в затворната рама, скосени изрези за оста на ролката и насечка за удобство при действие.

Бойно-възвратната пружина (рис. 26) служи за връщане на подвижните части в крайно предно

положение и за предаване на затворната рама енергия, необходима за удар по ударника. С предния край, който има по-малък диаметър, бойно-възвратната пружина се съединява с водещото стебло 2.

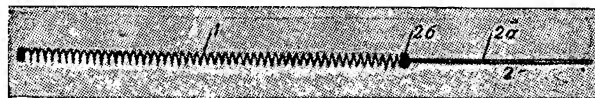


Рис. 26. Бойно-възвратна пружина с водещо стебло:
1 — бойно-възвратна пружина (3-33); 2 — водещо стебло (3-32);
2a — стебло; 26 — чашка на водещото стебло

Водещото стебло служи за съединяване на бойно-възвратната пружина със затворната рама. С предния си край стеблото 2a влиза в полусферичното гнездо на задния срез на затворната рама, а на задния край има чашка 26, където влиза предният край на бойно-възвратната пружина.

Стеблото на бойно-възвратната пружина (рис. 27) служи за насочване и удържане на бойно-възвратната пружина. На задния край на стеблото е надянат и закрепен с

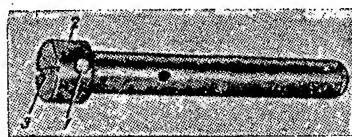


Рис. 27. Стебло на бойно-възвратната пружина:

1 — щифт (издатык); 2 — глава на стеблото; 3 — прорез за острието на отвертката

щифт 1 калпак, който образува главата 2 на стеблото и служи за заден упор на бойно-възвратната пружина. Краищата на щифта образуват издатыци на главата на стеблото, които съединяват стеблото с тръбата на приклада. На задния срез главата на стеблото има прорез 3 за острието на отвертката и насечка за удобно разглобяване и сглобяване, без да се използва отвертка.

5. СПУСКОВА РАМА С ПРИКЛАД

Спусковата рама с приклад (рис. 28) служи за поставяне на спускателния механизъм и бойно-възвратната пружина, за ограничаване движението на затворната рама и за удобно действие с картучницата.

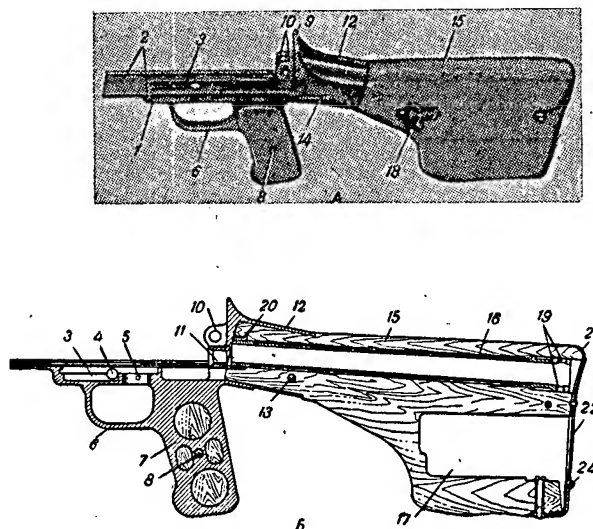


Рис. 28. Спускова рама с приклад:

А — вид отляво; Б — вид в разрез

1 — спускова рама (3-1); 2 — издатъци за съединяване с цевната кутия; 3 — гнездо за спускателния механизъм; 4 — отвърстие за предпазителя; 5 — отвърстие за оста на спусъка; 6 — спускова скоба; 7 — основание на ръкохватката; 8 — винт за чирените на ръкохватката; 9 — стойка на спусковата рама; 10 — уши с отвърстия за съединителната клечка; 11 — отвърстие за преминаване на водещото стебло; 12 — тръбно разширение; 13 — винт за крепене на приклада; 14 — гнездо за главата на шомпола; 15 — приклад (3-4); 16 — тръбичка за бойно-възвратната пружина (3-6); 17 — гнездо за кутията с принадлежностите; 18 — халка (3-16); 19 — фигурни изрези; 20 — гайка на тръбата (3-5); 21 — затилък на приклада (сб.3-3); 22 — капак на затилъка; 24 — пружинна ключалка на капака

Спусковата рама 1 има отгоре надлъжни издатъци 2 за съединяване с цевната кутия и гнездо 3 с прозорец за поставяне на спускателния механизъм. Отдолу спусковата рама има две напречни отвърстия — за предпазителя 4 и за оста на спусъка 5, спускова скоба 6 за предпазване на спусъка и основа 7 на ръкохватката. Към основата на ръкохватката посредством винт 8 и гайката му са прикрепени дървени чирени. Ръкохватката служи за по-удобно управляване на картечницата при водене на огън.

На дясната стена на спусковата рама е поставен надпис „Огън“. Ако надписът „Огън“ не е закрит от рамото на предпазителя, това показва, че картечницата е поставена на предпазител.

Отзад спусковата рама завършва със стойка 9, която ограничава движението на затворната рама. Стойката има две уши 10 с отвърстие за съединителната клечка, овално отвърстие 11 за преминаване на водещото стебло на бойно-възвратната пружина и тръбно разширение 12 за закрепване на приклада. Тръбното разширение има надлъжен изрез и отстрани отвърстие за преминаване на винта 13, който крепи приклада към спусковата рама. На лявата стена тръбното разширение на спусковата рама има гнездо 14 за главата на шомпола.

Прикладът 15 с предния си край е вмъкнат в тръбното разширение на спусковата рама и е закрепен с винт 13. Вътре прикладът има канал, в който е закрепена тръбичка 16 за поместване на бойно-възвратната пружина, и гнездо 17 за поставяне на кутията с принадлежностите. От лявата страна има халка 18 за ремъка. Основата на халката е прикрепена към приклада с два винта.

Тръбата 16 за бойно-възвратната пружина има на задния край удебеление и пръстеновидно гнездо за опиране в дървото на приклада, а също така

фигурни изрези 19 за издатыците на главата на стеблото на бойно-възвратната пружина, а на предния край — резба за закрепване на тръбичката в приклада посредством гайка 20, плътно поставена в дървото на приклада.

Отзад прикладът има металически затилък 21 с капак 22 (рис. 29), закрепен посредством два винта и гайки. Капакът на затилъка се завърта около своята ос 23, като закрива гнездото в приклада за кутията с принадлежностите и тръбичката на бойно-възвратната пружина. В затворено положение капакът на затилъка се задържа от пружинна ключалка 24, която влиза в изреза 25 на капака. Пружинната ключалка на капака е занитена отдолу към затилъка на приклада и за да се завърти капакът, ключалката трябва да се натисне напред.

Забележка. На картеницата от по-старо производство ключалката на капака на затилъка е завинтена към приклада с винт и за да се завърти капакът, ключалката трябва да се натисне надолу.

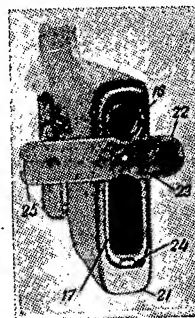


Рис. 29. Приклад (вид отзад):

16 — тръбичка за бойно-възвратната пружина (3-6);
17 — гнездо за кутията с принадлежностите; 21 — затилък на приклада; 22 — капак на затилъка; 23 — ос на капака; 24 — пружинна ключалка на капака; 25 — изрез на пружинната ключалка

6. СПУСКАТЕЛЕН МЕХАНИЗЪМ

Спускателният механизъм (рис. 30) служи за задържане на затворната рама във взведено положение и за освобождаването ѝ от бойния зъб за произвеждане на изстрел. Спускателният механизъм позволява да се води само автоматичен огън. Той е монтиран в гнездото на спусковата рама и се състои

от следните детайли: спускателен лост 1 с пружина 2, спусък 3 с ос 4 и предпазител 5 с пружина 6.

Спускателният лост (рис. 31) служи за задържане на затворната рама на бойния зъб. Той има запъвач 1, който задържа затворната рама, изрез 2 с гнездо за преминаване на спусъка, изрез 3 за съединяване със спусковата рама и отдолу гнездо за пружината 4.

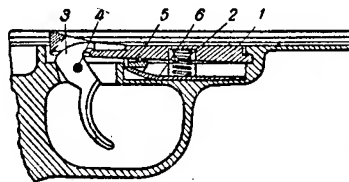


Рис. 30. Спускателен механизъм:
1 — спускателен лост (3-29); 2 — пружина на спускателния лост (3-28); 3 — спусък (3-30); 4 — ос на спусъка (3-31); 5 — предпазител (3-27); 6 — пружина на предпазителя (3-26)

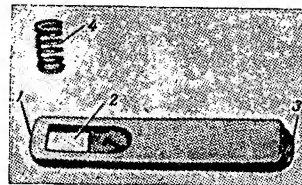


Рис. 31. Спускателен лост:
1 — запъвач на спускателния лост; 2 — изрез на спусъка; 3 — изрез; 4 — пружина на спускателния лост

Спусъкът (рис. 32) служи за привеждане в действие частите на спускателния механизъм. Той има издатък 1 за взаимодействие със спускателния лост и отворстие 2 на оста 3.

Предпазителят (рис. 33) служи за задържане на спускателния механизъм (спускателния лост), когато затворната рама се намира върху бойния зъб. Той има стебло 1 и рамо 2 за удобно включване и изключване на предпазителя с ръка. В сръзаната част на стеблото има изрез 3 за опиране пружината на предпазителя. Спускателният лост се задържа от кръглата част 4 на стеблото на предпазителя. Рамото на предпазителя е поставено на стеблото и е закрепено с щифт. Във включено и изключено положение предпазителят се задържа от пружината 5.

Пружината има пета 6, която влиза в изреза на гнездото на спусковата рама.

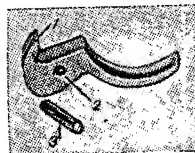


Рис. 32. Спусък:
1 — издатък; 2 — от-
върстие за оста; 3 — ос
на спусъка

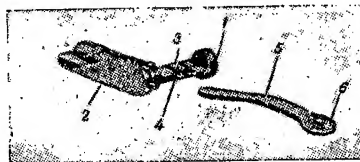


Рис. 33. Предпазител:
1 — стъбло на предпазителя; 2 — рамо
на предпазителя; 3 — изрез за опи-
ране на пружината; 4 — кръгла част
на стъблото; 5 — пружина на пред-
пазителя; 6 — пета на пружината

7. ВОДИТЕЛ И КАПАК НА ЦЕВНАТА КУТИЯ

Водителят служи за подаване на лентата с патрони при стрелба, а също така за задържане и насочване на патрона при дотикването му от лентата в патронника. Водителят (рис. 34) се състои от следните

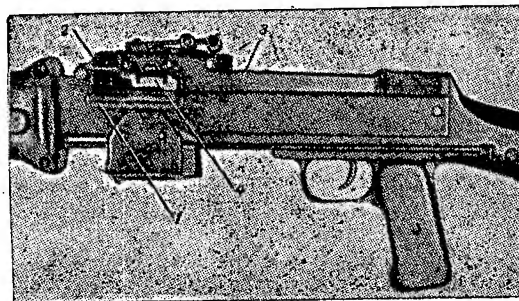


Рис. 34. Водител:
1 — основа на водителя (сб. 1-7); 2 — челюст на
водителя (сб. 1-10); 3 — капак на цевната кутия
(сб. 1-15); 4 — напречен прозорец на водителя

части: основа 1 на водителя, челюст 2 на водителя, механизъм за подаване лентата, монтиран в челюстта на водителя, и капак на цевната кутия.

За капак на водителя служи капакът 3 на цевната кутия, който е съединен с челюстта на водителя. Основанието и челюстта на водителя при затворен капак на цевната кутия образуват напречен прозорец 4 на водителя, където се подава лентата с патроните и се осигурява правилно насочване на

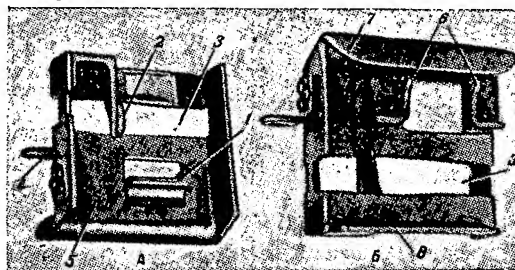


Рис. 35. Основа на водителя:

А — вид отгоре; Б — вид отдолу
1 — долен палец (1-38); 2 — отделител; 3 — надлъжен прозорец за преминаване на патрона; 4 — ухо; 5 — издатък за насочване на патроните; 6 — ухо за оста на долния палец; 7 — лява извивка на основата; 8 — дясна извивка на основата

лентата с патроните при подаване, удържане на лентата и правилно насочване на патрона при дотикване от лентата в патронника.

Основата на водителя (рис. 35) има долен палец 1 с пружина за задържане на лентата с патрони във водителя; отделител 2, който изтиква патрона от лентата, ограничава предвижването на патрона надясно и служи като упор, ограничаващ преместването на звеното на лентата напред при дотикване

на патрона от затвора; надлъжен прозорец 3 за преминаване на патрона в цевната кутия; ухо 4 за оста, съединяваща основата на водителя с цевната кутия, и издатък 5 за насочване патроните при подаване на лентата. В долната част на основата на водителя се намира ухо 6 за оста на долния палец, лява извивка 7 за насочване лентата с патроните и дясна извивка 8 за ограничаване страничното преместване на основата по отношение на цевната кутия.

Дясната извивка и ребрата на ухото обхващат цевната кутия отстрани, като с това ограничават страничното преместване на основата на водителя.

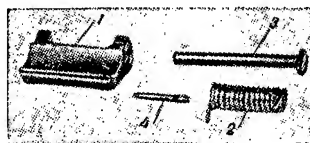


Рис. 36. Долен палец с пружина и ос:

1 — долен палец; 2 — пружина на долния палец (1-39); 3 — ос на долния палец (1-40); 4 — шплент на оста (1-41)

Долният палец 1 (рис. 36) се повдига нагоре от пружина 2. Палецът и пружината са съединени с ухото на основата на водителя посредством ос 3, която се задържа от шплента 4.

Челюстта на водителя

(рис. 37) има: в средната си част — прозорец с направляващи издатъци 1 за подавателя; отгоре отстрани — надлъжни улеи 2 по цялата дължина за ребрата на капака на цевната кутия; отдолу — фиксатор 3 за куршума и фиксиращ издатък 4, които осигуряват правилното положение на патрона в надлъжния прозорец на основата на водителя; в предната част — уши 5 за оста 6, отвърстие 7 за тръбната ос на големия подавателен лост и пружинна ключалка 8 за задържане челюстта на водителя с капака на цевната кутия в отворено положение. Пружинната

ключалка е занитена към челюстта на водителя с два нита.

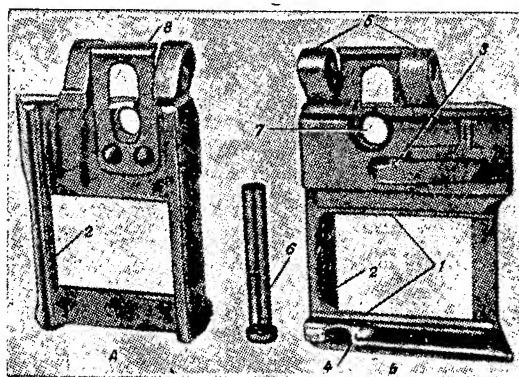


Рис. 37. Челюст на водителя:

А — вид отгоре; Б — вид отдолу
1 — направляващи издатъци; 2 — уши за издатъците на капак на цевната кутия; 3 — фиксатор за куршума на патрона; 4 — фиксиращ издатък; 5 — уши за оста; 6 — ос на основата и челюстта на водителя (1-78); 7 — отворстие за тръбната ос на големия подавателен лост; 8 — пружинна ключалка

Фиксаторът на куршума 1 (рис. 38) има отворстие 1а за оста и гнездо 1б за пружината. Той е съединен с челюстта на водителя посредством ос 2 и се натиска надолу от пружина 3.

Основата и челюстта на водителя се закрепват към цевната кутия посредством ос 6 (вж. рис. 37), която се поставя в отворстието на ухото на цевната кутия от лявата страна и се развалцува от дясната страна.

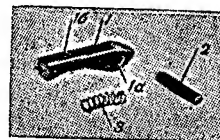


Рис. 38. Фиксатор на куршума (1-45) с пружина и ос:

1 — фиксатор; 1а — отворстие за оста; 1б — гнездо за пружината; 2 — ос на фиксатора (1-46); 3 — пружина на фиксатора (1-44)

Механизмът за подаване на лентата (рис. 39) подава лентата в напречния прозорец на водителя и се привежда в движение от затворната рама посредством ролка 1а. Механизмът за подаване на лентата се състои от голям подавателен лост 2, малък подавателен лост 3 и подавател 4. Големият и малкият лост са поместени в капача на цевната кутия, а подавателят — в челюстта на водителя.

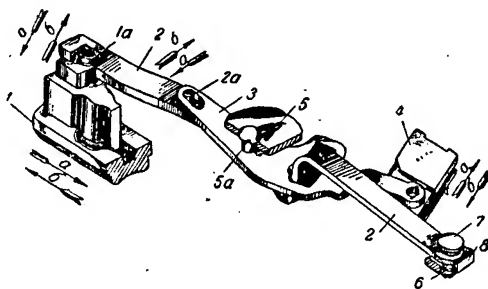


Рис. 39. Механизъм за подаване на лентата:

1 — затворна рама; 1а — ролка на стойката на затворната рама; 2 — голям подавателен лост (1-71); 2а — водещ издатък; 3 — малък подавателен лост (1-72); 4 — подавател; 5 — капаче на цевната кутия; 5а — ос на малкия подавателен лост; 6 — тръбна ос на големия подавателен лост (1-73); 7 — разрязана клечка (1-74); 8 — челюст на водителя; стрелката а показва посоката на движение на частите на механизма за подаване на лентата при движение на затворната рама напред; стрелката б показва посоката на движение на частите на механизма за подаване на лентата при движение на затворната рама назад

Големият подавателен лост (рис. 40) служи за предаване движението на затворната рама на малкия лост.

Големият подавателен лост има: криволинеен улей 1 за ролката на затворната рама; отгоре — водещ издатък 2 за задвижване на малкия лост; на извивката — издатък 3 за ограничаване издигането на малкия лост; в предната част — отворстие 4 за тръбната ос и пръстеновиден издатък 5

за съединяване с капака на цевната кутия. Криволинейният улей на лоста в предната част има разширение *1a* за минаване в улей на ролката на затворната рама при затваряне капака на цевната кутия, когато затворната рама се намира в предно положение.

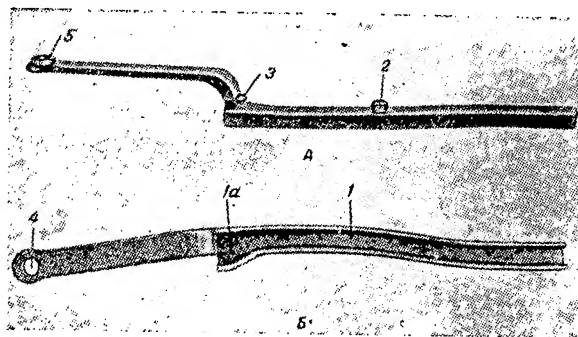


Рис. 40. Голям подавателен лост:

A — вид отляво; *B* — вид отдолу
1 — криволинейен улей; *1a* — разширение на криволинейния улей; 2 — водещ издатък; 3 — ограничителен издатък; 4 — отворстие за оста; 5 — пръстеновиден издатък

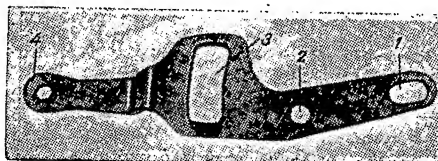


Рис. 41. Малък подавателен лост:

1 — отворстие за водещия издатък на големия подавателен лост; 2 — отворстие за оста; 3 — секторен изрез за преминаване на големия подавателен лост; 4 — преден край на лоста

Малкият подавателен лост (рис. 41) служи за предаване движението на големия лост на пода-

вателя. Малкият подавателен лост има овално отворстие 1 за водещия издатък 2 (виж рис. 40) на големия лост, кръгло отворстие 2 (виж рис. 41) за оста 7 (виж рис. 43), която се намира на капачето на цевната кутия, и секторен изрез 3 (виж рис. 41) за преминаване на големия лост. Предният край 4 на лоста минава в надлъжния изрез 1а на подавателя (виж рис. 42). Отворстието в предния край на лоста е направено за удобство при изработването му.

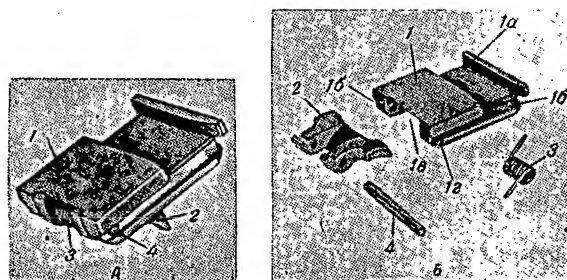


Рис. 42. Подавател с подавателни палци (сб. 1-11):

А — в сложен вид; Б — в разглобен вид
1 — подавател (1-47); 1а — надлъжен изрез за малкия подавателен лост; 1б — улеи за направляващите издатъци на челюстта на водителя; 1в — изрез за подавателните палци; 2 — отворстие за оста на подавателните палци; 3 — подавателни палци (1-48); 4 — пружина на подавателните палци (1-49); 5 — ос на подавателните палци (1-50)

Подавателят с подавателните палци (рис. 42) служи за подаване на лентата в прозореца на водителя. Подавателят 1 има: отгоре — надлъжен изрез 1а за съединяване с малкия подавателен лост; отстрани — улеи 1б за направляващите издатъци на челюстта на водителя, изрези 1в за подавателните палци и отворстие 2 за оста на подавателните палци. Подавателните палци 2 се съединяват с подавателя посредством ос 4 и се натискат надолу от пружина 3.

Капакът на цевната кутия (рис. 43) служи за поместване на подавателните лостове и за затваряне на цевната кутия и водителя. Той има: в предната си част — отворстие 1 за пръстеновидния издатък на големия подавателен лост и тръбната ос,

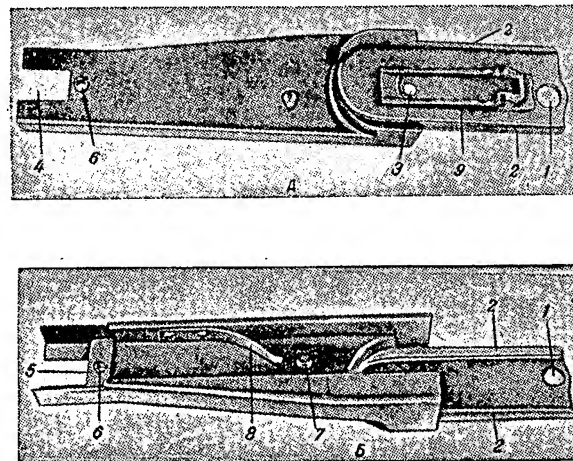


Рис. 43. Капак на цевната кутия (сб. 1-13):

А — вид отгоре; Б — вид отдолу

- * 1 — отворстие за пръстеновидния издатък на големия подавателен лост; 2 — издатък за съединяване с челюстта на водителя; 3 — отворстие за фиксиращия издатък на пружината на мерната пластинка; 4 — изрез за ключалката; 5 — пластинка на капачето; 6 — отворстие с резба за винта на ключалката на капачето; 7 — ос на малкия подавателен лост; 8 — пружина на малкия подавателен лост; 9 — основа на мерник

издатъци 2 за съединяване с челюстта на водителя, отворстие 3 за фиксиращия издатък на пружината на мерната пластинка; в задната част — изрез 4 за ключалката на капачето, пластинка 5 и отворстие 6 с резба за завинтване ключалката на капачето. Отдолу капакът има ос 7 и пластинчатата пружина 8 на малкия подавателен лост. Пружината

е занитена към дясната стена на капака и задържа подавателните лостове в крайно дясно положение. Отгоре към капака на цевната кутия е занитена основата на мерника 9. На капака са поставени номерът на картеницата и марката на завода.

Тръбната ос 1 (рис. 44) служи за съединяване на големия подавателен лост и капака на цевната кутия с челюстта на водителя. Тя се задържа от разрязана клечка 2.

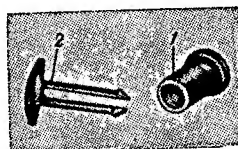


Рис. 44. Тръбна ос (1-73) с разрязана клечка (1-74):

1 — тръбна ос;
2 — разрязана клечка

Ключалката на капака на цевната кутия (рис. 45) служи да задържа капака в затворено положение. Ключалката 2 е занитена към тялото 1 и има зъб 2а, с който влиза във вдлъбнатината на

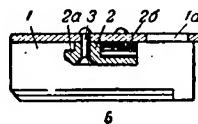
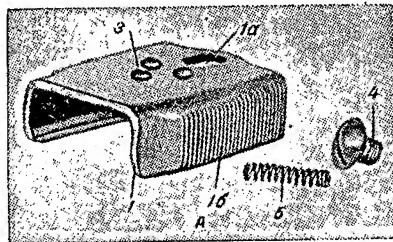


Рис. 45. Ключалка на капака на цевната кутия:

А — в разглобен вид; Б — в разрез

1 — тяло на ключалката; 1а — отворище за минаване на винта;
1б — насечка; 2 — ключалка; 2а — зъб на ключалката; 2б — гнездо за пружината; 3 — нит; 4 — винт на ключалката; 5 — пружина на ключалката

преградката на цевната кутия, и гнездо 2б за пружината. Тялото 1 на ключалката има отгоре овално отворище 1а за преминаване на винта, а отстрани —

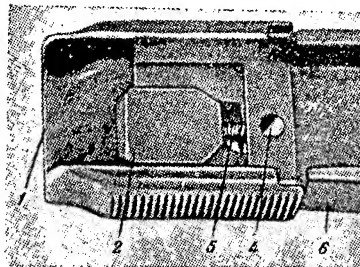


Рис. 46. Ключалка на капака на цевната кутия, сглобена с капака (вид отдолу):

1 — тяло на ключалката; 2 — ключалка; 4 — винт на ключалката; 5 — пружина на ключалката (1-68); 6 — капак на цевната кутия

насечка за удобство при действието. Ключалката се поставя на задния край на капака 6 (рис. 46) на цевната кутия, натиска се назад от пружината 5 и се задържа на капака с винт 4, завинтен отгоре в пластинката на капака.

8. МЕРНИ ПРИБОРИ

Мерните прибори служат за насочване картечницата в целта при стрелба на различни разстояния. Те се състоят от мерник и мушка.

Мерникът (рис. 47) се състои от следните части: основа на мерника 1, мерна пластинка 2 с пружина,

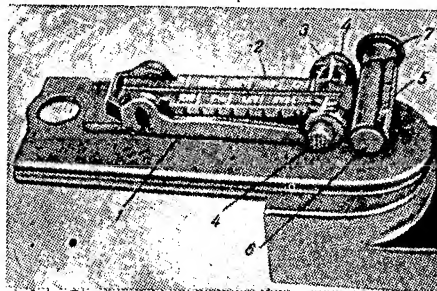


Рис. 47. Мерник:

1 — основа на мерника; 2 — мерна пластинка (1-59); 3 — хамутче (1-65); 4 — ключалки на хамутчето (1-66); 5 — мерец; 6 — ходов винт на мереца (1-60); 7 — маховик на ходовия винт (1-63).

хамутче 3 с ключалки 4 и техните пружини, мерец 5 и ходов винт 6 на мерника с маховик 7.

Основата на мерника (рис. 48) е закрепена на капака на цевната кутия с нитове. Тя има криво-

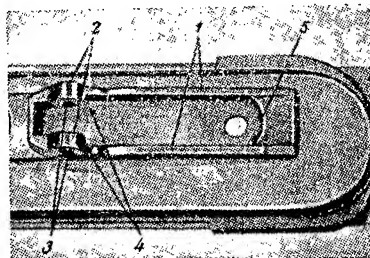


Рис. 48. Основа на мерника:

1 — криволинейни ребра; 2 — ухо; 3 — отвърстия; 4 — изрези за цифрите на мерната пластинка; 5 — изрез на пружината на мерната пластинка

линейни ребра 1, които служат за задържане на мерната пластинка в зависимост от разстоянието на стрелбата, ухо 2 с отвърстия 3 с овална форма, изрези 4 за цапфите на мерната пластинка и изрез 5 за пружината на мерната пластинка.

Мерната пластинка (рис. 49) има цапфи 1 за съединяване с основата на мерника и изрези 2 за зъбите на ключалките на хамутчето. На горната повърхност на мерната пластинка е нанесена шкалата на мерника с деления от 1 до 10.

Всяко деление от шкалата съответствува на 100 м разстояние. Отзад мерната пластинка завършва с прилив 3, който има напречно отвърстие с цилиндрична форма за поместване на мереца и неговия ходов винт. Отгоре приливът има напречен изрез 4 за преминаване на мереца, а на задната стена —

шкала 5 на мереца с деления (по седем деления от двете страни на основната средна черта, отбелязана с цифрата „0“). Едно деление от шкалата на мереца е равно на 1,2 мм, което съответствува на 2 хилядни от разстоянието на стрелбата.

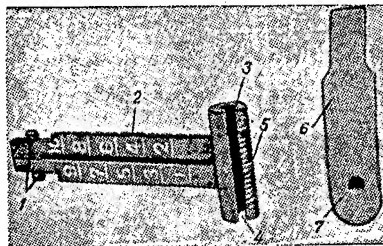


Рис. 49. Мерна пластинка:

1 — цапфи; 2 — изрези за зъбите на ключалките; 3 — прилив с отвориствие за мереца; 4 — изрез за преминаване на мереца; 5 — шкала на мереца; 6 — пружина на мерната пластинка; 7 — ограничителен издатък на пружината

Забележка: На картечниците от по-старо производство мерецът има шкала с по осем деления вляво и вдясно от средната черта. Едно деление от шкалата е равно на 1 мм, което съответствува на 1,7 хилядна от разстоянието на стрелбата.

Пружината 6 на мерната пластинка се опира в късото рамо на мерната пластинка (пред цапфите) и я притиска с хамутчето към криволинейните ребра на основата на мерника. Пружината на мерната пластинка има ограничителен издатък 7, с който тя влиза в отвориствието 3 (вж. рис. 43) на капака на цевната кутия, и пречи за изместването на пружината напред.

Мерното хамутче (рис. 50) служи за поставяне делението на мерника на съответното разстояние.

ние на стрелбата. Той има надлъжен прозорец 1 за мерната пластинка, контролни резки 2 и две ключалки 3 с пружини 4, които задържат хамутчето на мерната пластинка.

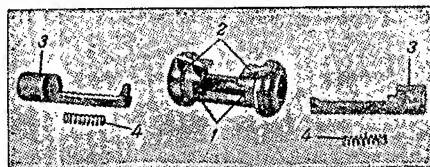


Рис. 50. Мерно хамутче:

1 — прозорец за преминаване на мерната пластинка; 2 — контролни резки; 3 — ключалки на хамутчето; 4 — пружини на ключалките

Мерецът 1 (рис. 51) е поместен в отвърстието на прилива на мерната пластинка и посредством ходовия винт 2 с маховик 3 може да се премества в странична посока. Преместването на мереца в странично направление дава възможност за извършване на странични поправки в определяне на мерника, ако стрелбата се провежда при силен страничен вятър.

Преместването на мереца на едно деление надясно или наляво от контролните резки на шкалата на мереца върху мерната пластинка съответствува на изместване мерната точка на 2 хилядни от разстоянието на стрелбата (т. е. за разстояние 100 м — 20 см, за разстояние 200 м — 40 см и т. н.). Мерецът има отвърстие 4 с резба за ходовия винт и прорез 5. Отдолу срещу прорезите е нанесена контролната рязка 6 за определяне мереца по отношение на мерната пластинка.

Маховикът се завинтва на ходовия винт на мереца и се закрепва с щифт 7. На винта на мереца между мерната пластинка и маховика е поставена шайба 8.

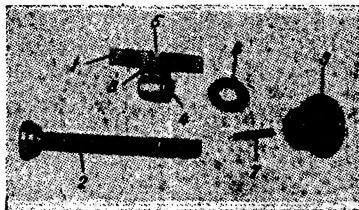


Рис. 51. Мерец с ходов винт:

1 — мерец; 2 — ходов винт на мереца;
3 — маховик на ходовия винт; 4 — от-
върстие с резба за ходовия винт; 5 — про-
рез на мереца; 6 — контролни резки;
7 — щифт на маховика; 8 — шайба



Рис. 52

Мушка (0-6):

1 — нарезна част;
2 — надлъжен раз-
рез; 3 — плоски
стени за ключа;
4 — стебло

Мушката (рис. 52) има на единия си край на-
резна част 1 за завинтване на същата в предпази-
теля. Нарезната част на мушката има надлъжен раз-
рез 2 по диаметъра за създаване здравина с цел да
се предотврати самоотвинтването на мушката. В
горната си част мушката има плоски стени 3 за
ключалка. Горната част на мушката завършва със
стебло 4, което служи за визиране на целта.

Предпазителят на мушката (рис. 53) служи за
странично преместване на мушката. Той я пред-
пазва от случайни удари и помага за нейното равно-
мерно осветяване. Предпазителят на мушката има:
отдолу — издатък 1 във вид на лястовича опашка
за съединяване с основата на мушката; отгоре за-
щитни стени 2, предпазващи мушката; в средата —
нарезно отвърстие 3 за завинтване на мушката. На
предната плоскост предпазителят на мушката има

контролна рязка 4, която съвпада с едно от деленията на шкалата на основата на мушката при привеждане на картечницата към нормален бой.



Рис. 53. Предпазител на мушката (1-26):

1 — издатък за съединяване с основата на мушката; 2 — защитни стени; 3 — отвърстие с резба; 4 — контролна рязка

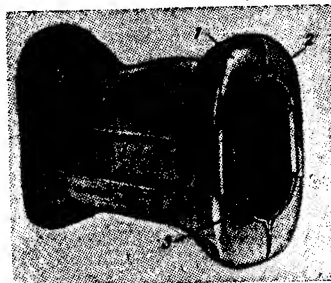


Рис. 54. Сглобена полуложка:

1 — лява стена на полуложката; 2 — дясна стена на полуложката; 3 — отвърстие за преминаване на шомпола

9. ПОЛУЛОЖА

Полуложката (рис. 54) служи за удобно държане на картечницата при стрелба в движение и за предпазване на ръцете от изгаряне при движение с картечницата на бойното поле. Полуложката се състои от две дървени стени — лява 1 и дясна 2, закрепени помежду си с четири винта. В лявата стена има отвърстие 3 за преминаване на шомпола.

Стените на полуложката (рис. 55) имат задни метални подложки 3 и предни метални подложки 4 за предпазване на дървото от обгаряне при стрелба (от нагрятата цев и цевна кутия). Двете стени на полуложката имат отвърстия 5 за винтове 6 и 7, крепещи стените една към друга. Горните вин-

ве 6 са по-къси от долните. В отворстията на дясната стена има муфи 1 без резба (рис. 56) за опирание главите на винтовете, а в отворстията на лявата стена — муфи с вътрешна резба за завинтоване на винтовете.



Рис. 55. Стени на полуложката:

1 — лява стена на полуложката; 2 — дясна стена на полуложката; 3 — задни метални подложки; 3а — издатък на задната подложка на полуложката; 4 — предни метални подложки; 5 — отворстие за винтовете; 6 — къси винтове; 7 — дълги винтове



Рис. 56. Подложки и муфи на стените на полуложката:

1 — муфа на дясната стена без резба; 2 — муфа на лявата стена с резба; 3 — задна подложка на стената на полуложката; 3а — издатък на задната подложка; 3б и 4б — извивки на подложките; 4 — предна подложка на стената на полуложката

Подложките 3 и 4 на стените на полуложката имат извивки 3б и 4б, които обхващат стените на полуложката отвън, а задните подложки 3 освен това имат щамповани издатъци 3а, които влизат във вдлъбнатините 1 (вж. рис. 13) на цевната кутия и пречат за надлъжно изместване на полуложката върху цевната кутия и цевта.

10. ДВУНОГА

Двуногата (рис. 57) служи за упор при стрелба с картечницата. Тя се състои от основа 1 на хамутчето, наметка 2 на хамутчето, ос на хамутчето, два

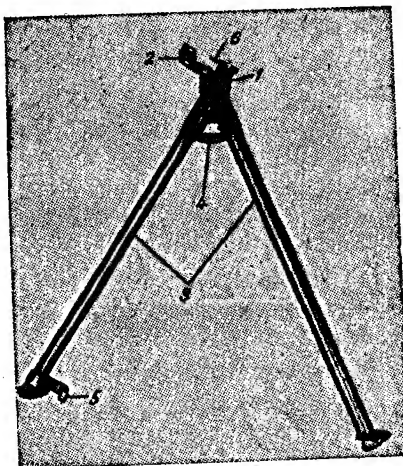


Рис. 57. Двунога:

1 — основа на хамутчето (4-5); 2 — наметка на хамутчето (4-6); 3 — крака (сб. 4-2, сб. 4-3); 4 — пружина на краката на двуногата (4-12); 5 — пружинна скоба на краката на двуногата (4-10); 6 — ос на наметката на хамутчето

крака 3, закрепени на оста на хамутчето, пружина 4 и пружинна скоба 5. Посредством основата на хамутчето, наметките на хамутчето и двете оси 6 двуногата се закрепва към цевта.

Основата 1 на хамутчето (рис. 58) има: отдолу — отворстие за оста на хамутчето и прилив 1а с полукръгъл изрез за включване щифтовете на краката на двуногата; отстрани — изрези 1б за вкарване горните краища на краката на двуногата в разтворено (бойно) положение; отгоре — ограничителен издатък 1в, който ограничава завъртането на двуногата около цевта.



Рис. 58. Основа на хамутчето на двуногата:

1 — основа на хамутчето; 1а — прилив с полукръгъл изрез; 1б — изрези за горните краища на краката на двуногата; 1в — ограничителен издатък; 2 — диаметър на хамутчето; 2а — отворстие за оста; 3 — крака на двуногата; 3а — щифтове на краката на двуногата; 4 — пружина на краката на двуногата



Рис. 59. Ограничители на краката на двуногата (4-2):

3 — крака на двуногата; 3а — ограничители; 3б — щипове; 5 — пружинна скоба

Краката 3 на двуногата са закрепени за оста на основата на хамутчето посредством осите 3б. В горната част те имат щифтове 3а, посредством които

се задържат от провисване в събрано положение (походно). В разтворено (бойно) положение краката на двуногата се задържат от пружината 4. Отдолу краката на двуногата завършват с ограничители 3a (рис. 59), които служат за опори на краката и имат отдолу шипове 3z за по-добра устойчивост на картеницата при стрелба. В походно положение краката на двуногата са закрепени от пружинната скоба 5, надяната на левия крак.

11. ПАТРОННА ЛЕНТА

Патронната лента се състои от две части, по 50 звена във всяка, които след напълване се съединяват помежду си с патрон.

Лентата (рис. 60) се състои от метални звена 1, съединени помежду си със съединителни пружини 2.

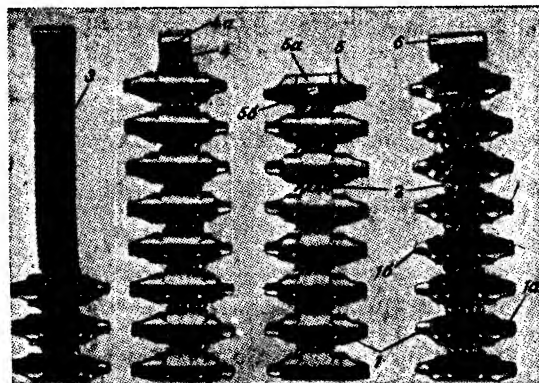


Рис. 60. Патронна лента:

1 — звена на лентата (1); 1a — ограничителен издатък; 1b — направляващ издатък; 2 — съединителни пружини (3); 3 — накрайник (4); 4 — ключалка (5); 4a — фиксиращ издатък на ключалката; 5 — съединително звено (2); 5a — отворище за преминаване на ключалката; 5b — отворище за фиксиращия издатък на ключалката; 6 — фалшиво звено

На единия край на лентата има накрайник 3, а на другия — крайно свободно звено 6 (фалшиво звено). Задните краища на звената имат ограничителни издатъци 1а, които влизат във венета на патроните, а предните краища — направляващи издатъци 1б, които минават над отделителя на основата на водителя.

Накрайникът служи за хващане на лентата при извличането ѝ от кутията и при напълването на картеницата. Ключалката 4 и съединителното звено 5 съединяват двете части на лентата посредством патрона, поставян в съединителното звено. Ключалката има издатък 4а, а съединителното звено — малко отворстие 5б за издатъка, който съединява здраво двете части на лентата с патрона. Голямото отворстие 5а в съединителното звено служи за преминаване на ключалката.

Крайното свободно звено 6 (фалшивото звено) служи за задържане на лентата с долния палец на основанието на водителя при дотикването на последния патрон в патронника.

12. КУТИЯ ЗА ЛЕНТАТА

Патронната лента за 100 патрона (празна или пълна с патрони) се поставя в специална кръгла кутия, която се присъединява към цевната кутия при стрелбата.

Кутията за лентата (рис. 61) се състои от кутия 1 и капак 2. Капакът на кутията е присъединен към кутията чрез панта 3 с ос и при затворено положение се държи от ключалката 4, прикрепена върху страничната стена на кутията.

Кутията и капакът имат усиляващи пръстеновидни ребра 1а и 2а, които повишават здравината. Отгоре кутията има зъб 1б за присъединяване на кутията

към носача на картечницата, прозорец 1в, покрит с капак 5, за преминаване на лентата с патроните (капакът на прозореца се притиска с пружина 6), ключалка 4 на капака и дръжка 7 за удобно пренасяне.

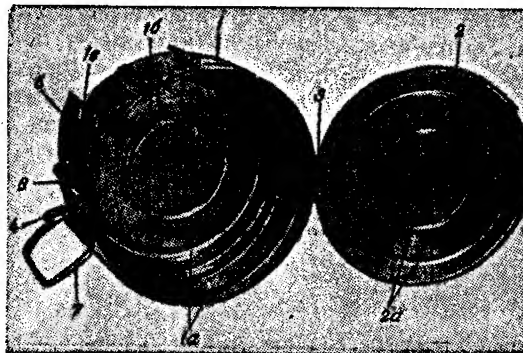


Рис. 61. Кутия за лента:

1 — кутия; 1а — усилващи ребра; 1б — зъб; 1в — прозорец за преминаване на лентата с патрони; 2 — капак на кутията; 2а — усилващи ребра; 3 — панта; 4 — ключалка на капака на кутията; 5 — капак на прозореца; 6 — пружина на капака на прозореца; 7 — дръжка за пренасяне

Забелешка. На картечниците от по-старо производство ключалката на капака на кутията се намира на дясната страна на прозореца за преминаване на лентата.

13. ЗАПАСНИ ЧАСТИ И ПРИНАДЛЕЖНОСТИ

Всяка картечница се комплектува със запасни части и принадлежности (ЗИП).

Войсковите комплекти ЗИП се разделят на индивидуални и ремонтни. Индивидуалният комплект има принадлежности, необходими за картечницата при всички условия на службата.

Принадлежностите са предназначени за разглобяване, сглобяване, чистене и смазване на картечницата, за подготвянето ѝ за стрелба и за отстраняване на задръжки при стрелбата. Принадлежностите трябва винаги да се намират при картечниците.

Запасните части, които се полагат на всяка картечница, са предназначени за замяна на ступени или износени части в поделенията на войсковата част.

Номенклатурата и количеството на запасните части се определят със специални указания на Артилерийското въоръжение при МНО.



Рис. 62. Шомпол:

1 — прорез; 2 — резба; 3 — глава

Изразходването на запасните части трябва да се записва в служебна книжка.

Запасните части трябва да бъдат смазани, увити в пергаментова хартия и да се съхраняват в поделенията на войсковата част.

В състава на принадлежностите на индивидуалния комплект влизат: шомпол, ключ на регулатора, ключ на мушката, прибор за почистване на газовите пътища, ръчен изхвъргач, протривка, лостче, избивка, дулна накладка, масленичка, ремък, калъф за картечницата и чанта за кутиите.

Шомполът (рис. 62) служи за почистване и смазване канала на цевта. На единия край той има прорез 1 за вкарване на кълчища или парцали и резба 2 за завинтване на протривката или четинеста четка, а на другия край — глава 3 с отвърстие за минаване на лостчето. Шомполът се закрепва на картечницата от лявата ѝ страна, с нарезния край влиза в

отвърстието на прилива на муфата на газовата тръбичка, а с главата — в гнездото на спусковата рама.

Забележка. На картечниците от по-старо производство нарязният край на шомпола има два прореза.

Ключът на регулатора 1 (рис. 63) има: отвертка 1а, с която се отвинтват и завинтват винтовете; шестоъгълен изрез 1б за винта на регулатора; шесто-

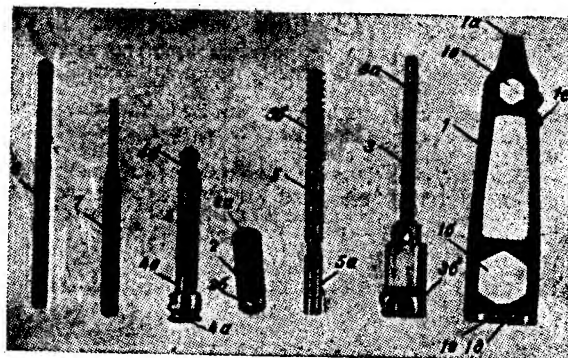


Рис. 63. Принадлежности:

1 — ключ за регулатора; 1а — отвертка; 1б — шестоъгълен изрез за винта на регулатора; 1в — шестоъгълен изрез за винта и гайката на основата на мушката; 1г — издатък за затваряне на регулатора; 1д — изрез за накрайника; 1е — прилив с изрез за натискане на разцепената клечка; 2 — ключ за мушката; 2а — отвърстие за мушката; 2б — отвърстие за лостчето; 3 — прибор за почистване на газовите пътища; 3а — тънка част; 3б — дебела част; 4 — ръчен изхвъргач; 4а — главичка; 4б — стебло; 4в — разцепена тръбичка; 5 — протривка; 5а — стебло на протривката; 5б — въртяща се част; 6 — лостче; 7 — избиван

гъгълен изрез 1в за винта и гайката на основата на мушката; издатък 1г за завъртане на регулатора и винта на регулатора (вж. рис. 96); изрез 1д за накрайника; прилив 1е с изрез за натискане на разрязаната клечка на тръбната ос на големия подавателен лост.

Ключът 2 на мушката служи за отвинтване и завинтване на мушката. Квадратното отворстие **2a** е предназначено за отвинтване и завинтване на мушката, а напречното отворстие **2б** — за премиване на лостчето.

Приборът за почистването на газовите пътища 3 служи за отстраняване на барутния нагар от отворстията в газовата камера (тънката част **3a**) и за отстраняване на барутния нагар от тръбното разширение на газовото бутало (дебелата част **3б**). По средата има отворстие за лостчето.

Ръчният изхвъргач 4 служи за отстраняване от патронника на откъснатата се част от гилзата. Той се състои от глава **4a**, стебло **4б** и разцепена тръбичка **4в**. Главата има венец, равен по размери на венета на гилзата. Вътре главата има резба за завинтване на стеблото. За да пружинира тръбата, по дължината на нейното тяло са направени три надлъжни разреза. На края тръбичката има пръстеновиден издатък за захващане на откъснатата се част от гилзата.

Протривката 5 служи за почистване канала на цевта и патронника. Той се състои от стебло **5a** с нарезно гнездо за навиване на шомпола и изрез за ключа и за въртящата се част **5б** с напречни и надлъжни канали за задържане на кълчища или парцали.

Лостчето 6 служи за дръжка след поставяне в отворстието на шомпола, на ключа на мушката и на прибора за почистване на газовите пътища.

Избивката 7 служи за избиване и набиване на осите, щитовите или клечките.

Кутията за принадлежностите (рис. 64) се състои от кутия **1**, капак **2** и пружинна ключалка **3**. Кутията и капакът са съединени посредством панта и ос **4**. При затворена кутия капакът се задържа от ключалка. Отвътре кутията и капакът имат ро-

чета за задържане на принадлежностите в кутията. В кутията е направен изрез *1a* за поставяне на ключа за регулатора, изрез *2b* за стеблото на същия и изрез *2a* за минаване тънкия край на прибора за почистване на газовите пътища.

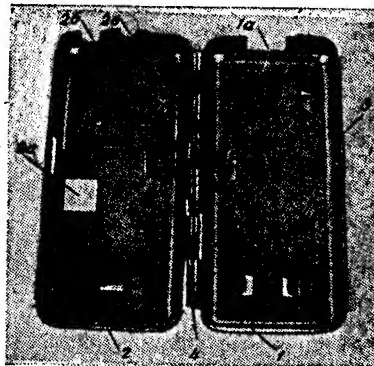


Рис. 64. Кутия за принадлежностите:

1 — кутия; *1a* — изрез за ключалката на регулатора; *2* — капак; *2a* — изрез за главата на ръчния изхвъргач; *2b* — изрез за стеблото на ръчния изхвъргач; *2a* — изрез за прибора за почистване на газовите пътища; *3* — пружинна ключалка; *4* — ос

В кутията за принадлежностите (рис. 65) се нареждат ключът *1* на регулатора, приборът *3* за почистване на газовите пътища, протривката *5*, лостчето *6*, а в капака на кутията — ръчният изхвъргач *4*, ключът на мушката *2* и избивката *7*.

Дулната накладка (рис. 66) служи за предпазване на дулната част на цевта от разширение при чистене с шомпол. Тя има резба *1* за навинтване на цевта, отвори *2* за шомпола и отвори *3* за лостчето.

Масленичката (рис. 67) служи за пазене на смазката за картечницата. Отгоре масленичката се затваря с капаче, което се завинтва на отвора. Към капака е прикрепена четинеста четка за смазване на патронника.

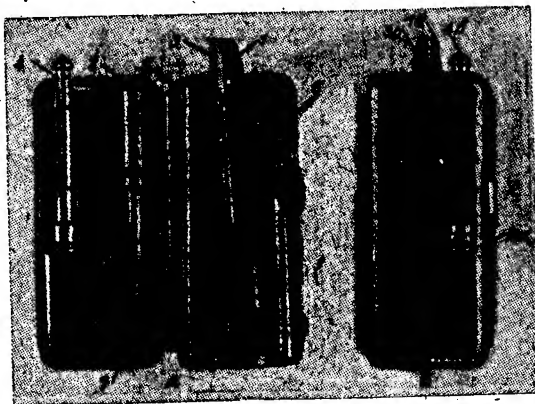


Рис. 65. Кутия с принадлежности:

А — разтворена кутия; Б — затворена кутия
1 — ключ на регулатора; 2 — ключ на мушката; 3 — прибор за почистване на газовите пътища; 4 — ръчен изхвъргач; 5 — протривка; 6 — лостче; 7 — избивка; 1а — острие на ключа за регулатора; 3а — тънка част на прибора за почистване на газовите пътища; 4а — глава на ръчния изхвъргач; 4б — глава на стеблото на ръчния изхвъргач

Ремъкът (рис. 68) служи за пренасяне на картечницата на гърба без калъф. Той има металическа карабинка 1 за закрепване към предната халка на картечницата и кожен ремък 2 с токичка 3 за закрепване към задната халка на картечницата.

Брезентовият калъф служи за пренасяне на картечницата при поход и за предпазването ѝ от кал, прах и влага.



Рис. 66. Дулна
накладка:
1 — резба; 2 — от-
върстие за помпо-
ла; 3 — отвърстие
за лостчето



Рис. 67. Масленичка с капачка
и четинеста четка

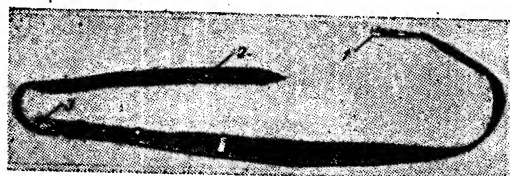


Рис. 68. Ремък:
1 — карабинка; 2 — кожен ремък; 3 — токичка

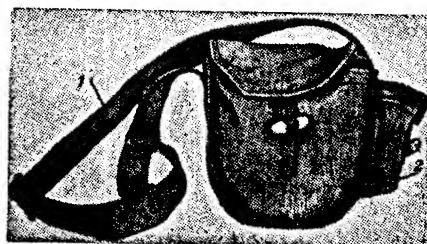


Рис. 69. Чанта за кутиите с ленти:
1 — ремък; 2 — джоб за масленичката и дулната накладка

Чантата (рис. 69) служи за пренасяне на кутията с ленти и за предпазването ѝ от кал, прах и влага. Чантата има режък / за удобно пренасяне и джоб 2 за поставяне на масленичката и дулната накладка. **Служебната книжка** на картеницата служи за вписване в нея резултатите от прегледа, проверката на боя, количеството на произведените изстрели, характера и броя на възникналите при стрелбата задръжки и други данни.

ГЛАВА II

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ НА ЧАСТИТЕ И МЕХАНИЗМИТЕ НА КАРТЕЧНИЦАТА

14. ПОЛОЖЕНИЕ НА ЧАСТИТЕ И МЕХАНИЗМИТЕ ПРЕДИ ПЪЛНЕНИЕ

Преди пълнене частите и механизмите на картечницата заемат следното положение (рис. 70).

Цевната кутия отгоре е затворена с капака 5. Ключалката 4 на капака със зъба си е влязла във вдлъбнатината на преградката на цевната кутия (тялото на ключалката е притиснато към задната стена на спусковата рама) и не позволява отварянето на капака.

Затворната рама 21 със затвора 20 се намира в крайно предно положение. Бойно-възвратната пружина 1 е отпусната.

Затворът 20 затваря канала на цевта. Бойните упори 25 са разтворени встрани и се намират в бойните изрези на цевната кутия. Жилото на ударника 26 е излязло от отвърстието в чашката на затвора. Стойката на затворната рама с наклонените плоскости се намира между издатъците на бойните упори и ги задържа разтворени.

Газовото бутало 17 с тръбното си разширение е надянато на тръбичката 16 на газовата камера.

Спускателният лост 23 се намира в горно положение, а опашката на спусъка 24 — в предно положение.

36

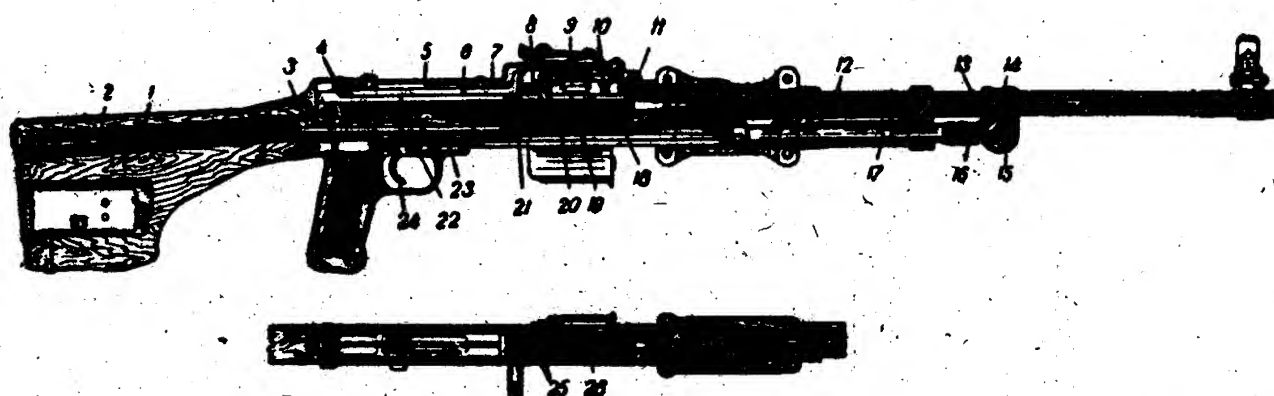


Рис. 70. Положение на частите и механизмите на картучницата преди напълване:

1 — бойно-възвратна пружина; 2 — стъбло на бойно-възвратната пружина; 3 — водещо стъбло на бойно-възвратната пружина; 4 — ключалка на капака на цевната кутия; 5 — капак на цевната кутия; 6 — голям подавателен лост; 7 — малък подавателен лост; 8 — отражател; 9 — подавател с подавателни палци; 10 — фиксатор на куршума; 11 — ухо на цевната кутия; 12 — цев; 13 — газова камера; 14 — газоотводно отворстие; 15 — регулатор; 16 — тръбичка на газовата камера; 17 — газово бутало; 18 — изхвъргач; 19 — долен палец на основата на водителя; 20 — затвор; 21 — затворна рама; 22 — предпазител; 23 — спускателен лост; 24 — спусък; 25 — бойни упори; 26 — ударник

Предпазителят 22 с плоската си (срязана) част се намира срещу спускателния лост. Рамото на предпазителя се намира в задно положение и надписът „Огън“ на дясната стена на спусковата рама е открит.

Подавателят 9 се намира в крайно дясно положение, удържан от малкия подавателен лост 7 и неговата пружина.

Голямият подавателен лост 6 се намира в крайно ляво положение.

15. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ НА ЧАСТИТЕ И МЕХАНИЗМИТЕ ПРИ ПЪЛНЕНЕ

Картечницата се пълни по следния начин:

- ръкохватката за пренапълване се изтегля в крайно задно положение и се отпуска;
- включва се предпазителят, като се завърти рамото му надолу и напред;
- присъединява се кутията с пълната лента към картечницата;
- отваря се капакът на цевната кутия;
- изтегля се лентата с патрони за накрайника от кутията и се поставя в основата на водителя;
- затваря се капакът на цевната кутия.

При изтегляне ръкохватката за пренапълване назад става следното (рис. 71).

Затворната рама 21, като се движи назад, притиска бойно-възвратната пружина 1, излиза с наклонените плоскости на стойката изпод издатъците на бойните упори 25 и посредством полегатите части на фигурния изрез събира бойните упори и освобождава затвора от цевната кутия.

Затворът 20 под действието на предната стена на фигурния изрез на затворната рама върху неговия фигурен издатък се движи заедно със затворната рама назад.

58

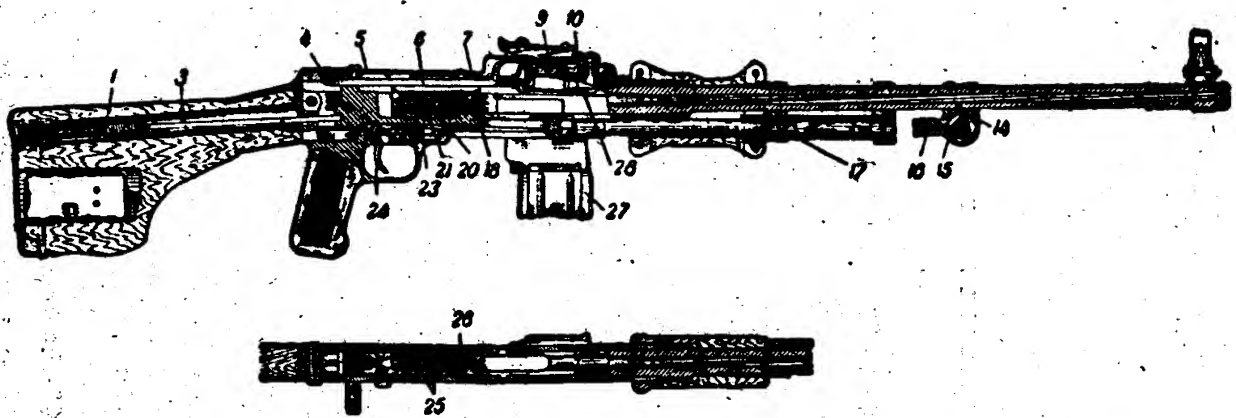


Рис. 71. Положение на частите и механизмите на картечницата след напълване:

- 1 — бойно-възвратна пружина; 3 — водещо стебло на бойно-възвратната пружина; 4 — ключалка на капаче на цевната кутия; 5 — капак на цевната кутия; 6 — голям подавателен лост; 7 — малък подавателен лост; 9 — подавател с подавателни налци; 10 — фиксатор на куршума; 14 — газоотводно отворстие; 15 — регулатор; 16 — тръбичка на газовата камера; 17 — газово бутало; 18 — изхвъргач; 20 — затвор; 21 — затворна рама; 23 — спускателен лост; 24 — спусък; 25 — бойни упори; 26 — ударник; 27 — кутия; 28 — патрон

Затворната рама, като се премества назад, действа със своята ролка върху големия подавателен лост и задвижва механизма за подаване на лентата. При това ролката 1а в началото на движението на затворната рама назад (вж. рис. 39) завърта големия подавателен лост 2 надясно. Големият лост с водещия си издатък 2А завърта малкия подавателен лост 3 около оста 5а. Малкият подавателен лост, завъртайки предния си край наляво, премества подавателя 4 в крайно ляво положение. След това ролката на затворната рама продължава да се движи назад, завърта големия лост наляво, а малкия в това време се завърта с предния си край надясно и премества надясно подавателя. Когато затворната рама дойде до крайно задно положение, големият лост застава в крайно ляво положение, а подавателят—в крайно дясно положение. Пружината на малкия лост е отпусната.

Спускателният лост 23 (вж. рис. 71) под действието на затворната рама 21 потъва и при съвпадане с изреза за бойния зъб на затворната рама под действието на своята пружина се издига, като захваща бойния зъб на затворната рама.

Картечницата е поставена на бойния зъб.

При поставяне на лентата в основата на водителя първото звено на лентата с направляващия си издатък преминава над отделителя.

Патронът 28, който се намира в първото звено на лентата, минава под отделителя, натиска се от отделителя надолу и се спира в надлъжния прозорец на основата на водителя на пътя на движението на дотиквача на затвора. Предвижването на патрона надясно се ограничава от отделителя.

Следващото звено от лентата с патрона минава над долния палец на основата на водителя, минава зад него и спира от дясната му страна.

При затваряне на капака на цевната кутия става следното.

Ключалката 4 на капака под действието на пружината влиза със зъба си в изреза на преградката на цевната кутия и задържа капака 5 на цевната кутия в затворено положение.

Първият патрон, който се намира в надлъжния прозорец на основата на водителя, се натиска надолу от фиксиращия издатък на челюстта на водителя.

Фиксаторът 10 на куршума на челюстта на водителя застава наляво от първия патрон и пречи за неговото изместване наляво.

Подавателните палци на подавателя 9 опират в дясното звено на лентата с патрона, а долният палец на основанието на водителя опира във второто звено на лентата с патрона и задържа лентата в прозореца на водителя от изместване наляво.

Картечницата е заредена и поставена на предпазителя.

16. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ НА ЧАСТИТЕ И МЕХАНИЗМИТЕ ПРИ СТРЕЛБА

За да се води огън, необходимо е да се изключи предпазителят, като се завърти рамото му надолу и назад; писволетната ръкохватка да се хване с дясната ръка и да се натисне спусъкът 24 (рис. 72).

При завъртане рамото на предпазителя 22 стеблото с плоската си (срязана) част застава срещу спускателния лост 23.

При натискане на спусъка той се върти около своята ос, отпуска спускателния лост, който освобождава затворната рама 21.

Затворната рама под действието на бойно-възвратната пружина 1 се движи напред. Стойката на затворната рама, опирайки се с наклонените плоскости в

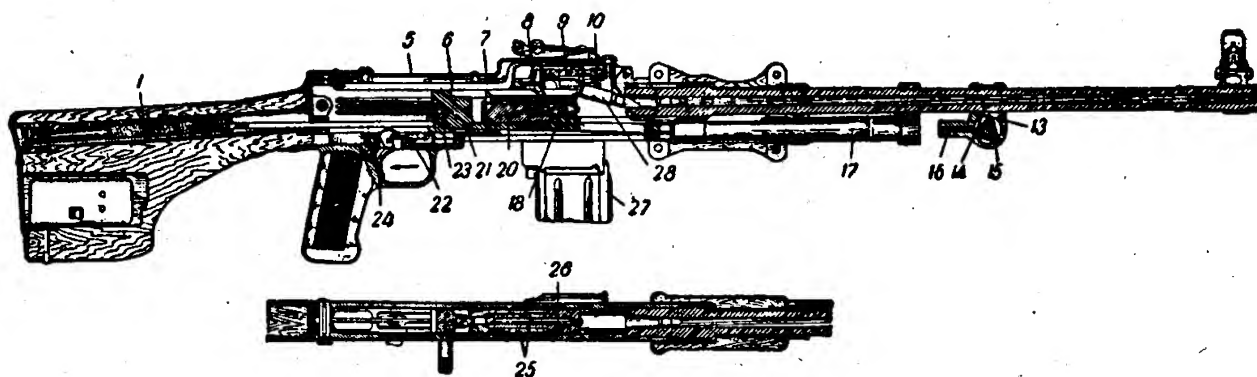


Рис. 72. Положения на частите и механизмите на къртечницата при стрелба:

1 — бойно-възвратна пружина; 5 — капак на цевната кутия; 6 — голям подавателен лост; 7 — малък подавателен лост; 8 — отражател; 9 — подавател с подавателни палци; 10 — фиксатор на куршума; 13 — газова камера; 14 — газоотводно отворстие; 15 — регулатор; 16 — тръбичка на газовата камера; 17 — газово бутало; 18 — изхвъргач; 20 — затвор; 21 — затворна рама; 22 — предпазител; 23 — спускателен лост; 24 — спусък; 25 — бойни упори; 26 — ударник; 27 — кутия; 28 — патрон.

издатъците на бойните упори 25, застава затвора да се движи заедно с рамата.

Затворът 20, движейки се напред, допира със своя дотиквач дъното на патрона 28, който се намира в прозореца на водителя, и го предвижва (дотиква) в патронника.

Затворната рама, като се движи напред, задействува с ролката си големия подавателен лост и завърта същия налясно (вж. рис. 39). Малкият подавателен лост под действието на водещия издатък на големия лост се завърта с предния си край наляво и премества наляво подавателя. Палците на подавателя, премествайки се наляво, се приповдигат от следващото звено на лентата, свиват своята пружина и след преминаване на звеното го захватват.

Когато затворната рама се приближи към предно крайно положение, ролката на затворната рама идва до разширената предна част на криволинейния улей на големия подавателен лост, при това подавателят се задържа в крайно ляво положение от звеното на лентата. Пружината на малкия подавателен лост е свита.

При приближаване на затвора 20 към задния срез на цевта изхвъргачът 18 влиза в изреза на цевта и зъбът на изхвъргача захватва венца на гилзата.

При по-нататъшното движение на затворната рама напред стойката с наклонените плоскости разтваря бойните упори 25 встрани.

Бойните упори опират с краищата си в бойните изрези на цевната кутия, затворът здраво затваря канала на цевта. Продължавайки да се движи напред, затворната рама удря с предния край на стойката ударника, който с жилото си възпламенява капсула на патрона. Произвежда се изстрел.

При изстрел, когато куршумът минава газоотводното отворстие в цевта, част от барутните газове се устремяват през газоотводното отворстие в газовата камера 13. След това барутните газове, преминавайки през канала на регулатора и надлъжното отворстие в тръбичката 16 на газовата камера, удрят в тръбното разширение на газовото бутало 17 и ствеждат назад газовото бутало, а заедно с него и затворната рама 21.

Отначало затворната рама се движи, а затворът остава на мястото си до момента, когато куршумът и част от барутните газове напуснат канала на цевта.

След като затворната рама измине път, равен на 12 мм, затворът се освобождава от цевната кутия и започва да се движи назад заедно с нея, като същевременно зъбът на изхвъргача 18 извлича гилзата от патронника и я задържа до срещането с отражателя 8. При удар на гилзата в отражателя тя се изхвърля през прозореца на затворната рама.

Затворната рама, движейки се назад, задвижва с ролката механизма за подаване на лентата. Същевременно става това, което и при напълване: подавателят, премествайки се надясно, с палците си премества надясно лентата с патроните във водителя.

Когато затворната рама се приближи в задно крайно положение и следващото звено от лентата с патрона застава над надлъжния прозорец на основанието на водителя — на пътя на движението на дотиквача, долният палец на основанието на водителя захваща следващото звено на лентата.

Тъй като спусъкът остава натиснат, затворната рама не остава в задно крайно положение, а под действието на бойно-възвратната пружина се движи напред. Заедно със затворната рама напред се движи

Sanitized Copy Approved for Release 2010/02/22 : CIA-RDP80T00246A034000160001-6

и затворът, който дотиква патрона в патронника. Отново каналът на цевта се затваря и се произвежда изстрел.

Автоматичната стрелба продължава дотогава, докато е натиснат спусъкът и има патрони в лентата.

При освобождаване на спусъка затворната рама застава в задно крайно положение на бойния зъб. Стрелбата се прекратява, но картечницата остава напълнена.

Sanitized Copy Approved for Release 2010/02/22 : CIA-RDP80T00246A034000160001-6

ГЛАВА III

РАЗГЛОБЯВАНЕ И СГЛОБЯВАНЕ НА КАРТЕЧНИЦАТА

17. ОБЩИ УКАЗАНИЯ

Картечницата се разглобява за преглед, почистване, смазване, смяна на части и ремонт.

При разглобяване и сглобяване се спазват следните правила:

- разглобяването и сглобяването се извършват на маса, скамейка, а в полето — на чиста постилка;
- при разглобяване и сглобяване се използват само изправни принадлежности;
- при отделяне и сглобяване на частите и механизмите не се употребяват големи усилия или удари, за да не се повредят частите и механизмите;
- при завинтване и отвинтване на винтовете отвертката се държи здраво в ръката и острието на отвертката се поставя в прореза на винта отвесно;
- непълно разглобяване на картечницата се извършва за почистване, смазване след занятия, учения, наряд и за преглед;
- пълно разглобяване на картечницата се извършва: за отстраняване на складовата или заводската смазка, за преминаване към нова смазка, за смяна на неизправни части и ремонт, след силно замърсяване и обилно попадане на влага;

— при сглобяване се обръща внимание на номерата на детайлите, за да не се разменят с детайлите на други картечници;

— разглобяването, сглобяването, почистването и смазването на картечницата се извършват под наблюдението на офицера или сержанта.

Преди разглобяване на картечницата, а също така при всички случаи на действие с нея (не на огневата позиция) трябва да се убедим, че картечницата е празна.

18. НЕПЪЛНО РАЗГЛОБЯВАНЕ

Картечницата се поставя на двуногата и след това се пристъпва към разглобяване.

1. Отделяне на шомпола от картечницата: заставка се от лявата страна на картечницата, с пръ-



Рис. 73. Отделяне на шомпола от картечницата

стите на лявата ръка се хваща шомполът до носача на картечницата, издръпва се дотолкова, че главата на шомпола да излезе от гнездото на спусковата рама. След това с дясната ръка се хваща шомполът за главичката (рис. 73) и премествайки го вдясно, се отделя от картечницата.

2. Изваждане на кутията с принадлежностите от гнездото на приклада: застава се от лявата страна на картечницата и с палеца на дясната ръка се натиска ключалката на капака на затилъка (рис. 74). С пръстите на лявата ръка се завърта капачето на четвърт оборот наляво (надясно) и след това, като се приповдигне картечницата с цевта нагоре, изважда се кутията с принадлежностите от гнездото на приклада.

Кутията с принадлежностите се държи в лявата ръка с ключалката надолу (рис. 75). С палеца на



Рис. 74. Отваряне капака на затилъка на приклада



Рис. 75. Отваряне капака на кутията с принадлежностите

лявата ръка се натиска ключалката надолу, отваря се капачето на кутията с дясната ръка и се взема необходимата принадлежност.

Забележка. В картечниците от по-старо производство при изваждане на кутията с принадлежностите ключалката на затилъка не трябва да се натиска, а се издръпва надолу с главата на шомполъ, като едновременно капачето се завърта надясно или наляво.

3. Отваряне капака на цевната кутия: с лявата ръка се хваща шийката на приклада, с дясната ръка се хваща ключалката на капака, подава се напред докрай (рис. 76) и се вдига капакът нагоре докато издатъкът на пружинната ключалка на челостта на водителя мине зад издатъка на ухото на цевната кутия. Отвореният капак се задържа от пружинната ключалка. Капакът се вдига бавно, без резки движения, без да се допускат удари на пружинната ключалка в цевната кутия (ухото), за да не се счупи или изкриви ключалката.



Рис. 76. Отваряне капака на цевната кутия

4. Изваждане на бойно-възвратната пружина от приклада: картучницата се държи с лявата ръка за шийката на приклада. С палеца на дясната ръка (рис. 77) или с отвертката (като се вкарва острието на отвертката в изреза на главата на стеблото) се натиска главата на стеблото на бойно-възвратната пружина и се завърта на четвърт оборот наляво. След това постепенно се отпуска главата на стеблото. Когато стеблото под действие на бойно-възвратната пружина излезе от тръбата на приклада,

същото се хваща с дясната ръка и заедно с водещото
стебло се изтегля бойно-възвратната пружина



Рис. 77. Отделяне на бойно-възвратната пружина
от приклада (завъртане стеблото вляво)

(рис. 78). Бойно-възвратната пружина се отделя от
водещото стебло, като се извади от чашката му.



Рис. 78. Изваждане на бойно-възвратната пружина
и водещото стебло от тръбата на приклада

**5. Отделяне на спусковата рама от цевната
кутия:** посредством избивката се избива съеди-
нителната клечка надясно докрай (рис. 79). Не се
прави опит да се избие съвсем, тъй като може да се

повреди притискачът, който задържа клечката в отворието на цевната кутия. Хваща се полуложката с лявата ръка, а с дясната — шийката на приклада, издръпва се спусковата рама назад (рис. 80) и се отделя от цевната кутия.



Рис. 79. Избиране на съединителната клечка

6. Отделяне на ръкохватката за пренапълване от затворната рама: хваща се полуложката с лявата ръка, а с дясната чрез ръкохватката за пренапълване се изтегля затворната рама до разширения край на изреза на цевната кутия и се изважда надясно (рис. 81).

7. Отделяне на затворната рама със затвора от цевната кутия: с по-

казалеца на дясната ръка се хваща затворната рама отдолу за бойния зъб, подава се още назад и като се хване затворната рама заедно със затвора с дясната ръка, се изважда от цевната кутия (рис. 82).

8. Отделяне на затвора от затворната рама: като се придържа затворната рама с лявата ръка, с дясната ръка се хваща затворът за средата (рис. 83), вдига се нагоре и се отделя от рамата. След това се отделят бойните упори от затворния блок. С това завършва непълното разглобяване на картучницата.

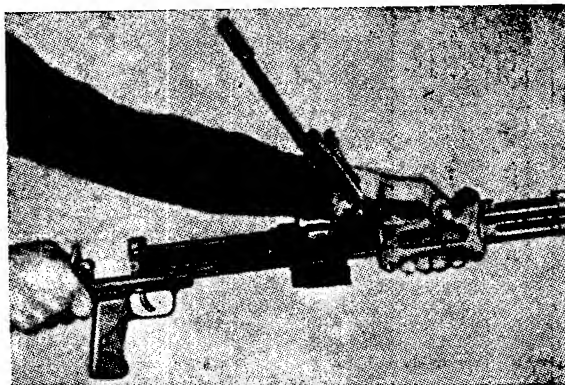


Рис. 80. Отделяне на спусковата рама с приклада

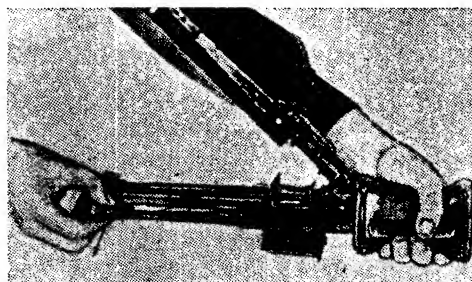


Рис. 81. Отделяне на ръкохватката за пре-
напълване от затворната рама

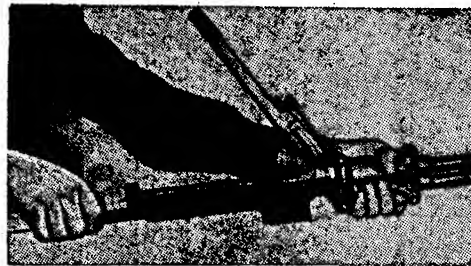


Рис. 82. Отделяне на затворната рама със затвора от цевната кутия



Рис. 83. Отделяне на затвора от затворната рама

19. СГЛОБЯВАНЕ СЛЕД НЕПЪЛНО РАЗГЛОБЯВАНЕ

Картечницата се сглобява по обратен ред.

1. Присъединяване на затвора към затворната рама: поставят се бойните упори във вдлъбнатините на затвора с долните части на издатъците надолу, като се следи бойните упори плътно да прилепват към затворния блок. След това затворът се поставя в затворната рама отгоре така, че долните части на издатъците на бойните упори и блокът на затвора да попаднат във фигурния изрез на затворната рама (рис. 84) и като се придържа затворът за средата, той се движи напред докрай.

2. Присъединяване на затворната рама със затвора към цевната кутия: взема се затворната рама със затвора в дясната ръка, а цевната кутия — в лявата ръка. Затворната рама се вкарва с изда-



Рис. 84. Присъединяване на затвора към затворната рама

тъците си в улеите на цевната кутия и придържайки затвора за бойните упори от изместване назад, се придвижва малко напред; газовото бутало се повдига с показалеца на лявата ръка (рис. 85) и се поставя в газовата тръба. Затворът със затворната рама се придвижват напред до съвпадане на отвърстието в стойката на затворната рама за ръкохватката с разширения накрая изрез в цевната кутия.

3. Присъединяване на ръкохватката за пренапълване към затворната рама: ръкохватката за пренапълване се поставя в отвърстието на затворната рама през разширения край на изреза на цевната кутия и заедно със затвора се вкарва напред докрай.

4. Присъединяване на спусковата рама към цевната кутия: държейки полуложката с лявата ръка, цевната кутия се повдига. С дясната ръка се

хваща прикладът за шийката и се въвеждат издатъците на основата на спусковата рама в улесите на цевната кутия (рис. 86). С дланта на дясната ръка



Рис. 85. Присъединяване на затворната рама със затвора към цевната кутия (повдигане на газовото бутало и насочване на същото в газовата тръба)



Рис. 86. Присъединяване на спусковата рама с приклада към цевната кутия

се натиска главичката на съединителната клечка и се вкарва до крайно положение.

5. Поставяне на бойно-възвратната пружина в приклада: съединява се пружината с водещото стебло, като се поставя с предния край, който има по-малък диаметър, в чашката на водещото стебло. Взема се прикладът в лявата ръка, с дясната ръка се вкарва бойно-възвратната пружина с водещото стебло (с водещото стебло напред) в тръбата на приклада (рис. 87) така, че предният край на во-

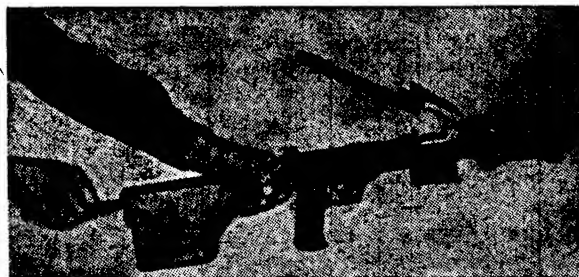


Рис. 87. Поставяне на бойно-възвратната пружина с водещото стебло в тръбата на приклада

дещото стебло да излезе от тръбата през отвърстиего на стойката на спусковата рама. Същевременно предният край на водещото стебло трябва да влезе в полусферичното гнездо на затворната рама. Поставя се стеблото в бойно-възвратната пружина и натискайки го с палеца или отвертката (рис. 88), вкарват се издатъците на главичката му в изрезите на тръбата на приклада. Завърта се стеблото на четвърт оборот надясно докрай и се пуца. След това стеблото под действието на бойно-възвратната пружина трябва да се изтегли малко назад и да влезе с издатъците

си във вдлъбнатините на фигурните изрези на тръбата на приклада.



Рис. 88. Натискане на бойно-възвратната пружина с поставено в нея стебло

6. Затваряне капака на цевната кутия: притържайки картечницата с лявата ръка за шийката на приклада, хваща се с дясната ръка капакът за ключалката (рис. -89), спуска се и като се притисне към цевната кутия, се заключва.



Рис. 89. Затваряне капака на цевната кутия

След като се затвори капакът, трябва да се убедим, че ключалката го държи здраво. При добре затворен капак тялото на ключалката е плътно притиснато към стойката на спусковата рама.

7. Нарезждане на принадлежностите в кутията, която се поставя в гнездото на приклада: разтворената кутия се поставя на дланта на лявата

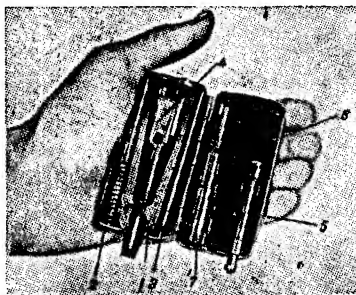


Рис. 90. Поставяне на принадлежностите в кутията:

1 — ключ на регулатора; 2 — накрайник; 3 — лостче; 4 — прибор за почистване на газовите пътища; 5 — ръчен изхвъргач; 6 — избивка; 7 — ключ за мушката

ръка и в нея се нареждат принадлежностите. Нарезждането се извършва по реда на цифрите, дадени в рис. 90. При нареждането да се има предвид, че избивката 5 и ключът за мушката 7 се поставят едновременно, след като избивката с дебелия си край бъде поставена в ключа на мушката.

След като се наредят принадлежностите, капакът на кутията се затваря и последната се поставя в приклада. При поставяне на кутията в приклада стърчащите от кутията краища на прибора за по-

чистване на газовите пътища и ключът на регулатора трябва да бъдат обърнати напред, а ключалката на капака — надолу (фиг. 91). Кутията с принадлежностите трябва да влиза свободно в гнездото на приклада. Ако кутията се поставя трудно в приклада, трябва да се отвори капакът и да се провери правилно ли са подредени принадлежностите.



Рис. 91. Поставяне на кутията с принадлежностите в приклада

След като кутията с принадлежностите се постави в приклада, затваря се капакът на затилъка на приклада, като се обърне надолу, а ключалката трябва да влезе в изреза на капака.

8. Присъединяване на шомпола към картечницата: прокарва се шомполът над носача на кутията през отвърстието в лявата стена на полужолята, поставя се неговият преден край в отвърстието на прилива на муфата на газовата тръба, а главата — в гнездото на спусковата рама (рис. 92).

При окончателното сглобяване на картечницата трябва да се провери правилността на положението на предпазителя — рамото на предпазителя трябва да бъде обърнато назад и надписът „Огън“ на дясната стена на спусковата рама да бъде открит (рис. 93).

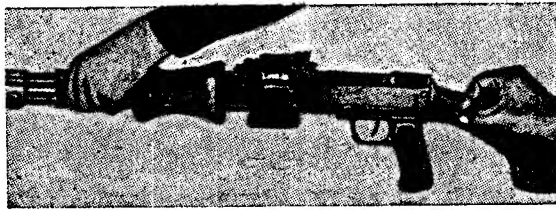


Рис. 92. Присъединяване на шомпола към картечницата

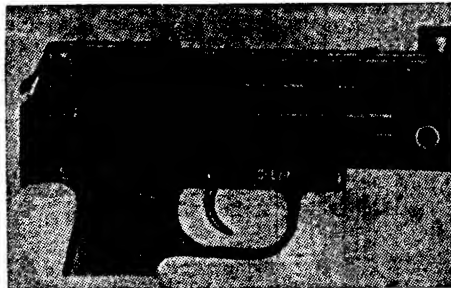


Рис. 93. Положение на рамото на предпазителя след сглобяване на картечницата

Категорично се забранява да се оставя картечница на предпазител, когато затворната рама се намира в предно положение.

20. ПЪЛНО РАЗГЛОБЯВАНЕ

Пълното разглобяване е продължение на непълното. Пълното разглобяване се извършва в следния ред.

Извършва се непълно разглобяване, както е показано в т. 18.

1. Разглобяване на затвора.

Отделя се изхвъргачът при следния ред:

- поставя се затворът на дървени опори така, че оста на изхвъргача да бъде между опорите;
- избива се оста на изхвъргача с избивката и чукче (рис. 94);

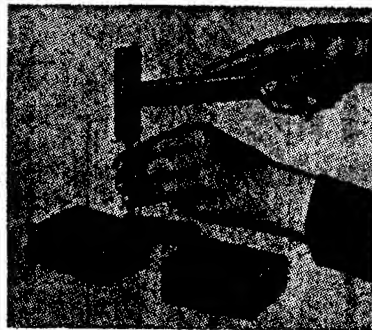


Рис. 94. Избиване оста на изхвъргача от затвора

- взема се затворът в лявата ръка и като се притисне с палеца изхвъргачът към чашката, изважда се избивката от отвърстието за оста на изхвъргача, придържайки същия да не падне;

— изваждат се от гнездото на затвора изхвъргачът, притискачът и пружината на изхвъргача (рис. 95).

Отделя се ударникът, както следва:

- поставя се затворът на дървени опори така, че шпилката на ударника да се окаже между опорите;
- избива се шпилката на ударника с избивката и чукче, след което се изважда ударникът от канала на затвора.

2. Отделяне на регулатора от газовата камера:

— отвинтва се винтът на регулатора с помощта на ключа на два-три оборота (рис. 96);



Рис. 95. Отделяне на изхвъргача от затвора

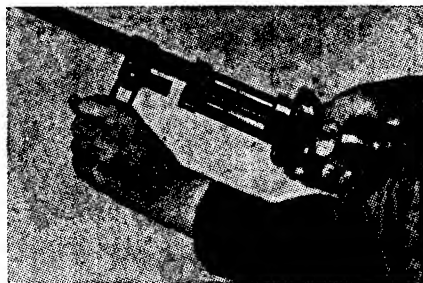


Рис. 96. Отвинтване винта на регулатора на газовата камера с ключ

— измества се регулаторът надясно, като се удари по главичката на винта на регулатора с дървено чукче;

— придържа се регулаторът за венеца, отвинтва се с ръка винтът и се отделя регулаторът от газовата камера.

Забелешка. Картечните от по-старо производство, които имат регулатор с цилиндрична форма, трябва да се поставят на масата, като под газовата камера се подложи дървена опора така, че регулаторът да се окаже отстрани на опората. Постепенно отвинтвайки винта на регулатора, с удари с медно чукче по главата на винта се избива регулаторът от газовата камера. Когато до пълното отвинтване останат един-два оборота, той се отвинтва съвсем и се избива регулаторът от лявата страна посредством избивка и чукче.

3. Разглобяване на подавателния механизъм:

— повдига се капакът на цевната кутия и се поставя на ключалката;

— наляга се под капака на цевната кутия разрязаната клечка на тръбната ос с ключа на регулатора (рис. 97) и след това, като се затвори капакът на цевната кутия, изважда се клечката от тръбната ос нагоре с ключа на регулатора (рис. 98);

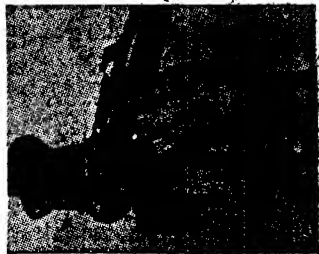


Рис. 97. Натискане на разрязаната клечка посредством ключа на регулатора



Рис. 98. Изваждане на разрязаната клечка от тръбната ос посредством ключа на регулатора

— отваря се капакът на цевната кутия и придържайки отдолу тръбната ос с лявата ръка, същата се натиска с избивката и се отделя от челюстта на водителя;

— придържа се цевната кутия с лявата ръка зад носача на патронната кутия, взема се в дясната ръка

отвореният капак на цевната кутия и измествайки го назад, се отделя от челюстта на водителя (рис. 99); отделя се подавателят, като се премества с ръка наляво по направляващия улей на челюстта на водителя;

— посредством избивката или отвертката изважда се пръстеновидният издатък на големия подавателен лост от отвърстието на капака;

— взема се капакът в лявата ръка и с палеца се притиска пружината на малкия лост към капака,



Рис. 99. Отделяне капака на цевната кутия от челюстта на водителя



Рис. 100. Отделяне на подавателните лостове от капака на цевната кутия (снемане на малкия лост от оста)

а с пръстите на дясната ръка се взема малкият подавателен лост и повдигайки го, се сема от оста (рис. 100);

— преместват се лостове надясно и се отделят от капака на цевната кутия;

— повдига се задният край на малкия лост, като се сема от водещия издатък на големия лост и лостове се разединяват.

21. СГЛОБЯВАНЕ СЛЕД ПЪЛНО РАЗГЛОБЯВАНЕ

1. Сглобяване на механизма за подаване на лентата:

— поставя се големият подавателен лост с предния край в изреза на малкия подавателен лост така, че кръглите отвори на двата лоста да бъдат обърнати в една страна; след което малкият лост се слага с овалното отворстие в задния край на водещия издатък на големия лост (рис. 101); измества се малкият лост по отношение на големия докрай напред (до влизане на малкия лост под издатъка на извитата част на големия лост);



Рис. 101. Съединяване на малкия и големия подавателен лост

— като се придържа малкият лост от изместване назад по отношение на големия лост, лостове се обръщат така, че големият лост да застане с криволинейния улей нагоре и се вземат в дясната ръка; в лявата ръка се взема капакът на цевната кутия с долната част нагоре;

— притиска се големият лост с палеца на лявата ръка към капака на цевната кутия, с дясната ръка се преместват лостове навътре от предния край на

капака и свивайки пружината му с малкия лост, последният се слага на оста на капака (рис. 102);
— вкарва се пръстеновидният издатък на големия лост в отвърстието на капака.

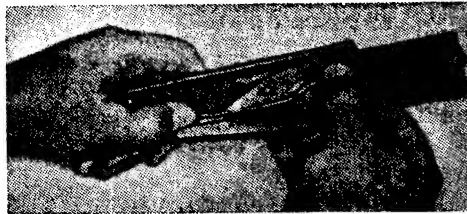


Рис. 102. Съединяване на подавателните лостове с капака на цевната кутия (слагане малкия лост на оста)

След поставянето на лостовете в капака проверява се не е ли излязъл водещият издатък на лоста от овалното отвърстие на малкия лост. За тази цел големият лост енергично се обръща със задния си край към дясната стена на капака и се отпуска (повтаря се два-три пъти). Същевременно трябва да се обърне и малкият лост, а след отпускането на големия лост двата лоста под действието на пружината на малкия лост се връщат енергично в изходно положение.

Присъединяване на подавателя. За целта същият се поставя в прозореца на челюстта на водителя, слагайки го с улеите върху издатъците на челюстта на водителя така, че надлъжният изрез на подавателя за малкия лост да се намира отгоре, а подавателните палци — отдолу. При това те трябва да бъдат насочени надясно. Измества се подавателят докрай надясно.

Присъединяване капака на цевната кутия с подавателните лостове към челюстта на водителя:

— поставя се капакът със страничните издатъци (ребра) в улеите на челюстта на водителя и се дотиква напред докрай;

— поставя се тръбната ос в отвърстията на челюстта на водителя и големия лост отдолу, след което се затваря капакът на цевната кутия;

— поставя се разрязаната клечка в отвърстието на тръбната ос отгоре и се дотиква с натиск на ръката надолу докрай;

— отваря се капакът на цевната кутия и се проверява излязла ли е разрязаната клечка с издатъците си от тръбната ос.

2. Присъединяване на регулатора към газовата камера:

— поставя се регулаторът в отвърстието на газовата камера от дясната страна така, че ограничителят на регулатора, който се намира на стената на камерата, да влезе в полукръглия изрез на желаната цифра на венца на регулатора;

— като се придържа регулаторът в газовата камера с лявата ръка, за да не се измести надясно, с дясната ръка от лява страна се завинтва винт в регулатора с поставена на резбовата част шайба, отначало без ключ, след това с ключ.

3. Сглобяване на затвора:

— взема се затворният блок в лявата ръка и се поставят в гнездото пружината на изхвъргача, притискачът и изхвъргачът;

— притиска се с палеца на лявата ръка изхвъргачът към чашката на затвора, съвпада се изрезът на изхвъргача (за оста) с отвърстието в затвора, поставя се оста на изхвъргача и се набива с медно чукче;

— поставя се ударникът в канала на затвора така, че неговият изрез да съвпада с отвърстието в затворния блок;

— вкарва се в отвърстието шпилката на ударника и след това се набива с медно чукче.

След това се извършва сглобяването, както е показано в раздел 19.

22. РАЗГЛОБЯВАНЕ И СГЛОБЯВАНЕ НА КАРТЕЧНИЦАТА В РАБОТИЛНИЦАТА

В работилницата освен пълно и непълно разглобяване и сглобяване се извършва разглобяване и сглобяване на спускателния механизъм, водителя, подавателя, мерните прибори, полуложката и двуногата.

В поделенията на войсковите части е забранено да се разглобяват механизмите на картечницата, указани в този раздел, с изключение на полуложката, разглобяването на която се извършва с разрешение на взводния командир в случай на силно замърсяване и за отстраняване на заводска или складова смазка.

Разглобяване и сглобяване на спускателния механизъм.

За разглобяване на спускателния механизъм се извършва следното:

— отделя се спусковата рама с приклада от картечницата;

— завърта се рамото на предпазителя напред, т. е. поставя се в положение „На предпазител“, поставя се спусковата рама на дървени опори така, че оста на спусъка да се намира между опорите;

— избива се оста на спусъка с избивката и чукче (рис. 103) и се отделят спусъкът, спускателният лост и пружината на спускателния лост;

— взема се избивката в дясната ръка и с тънкия ѝ край се натиска задният край на пружината на предпазителя, след това, хващайки рамото на предпазителя с палеца на лявата ръка, същият се изважда от отвърстието на спусковата рама (рис. 104);

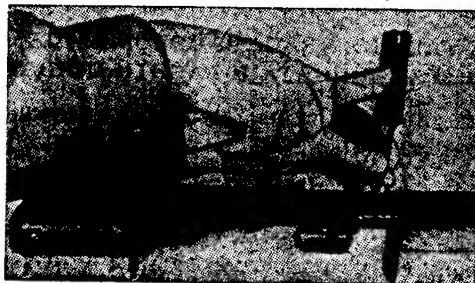


Рис. 103. Избиване оста на спусъка



Рис. 104. Отделяне на предпазителя от спусковата рама

— с тънкия край на избивката, поставена в отвърстието за пружината на предпазителя, се измества пружината към стойката на спусковата рама до съвпадане четата на пружината и кръглия

изрез в спусковата рама, след което пружината леко се отделя от спусковата рама.

За да се сглоби спускателният механизъм, извършва се следното:

— взема се пружината на предпазителя в дясната ръка и се поставя в петата през кръглия изрез в нейния улей на спусковата рама;

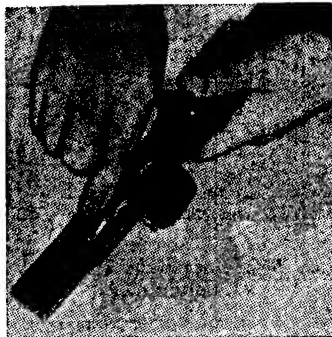


Рис. 105. Поставяне пружината на предпазителя

— поставя се крайт на избивката в отвърстието за пружината на предпазителя и се предвижва пружината в крайно предно положение (рис. 105);

— притиска се с тънкия край на избивката крайт на пружината към дъното на улея в спусковата рама;

— в отвърстието на спусковата рама от дясната страна се поставя предпазителят с рамото напред;

— завърта се рамото на предпазителя назад и се поставя пружината на спускателния лост в кръглия изрез на гнездото на спусковата рама;

— поставя се спускателният лост с издатъка на предния край в изреза за него в гнездото на спуско-

вата рама и насочвайки с палеца на дясната ръка пружината на спускателния лост в гнездото, предназначено за нея (рис. 10), натиска се спускателният лост, при което той трябва свободно да потъва наравно с основата на спусковата рама;

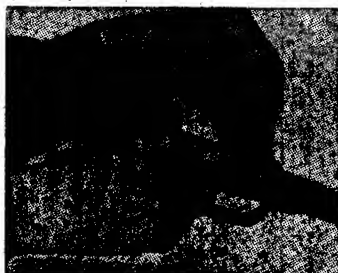


Рис. 106. Поставяне на спускателния лост

- завърта се рамото на предпазителя напред;
- като се придържа с лявата ръка спускателният лост, с дясната ръка отдолу се вкарва спусъкът така, че неговият нос да захване издатъка на спускателния лост;

- взема се спусковата рама в лявата ръка и придържайки спускателния лост с палеца на същата ръка, а спусъка с показалеца, изравняват се отвърстията в стената на основата на рамата и спусъка; с дясната ръка се поставя оста на спусъка (рис. 107), набива се с медно чукче и се кернира;

- завърта се рамото на предпазителя назад.

Отделяне на основата и челюстта на водителя от цевната кутия.

За да се отдели основата и челюстта на водителя, извършва се следното:

— отделят се от челюстта на водителя капакът на цевната кутия и подавателят;

— с избивката и чукчето се изважда оста на основата и челюстта на водителя, след това се отделя челюстта на водителя и с леки удари на дланта отдолу се сменя основата от цевната кутия.



Рис. 107. Поставяне оста на спусъка

Присъединяването на основата и челюстта става в обратен ред. При това оста се поставя от лявата страна така, че главата на оста да влезе в ухото на водителя и да препятствува откачването на основата от оста. От дясната страна оста се развалцува.

Отделяне на долния палец от основата на водителя.

За целта се извършва следното:

— отделя се основата на водителя от картечницата;

— изважда се шплентът на оста на палеца и се избива оста с избивката;

— отделя се палецът с пружината от основата на водителя.

Сглобяването се извършва в обратен ред.

Отделяне фиксатора на куршума от челюстта на водителя.

За да се отдели фиксаторът на куршума от челюстта на водителя, извършва се следното:

- отделя се челюстта на водителя от картеницата;

- с избивката и чукчето се избива оста на фиксатора и същият се отделя заедно с пружината от челюстта на водителя.

Сглобяването се извършва в обратен ред.

Разглобяване и сглобяване на подавателя.

За разглобяването и сглобяването на подавателя се извършва следното:

- отделя се подавателят от челюстта на водителя, за което трябва предварително да се отдели капакът на цевната кутия с подавателните лостове;

- притискайки палците към подавателя е лявата ръка, с дясната ръка посредством избивката се избива оста на палците и след това същите се отделят заедно с пружината от подавателя.

За сглобяване на подавателя се извършва следното:

- съединява се пружината с палците;

- поставят се палците с пружината в гнездото на подавателя (рис. 108) и изравнявайки отворстията на палците и подавателя, поставя се оста на палците.

Отделяне ключалката на капака от цевната кутия.

За отделяне ключалката на капака на цевната кутия се извършва следното:

- придържа се тялото на ключалката с лявата ръка, с дясната ръка посредством отвертката се отвинтва винтът на ключалката;

- измества се тялото на ключалката назад, същото се отделя с пружината от капака на цевната кутия.

Присъединяването на ключалката се извършва в обратен ред:

- поставя се пружината в гнездото на ключалката. След това ключалката се поставя върху капака на цевната кутия;
- съвпадат се отвърстията на тялото на ключалката и капака на цевната кутия, завинтва се винтът отначало без отвертка, след това с отвертка;
- отдолу винтът се кернира.

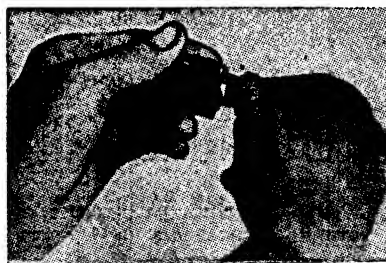


Рис. 108. Присъединяване на палците с пружината към подавателя

Разглобяване и сглобяване на мерника.

За целта се извършва следното:

- отмества се хамутчето на мерната пластинка в задно крайно положение;
- придържайки с лявата ръка задния край на мерната пластинка, с дясната ръка посредством отвертката се притиска предният край на пластинката към мерната основа и измествайки с лявата ръка мерната пластинка назад, отделя се от основата на мерника (рис. 109);
- приповдига се предният край на пружината на мерната пластинка така, че фиксиращият издатък на пружината да излезе от отвърстието на капака на цевната кутия и измествайки пружината напред, същата се отделя от основата на мерника (рис. 110);

— като се притискат ключалките на хамутчето, сменя се от мерната пластинка, като се измества докрай;



Рис. 109. Отделяне на мерната пластинка от основата на мерника



Рис. 110. Отделяне пружината на мерната пластинка от основата на мерника

— отпускат се ключалките на хамутчето и се изваждат заедно с пружините от отвърстието на хамутчето;

— поставя се мерната пластинка на дървена опора така, че щифтът на маховика на ходовия винт на

мереца да остане отстрана на опората и с тънка избивка или чукче се избива щифтът на маховика;

— отвинтва се маховикът от ходовия винт на мереца и се сменя шайбата от винта;

— изважда се от отвърстието на прилива на мерната пластинка ходовият винт с мереца;

— отвинтва се винтът от мереца.

Сглобяването на мерника се извършва по обратен ред на разглобяването.

Отделяне на мушката и предпазителя на мушката.

За да се отдели мушката, същата се отвинтва с ключа и отвертката, които се намират в комплекта на принадлежностите, като се върти мушката в посока, обратна на движението на часовниковата стрелка.

За да се отдели предпазителят на мушката, извършва се следното:

— с ключа на регулатора отначало се отвинтва гайката от винта на основата на мушката на два-три оборота, а след това се отвинтва винтът от предната стена на основата на мушката на два-три оборота, въртейки гайката и винта в посока, обратна на движението на часовниковата стрелка;

— с медното стебло и чукчето се избива предпазителят на мушката от улете на основата на мушката.

Присъединяването на мушката и предпазителя се извършва в обратен ред.

Предпазителят на мушката се закрепва в основата на мушката с винт, завинтван в предната стена на основата. За да се отстрани самоотвинтването на винта, поставя се контрагайка.

След присъединяването на мушката трябва непременно да се провери боят на картеницата и да се приведе към нормален бой.

Отделяне и присъединяване на полуложата.

За да се отдели полуложата, извършва се следното:

- с ключа на регулатора се отвинтват четирите винта от дясната страна на полуложата;
- разделяйки стените на полуложата встрани, те се отделят от картеницата;
- изваждат се винтовете от отвърстията на дясната стена на полуложата.

За да се присъедини полуложата към картеницата, извършва се следното:



*Рис. 111. Сглобяване на полуложата
(завинтване на винтовете)*

— взема се лявата стена на полуложата в лявата ръка, дясната стена — в дясната ръка и се поставят отляво и отдясно на цевната кутия и цевт, така, че стените на полуложата да се съединят с подложките си, а издатъците на задните подложки да влязат в изрезите на цевната кутия;

— притискайки двете стени на полуложата в лявата ръка, с дясната ръка се поставят винтовете в отвърстията (късите винтове се поставят в горните отвърстия, дългите — в долните отвърстия) и се завинтват докрай с ключа на регулатора (рис. 111). Винтовете на полуложата се за-

винтоват постепенно, като се минава от един винт към друг (по диагонали).

Отделяне на двуногата от картеницата.

За целта се извършва следното:

- с избивката и чука се избива оста от наметката на хамутчето на двуногата;
- отмята се наметката на хамутчето нагоре и се отделя двуногата от цевта на картеницата.

Присъединяването на двуногата към картеницата се извършва в обратен ред. След присъединяването оста на наметката на хамутчето се развалцува.

ГЛАВА IV ПРЕГЛЕД НА КАРТЕЧНИЦАТА

23. ОБЩИ УКАЗАНИЯ

За да се открият и отстранят навреме неизправностите в картечницата, а също така и недостатъците при тяхното съхраняване и опазване, извършват се прегледи на картечниците в срокове, установени от Устава за вътрешната служба.

Техническото състояние на картечниците се характеризира с изправността и готовността за бойно използване и освен това със степента на износване вследствие експлоатацията.

В зависимост от степента на износване и характера на изисквания ремонт картечниците се подразделят на категории в съответствие с Инструкцията за категоризиране на артилерийското въоръжение.

Картечницата се преглежда ежедневно, а също така и преди излизане на занятие, преди стрелба, след стрелба и по време на почистване.

Ежедневният преглед се извършва в сглобен, а по време на почистване — в разглобен и сглобен вид.

Принадлежностите се преглеждат преди всяко почистване на картечницата.

За всички неизправности, забелязани при прегледа на картечницата, запасните части и принадлежности, мерачът е длъжен незабавно да докладва на командира.

24. ЕЖЕДНЕВЕН ПРЕГЛЕД НА КАРТЕЧНИЦАТА

При ежедневния преглед се проверява:

1. Няма ли по материалните части пукнатини, побитости, ръжда, кал, дълбоки драскотини и няма ли пукнатини, откътрвания и побитости на приклада и полуложката.
2. Няма ли изронване на резба и разширяване на прорезите на винтовете на полуложката, затилъка на приклада, чирените на ръкохватката и долната халка.
3. Изправно ли действуват затворната рама със затвора, бойно-възвратната пружина, спускателният механизъм, предпазителят и механизмът за подаване на лентата.
4. Завинтена ли е муфата на цевта и здраво ли се държи на нея.
5. Добре ли се задържа капакът на цевната кутия отворен и затворен, а също така и съединителната клечка в цевната кутия.
6. Изправни ли са мерникът и мушката. Съвпада ли рязката върху предпазителя на мушката с рязката върху основата на мушката и контролната рязка на мереца с нулевата рязка на шкалата на мереца.
7. Има ли принадлежности в гнездото на приклада и шомпол на картечницата. Принадлежностите изправни ли са и правилно ли са поставени в кутията.
8. Здраво ли са прикрепени халките и двуногата към картечницата и правилно ли е прикрепен ремъкът към халките.
9. Изправни ли са лентите и кутиите за лентите, а също така добре ли се закрепват кутиите към картечницата.

25. ПРЕГЛЕД НА КАРТЕЧНИЦАТА В СГЛОБЕН ВИД

При преглед на картечницата в сглобен вид се обръща внимание на следното.

Номерът на спусковата рама и капакът на цевната кутия трябва да съответствуват на номера на цевната кутия.

Мушката трябва да бъде права, плътно да стои в отворието на предпазителя и да не се измества при стрелба. Предпазителят на мушката трябва здраво да се държи в основанието и да не се измества с ръка.

Допуска се клатене на мерната пластинка встрани при натиск върху нейния заден край с ръка, ако след отклонението тя се връща в първоначалното си положение. Мерецът с контролната си рязка трябва да стои на средната рязка на шкалата с цифра „0“. При въртене на винта мерецът трябва да се премества в странична посока.

Хамутчето на мерника трябва свободно и плавно да се премества по мерната пластинка и здраво да се задържа на всяко деление. Лекото клатене на хамутчето върху мерната пластинка не трябва да измества контролната рязка зад чертата на делението на шкалата на мерника. Долната стена на хамутчето трябва плътно да приляга към двете криволинейни повърхности на основата на мерника.

Пружината на мерната пластинка трябва здраво да задържа пластинката в дадено положение.

Краката на двуногата в разтворено (бойно) положение трябва да се задържат от пружината и не трябва да се обръщат напред и назад. В прибрано (походно) положение краката на двуногата трябва здраво да се прибират от пружинната скоба и да се задържат от щифтовете, влизащи в изрезите на основата на хамутчето на двуногата. Картечницата

трябва да се движи кръгово по отношение на хамутчето на двуногата.

Регулаторът трябва да е здраво закрепен с винт в газовата камера. Ограничителят на регулатора трябва да се намира в изреза на венета на регулатора с желаната цифра.

Издатъците на носача на картеницата за закрепване на кутията с лента не трябва да бъдат изкривени. Ключалката на носача трябва да се върти без заяждане и здраво да се задържа от пластинчатата пружина в горно и долно положение.

Спусковата рама трябва здраво да се съединява с цевната кутия и сигурно да се закрепва със съединителната клечка.

Ключалката на капака на цевната кутия трябва свободно да се премества напред при натиск с ръка, енергично да се връща назад под действието на пружината при освобождаване и със зъба си здраво да държи капака на цевната кутия затворен.

При затворен капак ключалката трябва плътно да приляга със задния си срез към стойката на спусковата рама.

Пружинната ключалка на челюстта на водителя след отваряне на капака с издатъка си трябва да минава зад издатъка на ухото на цевната кутия и здраво да държи капака отворен.

Капакът на затилъка на приклада трябва плътно да приляга към затилъка и леко да се завърта. Ключалката на капака трябва да излиза над повърхността на затилъка, леко да потъва при натискане с пръста на ръката и здраво да държи капака затворен.

Принадлежностите трябва да бъдат изправни и правилно наредени в кутията.

Патронните ленти не трябва да имат ръждиви, смачкани и пукнати звена, а също така неизправни съединителни пружини. Ключалките, съединител-

ните звена, фалшивите звена и накрайниците трябва да бъдат изправни, без изкривявания, фиксиращите издатыци на ключалките не трябва да имат побитости. Кутиите за лентите трябва свободно да се отварят, затварят, присъединяват към носача на картечницата и да се отделят от него. Зъбът не трябва да се клати. Капакът на прозореца на кутията трябва свободно да се отваря и при затворено положение трябва да се държи от пружината. Капакът на кутията при затворено положение трябва здраво да се държи от ключалката.

Освен това при преглед на картечницата в сглобен вид трябва да се провери изправността и действието на отделните механизми.

Действие на подвижната система, спускателния механизъм и предпазителя:

— издръпва се затворната рама за ръкохватката назад докрай — подвижните части трябва да се движат плавно, без заяждане;

— отпуска се ръкохватката — затворната рама трябва да се задържи на бойния зъб;

— включва се предпазителят, като се завърта рамото напред — рамото на предпазителя трябва да се задръжа здраво в крайно предно положение;

— натиска се спусъкът (при включен предпазител) — затворната рама трябва да се задържи на бойния зъб;

— изключва се предпазителят, като се завърта рамото назад — рамото на предпазителя трябва енергично (с щракане) да дойде до крайно задно положение и добре да се задържи;

— натиска се спусъкът — затворната рама със затвора трябва енергично, без заяждане, да отидат напред. При натискане спусъкът трябва плавно да се движи, без заяждане, а при отпускане енергично да се връща в изходно положение;

— поставя се картечницата вертикално (с цевта нагоре), издръпва се ръкохватката назад така, че предният срез на газовото бутало да съвпадне със задния срез на тръбата на газовата камера и се отпуска ръкохватката — затворната рама със затвора трябва да дойдат до крайно предно положение. Те могат да не отидат до крайно предно положение поради триене на тръбното разширение на газовото бутало в тръбата на газовата камера, замърсяване на картечницата, отслабване на бойно-възвратната пружина или побитост на газовата тръба.

Действие на механизма за подаване на лентата (проверява се с учебни патрони):

— отваря се капакът на цевната кутия;
— обръща се големият подавателен лост откъм неговия заден край надясно докрай, като се притисне до страничната стена на капака на цевната кутия и след това бързо се отпуска (това се повтаря два-три пъти);

При обръщане на големия и малкия подавателен лост подавателят трябва да се премества плавно, без заяждане, а малкият подавателен лост не трябва да се измества от своята ос. След освобождаване на големия подавателен лост частите на механизма за подаване на лентата трябва енергично да се връщат в изходно положение. При това ролката на стойката на рамата трябва здраво да се задържа на своята ос и свободно да се върти. Може да бъде предизвикано бавно връщане на частите на механизма за подаване на лентата в изходно положение поради замърсяване на механизма, наличие на много смазка в капака на цевната кутия и в челюстта на водителя или неизправност на частите на механизма за подаване.

След проверка действието на механизма капакът на цевната кутия се затваря.

Подаване на лентата във водителя, дотикване на патрона от лентата в патронника и работа на изхвъргача и отражателя:

— напълва се лентата с пет учебни патрона от страна на фалшивото звено, издръпва се затворната рама със затвора за ръкохватката в задно положение и се поставя на бойния зъб. Отваря се капакът на цевната кутия, поставя се в основата на водителя лентата с учебни патрони (както при напълване) и се затваря капакът;

— спуска се затворната рама със затвора от бойния зъб — при движение напред затворът трябва енергично, без заяждане, да дотиква патрон от лентата в патронника;

— отново се издръпва затворната рама за ръкохватката в задно положение и се поставя на бойния зъб — при движение на затворната рама със затвора назад изхвъргачът трябва да извлече патрона от патронника, а след това отражателят да го изхвърли навън. Поредното звено на лентата с патрона трябва да се подаде от подавателя във водителя и да застане над надлъжния прозорец на основата пред дотиквача на затвора;

— отново се спуска затворната рама със затвора от бойния зъб и след това се издръпват за ръкохватката в крайно задно положение — при движение напред затворът трябва енергично, без заяждане, да дотиква патрон от лентата в патронника, а при движение назад същият трябва да се извлече от патронника и да се изхвърли от картечницата навън;

— отваря се капакът на цевната кутия, следващото звено от лентата с патрона трябва да се намира над надлъжния прозорец на основата на водителя. Патронът трябва да се намира под отделителя, а звеното на лентата с направляващия си издатък — над отделителя;

— сменя се лентата с останалите в нея патрони от основата на водителя (както при изпразване) и се затваря капакът на цевната кутия.

26. ПРЕГЛЕД НА КАРТЕЧНИЦАТА В РАЗГЛОБЕН ВИД

В разглобен вид картечниците се преглеждат в присъствието на офицерите, на които са зачислени. Преди преглед на разглобена картечница всички части трябва да се почистят и да се избършат до сухо, като се обърне особено внимание на чистотата на канала на цевта.

При прегледа се оглежда внимателно всяка отделна част и се проверява дали имат еднакви номера цевната кутия, спусковата рама, блокът на затвора, бойните упори, затворната рама, капакът на цевната кутия, подавателят, големият и малкият подавателен лост.

Преглед на цевта

Цевта трябва да бъде здраво съединена с цевната кутия.

За преглед на канала, необходимо е цевта да се вдигне на нивото на очите, като свободният край се насочи към по-осветено място. Внимателно се оглежда набраздената част на канала отначало откъм страната на дулото, а след това откъм страната на патронника. След това се преглежда патронникът. При преглед на канала необходимо е цевта да се върти около своята ос. За да се вижда по-добре каналът на цевта по цялата му дължина, цевта се държи на разстояние 50—70 мм от очите.

При преглед по канала на цевта може да се открие следното:

Ръжда във вид на кафяв слой в отделни места при повреждане на хромовия пласт. При наличие

на ръжда в канала на цевта след протриване на парцалите се вижда кафяв слой или отделни ивици и петна.

Омедняване — появява се в резултат на продължителна стрелба и се наблюдава във вид на меден слой по повърхността на канала на цевта.

Закръгляне на браздите (износване на полетата) — среща се особено често в началото на браздите и в дулната част на цевта.

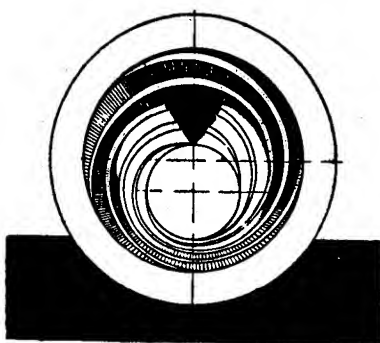
Прогаряне на стените на цевта — определя се при преглед на цевта от задната страна. Прогарянето не може да се приеме като раковина, която се е получила в резултат на ръждясване. Прогарянето се характеризира с черни ивици по повърхността на набраздената част на канала зад патронника.

Раздуване на цевта — открива се в канала във вид на напречен тъмен пръстен. Годността на картечницата за стрелба при такъв случай се определя от началника на артилерийското въоръжение на частта.

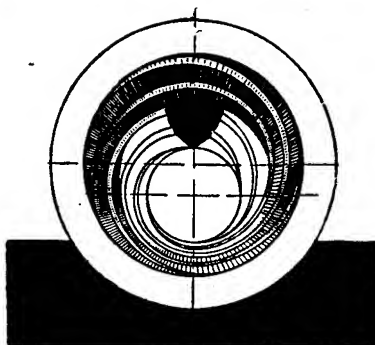
7,62-мм леки картечници „Дегтяров“ (РПД), получили в процеса на експлоатацията малко раздуване на каналите без изпъкналост на метала по външната повърхност на цевите, могат да се използват във войските при условие, че се приведат към нормален бой в съответствие с изискванията на настоящото ръководство. При категоризиране такива образци да се отнасят към втора категория.

Изкривяване на цевта — определя се на око по неправилното разположение на сенките в канала. За да се определи изкривяването на цевта по сенките, същата се вдига на нивото на очите и се насочва към осветено място по някаква хоризонтална пластинка или хоризонтална дъска на рамката на прозорец. По очертанието на сянката, която се вижда в канала на цевта, се определя притоли-

нейността или изкривеността на същата. В права цев сянката в канала има форма на равнобедрен триъгълник, основата на който се намира в сре-



А



Б

Рис. 112. Сенки във форма на триъгълници в канала на цевта:
А — в права цев; Б — в изкривена цев

дата на цевта, а върхът в края (рис. 112). Очертанието на триъгълника не трябва да се изменя при

Въртене на цевта по време на прегледа. Триъгълникът характеризира само тази част от цевта, в която той се вижда, т. е. половината на цевта, и затова тя трябва да бъде прегледана от двата края. В изкривена цев страните на триъгълника са изкривени и се изменят в зависимост от въртенето на цевта около нейната ос. Ако цевта е изкривена нагоре, страните на триъгълника са вдлъбнати навътре в триъгълника. Ако цевта е изкривена надолу, страните на триъгълника са изпъкнали навън. Ако цевта е изкривена надясно или наляво, страните на триъгълника са вдлъбнати в страна, обратна на изкривяването на цевта. При сложно изкривяване на цевта триъгълникът е прекъснат или частите му са разместени една от друга.

Износването на канала по диаметър се проверява с калиброммер К-2, който не трябва да влиза в канала на цевта от дулната част на дължина повече от 7,62 мм. Допуска се влизане на калиброммера К-2 в цевта на дължина повече от 7,62 мм само при условие, че картечницата отговаря на изискванията за нормален бой.

Повърхността на канала на цевта е хромирана. Хромираните цеви имат редица особености, които не влияят на бойните и експлоатационните качества. Тези особености се допускат от технически условия за приемане на оръжието и не са недостатъци на канала на цевта. Тези особености са следните: матова повърхност на канала, пръстеновидно потъмняване на канала, спирални ивици на хромираната повърхност, мрежа от прогаряне и изкъртване на хрома. Матовата повърхност, пръстеновидното потъмняване и спиралните ивици могат да се срещнат както в нови цеви, така и в цеви, с които е стреляно.

Матовата повърхност на канала на цевта се характеризира с местно потъмняване на канала, но това не е ръжда.

Пръстеновидно потъмняване може да има по цялата окръжност на канала на цевта или част от нея; но в хромираната цев това не е раздуване и не е недостатък.

Спиралните ивици се появяват на хромираната повърхност в резултат на механично обработване на канала на цевта (следи от инструментите). Преди хромирането следите от инструментите не се забелязват. След хромирането следите изпъкват по релефно във вид на спирални ивици.

Мрежата от прогаряне се наблюдава във вид на пресичащи се ивици по хромираната повърхност на канала на цевта, обикновено в задната част. Тези ивици се появяват в процеса на стрелбата. С увеличаване количеството на изстрелите в ивиците се образуват пукнатини и започва оцветяване на хрома отначало във вид на точки, а след това във вид на изкъртвания.

Искъртването на хрома представлява най-ярко изразено прогаряне на хромовото покритие на канала на цевта в задната част и е резултат на увеличението на прогарянето.

Мрежата от прогарянето и искъртването на хрома са неизбежни при хромираните цеви и не могат да се смятат за недостатък на канала на цевта, тъй като с появяването им цевта запазва добрата групираност на боя.

Цеви с мрежа от прегаряне изискват по-щателно почистване.

Основата на мушката, газовата камера и газовата тръба трябва да са здраво закрепени на цевта и да не се клатят. Предпазителят на мушката не трябва да се премества в основата с ръка.

Мушката не трябва да е изкривена, резбата изро-
нена, а трябва да бъде перпендикулярна към оста на
канала на цевта и плътно да се завинтва в отвър-
стието на предпазителя (само с ключ).

**Преглед на двуногата и закрепването ѝ
към картечницата**

Двуногата трябва да бъде здраво закрепена към
цевта и същевременно да осигурява въртене на
картечницата по отношение на нейното хамутче.
Осите на наметката на хамутчето трябва здраво да
се задържат в отвърстията на ушите на основата и
да бъдат развалцувани. Не се допуска краката и
ограничителите на двуногата да бъдат изкривени,
а осите на краката — разклатени. Пружинната
скоба на двуногата трябва да държи здраво кра-
ката в прибрано (походно) положение.

**Преглед на цевната кутия, основата на води-
теля и челюстта на водителя**

Ухото на цевната кутия трябва да е здраво
закрепено към кутията с щифт.

Отражателят трябва да е здраво запресуван в
улея на преградката на цевната кутия.

Носачът за закрепване на кутията с патрон-
ната лента трябва да е здраво занитен в цевната
кутия и да не се клати.

Съединителната клечка трябва да се държи
здраво от притискача в отвърстието на цевната
кутия и да се измества само при натиск с ръка (без
да се употребяват значителни усилия).

Притискачът трябва добре да задържи съеди-
нителната клечка в крайни положения. Щитчето,

косто покрива притискача и пружината, трябва да е запресовано здраво в улея на цевната кутия.

Основата и челюстта на водителя трябва да са съединени здраво с ухото на цевната кутия с помощта на ос, която от дясната страна трябва да бъде развълнувана.

Основата на водителя трябва здраво да се държи в изреза на цевната кутия и да обхваща същата отстрани, да няма разклатени нитове и отделителят да не е изкривен.

Долният палец трябва да се изравнява с основата на водителя при натиск с пръста на ръката и енергично да се повдига под действието на пружината при освобождаване. Оста на долния палец трябва да се задържа от изпадане с шпелент. Фиксаторът на куршума трябва да влиза в гнездото на челюстта на водителя при натискане на същия с пръст и енергично да се връща в изходно положение под действието на пружината при освобождаването му. Оста на фиксатора на куршума трябва плътно да влиза в отвърстието на челюстта на водителя и да не се клати.

Преглед на полуложата и проверка здравината на нейното закрепване към картечницата

Полуложата трябва да е здраво закрепена на картечницата.

Винтовете на полуложата трябва да са завинтени докрай и да не се въртят заедно с муфите на лявата стена на полуложата. В разглобен вид полуложата се преглежда в случай на откриване неизправност в закрепването към картечницата.

Подложките трябва плътно да прилепват към стените на полуложата отвътре и отвън. Шампованите издатъци на полуложата не трябва да са смачкани, муфите трябва здраво да се задържат в отвърстията на стените на полуложата.

**Преглед на затвора, затворната рама и
бойно-възвратната пружина**

Затворен блок. Изронване на венца на чашката на затвора се допуска, ако зъбът на изхвъргача държи здраво гилзата при движение на затвора назад. Не се допускат радиални пукнатини в дъното на чашката на затвора около отвърстието за излизане на жилото. Допускат се следи от прегаряне на дъното на чашката, откривани след почистване.

Бойните упори не могат да имат износени и деформирани опорни плоскости.

Ударникът трябва да се движи свободно в канала на затвора. При натиск с пръста на ръката върху задния край на ударника жилото трябва да излезе с предния си край от дъното на чашката на затвора. Шпилката на ударника трябва да се държи здраво в отвърстието и да не изскача при лек натиск върху нея с избивка.

Изхвъргачът трябва да се притиска към чашката на затвора от неговата пружина. Оста на изхвъргача трябва да се държи здраво в затворния блок и да не изскача при лек натиск върху нея с избивка.

Затворната рама не трябва да има пукнатини, изкривяване и побитости по направляващите издатъци, по стените на фигурния изрез за издатъците на затворния блок и бойните упори, по предната плоскост на стойката и на бойния зъб. Ролката на затворната рама трябва да е здраво закрепена на оста и свободно да се върти на нея. Оста на ролката трябва да е запресувана здраво в отвърстието на стойката на затворната рама.

Газовото бутало трябва да е здраво съединено със затворната рама, като същевременно се клати по отношение на затворната рама. Щифтът на буталото

трябва да е здраво поставен в отвърстието на буталото и да не излиза от него при натиск с избивка. Буталото трябва свободно да влиза в тръбичката на газовата камера.

Бойно-възвратната пружина трябва свободно да влиза с предния си край, който има малък диаметър, в чашката на водещото бутало и да се държи в нея. Не се допуска смачкване на извивките на пружината.

Водещото стебло не трябва да има изкривено стебло.

Стеблото на бойно-възвратната пружина не трябва да е изкривено, издатъците на главата на стеблото не трябва да се клатят.

Преглед на спускателния механизъм и спусковата рама с приклада

Предпазителят трябва здраво да се държи от своята пружина в предно и задно положение. Ако рамото на предпазителя е обърнато напред, при натискане на спусъка запъвачът на спускателния лост не трябва да освобождава затворната рама. Ако рамото на предпазителя е обърнато назад, при натискане на спусъка запъвачът на спускателния лост трябва да освобождава бойния зъб. Не се допуска повдигнат метал по запъвача на спускателния лост. Допуска се незначително заобляне на запъвача при условие, че затворната рама се задържи на бойния зъб. Оста на спусъка трябва да е здраво поставена в отвърстието и кернира на, без да се измества при натиск с избивка.

Чирените на ръкохватката трябва да са здраво закрепени към основата.

При преглед трябва да се провери не се ли клати спусковата рама при съединението с приклада и ако има клатене, да се отстрани в работилницата.

Тръбата на бойно-възвратната пружина трябва да е здраво закрепена в приклада и да не се клати.

Преглед на капака на цевната кутия и частите на механизма за подаване на лентата

Капакът на цевната кутия не трябва да има разклатени оси на малкия подавателен лост, нитове на пружината на същия и на основата на мерника.

Не се допуска клатене на основата на мерника, съединена с капака на цевната кутия, което се усеща с пръстите на ръката или се вижда с очите, с изключение на клатене, определяно от излязлото масло.

Ключалката на капака на цевната кутия не трябва да има разклатени нитове. Тялото на ключалката трябва свободно да се мести върху капака при натиск с пръста на ръката, да се връща в крайно задно положение под действието на пружината и да се задържа на капака с винт. Винтът на тялото на ключалката трябва да е завинтен здраво в пластинката на капака и здраво да държи ключалката върху него.

Големият и малкият подавателен лост не трябва да са изкривени.

Палците на подавателя трябва да се притискат плътно към подавателя при натиск върху тях с ръка и енергично да се връщат в изходно положение под действието на пружината.

Оста на палците на подавателя не трябва да излиза от отвърстието при леко, натискане върху нея с избивката.

27. ПРЕГЛЕД НА ПРИНАДЛЕЖНОСТИТЕ

Проверява се наличието на пълен комплект принадлежности и оръжейна смазка в масленичката.

При преглед на принадлежностите се обръща внимание на следното:

Шомполът не трябва да е изкривен и не трябва да има побитости на резбата.

Ключът на регулатора не трябва да има пукнатини и драскотини на изрезите за винта на регулатора, винта на основата на мушката и протривката. Острието на отвертката не трябва да има изронване и побитости.

Ключът на мушката не трябва да има пукнатини и побитости.

Приборът за почистване на газовите пътища и буталото не трябва да има побитости и изронване на зъбите.

Ръчният изхвъргач не трябва да има побитости на пръстеновидния издатък на разцепената тръбичка.

Протривката трябва да се завърта с въртящата си част спрямо стеблото и не трябва да има остри ъгли и побитости.

Избивката и лостчето не трябва да са изкривени.

Кутията за принадлежностите не трябва да има смачкани стени и капак. При затворено положение капакът трябва здраво да се задържа от ключалката.

Дулната накладка не трябва да има побитости около отвърстието за минаване на шомпола и смачкване витките на резбата.

Масленичката не трябва да е смачкана и да няма пукнатини по нея. Не се допуска просмукване на смазка през капака и през шевове на масленичката.

Брезентовият калъф и чантата за кутията с ленти трябва да са сухи, исправни и чисти.

ЧАСТ ВТОРА
БОЙНА СЛУЖБА И ЕКСПЛОАТАЦИЯ
НА КАРТЕЧНИЦАТА

ГЛАВА V
ПОДГОТОВКА НА КАРТЕЧНИЦАТА
ЗА СТРЕЛБА И РАБОТА С НЕЯ

28. ОБЩИ УКАЗАНИЯ

При правилна подготовка за стрелба картечницата действа сигурно и безотказно.

При подготовка на картечницата за стрелба е необходимо:

- да се прегледа картечницата в разглобен вид;
- да се прегледа картечницата в сглобен вид;
- да се прегледат лентите, кутиите за ленти и патроните;
- да се напълнят лентите с патрони и да се поставят в кутиите.

За неизправностите, открити през време на прегледа, незабавно се докладва на началника и при необходимост картечницата се изпраща в работилница.

При подготовка за стрелба кутията с пълна лента не се присъединява към картечницата. Тя се присъединява към картечницата само на огневата линия преди стрелба.

Непосредствено преди стрелба каналът на цевта се изтрива до сухо и още веднаж се проверява изправността на картечницата.

След стрелба картечницата се изпразва, внимателно се преглежда и проверява не е ли останал патрон в цевта.

Картечницата не се оставя пълна на огневата линия.

29. ПОДГОТОВКА НА КАРТЕЧНИЦАТА ЗА СТРЕЛБА

При подготвяне на картечницата за стрелба трябва да се има предвид годишното време и температурата, при която ще се произвежда стрелбата. В зависимост от това се използва и съответната смазка.

При подготвяне на картечницата за стрелба при температура от $+50^{\circ}$ до -5°C се извършва непълно разглобяване, частите и механизмите внимателно се изчистват, преглеждат и смазват с тънък слой оръжейна смазка. Преглежда се дали са смазани всички улеи, отвърстия и изрези. След това картечницата се сглобява и се проверява действието на механизмите в сглобен вид.

При подготвяне на картечницата за стрелба при температура под -5°C се извършва пълно разглобяване. Всички части се изтриват до сухо с кълчища, а след това с чист парцал. След това всички части на картечницата се смазват със зимна смазка № 21.

При повторно подготвяне на картечницата за стрелба, ако частите не са замърсени, може да се извърши непълно разглобяване.

Ако картечницата не се експлоатира или се експлоатира малко, достъпва се така, както е посочено в глава IX, раздел 45 на настоящото ръководство.

При получаване на картечници със заводска или складова смазка трябва да се извърши пълно раз-

глобяване, включително и разглобяване на полуложката, и да се отстрани от частите на картечницата и лентите смазката, като се промийт с газ в работилницата или в краен случай, като се изтрият със сух парцал в поделенията. След това всички части се смазват.

При разглобяване и сглобяване, чистене и смазване, а също така при преглед на картечницата и патроните трябва да се ръководим от правилата, изложени в съответните глави на даденото ръководство.

30. ПЪЛНЕНЕ НА ЛЕНТАТА С ПАТРОНИ И ПОСТАВЯНЕ НА СЪЩАТА В КУТИЯТА

Преди да се пълни лентата, преглеждат се патроните. С неизправни патрони, както бойни, така и учебни, лентите не се пълнят.

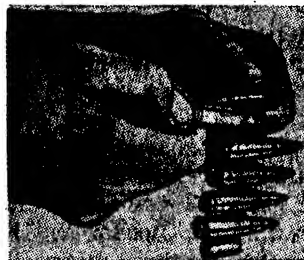


Рис. 113. Пълнене на лентата с патрони

напред (рис. 113), като се следи ограничителните издатъци на звената да не попадат в каналчето на дъното на гилзата (рис. 114).

За да се напълни лентата, извършва се следното:

— взема се лентата в лявата ръка така, че с откритата си част да е обърната нагоре, с направляващите издатъци напред, а с ограничителните издатъци назад;

— поставят се патроните в звената на лентата от страна на ограничителните издатъци с куршума

Ако лентата трябва да се напълни с по-малко от 100 патрона, тя трябва да се пълни от тоя край, където се намира фалшивото звено (гл. рис. 113).

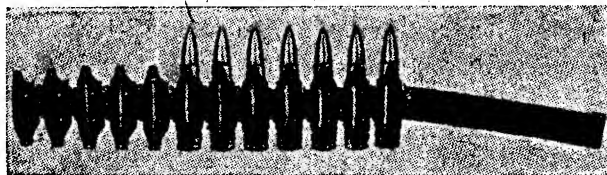


Рис. 114. Правилно напълнена лента с патрони

За стрелба с единичен огън при привеждане на картучницата към нормален бой лентата трябва да се напълни с бойни патрони, като се редуват с учебни. Последният патрон трябва да е учебен.

За да се съединят двете части на лентата, напълнени с патрони, трябва да се направи следното:

- държейки с лявата ръка едната част на лентата за съединителното звено, с дясната ръка се вкарва ключалката на втората част на лентата в съединителното звено през голямото отворстие (рис. 115);

- с пръста на лявата ръка се притиска отвътре ключалката към съединителното звено така, че фиксиращият издатък на ключалката да влезе в отворстието на съединителното звено;

- поставя се патронът в съединителното звено (рис. 116), като се следи да не излезе фиксиращият издатък на ключалката от отворстието на съединителното звено.

Напълнената лента се поставя в кутията, за което се извършва следното:

- отваря се капакът на кутията;

— лентата се навива в кръг, като се започне от фалшивото звено така, че звената на лентата да са обърнати с откритата си част навътре;



Рис. 115. Поставяне ключалката на едната част на лентата в съединителното звено на другата част

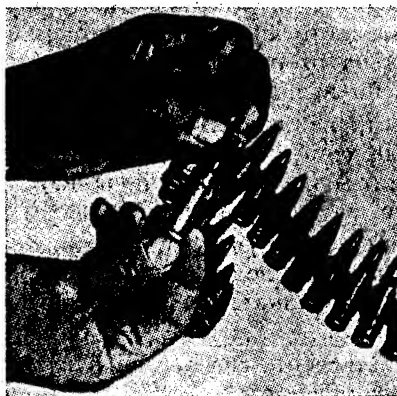


Рис. 116. Вкарване на патрона в съединителното звено

- навитата лента се поставя в кутията (рис. 117) така, че куршумите да са обърнати към дъното на кутията, и след това се изважда накрайникът на лентата през прозореца на кутията;
- затваря се капакът на кутията и се заключва с ключалката (рис. 118).



Рис. 117. Поставяне на пълната лента в кутията



Рис. 118. Затворена кутия с поставена в нея пълна лента

31. ПОСТАВЯНЕ НА РЕГУЛАТОРА

Заводът произвежда картечници с поставен регулатор на средното газово каналче, т. е. ограничителят на регулатора се намира в изреза на венеца на регулатора с цифра „2“. В процеса на експлоатация на картечницата (приблизително след 1000 — 1500 изстрела) триещите се повърхности на детайлите се разработват и енергията на подвижната система при движение назад става излишно голяма. В такъв случай регулаторът трябва да се постави на най-малкия газов канал, т. е. да се съвпадне изрезът с цифра „1“ на венеца на регулатора с огра-

чителя на регулатора, който се намира на стената газова камера. Най-големият канал на регулатора, означен с цифрата „3“, се използва в случаи на замърсяване на подвижните части на картечницата, когато по едни или други причини няма възможност да се почисти картечницата, а също така при стрелба в условията на ниска температура, прашен въздух и т. н., когато за действие на картечницата е необходимо по-голямо количество газове, отвеждани през газоотводното отвориствие в цевта.

За да се премести регулаторът от един газов канал на друг, необходимо е да се направи следното: с помощта на ключ се отвинтва винтът на регулатора (вж. рис. 96) на два-три оборота, подава се регулаторът от ляво на дясно (измествайки венеца на регулатора с ограничителя) и се завърта с ключа (рис. 119) до съвпадане изреза с исканата цифра на венеца с ограничителя на регулатора. Подава се регулаторът вляво и се завинтва винтът докрай.



Рис. 119. Преместване на регулатора

ГЛАВА VI

ДЕЙСТВИЕ С КАРТЕЧНИЦАТА НА ОГНЕВАТА ПОЗИЦИЯ

32. ПОСТАВЯНЕ НА КАРТЕЧНИЦАТА НА ОГНЕВАТА ПОЗИЦИЯ

На огневата позиция картечницата се поставя в посока на предполагаемата стрелба. За да се постави картечницата на огневата позиция, избира се равна площадка по възможност с твърда почва, която осигурява устойчивост на картечницата при стрелба и изключва възможността за забиване двуногата на краката в почвата при стрелба. Като се постави картечницата на огневата позиция, забиват се в почвата шиповете на краката на двуногата, за да се осигури при стрелбата по-добра устойчивост на картечницата, а така също за осигуряване отиването на подвижните части до задно крайно положение.

Забранява се закопаването на краката на двуногата в почвата при поставяне картечницата на огневата позиция, тъй като това неизбежно ще доведе до влошаване групираността на боя на картечницата.

33. ПОСТАВЯНЕ НА МЕРНИКА

За да се постави мерникът, с палеца и показалеца на дясната ръка се притиска ключалката на хамутчето, което се премества по мерната пластинка

до съвпадане на неговите контролни резки с нужното деление на шкалата на мерната пластинка и след това се освобождава ключалката. Хамутчето трябва да се задържа в установеното положение.

След поставяне на хамутчето проверява се положението на мереца — той трябва да се намира на делението „0“ на шкалата. Ако мерецът е изместен встрани, той трябва да се постави в нужното положение, като се завърти маховикът на винта на мереца.

За стрелба при силен страничен вятър мерецът се измества от нулевото положение в посока, противоположна на вятъра.

Трябва да се има предвид, че преместването на мереца през едно деление на шкалата съответствува на изместване на средната точка на попадението спрямо мерната точка на 2 хилядни от разстоянието.

Преместването на мереца встрани по делението на шкалата в зависимост от скоростта на вятъра (насочен под ъгъл 90° спрямо посоката на стрелбата) и разстоянието на стрелбата се извършва по дадената по-долу таблица.

Скорост на вятъра в м/сек	4	6	8
	Брой на деленията на шкалата на мереца		
Разстояние на стрелбата в м			
100	—	—	—
200	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$
300	$\frac{1}{2}$	1	1
400	1	$1\frac{1}{2}$	2
500	1	2	2
600	$1\frac{1}{2}$	2	3
700	2	3	4
800	2	$3\frac{1}{2}$	$4\frac{1}{2}$

34. НАПЪЛВАНЕ НА КАРТЕЧНИЦАТА

Картечницата се напълва със затворен и отворен капак на цевната кутия.

Картечницата се пълни със затворен капак на цевната кутия, в случай че цялата лента е напълнена с патрони.

Картечницата се пълни по следния начин:

— изтегля се затворната рама чрез ръкохватката за пренапълване в задно положение и се поставя на бойния зъб;

— поставя се картечницата на предпазител, за което рамото на предпазителя се завърта напред;

— присъединява се пълнителят с лентата към картечницата, за което, повдигайки малко картечницата с дясната ръка за шийката на приклада, с лявата ръка се взема кутията с лентата така, че дръжката на същата и накрайникът на лентата да бъдат отляво, и се поставя със зъбите на издатъците на носача напред докрай (рис. 120). След това кутията се закрепва на носача на картечницата, завъртайки рамото надолу (рис. 121);



Рис. 120. Присъединяване на кутията с лентата към картечницата

— пропуска се краят на лентата отляво през прозореца на водителя, хваща се през прозореца от дясната страна на картечницата и се издръпва надясно докрай (рис. 122).



Рис. 121. Закрепване на кутията с рамото на носача (завъртане на рамото)

Картечницата е напълнена и поставена на предпазител.

Забранява се да се пълни картечницата по описания по-горе начин, когато в края на лентата има звена без патрони, тъй като това може да доведе до повреждане на звената на лентата. **В такъв случай картечницата се пълни с отворен капак на цевната кутия.**

За напълване на картечницата с отворен капак на цевната кутия се извършва следното:

— издръпва се затворната рама чрез ръкохватката за пренапълване в задно положение и се поставя на бойния зъб;

— поставя се картечницата на предпазител, за което рамото на предпазителя се завърта напред;

- присъединява се към картечницата кутията с лентата както при първия начин на напълване;
- отваря се капакът на цевната кутия;

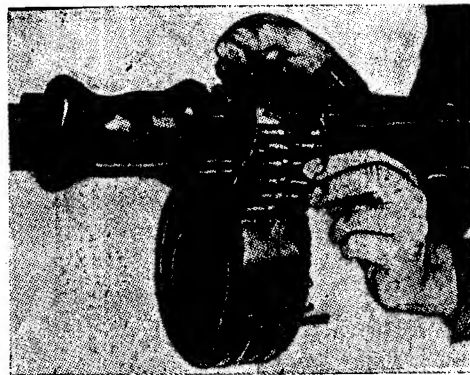


Рис. 122. Вкарване на лентата в прозореца на водителя при напълване на картечницата със затворен капак на цевната кутия

— поставя се лентата с патроните в основата на водителя така, че направляващият издатък на първото звено от лентата с патрон да мине над отделителя, а патронът — под отделителя, и притискайки лентата с лявата ръка надолу, същата се измества с дясната ръка надясно докрай (рис. 123). Първото звено на лентата с патрон трябва да застане над прозореца на основата на водителя по пътя на движение на дотиквача на затвора;

— затваря се капакът на цевната кутия.

Картечницата е напълнена и поставена на предпазител.



Рис. 123. Поставяне на лентата в основата на водителя при напълване на картечницата с отворен капак на цевната кутия

35. НАСОЧВАНЕ НА КАРТЕЧНИЦАТА КЪМ ЦЕЛТА И ВОДЕНЕ НА ОГЪН

За да води огън, мерачът трябва:

— с лявата ръка да повдигне приклада на картечницата и плътно да го притисне към дясното си рамо, като с лакътя на лявата ръка, поставен малко напред, се опре на земята или в подготвен предварително упор;

— да снесе картечницата от предпазител, като завърти рамото на предпазителя назад (ако дотогава картечницата е била поставена на предпазител);

— с китката на дясната ръка да обхваща пистолетната ръкохватка, да вкара показалеца в спусковата скоба и с лакътя на дясната ръка да се опре на земята;

— да насочи картечницата в целта така, че върхът на мушката да се намира в прорезите на мереца на ниво с нейните краища и да допира мерната точка. С показалеца на дясната ръка плавно да натисне спусъка.

При водене на огън на редове в интервалите между редовете трябва да се проверява насочването на картечницата в целта и ако тя се е разместила, да се възстанови.

През време на стрелбата трябва да се следи ограничителите на двуногата да бъдат на едно ниво, за да се избегне наклоняването на картечницата.

36. ПРЕКРАТЯВАНЕ НА СТРЕЛБАТА И ПРИВЕЖДАНЕ НА КАРТЕЧНИЦАТА В ГОТОВНОСТ ЗА ИЗСТРЕЛ

Стрелбата с картечницата се прекратява:

1. По команда или при изпълнение на задачата. За прекратяване на стрелбата се прекратява натискът върху спусъка, като затворната рама се поставя в задно положение и стои на бойния зъб.

Картечницата остава напълнена и готова за понататъшна стрелба.

2. При изразходване на всички патрони от лентата затворната рама със затвора остава в предно положение. За да приведе картечницата отново в готовност за стрелба, от картечницата се отделя празната, без лента кутия и отново се напълва.

3. Вследствие задръжка в работата на механизмите. За отстраняване на задръжката се постъпва, както е посочено в глава VII.

37. ИЗПРАЗВАНЕ НА КАРТЕЧНИЦАТА

За изпразване на картечницата се извършва следното:

- включва се предпазителят (ако подвижните части след прекратяване на стрелбата са останали в задно положение), за което рамото на предпазителя се завърта напред;

- отваря се капакът на цевната кутия;

- сменя се лентата от основата на водителя;

- проверява се има ли в патронника патрон.

Затваря се капакът на цевната кутия. Изключва се предпазителят и натискайки спусъка, освобождава се затворната рама от бойния зъб;

- завърта се ключалката на носача наляво нагоре и издръпвайки кутията с лентата назад, се отделя от картечницата.

След изпразване на картечницата се отваря капакът на кутията, поставя се в него увисналата лента и се затваря. Ако след стрелбата са изразходвани всички патрони от лентата, тя трябва да се прибере в кутията.

ГЛАВА VII

**ПРИЧИНИ ЗА НАРУШАВАНЕ НОРМАЛНОТО
ДЕЙСТВИЕ НА МЕХАНИЗМИТЕ НА КАР-
ТЕЧНИЦАТА**

**38. ОБЩИ МЕРКИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ
И ОТСТРАНЯВАНЕ НА ЗАДРЪЖКИТЕ**

При добро обслужване, правилно съхраняване и внимателно действие картечницата представлява сигурно и безотказно оръжие. Обаче в резултат на невнимателно действие с нея, поради замърсяване на механизмите, износване на частите при продължителна служба на картечницата, а също така поради недоброкачествени патрони, може да се наруши нормалното действие, което довежда до задръжка при стрелба. Повечето от задръжките се отстраняват леко с обикновено пренапълване на картечницата, т. е. чрез изтегляне на рамата в задно положение.

Задръжките, които възникват при стрелба, могат да се предизвикат от:

- лошо подготвяне на картечницата за стрелба или неправилно напълване;
- неизправност на частите на картечницата (износване или счупване);
- неизправност на лентата или патрона (изкривяване и смачкване на звено на лентата, смачкване на патрона, навлажнен заряд, дълбоко хлътнал капсул и др.).

За да се предотвратят задръжките, които могат да се получат при стрелба, необходимо е:

- правилно да се подготви картечницата за стрелба;

- навреме и със спазване на всички правила да се преглежда, изчиства и смазва картечницата; особено внимателно да се следи за почистването и изправността на затворната рама, затвора, канала на цевта, газовите пътища, водителя и лентите;

- картечницата навреме да се ремонтира;

- преди пълнене на лентите внимателно да се прегледат патроните; лентите да се пълнят само с изправни и чисти патрони;

- при стрелба и придвижване картечницата да се пази от замърсяване и удари;

- в бой с продължителна стрелба при първата възможност да се почиства газовото отворстие в цевта и газовата камера, газовата тръба и буталото и леко да се смазват триещите се повърхности на частите на картечницата.

При силно замърсяване картечницата трябва да се разглоби и почисти.

Ако картечницата е била дълго време на студ, преди пълнене затворната рама трябва няколко пъти да се придвижи назад и напред.

Ако при стрелба се получи задръжка, картечницата трябва да се пренапълни незабавно и да се продължи стрелбата. Ако задръжката не се отстрани с пренапълване или след отстраняването пак се повтаря, трябва да се изпразни картечницата и отстрани причината за задръжката.

**39. ХАРАКТЕРНИ ЗАДРЪЖКИ, КОИТО МОГАТ ДА
ВЪЗНИКНАТ ПРИ СТРЕЛБА, И НАЧИНИ ЗА ТЯХ-
НОТО ОТСТРАНЯВАНЕ**

Задръжки	Причини за задръжките	Начини за отстраняване на задръжките
<p>1. Бавно движение на подвижните части напред: подвижните части се движат не-енергично напред – патронът е дотикан в патронника, но не е произведен изстрел</p>	<p>1. Замърсяване на картечницата 2. Сгъстена смазка на триещите се части 3. Неизправност на бойно-възвратната пружина (свиване или счупване на същата)</p>	<p>Изтегля се затворната рама назад и се продължава стрелбата. При повтаряне на задръжката картечницата се изпразва, извършва се непълно разглобяване и се почиства. Ако няма време за почистване, отваря се цевната кутия и се смазват затворната рама, затворът и механизмът за подаване на лентата. Заменя се неизправната бойно-възвратна пружина</p>
<p>2. Подвижните части не достигат до предно положение: подвижните части се движат енергично напред, но остават в средно положение, вследствие което не се произвежда изстрел</p>	<p>1. Замърсяване на патронника, тръбното разширение на газовото бутало и тръбното разширение на газовата камера с барутен нагар 2. Неизправност на патрона</p>	<p>Изтегля се затворната рама назад и се продължава стрелбата. При повтаряне на задръжката се почистват патронникът, тръбното разширение на газовото бутало и тръбното разширение на газовата камера. Отстранява се неизправният патрон</p>
<p>3. Осечка: подвижните части енергично са дошли до крайно</p>	<p>1. Неизправност на патрона 2. Недостатъчно излизане на жилото</p>	<p>Изтегля се затворната рама назад и се продължава стрелбата. При повтаряне на</p>

Задръжки	Причини за задръжките	Начини за отстраняване на задръжките
предно положение, но не е произведен изстрел	3. Ступено жило	осечката, преглежда се картеницата и при откриване на неизправност на жилото картеницата се изпраца в работилницата
4. Прихващане на гилзата от затворната рама; подвижните части не са дошли до предно положение; между затворната рама и цевната кутия е притисната гилза; патронът частично е дотикан в патронника	1. Непълно връщане на подвижните части назад вследствие замърсяване на картеницата 2. Изронване или износване на зъба на изхвъргача 3. Отслабване или счупване на пружината на изхвъргача 4. Износване, счупване или разклатеност на отражателя	Отваря се капакът на цевната кутия, изтегля се затворната рама назад, сменя се лентата, отстранява се прихванатата гилза и патронът от патронника, напълва се картеницата и се продължава стрелбата. При повтаряне на задръжката картеницата се почиства. Ако са неизправни изхвъргачът, пружината на изхвъргача, блокът на затвора или отражателя, картеницата се изпраца в работилница
5. Гилзите не се изваждат от патронника; подвижните части не са дошли до предно	1. Замърсяване на патронника 2. Счупване или износване на изхвъргача или пружината му	Издърпва се затворната рама, като се постави на бойния зъб, отваря се капакът на цевната кутия, сменя се лентата и се отстранява дотиканият патрон. Натискайки спусъка, освобождава се затворната рама от бойния зъб и се пра-

Задръжки	Причини за задръжките	Начини за отстраняване на задръжките
положение, тъй като дотиканият патрон е хлътнал в гилзата, намираща се в патронника		ви опит да се извлече гилзата, издръпвайки силно ръкохватката за пренапълване назад. Ако гилзата се извлече, патронникът се почиства и смазва, и се продължава стрелбата. Ако по този начин гилзата не може да се извлече, тя се избива с шомпола през дулната част на цевта. При откриване на неизправност на изхвъргача или пружината му картесчицата се изпраща в работилница
6. Самопроизволна автоматична стрелба: при освобождаване на спусъка стрелбата не се прекратява	1. Замърсяване на картесчицата (затвора, затворната рама, цевната кутия, механизма за подаване на лентата и газоотводните пътища) 2. Неизправност на спускателния механизъм 3. Закръглен (износен) запъвателен зъб на затворната рама	Спира се стрелбата, задържайки лентата с лявата ръка. Почиства се картесчицата. Ако няма време за почистване, отваря се капакът на цевната кутия и се смазват триещите се части на картесчицата или се премества газовият регулатор на по-голям канал Ако тези мерки не помогнат, картесчицата се изпраща в работилница
7. Напречно скъсване на гилзата: подвижните части	1. Недоброкачествена гилза на патрона	Енергично се издръпва затворната рама назад. Ако с извлече-

Задръжките	Причини за задръжките	Начини за отстраняване на задръжките
<p>не са дошли до предно положение. Патронът не влиза напълно в патронника, тъй като в него се намира предната част (дулцето) на скъсаната гилза</p>	<p>2. Замърсяване на патронника 3. Износване на упорите и бойните изрези на цевната кутия</p>	<p>ния патрон излезе дулцето на скъсаната гилза; стрелбата се продължава. Ако дулцето не излезе, също се изважда от патронника с ръчния изхвъргач, за което се отваря капакът на цевната кутия, поставя се ръчният изхвъргач в патронника, освобождава се затворната рама от бойния зъб и след това енергично се изтегля назад — на стеблото на извлечения от патронника ръчен изхвъргач трябва да се намира дулцето на гилзата</p>
<p>8. Неподаване на лентата: подвижните части са в предно положение, а в патронника няма патрон</p>	<p>1. Падане на патрона от зъзното на лентата 2. Неизправност на съединителното звено и ключалката на лентата 3. Неправилно съединяване на двата края на лентата при напълване 4. Счупване на подавателя, долния палец или пружините на подавателните палци и долния палец 5. Непълно отиване на подвижните части поради замърсяване</p>	<p>Изтегля се затворната рама назад и се продължава стрелбата. При повтаряне на задръжката картечицата се почиства, проверява се механизмът за подаване на лентата и при откриване в него на неизправности картечицата се изпраща в работилница</p>

ГЛАВА VIII
**ПРОВЕРКА БОЯ НА КАРТЕЧНИЦАТА
И ПРИВЕЖДАНЕТО ѝ КЪМ НОРМАЛЕН
БОЙ**

40. ОБЩИ УКАЗАНИЯ

Боят на картечницата се проверява:

- при постъпване на картечниците на въоръжение в частта;
- след ремонт и замяна на части, които могат да изменят боя на картечницата (например мерните прибори, капака на цевната кутия и др.);
- при откриване на ненормални отклонения на куршумите през време на стрелба.

В бойна обстановка всеки сфицер от поделението е длъжен да използва всички възможности за периодична проверка боя на картечниците в своето поделение.

Боят на картечницата се проверява отначало с единични изстрели (4 патрона) с коригиране на премерването след всеки изстрел — **предварителна проверка**, а след това с къси редове (8 патрона в 3 — 4 реда) с поправяне премерването след всеки ред — **окончателна проверка**.

Боят на картечницата се проверява под ръководството на командира на взвода и ротата (батареята). Старшите началници до командир на част включително са длъжни да следят за точното спазване на правилата за проверка на боя.

Стрелбата при проверката на боя се провежда от стрелци, избрани от командира на ротата из най-добрите мерачи, в присъствието на картечарите, на които са зачислени картечниците, и командира на отделението. Като мерачът на проверяваната картечница е втори номер при стрелеца.

При проверяване на боя по указание на началника на артилерийското въоръжение на частта трябва да присъствува и оръжейният майстор с необходимите инструменти.

Оръжейният майстор трябва да има:

- стоманено чукче;
- медна набивка, дълга 75 — 110 мм, за преместване предпазителя на мушката;
- стоманена набивка, дълга 75 — 110 мм, за зачукване на старите резки;
- секач, дълъг 75 — 110 мм, за нанасяне рязка на предпазителя на мушката.

Офицерът, който ръководи проверката на боя, трябва да има:

- тебешир или цветен молив;
- хартия и молив за записване;
- милиметрова линейка, дълга до 50 см, за измерване отклонението на средната точка на попадение от контролната;
- приборът за определяне боя на картечницата (рис. 124) е изготвен в частта от тел и се състои от два кръга с диаметър 15 и 20 см, свързани помежду си със спици. Вътрешният кръг на прибора е предназначен за проверяване групираността на боя на картечницата (групираността на попаденията в щита) при стрелба с единичен огън, а външният кръг — за проверяване групираността на боя при стрелба с автоматичен огън.

Преди проверката на боя картечниците трябва да се преглеждат старателно и да се подготвят за стрел-

ба съгласно указанията в глава IV и V от настоящото ръководство.

Боят на картечниците се проверява в благоприятни условия: в ясно безветрено време, в закрито стрелбище или в защитен от вятъра участък от стрелбището.

Боят на картечницата се проверява чрез стрелба на разстояние 100 м с поставяне мерника на деление „3“ и мереца на деление „0“. Стрелбата се води с патрони с обикновен куршум. За мишена служи черен правоъгълник с височина 35 см и ширина 25 см, закрепен на бял щит с височина 1 м и ширина 0,5 м. Като мерна точка служи средата на горния край на правоъгълника. Тя трябва да се намира приблизително на височината на цевта на картечницата.

На черния правоъгълник по отвесна линия над мерната точка се отбелязва **контролна точка** (нормалното положение на средната точка на попадение), която трябва да бъде 24 см над мерната точка.

За проверка на боя на картечницата с единични изстрели лентата се напълва с бойни патрони, като се редуват с учебни и последният патрон трябва да бъде учебен. За проверка боя на картечницата с автоматичен огън лентата трябва да се напълни от страна на фалшивото звено.

За проверка на боя картечницата се поставя на равна площадка с твърда почва, която осигурява устойчивост на картечницата при стрелба и изключва възможността за забиване на шиповете на краката в почвата и странично наклоняване на картеч-

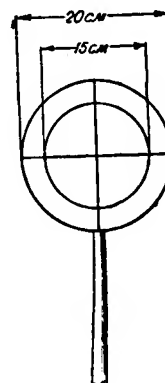


Рис. 124. Прибор за определяне боя на картечницата

ницата. Шиповете на краката на двуногата трябва да се врежат в почвата. **Забранява се да се закопават краката на двуногата (ограничителите) в почвата при проверка боя на картечницата и привеждането ѝ към нормален бой.**

Стрелбата се води с присъединена към картечницата кутия с лента.

41. ПРОВЕРКА БОЯ НА КАРТЕЧНИЦАТА С ЕДИНИЧНИ ИЗСТРЕЛИ

След старателна подготовка на картечницата за стрелба и поставянето ѝ на площадката съгласно указанията, дадени по-горе, мерачът (стрелецът) произвежда 4 изстрела при внимателно и еднообразно примерване под средата на долния край на черния правоъгълник.

След свършване на стрелбата офицерът, който ръководи проверката на боя, оглежда щита (мишената) и по разположението на попаденията определя групираността на боя на картечницата и положението на средната точка на попадение.

Групираността на боя се признава за нормална, ако 4 попадения (в краен случай 3, ако едно от тях явно се е отклонило от останалите) се намират в кръга на прибора с диаметър 15 см.

Ако групираността на боя не удовлетворява това изискване, картечницата трябва да се прегледа и да се провери нейното положение, след което отново да се повтори стрелбата.

При повторен неудовлетворителен резултат на стрелбата картечницата се отправя в работилницата, за да се открият причините за разсейването на куршумите и за тяхното отстраняване.

Ако групираността на боя на картечницата (разположението на попаденията) удовлетворява посочените по-горе изисквания, офицерът определя

средната точка на попадение и измерва нейната величина на отклонение от контролната точка посредством милиметрова линейка.

За определяне средната точка на попадение по четири попадения (рис. 125) се извършва следното:

— съединяват се с права линия две от попаденията и разстоянието между тях се разделя на половина;

— получената точка се съединява с третото попадение и разстоянието между тях се разделя на три равни части;

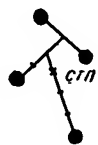


Рис. 125. Определяне средната точка на попадение (общ случай)

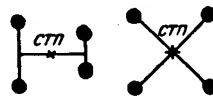


Рис. 126. Определяне средната точка на попадение (при симетрично разположение на попаденията)

— точката на делението, намираща се най-близо до първите две попадения, се съединява с четвъртото попадение и разстоянието между тях се разделя на четири равни части. Точката, отстояща на три деления от четвъртото попадение, ще бъде средна точка на попадението.

При симетрично разположение на попаденията средната точка на попадение може да се определи по един от следните начини (рис. 126):

— лежащите на един ред попадения се съединяват по чифтно. Средите на двете прави се съединяват и получената линия се разделя наполовина.

Точката на делението ще бъде средна точка на попадение;

— попаденията се съединяват кръстосано с прави линии. Пресечката на тези линии ще бъде средна точка на попадението.

Ако едно от попаденията е значително отдалечено от останалите, то се изоставя и средната точка на попадението се определя по трите попадения. За целта двете попадения се съединяват с права линия. Средата на тази линия се съединява с третото попадение. Тази нова линия се разделя на три равни части. Точката, която стои на две деления от третото попадение, ще бъде средната точка на попадение.

Средната точка на попадение трябва да съвпада с контролната точка или да се отклонява от нея в коя да е посока на не повече от 5 см.

Ако средната точка на попадението се е отклонила от контролната точка на повече от 5 см, съответно на това се изменя положението на мушката или нейния предпазител, т. е. мушката се завинтва в отвърстието на предпазителя при ниска средна точка на попадението и се отвинтва — при висока. Предпазителят на мушката се измества наляво (надясно), ако средната точка на попадението се намира поналяво (по-надясно) от контролната точка.

■ След като се измени положението на мушката, стрелбата се повтаря. Мушката се завинтва и отвинтва посредством лостчето (рис. 127).

За да се премести предпазителят на мушката, отвинтва се с ключа гайката от винта на основанието на мушката на три-четири оборота (рис. 128), отвинтва се винтът на три-четири оборота. С избивката и чукчето предпазителят на мушката се премества в нужната посока и на изискваната величина. Винтът се завинтва с ключа докрай и след това се навинтва гайката на винта.

Не трябва да се правят опити да се отвинтва винтът на мушката, преди да е отвинтена неговата гайка, тъй като в противен случай винтът може да се скъса.



Рис. 127. Завинтване на мушката

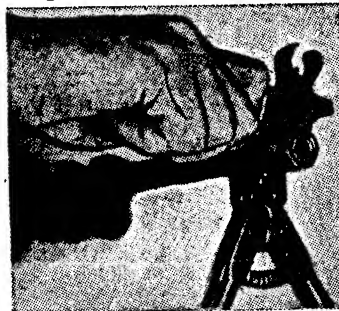


Рис. 128. Отвинтване гайката на винта на основанието на мушката

При определяне величината на преместването на мушката по височина и в странична посока трябва да се има предвид, че отвинтването и завинтването на мушката на един оборот (1 мм) или страничното преместване на предпазителя на мушката на 1 мм съответно отклонява средната точка на попадение за разстояние 100 м със 17 см.

Величината на преместването на върха на мушката се определя чрез умножаване фактическата величина на отклонението на средната точка на попадение от контролната, измерена на мишената, по коефициента за поправка.

Коефициентът за поправка на картечницата P_{111} при дадените условия (100 м разстояние, мерник 3, дължина на мерната линия 595,5 мм и дадено отклонение на средната точка на попадение от контролната точка, равно на 1 см) е равен на 0,0595.

Примери: 1. При стрелба средната точка на попадение се е отклонила надясно с 16 см и нагоре с 8 см. За да съвпадне средната точка на попадение с контролната точка, предпазителът на мушката трябва да се премести надясно на величина $0,0595 \times 16 = 0,952$ мм и да се отвинти мушката на величина $0,0595 \times 8 = 0,476$ мм.

2. Средната точка на попадение се е отклонила наляво с 25 см и надолу с 20 см. Предпазителът трябва да се премести наляво на величина $0,0595 \times 25 = 1,4875$ мм и мушката да се завинти на величина $0,0595 \times 20 = 1,19$ мм.

Забележка. Коефициентът за поправка се умножава по величината на отклонението на средната точка на попадение в см, а резултатът се получава в милиметри.

42. ПРОВЕРКА НА БОЯ С АВТОМАТИЧЕН ОГЪН И ПРИВЕЖДАНЕ НА КАРТЕЧНИЦАТА КЪМ НОРМАЛЕН БОЙ

След като се провери боят на картечницата с единични изстрели, се извършва окончателна проверка и привеждане на картечницата към нормален бой с автоматичен огън. За целта мерачът (стрелецът) произвежда 8 изстрела с автоматичен огън с тричетири реда, премервайки се старателно под средата на долния край на черния правоъгълник, коригирайки премерването след всеки ред.

Боят на картечницата се признава за нормален, ако не по-малко от шест попадения от осемте влизат в кръга (габарита) с диаметър 20 см и средната точка

на попадението се отклонява от контролната точка с не повече от 5 см в коя да е посока.

Средната точка на попадението при проверка на боя с автоматичен огън се определя по следните начини (рис. 129):

- от всички попадания се изолират най-отдалечените, но не повече от две;
- отгоре или отдолу се отброяват половината останали попадания и се отделят с хоризонтална линия;
- по същия начин се отброяват половината попадания отдясно или отляво и се отделят с вертикална линия.

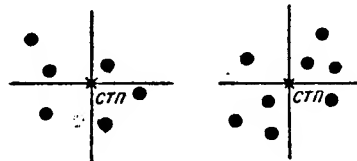


Рис. 129. Определяне средната точка на попадение при стрелба с автоматичен огън

Точката на пресичането на хоризонталната и вертикалната линия определя положението на средната точка на попадение.

Групираността на боя (разположението на попаденията) при автоматична стрелба зависи не само от състоянието на картучницата, но и от мерача (стрелеца). Затова в съмнителни случаи при неудовлетворителна групираност стрелбата трябва да се повтори, като се смени стрелецът.

Ако при автоматична стрелба средната точка на попадението се е отклонила от контролната с повече от 5 см, след прегледа на картучницата и проверката на нейното положение стрелбата трябва да се

повтори. Ако в резултат на повторната стрелба средната точка на попадение все още се отклонява с повече от 5 см, трябва да се измени положението на мушката.

Ако след изменение положението на мушката не се получи нормален бой, картечницата трябва да се изпрати в работилницата за преглед и поправка. Заедно с картечницата се изпраща отчетният картон с отбелязани попадения, получени както при стрелба с единични изстрели, така и при автоматична стрелба (първата и повторните).

Когато картечницата се приведе към нормален бой, положението на предпазителя на мушката се отбелязва с рязка на задния срез на предпазителя, който се кернира срещу рязката на основата на мушката. Старата рязка на предпазителя се зачуква.

Забранява се да се зачуква рязката на основата на мушката.

Крайният резултат от проверката на боя на картечницата се нанася в служебната книжка.

43. ХАРАКТЕРНИ НЕИЗПРАВНОСТИ НА КАРТЕЧНИЦАТА, КОИТО ВЛИЯТ НА НЕЙНИЯ БОЙ

По-долу са изброени характерните неизправности, които са причина за ненормален бой на картечницата и се отстраняват само в работилница.

1. Мушката е изместена или изкривена встрани, нагоре или надолу — куршумите ще се отклоняват в страна, противоположна на изместването на върха на мушката.

Отстраняване на неизправността. Мушката се отвинтва, изправя се и се завинтва на мястото си. Ако е невъзможно да се изправи или се завинтва слабо, мушката се заменя. След това се проверява

бойт на картечницата и се привежда към нормален бой.

2. Мерната пластинка е огъната или изкривена — куршумите ще се отклоняват в посоката на изместване прореза на мереца.

Отстраняване на неизправността. При незначително изместване прореза на мереца премества се предпазителят на мушката в посока на изместване на прореза, след което се проверява бойт на картечницата и се привежда към нормален бой.

3. Мерецът е изместен встрани спрямо средната нулева рязка на шкалата — куршумите ще се отклоняват в посока на изместването на мереца.

Отстраняване на неизправността. Чрез въртене винта на мереца поставя се мерецът на деление „0“ на неговата скала, след което се проверява бойт на картечницата. При силно клатене на мереца или когато същият самопроизволно се измества при стрелба, той или неговият винт се заменят.

4. Предпазителят на мушката е изместен встрани — куршумите ще се отклоняват в посока, противоположна на изместването на предпазителя (положението на предпазителя на мушката се определя по резките на предпазителя и основата на мушката).

Отстраняване на неизправността. Предпазителят на мушката се поставя на рязката на основата на мушката, закрепва се здраво с винта и се проверява бойт на картечницата.

5. Цевта е изкривена — куршумите се отклоняват в посока на изкривяването.

Отстраняване на неизправността. При незначително изкривяване на цевта надолу завинтва се мушката в предпазителя, а при изкривяване на цевта нагоре мушката се отвинтва. При изкривяване

на цевта встрани премества се предпазителят на мушката в посока на изкривяването.

След това се проверява боят на картечницата и се привежда към нормален бой.

Освен посочените причини за неизправностите на отклонението на средната точка на попадение от контролната точка влияе потъването и наклоняването на двуногата на картечницата при стрелба, като куршумите се отклоняват надолу и встрани на наклоняването.

ГЛАВА IX
ПОЧИСТВАНЕ И СМАЗВАНЕ
НА КАРТЕЧНИЦИТЕ

44. ПОЧИСТВАНЕ И СМАЗВАНЕ
НА КАРТЕЧНИЦИТЕ, НАМИРАЩИ СЕ
В ЕКСПЛОАТАЦИЯ

Общи указания

Картечните трябва всякога да се поддържат чисти. Това се постига чрез своевременното им и правилно почистване и смазване.

Картечните, намиращи се в поделението, се почистват:

— в бойна обстановка, на маневри и продължителни учения в полето — ежедневно (през време на почивките на занятията или при затишие на боя);

— след учения, наряд и занятия (без стрелба) — незабавно след завършване на ученията, наряда или занятията;

— след стрелба с бойни или халосни патрони — незабавно след завършване на стрелбата. При това още тук, на стрелбището (в полето), трябва да се почистят и смажат каналът на цевта, газовата камера, регулаторът, затворната рама, затворът и газовото бутало. След завръщане от стрелбата да се извърши пълно почистване на картечницата. През следващите три-четири дни да се проверява каналът на цевта, като се изтрива с бял парцал. Ако

на парцала има нагар или следи от ръжда, почистването да се повтори;

— ако картечницата не се употребява — не порядко от един път в 7 дни.

Картечницата се смазва незабавно след почистването.

Категорично се забранява картечницата да се оставя непочистена и несмазана след учения или занятия и особено след стрелба.

Картечницата се почиства и смазва от мерача и неговия помощник под ръководството на командира на отделението, който е длъжен:

— да определи степента на разглобяването, почистването и смазването;

— да провери изправността на принадлежностите и доброкачествеността на материалите за почистване и смазване;

— да провери правилността и обема на извършеното почистване, след което да разреши да се извърши смазването;

— да провери правилността на смазването, да разреши сглобяването на картечницата и поставянето ѝ в пирамидата.

Офицерите са длъжни периодически да проверяват качеството на почистването и смазването на картечните.

Забележка. Категорично се забранява да се оставя в канала на цевта и по другите детайли след почистването алкален състав, тъй като той довежда до бързо ръждясване.

В казарменото или лагерното разположение на поделението картечницата да се почиства в специално определени за почистване места, върху оборудвани или приспособени за тази цел маси, а в бойна или походна обстановка — на предварително почистени от калта и праха постилки, дъски, шперплат и т. н.

Принадлежностите за разглобяване, почистване и смазване трябва да бъдат изправни, а всички материали за смазване и изтриване — чисти и доброкачествени.

За почистване, изтриване и смазване на картечницата да се използват чисти и меки парцали и ленени кълчища.

Кълчищата се използват само за почистване канала на цевта и газовата тръбичка.

Картечниците се почистват и смазват със следните състави и смазки:

Смазки и състави за чистене

Наименование на смазката и състава	Назначение	Външен вид на смазката и състава в нормални условия	В какво годишно време и при каква температура да се използват
Алкален състав	За отстраняване на барутния нагар от повърхността на канала на цевта и другите детайли на картечницата, подложени на действието на барутните газове	Течност с кафяв или тъмнокафяв цвят с мизма	През цялата година
Оръжейна смазка	За смазване на всички метални детайли на картечницата след почистване	Течно масло със светложълт или тъмнокафяв цвят. При студ силно се сгъстява	Само при температура от + 50°C до — 5°C
Зимна смазка № 21	За смазване на картечницата през зимата при подготвянето ѝ за	Гъста смазка със светложълт цвят	При температура от — 5°C до — 40°C

	стрелба и при прекъсване на стрелбата. През лятото смазка № 21 не трябва да се използва, тъй като тя недостатъчно предпазва метала от корозия. Забранява се смазка №21 да се загрява, тъй като при загряване до 80—100°C тя се разлага и става негодна за използване		
Зимна смазка № 21 с 20% газ Оръжейна смазка	Също За смазване на картечниците, които се предават в склада за продължително съхраняване. Използува се в смес с оръжейна смазка (50% оръжейна смазка и 50% оръжейна смазка)	Също Гъста светлокафява смазка, прозрачна, в тънък слой	При температура под —40°C

Не се разрешава да се използват каквито и да било други смазки и състави.

Използуването на смазките и съставите за чистене постига целта си само тогава, когато за оръжието се проявяват съответните грижи, а смазките и съставите се използват правилно.

Без спазването на тези условия смазките не могат да предпазят оръжието от повреда, а понякога не-

правилно използваните или неотговарящите на техническите условия смазки и състави могат да станат причина за прекъсване работата на оръжието особено при ниски температури.

Категорично се забранява да се използват за почистване на картечниците в поделенията металчески четки или какъвто и да било прах (шмир-гел, тебешир, тухла, въглища, пепел и т. п.).

За почистване на улеите и отворстията трябва да се използват дървени клечки.

За размекване на застаряла ръжда или за улесняване почистването на оръжието в работилницата се разрешава да се използва доброкачествена газ, прекарана през филтър от загрята готварска сол. Не се разрешава една и съща газ да се използва за почистване повече от два пъти.

Ръждата от повърхността на частите се отстранява с парцали, потопени в алкален състав или оръжейна смазка (в работилницата — с газ).

След стрелба почистването и смазването на картечницата се извършва при непълно разглобяване, а при силно замърсяване на картечницата (с пясък, прах) или когато я е валил дъжд или сняг — при пълно разглобяване.

Ред за почистване и смазване

Каналът на цевта се почиства с шомпол откъм дулната част. За предпазване стените на цевния канал от разширяване върху дулната част на цевта се завинтва дулната накладка.

За почистване на цевта се извършва следното:

- отвинтва се муфата от дулната част на цевта;

- поставя се шомполът в отворстието на дулната накладка (рис. 130), върху предния край се завинтва протривката и в отворстието на главата на шомпола се поставя лостчето;

— кълчищата се намотават във вид на цифрата 8, кръстчето на осморката се надява върху протривката (рис. 131) и влакната на кълчищата се поставят по дължината на въртящата се част на протривката. При това краищата на кълчищата трябва да бъдат по-къси от въртящата се част на протривката;

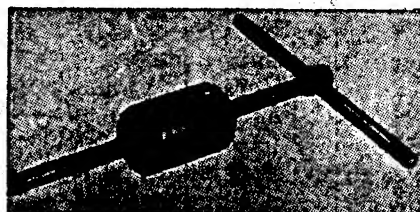


Рис. 130. Съединяване на шомпола с дулната накладка



Рис. 131. Поставяне на кълчищата върху протривката

— кълчищата се потопяват в алкален състав, шомполът с протривката и кълчищата се вкарва в канала на цевта приблизително на една трета от нейната дължина и върху цевта се завинтва дулната накладка.

При почистването шомполът се прокарва плавно по цялата дължина на канала напред и назад (рис. 132) седем-десет пъти, след което кълчищата се сменят, потопяват се в алкален състав и чистенето продължава по същия начин.

След това се почиства шомполът от алкалния състав, изтриват се каналът на цевта и патронникът с чисти и сухи парцали и се преглеждат парцалите.

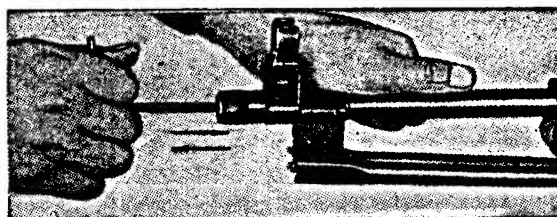


Рис. 132. Почистване на цевта

Ако върху парцалите има следи от нагар или ръжда, чистенето на канала с кълчища, потопени в алкален състав, продължава, а след това се изтрива със сухи парцали. Ако след това парцалите се окажат чисти, т. е. без чернота от барутния нагар и жълт цвят от ръжда, каналът на цевта се преглежда, като бавно са завърта в ръцете и особено внимание се обръща на ъглите на браздите, където не трябва да остава нагар. Каналите на цевта, които имат следи от ръжда, трябва да се почистват най-щателно, тъй като барутният нагар се почиства трудно от тях.

След почистване каналът и патронникът равномерно и леко се смазват с оружейна смазка, за което върху края на шомпола се закрепва четинеста четка, потопена в смазка, или в прореза на шомпола се вкарват чисти, потопени в смазка парцали.

Газовата камера и тръбичката се изтриват с потопени в алкален състав и намотани върху дървена клечка парцали. При наличие на втвърден барутен нагар в отворстията на камерата и тръбното разширение на буталото те се почистват с прибора за почистване на газовите пътища.¹

Цевната кутия и газовата тръбичка се почистват със сухи парцали, като внимателно се отстраняват нечистотите и стъстената смазка. Газовата тръбичка се почиства с парцали, потопени в алкален състав, за което парцалите се вкарват в прореза на шомпола. Улсите на цевната кутия, изрезите и отворстията се почистват с помощта на дървени клечки и парцали.

Регулаторът и газовото бутало се почистват с дървена клечка, обвита с парцали, потопени в алкален състав. При наличие на втвърден барутен нагар в каналите на регулатора и в тръбното разширение на газовото бутало те трябва да се поддържат известно време в алкален състав, след това каналите на регулатора се почистват със заострена клечка, а тръбното разширение на газовото бутало — чрез специално почистване. След почистването регулаторът се изтрива до сухо и леко се смазва с оръжейна смазка.

Затворът и затворната рама се почистват със сухи парцали. След почистването се смазват. При силно замърсяване на затвора и натрупване на барутен нагар в чашката изхвъргачът с пружината и ударникът се отделят за почистване от затворния блок:

Гнездото за изхвъргача и каналът за ударника в затвора се почистват с помощта на дървени кле-

¹ При отстраняване на нагара от вертикалното отворстие на газовата камера с прибора за почистване на газовите пътища в канала на цевта се вкарва шомполът.

чки и парцали. След почистването и смазването затворът се сглобява.

Спускателният механизъм, без да се разглобява, се изтрива с потопени в масло парцали.

Тръбичката на приклада се почиства със сухи парцали с помощта на шомпола. При силно замърсяване на тръбата тя се промива в алкален състав, изтрива се до сухо и се смазва.

Прикладът и полуложата се изтриват със сухи парцали и не се смазват. Полуложата се разглобява само за отстраняване на смазката от завода или склада и при силно замърсяване.

Водителят се почиства в разглобен вид след отделяне на капака на цевната кутия, подавача и подавателните лостове.

Основата и челюстта на водителя и капакът на цевната кутия се почистват внимателно от нечистотиите и сгъстената смазка с помощта на дървена клечка и парцали.

Ключалката на капака на цевната кутия не се разглобява за почистване.

Лентите и кутните се изтриват до сухо с парцали и се смазват с много тънък слой смазка. Всички останали части на картечницата се изтриват до сухо с парцали и се смазват.

Частите на картечницата трябва да се смазват веднага след почистването. Те се смазват с чисти парцали, потопени в смазка, при което потопените в смазка парцали се изтискват леко за отстраняване на излишната смазка. При това трябва да се следи върху детайлите на картечницата да не остават топчета смазка и влакна от парцалите, а повърхността да е покрита с равен тънък слой смазка. Излишната смазка пречи на движението на подвижните части и може да доведе до прекъсване работата на картечницата. За смазване на отвърстията потопените

в смазка парцали се прекарват през отворието от край до край, а за смазване на вдлъбнатините, улеите и прорезите парцалът се намотава на заострена дървена клечка.

Външните повърхности на металическите части на картечницата се смазват с парцал, леко натопен в смазка.

След почистване, смазване и сглобяване на картечницата мерачът трябва да изтрие и смаже принадлежностите и да ги постави на мястото им.

Офицерът или сержантът, който ръководи почистването, трябва да провери качественоста на почистването и смазването, правилността на сглобяването и да разреши картечницата да се остави в пирамидата. При ниска температура желателно е картечницата да се почиства в топло помещение.

След като картечницата се внесе в топло помещение, необходимо е да се почака 15 минути преди чистенето, за да се образува влага по нея. След това тя трябва да се избърше до сухо и да се покрие с тънък слой смазка. Не трябва да се чака да изсъхне влагата, тъй като на мястото на водните капки се образува ръжда. Това е особено важно в случаи, когато картечницата се внася в помещението за по-дълго време.

Ако образувалата се влага не се отстрани и картечницата отново се изнесе на студа, може да се получат задръжки в стрелбата вследствие залеждането на детайлите.

45. ОСОБЕНОСТИ НА ЕКСПЛОАТАЦИЯТА НА КАРТЕЧНИЦИТЕ В ЗИМНИ УСЛОВИЯ

Картечницата, експлоатирана през зимата, трябва да се смазва със зимна смазка № 21. **Забранява се** да се смазват със зимна смазка № 21 картечници, които не се експлоатират.

Преди да се смажат частите на картечницата със зимна смазка № 21, картечницата се разглобява напълно, след което се отстранява оръжейната смазка и се изтриват до сухо с чист парцал.

Зимнина смазка № 21 се поставя върху частите на картечницата на равен тънък слой посредством парцал, напоен със смазка.

Ако зимната смазка № 21 е поставена върху частите на картечницата на дебел слой и на топки, това може да предизвика задръжка при стрелба.

Зимната смазка № 21 предпазва метала от ръжда непродължително време (1 — 2 месеца). За по-продължително време смазка № 21 не може да предпазва метала от корозия, особено в райони с голяма влажност. Затова ако картечницата се експлоатира малко, необходимо е не по-рядко от 1 — 2 месеца да се преглежда и ако е необходимо, да се отстрани старата смазка, да се изтрие повърхността до сухо и да се постави нова смазка.

Внасяйки картечницата от студено в топло помещение, трябва да се остави да се изпоти, след това до сухо да се изтрие и да се смажат със зимна смазка № 21 всички нейни части.

Ако картечницата преди стрелба е била продължително време на студ или в сняг, преди напълване трябва с лявата ръка да се натисне спусъкът, а с дясната, хващайки ръкохватката за пренапълване, бързо да се раздвижи затворната рама назад и напред 10 — 15 пъти.

48. ОСОБЕНОСТИ НА ЕКСПЛОАТАЦИЯТА НА КАРТЕЧНИЦИТЕ В УСЛОВИЯ НА ВИСОКА ТЕМПЕРАТУРА И ПЯСЪЧНА МЕСТНОСТ

През време на учения, марш и в бойна обстановка в районите с пясъчлива почва трябва да се вземат всички мерки за предпазване на картечницата и патроните от прах.

При продължителна стрелба с картечницата в наситен с прах въздух трябва периодически да се смазват подавателят, криволинейният улей на големия подавателен лост, блокът на затвора и вътрешните стени на цевната кутия. За тази цел не е нужно да се разглобява картечницата, а трябва само да се отвори капакът на цевната кутия и затворната рама да се постави на боен зъб.

След всяка продължителна стрелба картечницата трябва незабавно да се почиства и смазва. При почистване и смазване на картечницата особено внимание се обръща на триещите се повърхности на механизма за подаване на лентата, затвора, затворната рама, изхвъргача и вътрешните стени на цевната кутия.

В бойна обстановка, ако няма достатъчно време за почистване и смазване на картечницата, в краен случай може да се води стрелба с несмазана картечница, но с избърсани от праха детайли. След всяка такава стрелба при първата възможност картечницата се почиства и смазва старателно.

Ако стрелбата с картечницата се произвежда при висока температура, картечницата и особено патроните трябва да се пазят от продължително и пряко действие на слънчевите лъчи, тъй като при силно нагриване на картечницата и особено на патроните може да се получи задръжка.

47. ПОЧИСТВАНЕ И СМАЗВАНЕ НА КАРТЕЧНИЦИТЕ, ПРЕДАВАНИ НА СКЛАД ЗА ПРОДЪЛЖИТЕЛНО СЪХРАНЯВАНЕ

Картечниците, предавани на склад, се почистват при пълно разглобяване.

Използуваните за почистване и смазване материали трябва да са чисти и доброкачествени (без пясък, кал и влага).

Картечниците, предавани на склад, се почистват по обикновен начин. При чистене трябва да се обърне особено внимание на пълното отстраняване на нагара и нечистотията от канала на цевта. Внимателно се отстранява старата оръжейна смазка и особено зимната смазка № 21.

За отстраняване остатъците от ръжда частите на картечницата се промиват в работилницата с газ, след това се изтриват до сухо и веднага се смазват. Прикладът и полуложата се изтриват до сухо и не се смазват.

Картечниците, които се съхраняват във войсковите складове, се почистват, преглеждат и смазват при пълно разглобяване не по-рядко веднаж в две години. Смазката в каналите на цевите и на външните повърхности се сменява два пъти в годината (пролет и есен).

ГЛАВА X.

СЪХРАНЯВАНЕ НА КАРТЕЧНИЦИТЕ

48. НАЧИН ЗА СЪХРАНЯВАНЕ НА КАРТЕЧНИЦИТЕ В ПОДЕЛЕНИЯТА

Картечницата трябва винаги да бъде в пълна готовност. Отговорност за съхраняването и опазването на картечниците, запасните части и принадлежностите в поделенията се възлага на войниците, сержантите и офицерите, на които оръжието е зачислено.

В поделенията картечниците се съхраняват съгласно указанията на Ръководството по съхраняване и опазване на артилерийското въоръжение и боеприпасите във войските.

При казармено разположение на войсковите части картечниците се съхраняват в сухо и светло помещение при своите поделения. Картечниците се поставят отвесно в специално направени за тази цел пирамиди. В шкафови картечниците могат да се съхраняват и в хоризонтално положение. Краката на двуногите трябва да са прибрани и стегнати с пружинната скоба, затворната рама да се намира в крайно предно положение, хамутчето на мерника — в крайно задно положение.

Лентите (ненапълнени) се съхраняват в кутии на долните рафтове на пирамидите или в шкафовете. Кутията с принадлежностите трябва да се съхранява в гнездото на приклада, а шомполът трябва да

е прикрепен към картечницата. В лагерни условия картечниците се съхраняват в закрити пирамиди също както и в казармите.

При разположение на войсковата част в населен пункт по квартири картечниците се съхраняват в удобно сухо място, но не около врати, печки и нагревателни прибори. Те трябва да се поставят на скамейки, рафтове или да са закачени на гвоздеи, закачалки. При това затворните рами трябва да се намират в крайно предно положение.

При пътуване по железницата картечниците се поставят в специално устроени пирамиди или се поставят на рафтове така, че да не паднат или да се повредят. При кратки пътувания по железницата или при пътуване на различни разстояния с автомобили картечниците се държат отвесно между коленете.

При всички случаи на съхраняване на картечниците и предвижване с тях те трябва да се пазят от удари, прах, кал, атмосферно влияние и слънчеви лъчи.

За предпазване от пръсване или раздуване на цевта забранява се да се затваря каналът на цевта с каквото и да е.

49. НАЧИН НА СЪХРАНЯВАНЕ НА КАРТЕЧНИЦИТЕ ВЪВ ВОЙСКОВИТЕ СКЛАДОВЕ

Картечниците, които се намират в запас на войсковата част, обикновено се съхраняват във войсковите складове.

Обзавеждането на складовете трябва да отговаря на изискванията на ръководството по съхраняване и опазване артилерийското въоръжение и боеприпасите във войската.

Не се допуска съхраняване на картечниците в сандъци.

В изключителни случаи, когато няма обзаведени хранилища, с разрешение на началника на Артилерийското въоръжение се допуска съхраняване на оръжието в сандъци, но отделно от снаряжението (ремъци, брезентови чанти и др.). В складовете картучниците се съхраняват в пирамиди с гнезда за всяка картучница. Кутиите с лентите се съхраняват на рафтове, кутиите с принадлежности — в гнездата на прикладите, а запасните части — в шкафове или на рафтове.

Гнездата на пирамидите се номерират с поредни номера. На всяка пирамида се закачва опис на оръжието, в който се посочва поделението, към което е зачислено оръжието, и номерът на оръжието.

Около пирамидите в сандъци се пазят служебните книжки, в които трябва да е записано: състоянието на канала на цевта, датата на зачисляване на поделението, датата и резултатите от проверката на боя, категорията на картучницата.

Командирът на поделението (взвода, ротата), към което се числят картучниците, намиращи се на склад, носи отговорност за тяхното състояние.

Той е длъжен:

- периодически да проверява техническото състояние на картучниците в склада;

- точно да знае резултатите от проверката на боя на картучниците;

- в случай на нужда по съгласуваност с началника на артилерийското въоръжение на частта да организира почистване на оръжието.

ЧАСТ ТРЕТА БОЕПРИПАСИ

ГЛАВА XI

БОЙНИ И СПОМАГАТЕЛНИ ПАТРОНИ

50. ОБЩИ СВЕДЕНИЯ

За стрелба с картечницата се използват 7,62-мм патрони образец 1943 г.

Патроните в зависимост от тяхното назначение имат различно устройство.

Теглото на куршумите и тяхната начална скорост са подбрани така, че стрелбата с патрони с различни куршуми да се извършва при едно и също положение на мерника.

Патроните се разделят на бойни и спомагателни.

51. БОЙНИ ПАТРОНИ И ТЯХНОТО ЗНАЧЕНИЕ

Бойните патрони се подразделят на патрони с обикновени куршуми и на патрони с куршуми със специално назначение.

Патроните с обикновени куршуми са предназначени за поразяване живата сила на противника.

Патроните със специални куршуми в зависимост от тяхното устройство са предназначени за целеуказване, коригиране на огъня, за запалване на гориво и леко възпламеняващи се предмети, за поразяване на леко бронирани цели и т. н.

Патроните с трасиращи куршуми са предназначени за целеуказване, коригиране на огъня, сигнализация и поразяване на живи цели. Трасиращите куршуми в случай на попадане в сламен покрив, в суха трева, листа и др. могат да ги запалят.

При полет куршумът дава червена следа, която се вижда добре през деня и нощта.

Разстояние на трасирането — до 800 м.

Патроните с бронебойно-запалителни куршуми са предназначени за запалване на гориво (бензин) и поразяване на цели, намиращи се зад тънки броневы прегради, на разстояние до 300 м.

Патроните със запалителни куршуми са предназначени за запалване на гориво (газ, бензин), което се намира в железни резервоари и цистерни с дебелина на стените до 3 мм, а също така за запалване на сламени покриви, купи сено и суха трева на разстояние до 700 м. Патроните със запалителни куршуми са едновременно и трасиращи. При полет куршумът дава червена следа, която се вижда добре през деня и нощта. Разстояние на трасирането до — 700 м.

52. УСТРОЙСТВО НА БОЙНИТЕ ПАТРОНИ

Бойният патрон (рис. 133) се състои от гилза 1, куршум 2, барутен заряд 3 и капсул 4.

Гилзата се изготвя от плакирана стомана с месинг. Повърхността на гилзата може да бъде месингова или само лакирана.

Гилзата има тяло 1а, в което се помещава барутният заряд, дулце 1б, в което се поставя куршумът, скат 1в, посредством който куршумът се фиксира в патронника, и венец 1г, предназначен за захващане на гилзата от зъба на изхвъргача с цел да се извлече от патронника след изстрел.

В тялото на гилзата се помещава зарядът от бездимен барут.

На дъното на гилзата се намират: гнездо за капсула, наковалня *1d*, върху която капсулът се разбива от жилото на ударника, и две огневи отвори *1e*, през които пламъкът от капсула прониква в барутния заряд за неговото възпламеняване.

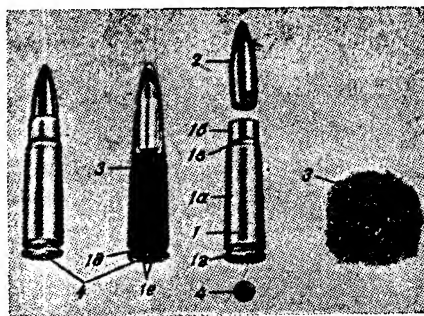


Рис. 133. Боев патрон:

1 — гилза; 1a — тяло; 1b — дулце; 1c — скат;
1d — наковалня; 1e — огневи отвори;
2 — куршум; 3 — барутен заряд;
4 — капсул

Капсулът се състои от месингова чашка, в която е впресован ударен състав, покрит със станиол. Теглото на патрона с обикновен куршум е 16,2 г. Куршумът има различно устройство в зависимост от неговото назначение (рис. 134).

Обикновеният куршум обр. 1943 г. се състои от стоманена, плакирана с месинг обвивка *1a*, оловна риза *1b* (сплав от олово и антимон) и стоманена сърцевина *1c*. Куршумът се закрепва в гилзата чрез кръгова кернировка на дулцето. Теглото на куршума е 7,9 г. Куршумът не е оцветен.

Трасирацният куршум обр. 1943 г. се състои от стоманена, плакирана с месинг обвивка 2а, оловна сърцевина 2б, запресована в челната част на обвивката, стоманена, плакирана с месинг чашка 2в, в която са впесовани трасирацният състав 2г и възпламенителният състав 2д, и пръстенче 2е, пред-

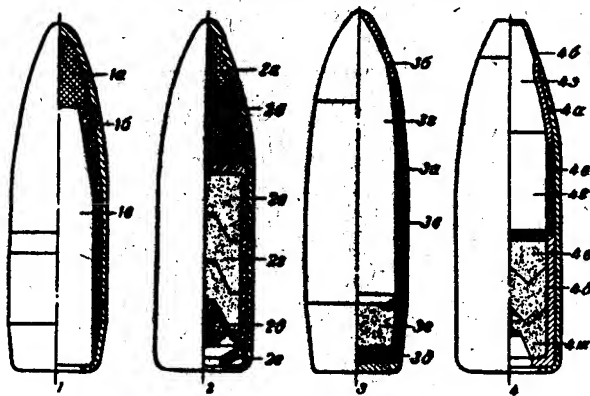


Рис. 134. Куршуми:

1 — обикновен куршум; 1а — обвивка; 1б — оловна риза; 1с — сърцевина; 2 — трасирац куршум; 2а — обвивка; 2б — оловна сърцевина; 2в — чашка; 2г — трасирац състав; 2д — възпламенителен състав; 2е — пръстенче; 3 — бронебойно-запалителен куршум; 3а — обвивка; 3б — накрайник; 3в — оловна риза; 3г — сърцевина; 3д — дъно; 3е — запалителен състав; 3ж — запалителен куршум; 4а — обвивка; 4б — накрайник; 4в — оловна риза; 4г — сърцевина; 4д — чашка; 4е — трасирац състав; 4ж — възпламенителен състав; 4з — запалителен състав

назначено за насочване на газовете, получени от горенето на съставите. Теглото на куршума е 7,5 г. Челната част на куршума е оцветена със зелен цвят.

Бронебойно-запалителният куршум обр. 1943 г. (БЗ) се състои от стоманена, плакирана с месинг обвивка 3а, месингов накрайник 3б, оловна риза 3в, сърцевина от закалена стомана 3г, оловно дъно 3д

и запалителен състав 3e. Тегло на куршума 7,7 г. Предната част на куршума е оцветена с черен и червен цвят.

Запалителният куршум обр. 1943 г. се състои от стоманена, плакирана с месинг обвивка 4a, месингов накрайник 4б, оловна риза 4в, накрайник от закалена стомана 4г, стоманена, плакирана с месинг чашка 4д, в която са запресовани трасиращият състав 4е и възпламенителният състав 4ж. Във върха на куршума се намира запалителният състав 4з. Тегло на куршума 6,6 г. Предната част на куршума е боядисана с червен цвят.

53. ДЕЙСТВИЕ НА КУРШУМИТЕ СЪС СПЕЦИАЛНО НАЗНАЧЕНИЕ

В момента на изстрела възпламенителният състав в куршума се възпламенява от действието на барутните газове. При излитане на куршума от канала на цевта възпламенителният състав запалва трасиращия състав, който при полета образува следа.

Действие на бронбойно-запалителния куршум

Куршумът, попадайки в бронята, я пробива със сърцевината си. От удара на куршума в бронята възпламенителният състав се възпламенява. Пламъкът прониква в пробитото от сърцевината отворстие зад бронята и запалва горивото.

Действие на запалителния куршум

В момента на изстрела възпламенителният състав в куршума се възпламенява от действието на барутните газове. Когато куршумът е излетял от канала на цевта, възпламенителният състав запалва трасиращия състав, който при полета си образува следа.

При попадане на куршума в целта запалителният състав се възпламенява от удара и разпръсква месинговия накрайник и обвивката на куршума. Образувалият се пламък запалва леко възпламеняващите се предмети.

В случаи, когато трасирацията състав не е изгорял напълно, неговият пламък също така способствува за запалване на леко възпламеняващи се предмети.

54. СПОМАГАТЕЛНИ ПАТРОНИ, ТЯХНОТО НАЗНАЧЕНИЕ И УСТРОЙСТВО

Към спомагателните патрони се отнасят учебните и халосните 7,62-мм патрони обр. 1943 г.

Учебните патрони са предназначени за обучение в напълване и произвеждане на изстрел. Учебният патрон има на корпуса на гилзата надлъжни канали, а на дулцето — дълбоки следи от флашките при кернирането. Капсултът е разбит. В гилзата няма барутен заряд.

Халосните патрони се предназначават за имитация на стрелба по време на тактически учения. Халосният патрон няма куршум. Дулцето е свито във форма на звезда. При стрелба с халосни патрони се забранява да се стои пред дулния срез по-близо от 10 м.

ГЛАВА XII

ОПАКОВКА НА ПАТРОНИТЕ И СЪХРАНЯВАНЕТО ИМ

55. ОПАКОВКА НА ПАТРОНИТЕ И ОТЛИЧИТЕЛНИ ЗНАЦИ НА ОПАКОВКАТА

Във войсковите части патроните постъпват в дървени, обковани с шини сандъци, в които са поставени две кутии от поцинкована ламарина с патрони. В страничната стена на сандъка има шаблон, съдържащ следните данни:

- калибър на патрона, образец на куршума, метал на гилзата;
- количество на патроните в сандъка;
- номер на партията на патроните и номер на завода-изготвител;
- месец и година на изготвянето на патроните;
- марка на барута.

Например: за 7,62-мм патрон обр. 1943 г. с обикновен куршум и за 7,62-мм патрон обр. 1943 г. с трасиращ куршум шаблоните имат вид, показан на рис. 135.

Цифрите и буквите на шаблона означават:
7,62 ПС (или Т-45) ГЖ — 7,62 — калибър на патрона, ПС (или Т-45)
— съкратено наименование на куршума
(ПС — обикновен кур-

шум със стоманена сърцевина, Т-45 — трасиращ куршум), ГЖ — желязна гилза;

обр. 43 г. — обр. 43 г. — патроните са обр. 1943 г.;

П29-0 (или Р14-02) — П29 (или Р14) — номер на партията на патроните, 0 (или 02) — номер на завода;

VIII-00 (или VII-00) — VIII-00 (или VII-00) — месец и година на изготвяне на патроните;

ВУФЛ $\frac{17}{00}$ 01 — ВУФЛ — марка на барута, 17 — партия на барута, 00 — година на изготвяне на барута, 01 — завод-изготвитель на барута.

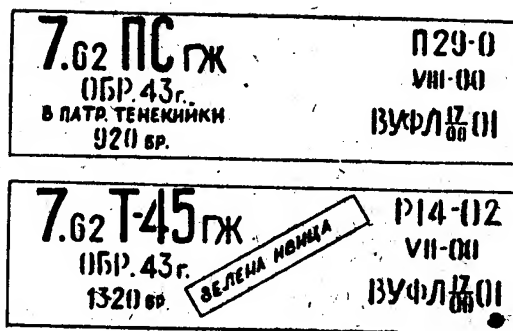


Рис. 135. Маркировка на опаковката на патроните

Цветната ивица се нанася за патрони със специални куршуми.

Ако патроните са опаковани в патронни тенекийки, шаблонът допълнително съдържа надписа: „В патронни тенекийки“.

Освен това на капака на сандъка за всички номенклатури на патроните са посочени разрядът на товара, знакът за опасност и общото тегло на сандъка с патроните.

Например разрядът XIV показва, че товарът е недетониращ, чувствителен към огън и малко чувствителен към механично въздействие.

На дъното на гилзите на всички патрони се поставя клеймо: горната цифра означава номера на завода-изготвител, а долната — годината на изготвяне на патроните.

Патроните са опаковани в поцинковани кутии по 660 бр. без патронни тенекийки или по 460 бр. в патронни тенекийки. Кутиите са поставени в дървени сандъци (две кутии в един сандък), във всеки сандък 1320 патрона без патронни тенекийки и 920 в патронни тенекийки. Тегло на сандъка с патрони без патронни тенекийки — 29 кг.

На капака на всяка кутия има също така нанесен шаблон, където са показани калибърът на патрона, образецът на куршума, металът на гилзата, номерът на партията на патроните, номерът на завода-изготвител и марката на барута.

Патроните в поцинкованите кутии са наредени в картонени кутийки. Във всяка картонена кутийка са поставени 20 патрона.

На поцинкованите кутии и картонените кутийки с патрони с различно назначение са нанесени отличителни ивици.

Таблица за отличителните ивици, нанесени на патронните сандъци, поцинковани и картонени кутии

Наименование на патроните	Съкратено наименование на патрона	Отличителни ивици върху сандъците
7,62-мм патрони обр. 1943 г. с обикновен куршум	ПС	Няма отличителна ивица
7,62-мм патрони обр. 1943 г. с трасиращ куршум	Т-45	Зелена ивица
7,62-мм патрони обр. 1943 г. с бронбойно-запалителен куршум	БЗ	Черна и червена ивица
7,62-мм патрони обр. 1943 г. със запалителен куршум	З	Червена ивица

56. ПРАВИЛА ЗА СЪХРАНЯВАНЕ НА ПАТРОНИТЕ

Патроните трябва да се пазят от влага, сняг, прах и кал.

Влажните патрони могат след няколко дни да ръждясат и да станат негодни за стрелба.

Не трябва да се допуска патроните да попаднат в някаква течност (вода или масло), тъй като течността, прониквайки в гилзата, овлажнява заряда, поради което могат да се получат закъснели изстрели, осечки и заклиняване на куршума в канала на цевта.

Патроните както в заводска опаковка, така и разопаковани трябва да се съхраняват в покрити помещения. Ако патроните по необходимост се съхраняват на открито, те трябва да са прикрити от слънце, дъжд, прах и сняг. Забранява се да се пали огън около патроните.

Сандъците трябва да се поставят не непосредствено на земята, а на дървени или други подложки с капациите нагоре.

Заедно с патронните сандъци се забранява да се съхраняват смазочни материали за почистване, а също така странични предмети.

Херметичната опаковка на патроните се отваря в зависимост от нуждите. При отварянето се обръща внимание на отличителните знаци.

Учебните и халосните патрони се съхраняват отделно. Съхраняването им с бойни патрони се забранява.

Патрони, на които се е появила ръжда, трябва да се изтрият със сух парцал. Патрони, които стоят продължително време без опаковка, преди напълване на лентата трябва да се изтрият. Не се допуска вземането на неизправни патрони за стрелба.

Забранява се да се хвърлят на земята сандъци с патрони от автомобилите, колите и платформите. Категорично се забранява да се режат патрони и куршуми, да се удря с чук или с други твърди предмети по патрона, капсула и по куршума, да се хвърлят патроните в огън и да се използват патрони (особено с куршуми със специално назначение) за разглобяване и сглобяване на картечницата.

Приложение

ТАБЛИЦА ЗА ОСНОВНИТЕ ДАННИ
НА КАРТЕЧНИЦАТА РПД

№ по ред	Наименование на характеристиката	Величина
1	Тегло на картечницата с празна лента, кутия за лентата и принадлежностите в килограми	7,4
2	Тегло на картечницата с пълна лента, кутия и принадлежности в кг	9,0
3	Тегло на картечницата с носимия запас патрони (300 бр.) в кг	14,0
4	Тегло на кутията в кг	0,5
5	Тегло на лентата (за 100 патрона, празна) в кг	0,3
6	Тегло на обикновения куршум в г	7,9
7	Тегло на патрона с обикновен куршум в г	16,2
8	Дължина на картечницата в мм	1037
9	Дължина на мерната линия в мм	595,5
10	Скорострелност (изстрели в мин.)	650
11	Дължина на патрона в мм	56
12	Вместимост на лентата (количество на патроните) в брой	100
13	Начална скорост на обикновения куршум в м/сек	735
14	Мерно разстояние в м	1000

СЪДЪРЖАНИЕ

ОБЩИ СВЕДЕНИЯ

Назначение и бойни свойства на картечницата	3
Кратки сведения за устройството на картечницата (принцип на устройството)	4

ЧАСТ ПЪРВА

УСТРОЙСТВО И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ НА ЧАСТИТЕ НА КАРТЕЧНИЦАТА. РАЗГЛОБЯВАНЕ, СГЛОБЯВАНЕ И ПРЕГЛЕД НА КАРТЕЧНИЦАТА

Глава I

Описание устройството на частите и механизмите на картечницата

1. Цев	6
2. Цевна кутия	13
3. Затвор	17
4. Затворна рама	19
5. Спускова рама с приклад	23
6. Спускателен механизъм	25
7. Водител и капак на цевната кутия	27
8. Мерни прибори	36
9. Полуложка	41
10. Двурога	43
11. Патронна лента	45
12. Кутия за лентата	46
13. Запасни части и принадлежности	47

Глава II

Взаимодействие на частите и механизмите на картечницата

14. Положение на частите и механизмите преди пълнене	55
12 Лека картечница Дектярьов	177

15. Взаимодействие на частите и механизмите при пълнене	57
16. Взаимодействие на частите и механизмите при стрелба	60

Глава III

Разглобяване и сглобяване на картечницата

17. Общи указания	63
18. Непълно разглобяване	66
19. Сглобяване след непълно разглобяване	72
20. Пълно разглобяване	79
21. Сглобяване след пълно разглобяване	84
22. Разглобяване и сглобяване на картечницата в работилницата	87

Глава IV

Преглед на картечницата

23. Общи указания	98
24. Ежедневен преглед на картечницата	99
25. Преглед на картечницата в сглобен вид	100
26. Преглед на картечницата в разглобен вид	105
27. Преглед на принадлежностите	115

ЧАСТ ВТОРА

БОЙНА СЛУЖБА И ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА КАРТЕЧНИЦАТА

Глава V

Подготовка на картечницата за стрелба и работа с нея

28. Общи указания	116
29. Подготовка на картечницата за стрелба	117
30. Пълнене на лентата с патрони и поставяне на същата в кутията	118
31. Поставяне на регулатора	121

Глава VI

Действие с картечницата на огневата позиция

32. Поставяне на картечницата на огневата позиция	123
33. Поставяне на мерника	123

34. Напълване на картечницата	125
35. Насочване на картечницата към целта и водене на огън	128
36. Прекратяване на стрелбата и привеждане на картечницата в готовност за изстрел	129
37. Изпразване на картечницата	130

Глава VII

Причини за нарушаване нормалното действие на механизмите на картечницата

38. Общи мерки за предотвратяване и отстраняване на задръжките	131
39. Характерни задръжки, които могат да възникнат при стрелба, и начини за тяхното отстраняване	133

Глава VIII

Проверка боя на картечницата и привеждането ѝ към нормален бой

40. Общи указания	137
41. Проверка боя на картечницата с единични изстрели	140
42. Проверка на боя с автоматичен огън и привеждане на картечницата към нормален бой	144
43. Характерни неизправности на картечницата, които влияят на нейния бой	146

Глава IX

Почистване и смазване на картечниците

44. Почистване и смазване на картечниците, намиращи се в експлоатация	149
45. Особенности на експлоатацията на картечниците в зимни условия	158
46. Особенности на експлоатацията на картечниците в условия на висока температура и пясъчна местност	159
47. Почистване и смазване на картечниците, предавани на склад за продължително съхраняване	160

Глава X

Съхраняване на картечниците

48. Начин на съхраняване на картечниците в подделенията	162
---	-----

49. Начин на съхраняване на картечниците във войсковите складове	163
--	-----

ЧАСТ ТРЕТА

БОЕПРИПАСИ

Глава XI

Бойни и спомагателни патрони

50. Общи сведения	165
51. Бойни патрони и тяхното назначение	165
52. Устройство на бойните патрони	166
53. Действие на куршумите със специално назначение	169
54. Спомагателни патрони, тяхното назначение и устройство	170

Глава XII

Опаковка на патроните и съхраняването им

55. Опаковка на патроните и отличителни знаци на опаковката	171
56. Правила за съхраняване на патроните	174
Приложение: Таблица за основните данни на картечницата РПД	176

7,62 мм

Лека картечница Дегтярьов (РПД)
Ръководство за службата

Редактор: П. Стоянов

Техн. редактор: Н. Костов	Коректор: Л. Дражева
Дадена за печат на 14. XI. 1956 г.	Формат 16° от 71/108
Издателски коли 6'69	Печатни коли 11'25
Издат. поръчка № 1029	Цена 1955 г.
Кн. тяло 2'70 лв., подв. 1'40 лв.	Техн. поръчка № 366

Печатница на Държавното военно издателство при МНО

**7,62-мм
САМОЗАРЯДНА
КАРАБИНА
СИМОНОВ**



STAT

Sanitized Copy Approved for Release 2010/02/22 : CIA-RDP80T00246A034000160001-6

7,62-мм САМОЗАРЯДНА КАРАБИНА СИМОНОВ

Редактор: И в. П е т р о в

Техн. редактор: Н. К о с т о в

Коректор: В. К о ж у х а р о в а

Дадена за печат на 3. X. 1956 г.

Формат 16⁹ от 71/100

Издат. коли 6-69

Печатни коли 11-25

Издат. поръчка № 388

Техн. поръчка № 342

Цена 1955 г. — кн. тяло 2-70 лв., подв. 1-40 лв.

Печатница на Държавното военно издателство при МНО — София

Sanitized Copy Approved for Release 2010/02/22 : CIA-RDP80T00246A034000160001-6

МИНИСТЕРСТВО НА НАРОДНАТА ОТБРАНА

7,62-мм
САМОЗАРЯДНА
КАРАБИНА СИМОНОВ
(СКС)

РЪКОВОДСТВО ЗА СЛУЖБАТА

1956

ДЪРЖАВНО ВОЕННО ИЗДАТЕЛСТВО ПРИ МНО

FOR OFFICIAL USE ONLY

О Б Щ И С В Е Д Е Н И Я

НАЗНАЧЕНИЕ И БОЙНИ СВОЙСТВА НА КАРАБИНАТА

7,62-мм самозарядна карабина Симонов (рис. 1)
е лично стрелково оръжие, предназначено за пора-
зяване живата сила на противника с огън, нож и

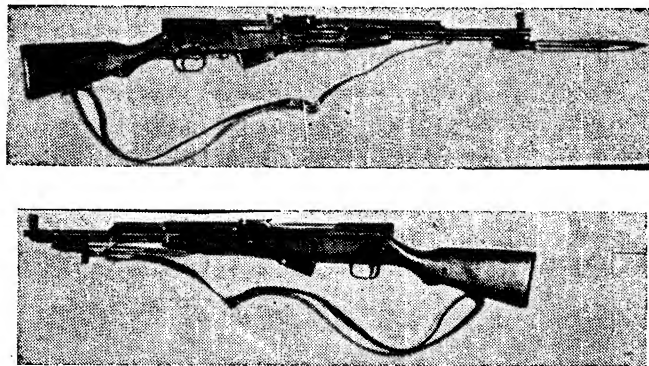


Рис. 1. Общ вид на карабината с ножа
в бойно и походно положение

приклад. Самозарядната карабина Симонов е си-
гурно средство за поразяване на живи цели (от-
крити, маскирани, движещи се и появяващи се за
кратко време) на разстояние до 400 м. Добре обу-
чени стрелци могат да поразяват открити единични
и групови цели на разстояние до 600 м.

Съсредоточеният огън на стрелците се използва за поразяване на открити групови земни цели на разстояние до 800 м, а по ниско летящи самолети и парашутисти — на разстояние до 400 м.

Карабината има точна стрелба с нож, поставен както в бойно, така и в походно положение.

Мерната далечина на карабината е 1000 м.

Поразяващата сила на куршума при стрелба с карабина по човек се запазва на разстояние до 1500 м, а по товарно животно — на разстояние до 1000 м.

Огънят с карабина се води само с единични изстрели.

Бойната скорострелност на карабината е 35—40 изстрела в минута.

За стрелба с карабина се използват 7,62-мм патрони обр. 1943 г.

Основните данни за карабината са дадени в приложение 1.

КРАТКИ СВЕДЕНИЯ ЗА УСТРОЙСТВОТО НА КАРАБИНАТА (ПРИНЦИП НА УСТРОЙСТВОТО)

7,62-мм самозарядна карабина Симонов спада към системата автоматично оръжие, автоматичната работа на което е основана на принципа на отвеждането на част от барутните газове през специално отворстие в стената на неподвижната цев и на действието им върху буталото, имащо късо надлъжно движение.

Каналът на цевта се затваря от затвора, чиято бойна стена застава зад бойния упор на цевната кутия (затворът слиза надолу).

Патроните се подават от неразглобем магазин за десет патрона, които се разполагат в шахматен ред. Магазинът се напълва с патрони от патронните тенескички, които съдържат десет патрона. Магазинът

може да се напълва и с патрони без патронни те-
некийки — с ръка по един.

Мерникът на карабината е открит, секторен тип.

Ударният механизъм е с ударно чукче, имащо
въртеливо движение.

Спускателният механизъм е с разединител, който
позволява да се води само единичен огън.

Пластинчатият предпазител действа непосред-
ствено върху спускателния лост.

За ръкопашен бой карабината има неснимаемо-
сгъваем нож. (Карабините по-старо производство имат
неснимаемо-сгъваем щик.) Конструкцията на закреп-
ването на ножа върху карабината осигурява бързо
привеждане на ножа от походно положение в бойно
и обратно.

ЧАСТ ПЪРВА

**УСТРОЙСТВО И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ
НА ЧАСТИТЕ НА КАРАБИНАТА.
РАЗГЛОБЯВАНЕ, СГЛОБЯВАНЕ
И ПРЕГЛЕД НА КАРАБИНАТА**

ГЛАВА I

**ОПИСАНИЕ НА УСТРОЙСТВОТО
НА ЧАСТИТЕ И МЕХАНИЗМИТЕ
НА КАРАБИНАТА***

7,62-мм самозарядна карабина Симонов (рис. 2) се състои от следните основни части и механизми: цев с цевна кутия 1, мерно приспособление и нож; затвор 2; бутало 3; тласкач 4 с пружина; газова тръбичка 5 с полуложа; възвратен механизъм 6; ударно-спускателен механизъм 7; капак на цевната кутия 8; магазин 9; ложка 10 и шомпол 11.

Освен това към карабината има принадлежности 12 за почистване и смазване, за разглобяване и сглобяване.

1. ЦЕВ

Цевта (рис. 3) служи да даде направление на лентенето на куршума при изстрел.

На външната повърхност на цевта има закръглен преден срез 1; тръбичка 2 на цевта; газова камера 3;

* В текста под рисунките в скобите са дадени чертежните номера на частите и механизмите на карабината.

упорен пръстен 4 на предния край на ложата; основа 5 на мерника; удебеление 6 за усилване на патронника и резба 7 за съединяване с цевната кутия; изрез 8 за зъба на изхвъргача.

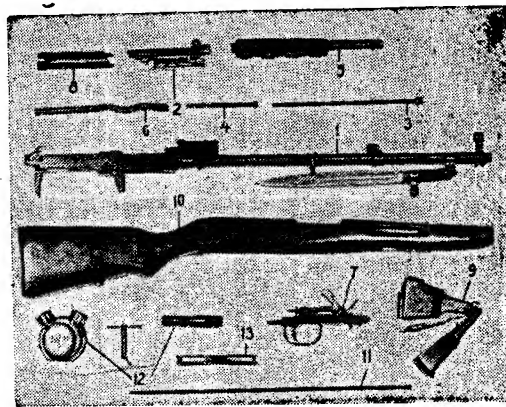


Рис. 2. Основни части и механизми на карабината:

1 — цев с цевна кутия, мерно приспособление и нож (сб. 1);
2 — затвор (сб. 2); 3 — бутало (1 — 26); 4 — тласкач с пружина (1 — 22; 1 — 23); 5 — газова тръбичка с полуложо (сб. 7); 6 — възвратен механизъм (сб. 6); 7 — ударно-спускателен механизъм (сб. 3); 8 — капак на цевната кутия (сб. 1—9); 9 — магазин (сб. 4); 10 — ложа (сб. 5); 11 — шомпол (1—44); 12 — принадлежности; 13 — патронна тенска

В цевта има канал, в който се различават гладък патронник 9 и набраздена част 11. Патронникът се съединява с набраздената част на канала чрез куршумения вход 10, който осигурява плавно врязване на куршума в браздите. Патронникът на задния срез има скосена част 14, която служи за направляване на патрона при подаването му в патронника.

Набраздената част на канала има четири бразди 13, които се вият отляво нагоре надясно. Браздите служат

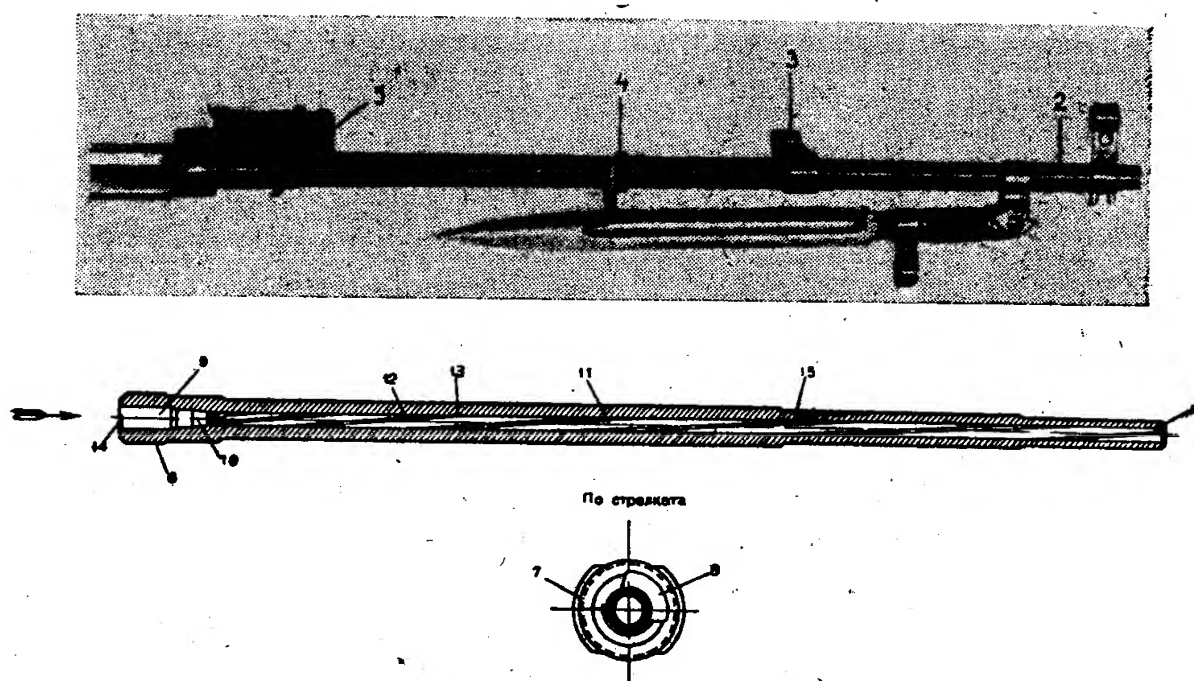


Рис. №3. Цев (общ вид и разрез):

1 — преден (дулен) срез; 2 — тръбичка на цевта (1—14); 3 — газова камера (1—11); 4 — укоротен пръстен на предната част на ложата (1—10); 5 — основа на мерника (1—9); 6 — удебеление за усиляване на патронника; 7 — резба за съединяване с цевната кутия; 8 — изрез за зъба на изхвъргача; 9 — патронник; 10 — куршумен вход; 11 — набраздена част на канала; 12 — поле; 13 — бразда; 14 — скосена част; 15 — газоотводно отверстие

за придаване на куршума въртливо движение около надлъжната му ос, което е необходимо за устойчивостта на куршума по време на летенето.

Междините между браздите се наричат полета 12. Разстоянието между две срещуположни полета по диаметър се нарича калибър на канала на цевта и е равно на 7,62 мм. На $\frac{1}{3}$ от дължината на набраздената част от предния срез в стената на цевта има газоотводно отверстие 15, предназначено за отвеждане на част от барутните газове от канала на цевта в газовата камера. Газоотводното отверстие е разположено под ъгъл към осканалната линия на цевта.

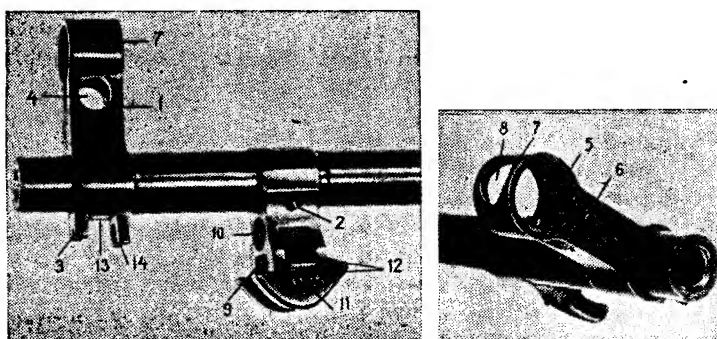


Рис. 4. Тръбичка на цевта:

1 — основа на мушката; 2 — основа на ножа; 3 — прилив; 4 — напречно отверстие за плъзгача на мушката; 5 — гнездо за долния нарязан край на мушката; 6 — контролна рязка; 7 — предпазител на мушката; 8 — отверстие за ключа; 9 — ухо за съединяване на ножа; 10 — отверстие за преминаване на шомпола; 11 — отверстие за оста на ножа; 12 — фигурни издатъци; 13 — напречен жлеб; 14 — полукръгли изрези

Тръбичката на цевта (рис. 4) служи за съединяване на ножа, мушката и шомпола с цевта.

Тя е надяната здраво върху предната част на цевта и е закрепена с две шпилки.

Тръбичката на цевта има основа 1 на мушката, основа 2 на ножа и прилив 3, в напречния жлеб 13 на който се помества главичката на шомпола.

Основата на мушката има напречно отворстие 4 за плъзгача на мушката; гнездо 5 за завиване на нарязания край на мушката в плъзгача; контролна рязка 6; предпазител 7 на мушката, който представлява едно цяло с основата на мушката. Предпазителят на мушката отгоре има отворстие 8, в което влиза ключът за регулиране на мушката във височина при привеждане на карабината към нормален бой.

Основата на ножа 2 има ухо 9 за съединяване на ножа; надлъжно отворстие 10 за преминаване на шомпола; напречно отворстие 11 за оста на ножа и фигурни издатъци 12 за закрепване на ножа в бойно и походно положение с помощта на тръбичката на ножа.

В прилива 3 има напречен жлеб 13 за поместване главичката на шомпола и полукръгли изрези 14 за преминаване на шомпола.

Газовата камера (рис. 5) служи за насочване действието на барутните газове, отвеждани от канала на цевта, върху буталото.

Газовата камера с тръбовидната основа 1 е поставена здраво върху цевта и е закрепена с шпилка.

Газовата камера има газоотводно отворстие, което е продължение на газоотводното отворстие в стената на цевта; вътрешна кухня с изходно отворстие 2; пръстеновидно прагче 3 за упор на газовата тръбичка; предна халка 4 за закачане на ремъка.

Упорният пръстен на предния край на ложата (рис. 6) служи за съединяване на ложата с цевта. Той е поставен здраво върху цевта и е закрепен с шпилка.

Упорният пръстен има бордове за упор на предния край на ложата; отворстие 2 за преминаване на шом-

пола и изрез 3 за поместване острието на ножа при поставянето му в походно положение.

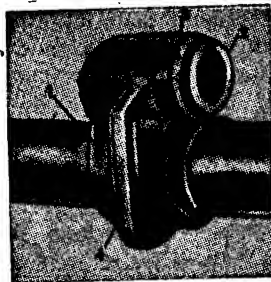


Рис. 5. Газова камера:
1 — триъгълна основа; 2 — изходно отворстие; 3 — пръстеновидно прагче; 4 — предна халка

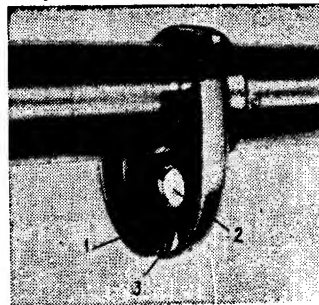


Рис. 6. Упорен пръстен на предния край на ложата:
1 — бордове; 2 — отворстие за преминаване на шомпола; 3 — изрез за острието на ножа

В карабините с щик (по-старо производство) упорният пръстен на ложата няма изрез 3; размерите на този пръстен са по-малки от размерите на горепосочения пръстен.

2. ЦЕВНА КУТИЯ

Цевната кутия (рис. 7) служи за съединяване частите на карабината и за направляване движението на затвора при стрелба.

В сглобен вид цевната кутия има задръжка на затвора 1; боен упор 2; ключалка на капака на цевната кутия 3 и ключалка на спускателната скоба 4.

В предната част цевната кутия (рис. 8) има вътрешна резба за съединяване с цевта; прилив 1, в който има канал 2 за поместване на тласкача; площадка 3 за предната част на стеблото на затвора.

Вътре цевната кутия има направляващи издатъци 4 за направляване движението на затвора и отражател 5 за отражаване на изстреляната гилза (или патрона). На задния край на направляващите издатъци има изрези за предните издатъци на капака на цевната кутия. От дясната страна цевната кутия има изрез 6 за преминаване на изхвърляната изстреляна гилза,

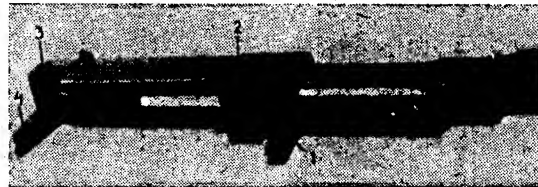


Рис. 7. Цевна кутия в страничен вид:

1 — задържаща на затвора (1—5); 2 — боев упор (1—2);
3 — ключалка на капака на цевната кутия (1—37); 4 —
ключалка на спускателната скоба (1—3)

а в задната част — надлъжен жлеб 7 за долния издатък на капака на цевната кутия; отверстие за ключалката 8 на капака на цевната кутия; гнездо 9 за фиксиращия издатък на пластинката на ключалката; преграда 10, ограничаваща движението на стеблото на затвора, в която има изрез 11, който позволява да се извършва преглед на канала на цевта от задната част; полукръгъл изрез 12 за преминаване щифта на ключалката на капака на цевната кутия.

Отдолу цевната кутия има прозорец 13 за преминаване на патроните от цевната кутия в магазина и обратно; овално отверстие 14 за минаване на предния край на автоматичния спусък; прозорец 15 за преминаване главичката на чукчето; предна 16 и

задна 17 стойка, предназначени за съединяване на спускателната скоба с цевната кутия.

Предната стойка има вертикални жлебове за задръжката на затвора; гнездо за пружината на задръжката; отверстие 19 за шпилката на задръжката на затвора и полукръгли изрези 18 за шпилката на спускателната скоба.

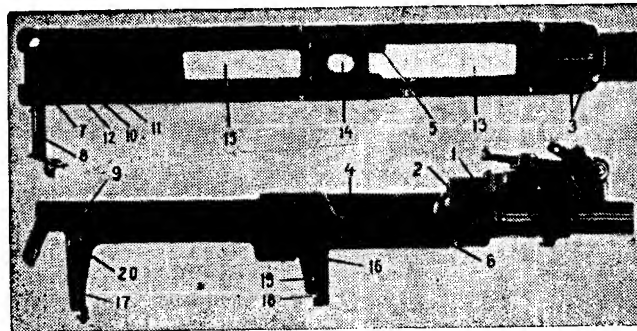


Рис. 8. Цевна кутия (вид отгоре и отдясно):

1 — прилив; 2 — канал за тласкача; 3 — площадка; 4 — направляващи издътци; 5 — отражател; 6 — изрез за минаване на изхвърляната изстрелна гилза; 7 — надлъжен жлеб за долния издътък на капака на цевната кутия; 8 — ключалка на капака; 9 — гнездо за фиксиращия издътък на пластинката на ключалката; 10 — преграда; 11 — изрез за преглед на канала; 12 — изрез за щифта на ключалката на капака; 13 — прозорец за преминаване на патроните; 14 — овално отверстие за предния край на автоматичния спусък; 15 — прозорец за преминаване главичката на чукчето; 16 — предна стойка; 17 — задна стойка; 18 — изрези на шпилката на спускателната скоба; 19 — отверстие на шпилката на задръжката на затвора; 20 — отверстие за шпилката на ключалката на спускателната скоба

Задната стойка има гнездо за основата на ключалката на спускателната скоба; отверстие 20 за шпилката на ключалката и жлеб за пружинната част на ключалката.

На външната лява страна на цевната кутия е нанесен номерът на карабината.

Задръжката на затвора 1 (рис. 9) служи за задържане на затвора в задно положение след изразходване на всички патрони от магазина. Тя заедно с пружината 2 е закрепена в предната стойка на цевната кутия чрез шпилка 3.

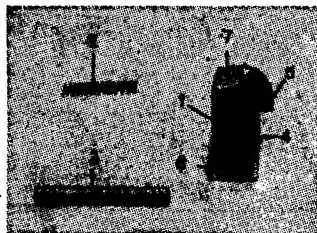


Рис. 9. Части на задръжката на затвора:

1 — задръжка на затвора (1—5);
2 — пружина на задръжката на затвора (1—7); 3 — шпилка за задръжката на затвора (1—6); 4 — направляващи издатъци; 5 — издатък за упор на зъба на подавателя; 6 — издатък за опора на долния пръстен на пружината на задръжката; 7 — площадка за упор на затвора

Задръжката на затвора има направляващи издатъци 4 за направляване движението на предната стойка във вертикалните жлебове; издатък 5, в който при подаване на последния патрон от магазина в цевната кутия се опира зъбът на подавателя и повдига задръжката на затвора; издатък 6, явяващ се долна опорна повърхност за пружината на задръжката; площадка 7, в която се опира затворът след изразходване на

всички патрони от магазина, благодарение на което затворът се задържа в задно положение.

Бойният упор 2 (вж. рис. 7) чрез затворния блок присма налягането на барутните газове при изстрела. В сечение той има вид на квадрат с незначителен наклон на бойната повърхност. При изработването бойният упор е пресуван здраво в цевната кутия.

Ключалката на капака на цевната кутия (рис. 10) служи за съединяване на капака с цевната кутия.

Тя се състои от ос 1; пластинка 2 и щифт 3. Пластинката на ключалката е надяната върху оста и е завита, а щифтът е пресуван и занитен в оста.

Пластинката има издатък 4, който влиза в изреза на цевната кутия и фиксира ключалката в нужното положение, и издатък 5, с помощта на който се завърта ключалката при отделяне на капака от цевната кутия.

Щифтът не позволява на ключалката да се отдели от цевната кутия, с което я предпазва от изгубване.

В карабините по-старо производство пластинката на ключалката представлява едно цяло с оста.

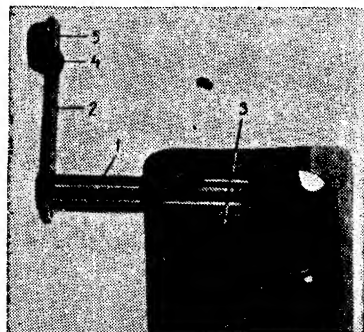


Рис. 10. Ключалка на капака на цевната кутия:

1 — ос на ключалката; 2 — пластинка на ключалката; 3 — щифт на ключалката (1—38); 4 — фиксиращ издатък; 5 — издатък за завъртане на ключалката

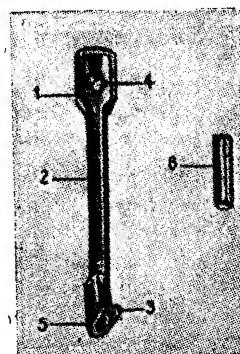


Рис. 11. Ключалка на спускателната скоба:

1 — основа; 2 — пружинна част; 3 — зъб; 4 — отворстие за шпилката; 5 — изрез за избивката; 6 — шпилка на ключалката (1—4)

Ключалката на спускателната скоба (рис. 11) служи за задържане на спускателната скоба към цевната кутия. Тя е поставена здраво в гнездото на задната стойка на цевната кутия и е закрепена с шпилка 6.

Ключалката има основа 1 за съединяване със задната стойка на цевната кутия; пружинна част 2; зъб 3;

отверстие 4 за шпилката и изрез 5, в който при отделяне на спускателната скоба се опира краят на избивката. При изключен предпазител ключалката се опира в него и не може да бъде изведена от зацепване със спускателната скоба.

3. МЕРНО ПРИСПОСОБЛЕНИЕ

Мерното приспособление служи за насочване на карбината в целта при стрелба на различни разстояния. То е монтирано на цевта и се състои от секторен мерник и мушка.

Мерникът (рис. 12) се състои от основа, мерникова пластинка, пружина на мерниковата пластинка и хамутче.

Основата на мерника 1 с тръбичка 2 е поставена здраво върху цевта и е закрепена с шпилка. Тя има сектори 3 за определяне височината на мерника за съответните разстояния на стрелбата; площадка 4 за постоянно положение на мерника; ухо 5 за съединяване на мерниковата пластинка; отверстие 7 за фиксиращия издатък на пружината; ухо 8 за съединяване ключалката на газовата тръбичка. На дясната страна на основата има жлеб 9 за преминаване издатъка на пластинката на ключалката на газовата тръбичка и изрез 10 за фиксиращия издатък на пластинката на ключалката.

В основата на мерника има канал, в който е поместен тласкачът с пружината.

Основата на мерника има прилив 11, в който е образуван напречен жлеб 12 за зацепване тялото на магазина.

Мерниковата пластинка 13 служи за поставяне върху нея хамутчето за необходимото разстояние на стрелбата и заедно с мушката за насочване на карбината в целта. На горната страна на пла-

стинката са нанесени деления, съответстващи на разстоянието на стрелбата в стотици метри, т. е. едно деление на пластинката съответствува на 100 м разстояние на стрелбата.

От дясната страна са нанесени деления с нечетни цифри от 1 до 9, съответстващи на разстоянията на стрелбата от 100 до 900 м, а от лявата страна — с четни цифри от 2 до 10, съответстващи на разстоянията на стрелбата от 200 до 1000 м.

Под делението с цифра „1“ е нанесено деление по цялата ширина на пластинката с буква „П“. Това деление е постоянното положение на мерника.

При това положение хамутчето е изместено назад докрай. Постоянното положение „П“ на мерника се използва в напрегнати периоди на боя, когато няма време да се премества хамутчето. Това положение на мерника осигурява поразяване на цели, високи 50 см (гръдна мишена), на разстояние до 350 м включително, при което на разстояние до 300 м трябва да се примерваме под долния край на целта, а на разстояние над 300 м — в средата на целта.

Мерниковата пластинка има мерец 14 с полукръгъл прорез 15 за примерване; от дясната и лявата страна — изрези 16 за зъбите на ключалките; надлъжен жлеб 17 за по-ясно разграничаване на четните и нечетните цифри; цапфи 18 за съединяване на мерниковата пластинка с основата на мерника; шпилка 19 за предпазване на мерниковата пластинка от изпадане от основата на мерника.

Пружината на мерниковата пластинка 20 е пластинчата и служи за задържане на пластинката, поставена на дадено деление, на секторите.

Пружината на мерниковата пластинка има: пета 21 за съединяване с основата на мерника; изрез 22 за

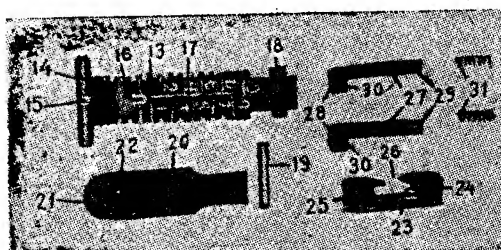
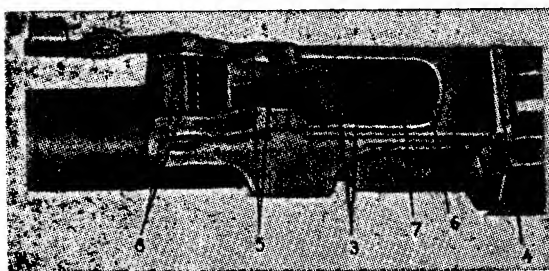
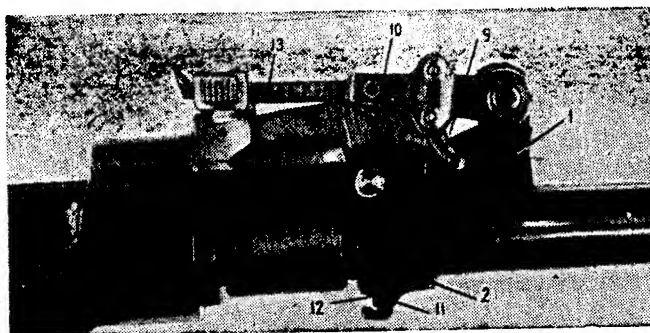


Рис. 12. Мерник в сложен и разглобен вид:

удобно отделяне на пружината от основата на мерника с помощта на избивка и издатък, който влиза в отворстието на основата на мерника и фиксира пружината в необходимото положение.

Хамутчето на мерниковата пластинка 23 служи за придаване на мереца на мерниковата пластинка необходимата височина, съответстваща на разстоянието на стрелбата. То има надлъжен жлеб 24 за съединяване с мерниковата пластинка и на краищата по едно правоъгълно отворстие 25 за поместване на ключалките с пружините.

Отгоре хамутчето има изрез 26 и скосена част за удобно поставяне на хамутчето срещу необходимото деление на скалата на мерниковата пластинка.

Ключалките 27 на хамутчето с пружини 31 служат за закрепване на хамутчето на исканото деление на мерниковата пластинка. Хамутчето има две ключалки и две пружини за тях. По устройство ключалките на хамутчето и пружините им са еднакви.

Ключалката има главичка 28 за извеждане зъба 29 на ключалката от зацепване от даден изрез на мерниковата пластинка при натискане с пръстите на ръката. В главичката има гнездо 30 за упор на единия

1 — основа на мерника (1—9); 2 — тръбичка на основата на мерника; 3 — сектори; 4 — площадка за постоянното положение на мерника; 5 — ухо за мерниковата пластинка; 6 — гнездо за пружината на мерниковата пластинка; 7 — отворстие за фиксиращия издатък на пружината; 8 — ухо за ключалката на газовата тръбичка; 9 — жлеб за преминаване на направляващия издатък на пластинката на ключалката на газовата тръбичка; 10 — изрез за фиксиращия издатък на пластинката; 11 — прилив; 12 — напречен жлеб за зацепване тялото на магазина; 13 — мерникова пластинка (1—17); 14 — мерец; 15 — прорез; 16 — изрези за зъбите на ключалките; 17 — надлъжен жлеб за разграничаване на цифрите; 18 — цапфи; 19 — шпилка (1—49); 20 — пружина на мерниковата пластинка (1—18); 21 — пета на пружината; 22 — изрез за отделяне на пружината; 23 — хамутче (1—19); 24 — надлъжен жлеб; 25 — правоъгълно отворстие; 26 — изрез; 27 — ключалки на хамутчето (1—20); 28 — главички на ключалките; 29 — зъби на ключалките; 30 — гнезда на пружините; 31 — пружини на ключалките (1—21)

от краищата на пружината на ключалката. За удобно действие с ръка върху главичката има назъбеца част. Пружините на ключалките служат за задържане на ключалките в изрезите на мерниковата пластинка. Опорни повърхности за пружините на ключалките са дъното на гнездото в главичката на

ключалката и вдлъбнатината върху зъба на другата ключалка.

Мушката 3 (рис. 13) заедно с прореза на мерниковата пластинка служи за насочване на карабината в целта. Тя се завинтва в плъзгача 2, който се намира в основата 1 на мушката.

В основата на мушката има гнездо за поместване долния край на мушката. Гнездото позволява да се премества плъзгачът встрани в пределите на диаметъра на гнездото. Контролната рязка на плъзгача се нанася в завода след привеждане на карабината към нормален бой. При повторна пристрелка в случай на изменение на боя на карабината се нанася нова рязка срещу рязката на основата на мушката, а старата рязка на плъзгача на мушката се заличава.

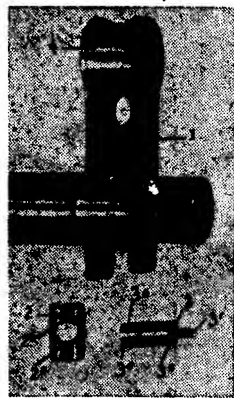


Рис. 13. Мушка в сглобен и разглобен вид:

1 — основа на мушката; 2 — плъзгач (1—15); 2a — нарязано отворстие; 2б — контролна рязка; 3 — мушка (1—16); 3a — нарязана част; 3б — надлъжен разрез; 3c — плоски повърхности за ключа; 3d — стебло; 4 — предпазител на мушката

Предпазителят на мушката служи за предпазване на мушката от случайни удари и за по-добро примерване при ярко осветяване.

На единия край мушката има нарязана част 3a за завинтване на плъзгача; нарязаната част на мушката

има по диаметър надлъжен разрез 3б за създаване на еластичност, за да не се отвинтва мушката; в горната част мушката има плоски повърхности 3в за ключа. Горната част на мушката завършва със стебло 3г, което служи за примерване в целта.

Плъзгачът служи за странично преместване на мушката при привеждане на карабината към нормален бой. Той се поставя в напречното отворстие на основата на мушката. По средата плъзгачът има нарязано отворстие 2а за закрепване на мушката и контролна рязка 2б, която се нанася в завода едновременно на основата и на плъзгача на мушката.

4. ЗАТВОР

Затворът (рис. 14) служи за дотикване патрона от приемника на магазина в патронника, за затваряне канала на цевта при изстрела, за произвеждане на изстрел заедно с ударния механизъм, за извличане гилзата от патронника, за изхвърляне гилзата след изстрела заедно с отражателя и за поставяне чукчето на бойния зъб.

Затворът се състои от затворен блок 1, стебло 2, ударник 3, ключалка на ударника 4, изхвъргач 5 и пружина на изхвъргача 6.

Затворният блок (рис. 15) има чашка 1 за поместване дъното на патрона, дотиквач 2 на патрона, гнездо 3 за изхвъргача, гнездо 4 за главичката на ключалката на ударника, жлебове 5 за минаване на извитите части на приемника на магазина, жлеб 6 за отражателя, напречно отворстие 7 за ключалката на ударника, фигурен изрез 8 за съединяване със стеблото на затвора и за отделяне на затворния блок от бойния упор на цевната кутия, бойна повърхност 9, която, опирайки се в бойния упор на цевната кутия, осигурява затварянето на канала на цевта

със затвора при изстрела, скосености 10 за минаване на затворния блок в тясната част на прозореца в дъното на цевната кутия, наклонена площадка 11, по която при затваряне на канала се плъзга наклонената площадка на затворното стебло и отпуска с това задния край на затворния блок, площадка 12,

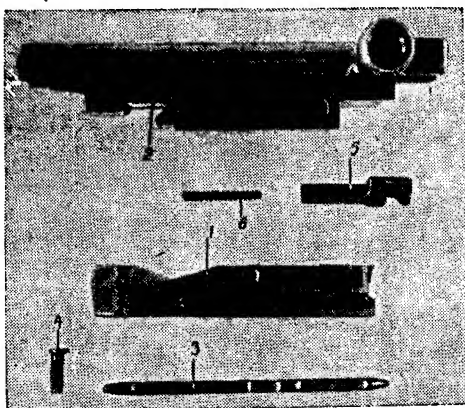


Рис. 14. Затвор в разглобен вид:
1 — затворен блок (2—2); 2 — стебло (2—1); 3 — ударник (2—4); 4 — ключалка на ударника (2—7); 5 — изхвъргач (2—3); 6 — пружина на изхвъргача (2—6)

на която се опира затварящият издатък на затворното стебло и задържа задния край на затворния блок в долно положение. В затворния блок има надлъжен цилиндричен канал за ударника.

На лявата страна на затворния блок е нанесен номерът на карабината.

При карабините по-старо производство напречното отворстие в затворния блок (рис. 18) е разположено

по-близо до задния край на блока и има по-малък диаметър, отколкото отворието в затворния блок на карбините, произведени в последно време.

Освен това в това отворието се помещава не ключалката на ударника, а шпилката, затова от дясната страна на затворния блок няма гнездо за главич-

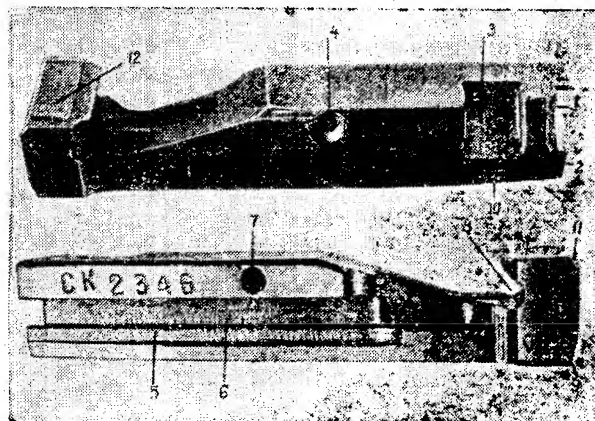
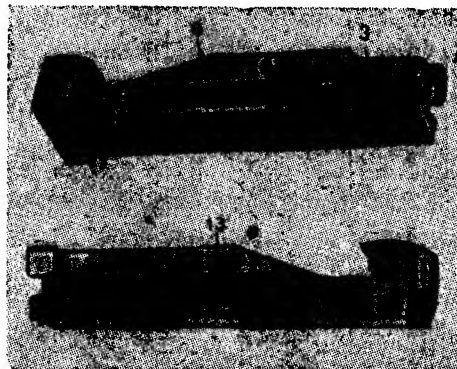


Рис. 15. Затворен блок:

1 — чашка за дъното на патрона; 2 — дотиквач; 3 — гнездо за изхвъргача; 4 — гнездо за главичката на ключалката на ударника; 5 — жлебове за извитите части на присмника на магазина; 6 — жлеб за отражателя; 7 — напречно отворието за ключалката на ударника; 8 — фигурен изрез за съединяване със затворното стебло; 9 — бойна повърхност; 10 — скосености за минаване в тясната част на прозореца в дъното на цевната кутия; 11 — наклонена площадка; 12 — площадка за опора на затварящия издатък на затворното стебло

ката на ключалката на ударника. Гнездото 3 за изхвъргача има малко по-друга конструктивна форма. На лявата страна затворният блок за разлика от затворния блок последна конструкция има издатък 13,



**Рис. 16. Затворен блок на карабин
по-старо производство:**

3 — гнездо на изхвъргача; 6 — напречно отверстие
за шпилката на ударника; 13 — издатък за упор
на водещия издатък на затворното стебло



Рис. 17. Затворно стебло:

1 — направляващи жлебове; 2 — ръкохватка за изтегляне затвора
назад; 3 — вертикални жлебове за патронната тенежия; 4 — из-
рез за прилива на цевната кутия; 5 — изрез на скосената част на
патрона; 6 — стени за направляване движението на блока в за-
творното стебло; 7 — фигурен издатък за съединяване със затвор-
ния блок; 8 — жлеб за ударника; 9 — наклонена площадка; 10 —
затварящ издатък; 11 — вертикална площадка за възвеждане на
чукето; 12 — изрез за преминаване главичката на чукчето; 13 —
изрез за поместване главичката на ударника

в който се опира водещият издатък на затворното стебло при движение назад.

Затворното стебло (рис. 17) служи за привеждане затворния блок в движение при действие с карбината. То има направляващи жлебове 1 за съединяване с цевната кутия и с капака ѝ; ръкохватка 2 за изтегляне затвора назад с ръка. Ръкохватката има главичка с назъбена част за удобно действие с ръката; главичката и стеблото на ръкохватката са кухи, което намалява теглото на ръкохватката.

В предната част на затворното стебло има изрез с вертикални жлебове 3 за поставяне патронната тенекийка при напълване на карбината с патрони; изрез 4 за поместване прилига на цевната кутия; изрез 5 за поместване скосената част на цевта.

В долната част на затворното стебло има стени 6 за направляване движението на блока; фигурен издатък 7 за съединяване със затворния блок при отваряне на канала, през средата на който преминава жлеб 8 за ударника; наклонена площадка 9, която се плъзга по съответната площадка на затворния блок при затваряне на канала и отпуска задния край на блока; затварящ издатък 10, който при затворен канал натиска върху задния край на затворния блок и с това го задържа в долно положение в зацепване с бояния упор на цевната кутия; вертикална площадка 11 за възвеждане на чукчето при отдръпване на затвора назад и за ограничаване движението на затворното стебло в задно крайно положение; изрез 12 за преминаване главичката на чукчето при изстрела.

На затварящия издатък има изрез 13 за поместване главичката на ударника. В затворното стебло е образувано гнездо за възвратния механизъм.

Отгоре на затворното стебло е нанесен номерът на карбината.

При карабините по-старо производство в затворното стебло (рис. 18) вместо лява стена има водещ издатък 1, който заедно с дясната стена направлява движението на блока в затворното стебло и привежда затворния блок в движение в цевната кутия.

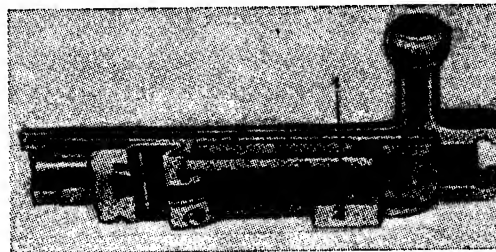


Рис. 18. Затворно стебло на карабини по-старо производство:
1 — водещ издатък

Ударникът (рис. 19) заедно с чукчето служи за разбиване капсула на патрона. Той има цилиндрична форма с два странични среза 3 за намаляване на теглото. В предната част на ударника има коническо жило 1, което непосредствено разбива капсула на патрона и ограничава движението на ударника в затворния блок в предно крайно положение; в средната част — изрез 2 за ключалката на ударника; в задната част — главичка 4, която завършва с конус, по който непосредствено удря чукчето при изстрел. Ударникът се съединява със затворния блок чрез ключалката, която ограничава движението на ударника в задно положение в канала на затворния блок.

При карабините по-старо производство ударникът има друга конструктивна форма.

Главичката 4 на този ударник ограничава движението на ударника напред. Ударникът има странични срезове 3 за облекчаване преминаването на ударника в жлеба 8 (вж. рис. 17) на фигурния издатък върху затворното стебло; изрез 2 за шпилката на ударника; фланец 5, в който се опира задният край на бойната пружина; жило 1 за разбиване капсула на патрона.

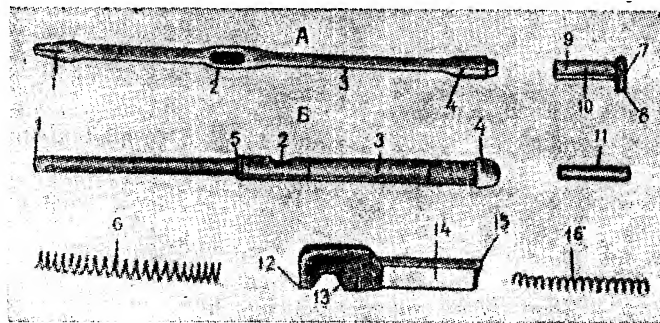


Рис. 19. Ударници от двата варианта, ключалка и шпилка (2—7) на ударниците, изхвъргач (2—3) и пружина на изхвъргача:
 А — ударник последно производство (2—4); Б — ударник по-старо производство (2—4); 1 — жило; 2 — изрез за ключалката (или шпилката); 3 — странични срезове; 4 — главичка на ударника; 5 — фланец; 6 — бойна пружина; 7 — главичка на ключалката на ударника; 8 — площадка; 9 — ос на ключалката; 10 — срез; 11 — шпилка на ударника по-старо производство; 12 — зъб на изхвъргача; 13 — издатък на изхвъргача; 14 — направляващи плоскости; 15 — задна част на изхвъргача; 16 — пружина на изхвъргача (2—6)

Този ударник има бойна пружина 6 за връщане на ударника след изстрела в задно крайно положение.

Ключалката на ударника служи за съединяване на ударника със затворния блок. Освен това главичката 7 на ключалката на ударника не позволява на изхвъргача да изпадне от гнездото в затворния блок.

В главичката на ключалката има площадка 8, в която се опира при сглобен затвор съответната площадка на задната част на изхвъргача. На оста 9 има срез 10, който осигурява свободно движение на ударника в канала на затворния блок.

При карабините по-старо производство вместо ос на ударника има шпилка 11.

Изхвъргачът с пружината 16 служи за задържане на гилзата в чашката на затвора до момента на срещането с отражателя. Той има зъб 12 за хващане на гилзата; издатък 13 за съединяване със затворния блок; направляващи плоскости 14 и задна част 15, в чийто край се опира главичката на ключалката на ударника, с което не се позволява на изхвъргача да изпадне от затворния блок.

В изхвъргача има гнездо, което завършва с конус, в който се помещава пружината 16 на изхвъргача. Конусът в гнездото осигурява здраво закрепване на пружината в изхвъргача.

Отгоре на изхвъргача е нанесен номерът на карабината.

При карабините по-старо производство изхвъргачът за разлика от описания има по-малка повърхност за зацепване на издатъка с предната стена на гнездото под изхвъргача в затворния блок. Задната част на този изхвъргач няма опорна площадка.

Пружината на изхвъргача служи за задържане на изхвъргача в работно положение. Пружината на изхвъргача е цилиндрична винтова трижилна.

Б. БУТАЛО

Буталото (рис. 20) служи за предаване енергията на барутните газове на тласкача.

На предния край на буталото има сферичен изрез 1 и венец 2 за образуване на остър ръб 3, който

при движение на буталото изчиства нагара от стените на газовата тръбичка. Около буталото има два пръстеновидни изреза 4, предназначени за намаляване прорива на барутните газове между стените



Рис. 20. Бутало:

1 — сферичен изрез; 2 — венц; 3 — остър ръб; 4 — пръстеновидни изрези за намаляване прорива на барутните газове; 5 — стebло на буталото; 6 — заоблен край на стebлото

на буталото и газовата тръбичка, а също и за намаляване повърхността на триенето при движение на буталото и събирането на нагар и нечистотии.

На стebлото 5 на буталото е нанесен номерът на карабината.

6. ТЛАСКАЧ С ПРУЖИНА

Тласкачът (рис. 21) служи за предаване енергията на буталото на затворното стebло. Той има главичка 1 и стebло 2. Краищата на главичката и стebлото са заоблени. Благодарение на заоблената част на края на главичката тласкачът се задържа в канала на основата на мерника с помощта на ключалката на газовата тръбичка.

При работа на механизмите на карабината барутните газове действуват върху буталото, а буталото, отивайки назад, действува върху тласкача, който от своя страна действува върху затворното стebло, като го отхвърля назад. Фланецът 3 на главичката на тласкача е предна опора на пружината на тласкача.

Пружината на тласкача 4 служи за връщане на тласкача в предно крайно положение. При отиване на тласкача назад пружината се свива между фланеца на главичката на тласкача и прагчето в канала на основата на мерника.

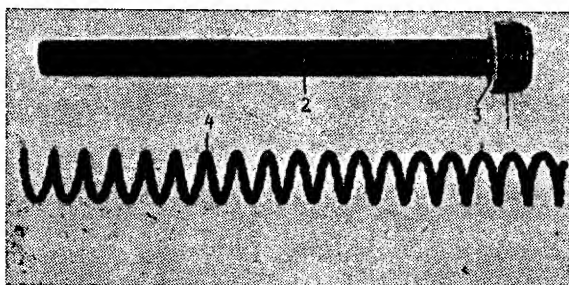


Рис. 21. Тласкач с пружина:
1 — главичка; 2 — стебло; 3 — фланец за упор на предния край на пружината; 4 — пружина на тласкача (1—23)

7. ГАЗОВА ТРЪБИЧКА С ПОЛУЛОЖА

Газовата тръбичка с полуложата представлява едно цяло.

Газовата тръбичка (рис. 22) служи за направляване движението на буталото и за закрепване на полуложата. Тя има две отвори 1 за излизане на обработените барутни газове, жлеб 2 за помещаване на опорния пръстен на предния край на ложата, предна 3 и задна 4 полугривна за съединяване с полуложата. На задната полугривна има скосеност, в която се опира ключалката и с това задържа газовата тръбичка с полуложата върху цевта. По дължина газовата тръбичка се дели на дебела (предна) и тънка (задна) част. Диаметърът на канала на де-

белата част е по-голям от диаметъра на канала на тънката част.

В канала на дебелата (предната) част на тръбичката се помещава и движи буталото, а в канала на тънката (задната) част — стеблото на буталото. Предният край на газовата тръбичка се опира в пръстеновидното прагче на газовата камера, а задният се закрепва върху цевта с помощта на ключалката.

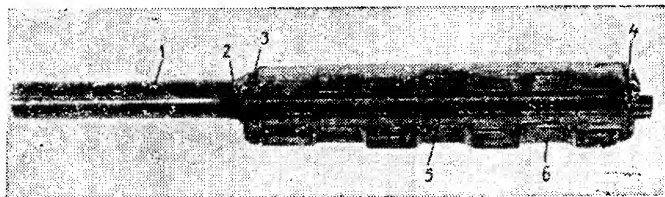


Рис. 22. Газова тръбичка с полуложата:

1 — отверстие за излизане на газовете; 2 — жлеб за опорния пръстен на предния край на ложата; 3 — предна полугривна на тръбичката (7—2); 4 — задна полугривна на тръбичката (7—3); 5 — жлеб за тънката част на газовата тръбичка; 6 — изрези за подобряване циркуляцията на въздуха

На външната повърхност на газовата тръбичка на буталото отдолу е нанесен номерът на карабината.

Полуложата служи за предпазване ръцете на стрелеца от изгаряне. Тя се закрепва в предната и задната полугривна на газовата тръбичка.

Полуложата има жлеб 5 за поместване тънката част на газовата тръбичка и шест изреза (по три изреза от всяка страна), предназначени за подобряване циркуляцията на въздуха, който охлажда цевта през време на интензивна стрелба.

Ключалката на газовата тръбичка (рис. 23) служи за закрепване на газовата тръбичка с полуложата върху цевта и за задържане на тласкача

В канала на основата на мерника при отделяне на газовата тръбичка с полуложата от цевта.

Тя се състои от ос 1 и пластинка 2. Пластинката има издатък 3 за ограничаване завъртането на ключалката при отделяне на газовата тръбичка с полуложата от цевта; издатък 4 за удобно завъртане

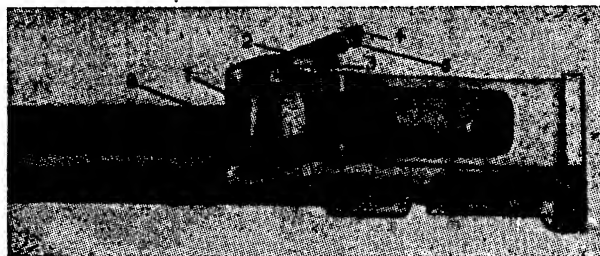


Рис. 23. Ключалка на газовата тръбичка:

1 — ос на ключалката (1—24); 2 — пластинка на ключалката (1—25); 3 — издатък за ограничаване завъртането на ключалката; 4 — издатък за удобно завъртане на ключалката; 5 — фиксиращ издатък; 6 — срез за преминаване на задния край на газовата тръбичка

на ключалката с ръка при отделяне на газовата тръбичка и тласкача; фиксиращ издатък 5, който влиза в изреза върху дясната стена на основата на мерника и задържа пластинката на ключалката в долно положение.

Оста на ключалката има срез 6 за преминаване на задния край на газовата тръбичка. След сглобяване на ключалката с основата на мерника свободният край на оста на ключалката се валцува.

8. ВЪЗВРАТЕН МЕХАНИЗЪМ

Възвратният механизъм (рис. 24) се състои от възвратна пружина 1, направляваща тръбичка 2, направляващо стебло 3 и опорна шайба 4.

Възвратната пружина служи за връщане на затвора в предно крайно положение след изстрела.

Направляващата тръбичка и направляващото стебло предпазват възвратната пружина от изкривяване в процеса на работата.

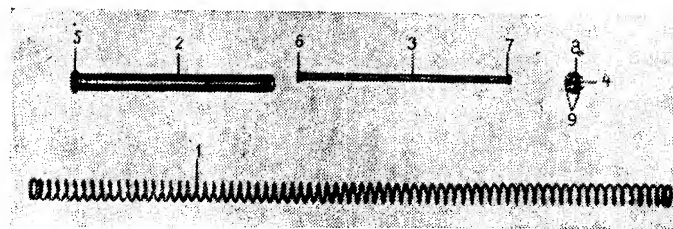


Рис. 24. Възвратен механизъм в разглобен вид:

1 — възвратна пружина (6—2); 2 — направляваща тръбичка (6—4); 3 — направляващо стебло (6—1); 4 — опорна шайба (6—3); 5 — фланец на направляващата тръбичка; 6 — фланец на направляващото стебло; 7 — изрези; 8 — жлеб за стеблото; 9 — фланец за упор на предния край на възвратната пружина.

Направляващата тръбичка има фланец 5, в който се опира задният край на възвратната пружина, и канал, в който се помещава направляващото стебло. На предния край на тръбичката в канала има прагче, което ограничава движението на направляващото стебло в канала на тръбичката.

Направляващото стебло има фланец 6, който се опира в прагчето на тръбичката, благодарение на което се ограничава движението на стеблото в канала на тръбичката, и изрези 7, върху които се намира опорната шайба.

Опорната шайба се закрепва върху края на направляващото стебло, за което тя има жлеб 8 с упорни повърхности. Фланецът 9 служи за упор на предния край на възвратната пружина.

При издръпване на затвора назад възвратната пружина се свива между опорната шайба и фланца на направляващата тръбичка.

9. УДАРНО-СПУСКАТЕЛЕН МЕХАНИЗЪМ

Ударно-спускателният механизъм (рис. 25) служи за спускане на чукчето от бойния зъб и заедно със затвора за произвеждане на изстрела. Той осигурява воденето на стрелба с карабината само с единични изстрели.

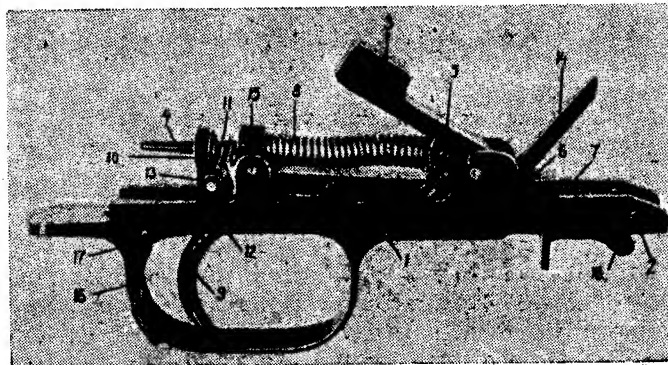


Рис. 25. Ударно-спускателен механизъм:

1 — спускателна скоба (3—1); 2 — шпилка на спускателната скоба (1—6); 3 — чукче (3—2); 4 — направляващо стебло на бойната пружина (3—3); 5 — ос на направляващото стебло (3—11); 6 — запъвач (3—15); 7 — пружина на запъвача (3—16); 8 — бойна пружина (3—7); 9 — спусък (3—6); 10 — спускателен лост (3—5); 11 — пружина на спусъка (3—8); 12 — ос на спусъка (1—12); 13 — ос на спускателния лост (3—13); 14 — автоматичен спусък (3—4); 15 — ос на автоматичния спусък (3—12); 16 — предпазител (3—9); 17 — ос на предпазителя (1—12); 18 — ключалка на капака на магазина (3—17).

Ударно-спускателният механизъм се състои от спускателна скоба 1 с шпилка 2; чукче 3 с направляващо стебло 4 на бойната пружина и ос 5 на на-

правляващото стебло; запъвач 6 с пружина 7 на запъвача; бойна пружина 8; спусък 9 със спускателен лост 10, с пружина 11 и ос 12 на спусъка и ос 13 на спускателния лост; автоматичен спусък 14 и ос 15; предпазител 16 с ос 17 и ключалка 18 на капака на магазина.

Спускателната скоба (рис. 26) служи за съединяване на частите на ударно-спускателния механизъм.

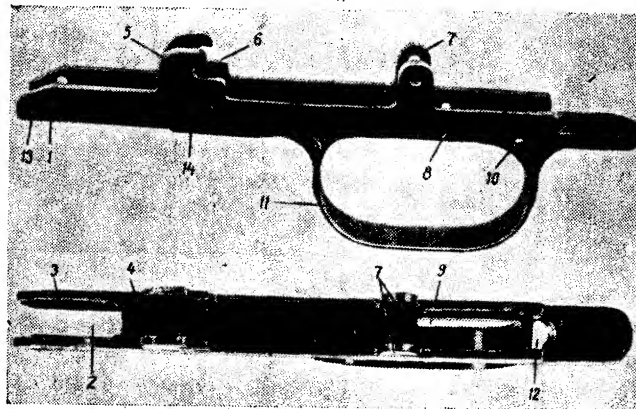


Рис. 26. Спускателна скоба:

1 — отверстие за шпилката; 2 — жлеб; 3 — направляващи издатъци за ключалката на капака на магазина; 4 — направляващи издатъци за запъвача; 5 — стойки; 6 — полукръгли изрези за цапфите на чукчето; 7 — ухо за закрепване на автоматичния спусък; 8 — отверстие за оста на спусъка; 9 — прозорец за преминаване на спусъка; 10 — отверстие за оста на предпазителя; 11 — предпазителна скоба на спусъка; 12 — прозорец за зацепване ключалката на спускателната скоба; 13 — скосеност за задържане на магазина; 14 — прозорец за наблюдаване положението на спускателния лост

Тя има отверстие 1 за шпилката; жлеб 2 с направляващи издатъци 3 за ключалката на капака на магазина; направляващи издатъци 4 за запъвача;

две стойки 5 с полукръгли изрези 6 за цапфите на чукчето; ухо 7 за закрепване на автоматичния спусък; отверстие 8 за оста на спусъка; прозорец 9 за преминаване на спусъка; отверстие 10 за оста на предпазителя; предпазителна скоба 11 на спусъка; прозорче 12 за зацепване ключалката на спускателната скоба; скосености 13 за задържане на магазина съединен с цевната кутия, прозорче 14 за удобно наблюдаване положението на спускателния лост спрямо упорните повърхности на запъвача (наблюдението трябва да се извършва при спускане на чукчето от бойния зъб тогава, когато сглобеният ударно-спускателен механизъм е отделен от карабината).

На долната повърхност на предпазителната скоба е нанесен номерът на карабината.

Шпилката 2 на спускателната скоба (вж. рис. 25) служи за съединяване предния край на спускателната скоба с цевната кутия и за ограничаване движението на ключалката на капака на магазина в предно положение.

Чукче с направляващо стебло на бойната пружина (рис. 27). Чукчето 1 служи за нанасяне удар по ударника. То има главичка 2, която непосредствено нанася удар по ударника; гнездо 3 за главичката на направляващото стебло на бойната пружина; отверстие за оста на направляващото стебло; цапфи 4 за съединяване със спускателната скоба; боен зъб 5; гребен 6 за отделяне спускателния лост от запъвача чрез автоматичния спусък; зъб на автоматичния спусък 7.

Направляващото стебло 8 предпазва бойната пружина от изкривяване в процеса на работата и осигурява насочено действие на силата на пружината.

На направляващото стебло има главичка 9, чрез която стеблото се съединява с чукчето; упорни

повърхности 10 за упор на предния край на бойната пружина; срез 11 за свободно преминаване на стеблото в отворстията на автоматичния спусък и спускателния лост. Направляващото стебло е съединено подвижно с чукчето чрез ос 12, чиито краища след съединяването са запитени.

Бойната пружина 8 (вж. рис. 25) служи за предаване на чукчето енергия, необходима за разбиване капсула на патрона с ударника. Бойната пружина е цилиндрична винтова.

Запъвачът с пружината (рис. 28) служи за поставяне на чукчето на бойния зъб и до натискането върху спусъка задържа чукчето върху бойния зъб.

10 — упорни повърхности за упор на предния край на бойната пружина; 11 — срез; 12 — ос на направляващото стебло (3—11)

Той има опорна площадка 1, в която се опира бойният зъб на чукчето при взведено положение; странични жлебове 2 за насочване движението по направляващите издътци на спускателната скоба; вертикален жлеб 3 за преминаване на предния край на автоматичния спусък; упорни повърхности 4, в които се опира предният край на спускателния лост при спускане на чукчето от бойния зъб; гнездо за поместване на единия от краищата на пружината,

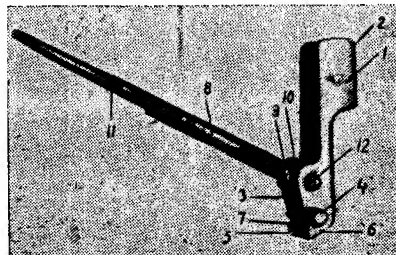


Рис. 27. Чукче с направляващо
стебло на бойната пружина:

1 — чукче (3—2); 2 — главичка; 3 — гнездо за главичката на направляващото стъбло; 4 — цапфи; 5 — боен зъб; 6 — гребен; 7 — зъб на автоматичния спусък; 8 — направляващо стъбло на бойната пружина (3—3); 9 — главичка; 10 — упорни повърхности за упор на предния край на бойната пружина; 11 — срез; 12 — ос на направляващото стъбло (3—11)

изрез 5 за поместване предната площадка на спускателния лост при разединяване.

Пружината на запъвача 6 служи за връщане на запъвача в задно крайно положение и за задържане ключалката на капака на магазина в предно крайно положение.

Спусъкът със спускателния лост (рис. 29) служи за привеж-

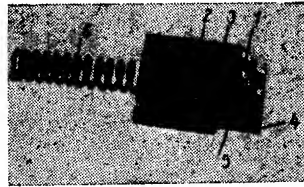


Рис. 28. Запъвач с пружина:

1 — опорна площадка за бойния зъб на чукчето; 2 — странични жлебове за направляващите издъци на спускателната скоба; 3 — вертикален жлеб за предния край на автоматичния спусък; 4 — упорни повърхности за опора на предния край на спускателния лост; 5 — изрез за поместване предната площадка на спускателния лост при разединяване; 6 — пружина на запъвача

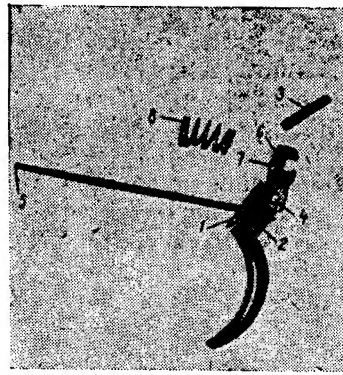


Рис. 29. Спусък със спускателен лост:

1 — жлеб за извития край на спускателния лост; 2 — отверстие за оста на спусъка; 3 — ос на спусъка (1—12); 4 — ос на спускателния лост (3—13); 5 — предна площадка за извеждане на запъвача изпод бойния зъб на чукчето; 6 — отверстие за направляващото стъбло на бойната пружина; 7 — гнездо за задния край на пружината на спусъка; 8 — пружина на спусъка (3—8)

дане частите на ударно-спускателния механизъм в действие.

Спусъкът има жлеб 1 за поместване извития край на спускателния лост; отверстие 2 за оста 3 на спусъка и отверстие за оста 4 на спускателния лост.

Спусъкът е съединен със спускателния лост подвижно чрез ос 4. На спускателния лост има предна площадка 5, която при натискане върху спусъка се опира в упорните повърхности на запъвача и го извежда изпод бойния зъб на чукчето; отверстие за оста 4; отверстие 6 за преминаване на

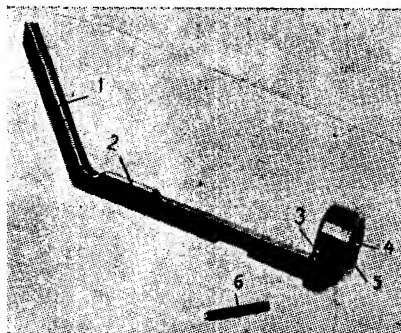


Рис. 30. Автоматичен спусък с ос:

1 — преден извит край; 2 — издатък за поставяне чукчето върху зъба на автоматичния спусък; 3 — отверстие за оста; 4 — отверстие за направляващото стебло на бойната пружина; 5 — гнездо за предния край на пружината на спусъка; 6 — ос на автоматичния спусък (3—12)

задния край на направляващото стебло на бойната пружина; гнездо 7 за задния край на пружината 8 на спусъка. Пружината 8 на спусъка служи за връщането му със спускателния лост в изходно положение. При натискане върху спусъка пружината му се свива между стените на гнездата върху спускателния лост и автоматичния спусък.

Автоматичният спусък (рис. 30) възпрепятства спускането на чукчето от бойния зъб при

недозатворен затвор; поставя спускателния лост при затворен затвор в положение, необходимо за спускането на чукчето, и заедно с гребена на чукчето разединява запъвача от спускателния лост при изстрела.

Автоматичният спусък е лост с извит преден край.

На предния извит край 1 натиска затворният блок и при затваряне на канала разединява чукчето от



Рис. 31. Предпазител (3—9):
1 — отверстие за оста; 2 — ограни-
чительна площадка; 3 — рамо за за-
въртане на пластинката; 4 — ос на
предпазителя (1—12)



Рис. 32. Ключалка на
капака на магазина:
1 — жлебове за съединяване
със спускателната скоба; 2 —
зъб за задържане капака на
магазина затворен; 3 — изда-
тък за удобно отделяне на
ключалката от капака на
магазина

автоматичния спусък. На горната плоскост на авто-
матичния спусък има издатък 2, предназначен за
поставяне чукчето върху зъба на автоматичния
спусък. На задния край на автоматичния спусък има
отверстие 3 за оста, отверстие 4 за преминаване на
задния край на направляващото стебло на бойната
пружина и гнездо 5 за предния край на пружината на
спусъка.

Автоматичният спусък е съединен със спускателната скоба подвижно чрез ос 6.

Предпазителят (рис. 31) служи за предотвратяване на случайни изстрели. Предпазителят има отверстие 1 за оста; ограничителна площадка 2, в която при включен предпазител се опира спусъкът, като не позволява да се спусне чукчето от бойния зъб; рамо 3 с назъбена част за удобство при използване на предпазителя.

Предпазителят се съединява със спускателната скоба чрез ос 4.

Ключалката на капака на магазина (рис. 32) служи за задържане капака на магазина затворен. Тя има жлебове 1 за съединяване със спускателната скоба; зъб 2 за задържане капака на магазина затворен; издатък 3 с назъбена част за удобно отделяне на ключалката от капака на магазина с ръка. Освен това ключалката има гнездо за предния край на пружината на запъвача.

10. КАПАК НА ЦЕВНАТА КУТИЯ

Капакът (рис. 33) затваря цевната кутия отгоре и предпазва вътрешните части на карабината и кухнята на цевната кутия от замърсяване. Капакът на цевната кутия има предни издатъци 1, които влизат в съответните изрези на цевната кутия и не му позволяват да се мести нагоре; направляващи издатъци 2, които в сглобената карабина са продължение на направляващите издатъци на цевната кутия и служат за направляване движението на затворното стебло; гнездо 3 за фланеца на направляващата тръбичка на възвратния механизъм; долен издатък 4 за съединяване на капака с цевната кутия. В издатъка на капака има отверстие 5 с изрез 6, които са предназначени за преминаване на оста с щифта на ключалката на капака на цевната кутия.

Предната част на капака има изрез 7, който позволява на затворното стебло да отива в задно крайно положение.

Отгоре върху капака е нанесено клеймо на завода, а върху задната стена — номерът на карабината.

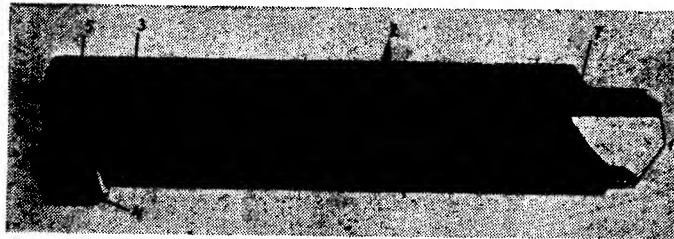


Рис. 33. Капак на цевната кутия:

1 — предни издатъци; 2 — направляващи издатъци за направляване движението на затворното стебло; 3 — гнездо за фланеца на направляващата тръбичка на възвратния механизъм; 4 — долен издатък за съединяване на капака с цевната кутия; 5 — отверстие за ключалката; 6 — изрез за щифта на ключалката на капака; 7 — изрез на затворното стебло

11. МАГАЗИН

Магазинът (рис. 34) служи за поместване и подаване на патроните. Той се състои от тяло 1 на магазина; лост 2 на подавателя; пружина 3 на лоста на подавателя; втулка на лоста на подавателя; направляващ щифт на пружината на лоста на подавателя; подавател 4; ос 5 на подавателя; капак 6 на магазина и ос 7 на капака на магазина.

Тялото на магазина (рис. 35) служи за съединяване на всички части на магазина и за поместване на десетте патрона. Горната част на тялото представлява приемник, който има огънати части 1, задържащи следващия патрон за подаването му в патронника.

Между огънатите части на приемника е образувано прозорче 2 за преминаване на дотиквача, който изтласква поредния патрон от приемника при движение на затвора напред и го дотиква в патронника.

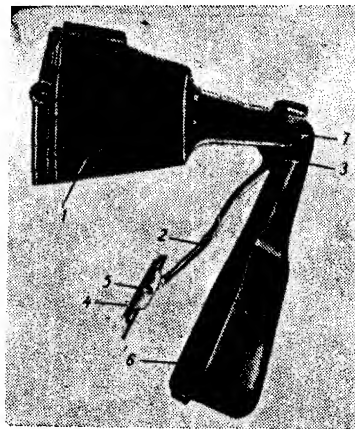


Рис. 34. Магазин:

1 — тяло на магазина (4—1); 2 — лост на подавателя (4—4); 3 — пружина на лоста на подавателя (4—9); 4 — подавател (4—3); 5 — ос на подавателя (4—5); 6 — капак на магазина (сб. 4—2); 7 — ос на капака на магазина (4—7)

Тялото има зъб 3 за съединяване на магазина с цевта; отверстие 4 за втулката на лоста на подавателя; полукръгли издатъци 5 за съединяване с капака на магазина; предна стена 6 с изрез 7 за преминаване на лоста на подавателя; прозорче 8 за поместване на патронната тенекийка; жлеб 9 за преминаване на зъба на подавателя; изрез 10, в който влиза предният край (скосеността) на спуска-



Рис. 35. Тяло на магазина:

1 — огънати части; 2 — прозорче за преминаване на до-
 тиквача на патроните; 3 — зъб за съединяване с цевта;
 4 — отверстие за втулката на лоста на подавателя; 5 —
 полукръгли издатъци за съединяване с капака; 6 — предна
 стена; 7 — изрез за преминаване на лоста на подавателя;
 8 — прозорче за патронната тенска; 9 — жлеб за пре-
 минаване на зъба на подавателя; 10 — изрез за предния
 край на спускателната скоба

телната скоба и съединява задния край на тялото на магазина с цевната кутия.

Лостът на подавателя (рис. 36) предава уси-
 лието на пружината върху лоста на подавателя.
 Той има площадка 1, която ограничава движението
 на подавателя, и отверстие 2 за оста на подавателя.

Предният край на лоста на подавателя има гнездо 3 за пружината; напречно отверстие 4 за втулката 5 и пета 6, която заедно с капака на магазина ограничава повдигането на лоста.

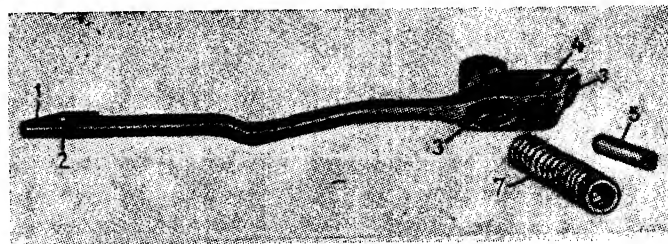


Рис. 36. Лост на подавателя с пружината:

1 — площадка за ограничаване движението на подавателя; 2 — отверстие за оста на подавателя; 3 — гнездо за пружината; 4 — отверстие за втулката; 5 — втулка (4—6); 6 — пета за ограничаване повдигането на лоста; 7 — пружина на лоста на подавателя (4—9)

Пружината 7 на лоста на подавателя служи за подаване на патроните в приемника на магазина чрез действие върху лоста на подавателя и на подавателя.

Пружината на лоста на подавателя с единия си край влиза в гнездото на лоста на подавателя, а с другия край е надяната върху щифт, занитен към дъното на капака на магазина. Щифтът предпазва пружината на лоста на подавателя от изкривяване при работа и не позволява на долния край на пружината да се измества по дъното на капака на магазина.

Лостът на подавателя е съединен с тялото на магазина чрез втулка 5.

Подавателят (рис. 37) подава поредния патрон в приемника на магазина и осигурява правилно

положение на патрона в приемника. Той има две площадки за патрона: долна 1 със зъб 2 и горна 3.

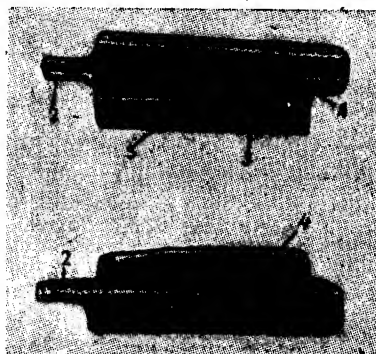


Рис. 37. Подавател:

1 — долна площадка за патрона; 2 — зъб за повдигане задръжката на затвора; 3 — горна площадка за патрона; 4 — канал за направляване завъртането на подавателя върху лоста; 5 — отверстие за оста на подавателя

Върху площадките лягат патроните, разположени в тялото на магазина в шахматен ред. Зъбът на подавателя е предназначен за повдигане задръжката на затвора, когато в магазина няма патрони.

Отдолу подавателят има канал 4 за направляване завъртанята му върху лоста и отверстие 5 за оста на подавателя, съединяваща шарнирно подавателя с лоста.

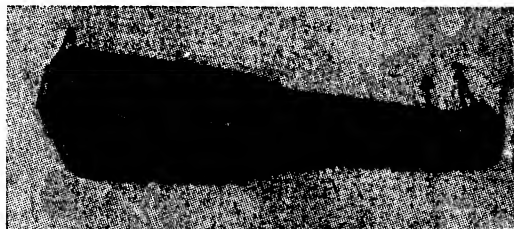


Рис. 38. Капак на магазина:

1 — ребро за ограничаване повдигането на лоста на подавателя; 2 — отверстие за закрепване на капака към тялото на магазина; 3 — издатък за зацепване ключалката на капака на магазина; 4 — шифт за задържане долния край на пружината на лоста на подавателя (4—8)

Капакът на магазина (рис. 38) служи за затваряне на магазина и за ограничаване повдигането на лоста на подавателя. Върху него има ребро 1, ограничаващо повдигането на лоста на подавателя; отверстие 2 за закрепване на капака към тялото на магазина; издатък 3 за зацепване ключалката на капака на магазина. Към дъното на капака е занитен щифт 4 за задържане долния край на пружината на лоста на подавателя. Капакът на магазина е съединен с тялото на магазина чрез ос и с лоста на подавателя чрез втулка. На външната страна на дъното на капака на магазина е нанесен номерът на магазина.

12. НОЖ

Ножът (рис. 39) на карабината е неснимаем, служи за поразяване на противника в ръкопашен бой. Той има острие 1 и ръкохватка 6. На острието на ножа има пробождаща част 2; режеща част 3; тъпа част 4; канавки 5 за намаляване на теглото.

На ръкохватката са направени плоскости 7 за направляване тръбичката на ножа; прагче 8, което е предна опора на пружината на ножа; канали 9 за намаляване на теглото и повърхността на триенето; овално отверстие 10 за оста 18 на ножа, с помощта на която ножът е съединен с основата, представляваща едно цяло с тръбичката на цевта. Освен това овалното отверстие осигурява надлъжното преместване на ножа.

На ръкохватката на ножа са надянати пружината 11 и тръбичката 12 на ножа.

Пружината на ножа служи за задържане и амортизация на ножа при изстрела.

Амортизацията на ножа при изстрела осигурява еднообразен бой на карабината независимо от това,

в какво положение се намира ножът (в бойно или походно).

Тръбичката 12 служи за поставяне на ножа от походно положение в бойно и обратно, а също и за закрепването му в тези положения.

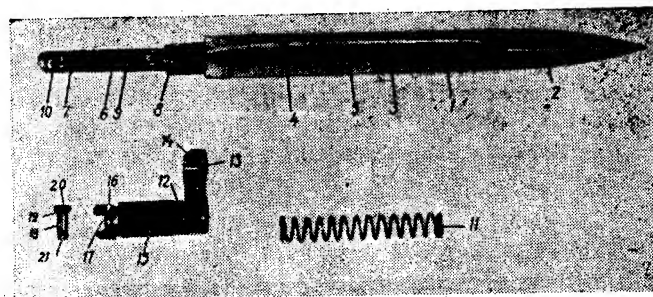


Рис. 39. Нож:

1 — острие на ножа; 2 — пробощаща част; 3 — режеща част; 4 — тъпа част; 5 — канавки за намаляване на теглото; 6 — ръкохватка на ножа; 7 — плоскости за направляване тръбичката на ножа; 8 — прагче за опора на предната част на пружината на ножа; 9 — канали за намаляване теглото; 10 — овално отворстие за оста на ножа; 11 — пружина на ножа (1—42); 12 — тръбичка на ножа (1—41); 13 — пръстен за съединяване с дулната част на цевта; 14 — изрез, улесняващ надяването на пръстена върху дулната част на цевта; 15 — назъбена част за удобно действие с ръката; 16 — удебелена част; 17 — изрез за фиксиране на ножа в бойно и походно положение; 18 — ос на ножа (1—43); 19 — главичка; 20 — прорез за отвортка; 21 — нарязана част за съединяване с основата на ножа

Тя има пръстен 13, който се надява върху предната част на цевта и здраво закрепва ножа в бойно положение; изрез 14 върху пръстена, който улеснява надяването на пръстена върху дулната част на цевта; назъбена част 15 за удобно действие с ръката; удебелена част 16 с изрез 17, който заедно с фигурните издатъци на основата на ножа (вж. рис. 4) фиксира ножа в бойно и походно положение.

Отвътре тръбичката има канал за ръкохватката на ножа с пружина и преграда, която представлява задна опора за пружината на ножа.

При стрелба, а също и при поставяне на ножа от походно в бойно положение или от бойно в походно пружината на ножа се свива между прагчето на ръкохватката и преградата на тръбичката на ножа.

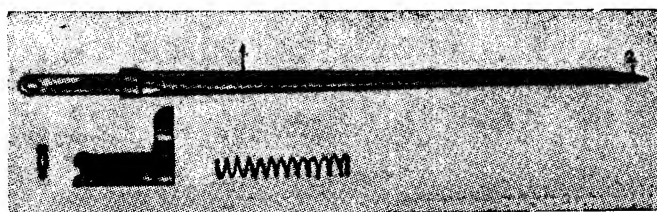


Рис. 40. Щик:
1 — четиристенно острие; 2 — връх

Оста 18 на ножа служи за съединяване на ножа с основата. Тя има главичка 19 с прорез 20 за отвертка и нарязана част 21 за съединяване с основата на ножа.

В завода след сглобяване на ножа с основата нарязаният край на оста се кернира.

При карабините по-старо производство е монтиран неснимаемо-сгъваем щик.

Щикът (рис. 40) има четиристенно острие 1 с връх 2.

Устройството на ръкохватката и приспособлението за закрепване на щика върху цевта на карабината е аналогично на устройството и приспособлението за закрепване на ножа.

13. ЛОЖА

Ложата (рис. 41) служи за удобно действие с карабината. Тя има цевна част 1; шийка 2 и приклад 3. Цевната част има улей 4 с гнезда за цевта и цевната кутия; прозорец 5 за магазина; прозорец 6

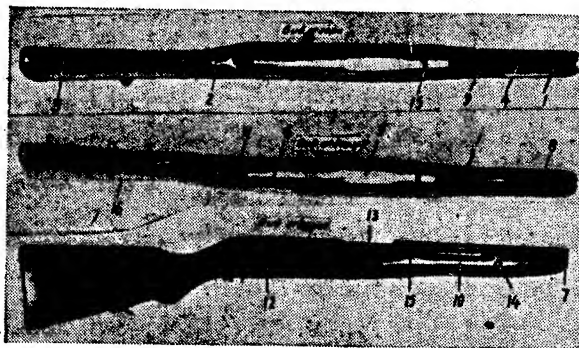


Рис. 41. Ложата:

1 — цевна част; 2 — шийка; 3 — приклад; 4 — улей за цевта с цевната кутия; 5 — прозорец за магазина; 6 — прозорец за ударно-спускателния механизъм; 7 — преден срез за съединяване с упорния пръстен на цевната част на ложата; 8 — изрез за острието на ножа; 9 — улей за шомпола; 10 — изрези за удобно държане на карабината; 11 — пружина за отстраняване клатенето на цевта с цевната кутия в ложата; 12 — изрез за удобно действие с предпазителя; 13 — изрез за преминаване на изхвърпената гилза; 14 — нарязана шпилка; 15 — упор (3—2); 16 — долна халка (5—1)

за ударно-спускателния механизъм; преден срез 7 за съединяване с упорния пръстен на цевната част на ложата; изрез 8 за поместване острието на ножа в походно положение; улей 9 за шомпола; изрези 10 за удобно държане на карабината при стрелба; пружина 11, прикрепена към ложата за отстраняване вертикалното клатене на цевта с цевната кутия в ложата; изрез 12 за удобно действие с предпази-

теля; изрез 13 за преминаване на изхвърлената изстреляна гилза. Цевната част на ложата има нарязана шпилка 14, предназначена за усилване на ложата, а в средната част упор 15, предназначен за усилване на ложата и за упор на цевта с цевната кутия.

Упорът има главичка с прорез за отвертка; плоскости за упор на цевната кутия и нарязан край на гайката. Гайката има два изреза за отвертка.

Долната халка 16 служи за закачане на ремъка към приклада. Тя има основа с легло за халката и две отвори за витлата, закрепващи основата към приклада.

В приклада (рис. 42) има канал 1 за намаляване теглото на ложата и гнездо 2 за поместване на принадлежностите. В гнездото се помещава пружина 3, предназначена за притискане на кутийката с принадлежностите и за из-



Рис. 42. Приклад (вид отзад):
1 — канал за намаляване на теглото; 2 — гнездо за принадлежностите; 3 — пружина на кутийката с принадлежностите (5—12)

важдането ѝ от гнездото. На края на приклада гнездото е разширено и служи за поместване на капача, затварящ прозорчето за принадлежностите.

Върху лявата страна на приклада е нанесен номерът на карабината. Към задната част на приклада е закрепен затилъкът (рис. 43), който служи за предпазване на приклада от повреждане.

Периферията на затилъка е огъната 1 и обхваща задната част на приклада. Той има капак 2 за затваряне на прозорчето 3, през което се поставя кутий-

ката с принадлежностите в гнездото на приклада на ложата; основа 4 на капака с отверстие 5 за преминаване на витлото на затилъка и пружина 6 за

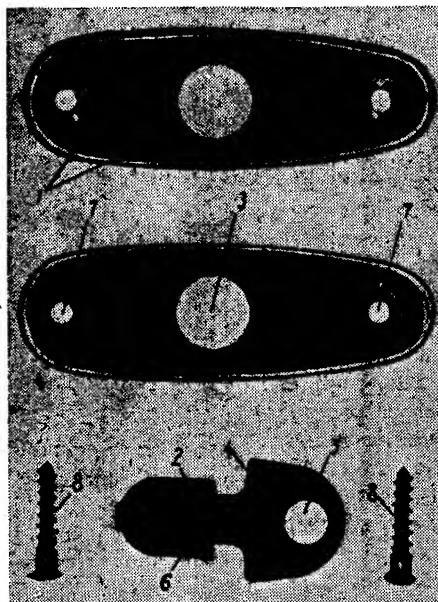


Рис. 43. Затилък в разглобен вид:

1 — огъната периферия за обхващане задната част на приклада; 2 — капак за затваряне на прозорчето (сб. 5—2); 3 — прозорче за преминаване на кутийката с принадлежностите; 4 — основа на капака (5—15); 5 — отверстие за преминаване на витлото; 6 — пружина на капака (5—6); 7 — отверстия за витлата; 8 — витла (5—11)

задържане на капака в затворено положение. Капакът 2 откъм вътрешната страна има огъната част, предназначена за натискане кутийката с принадлежностите навътре в момента на отваряне на капака.

Освен това затилъкът има две отворстия 7 за витлата 8, закрепващи затилъка към приклада.

14. ЗАПАСНИ ЧАСТИ И ПРИНАДЛЕЖНОСТИ

Всяка карабина се комплектува със запасни части и принадлежности (ЗИП).

Войсковите комплекти ЗИП се делят на индивидуални и ремонтни. В индивидуалните комплекти влизат принадлежностите (рис. 44), необходими за карабината при всички условия на службата.

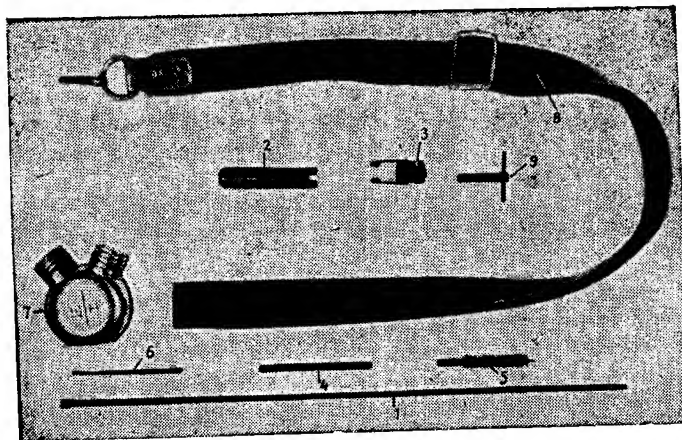


Рис. 44. Индивидуални принадлежности:

1 — шомпол (1—44); 2 — кутийка за принадлежностите; 3 — дулна накладка; 4 — протривка; 5 — четка; 6 — избивка; 7 — масленичка; 8 — ремък; 9 — ключ за мушката

Принадлежностите са предназначени за разглобяване и сглобяване, почистване и смазване, подготовка на карабината за стрелба и отстраняване на задръжките при стрелба.

В принадлежностите на индивидуалния комплект с изключение на ключа 9 (един ключ се дава на десет карабини) влизат шомпол 1; кутийка за принадлежностите 2; дулна накладка 3; протривка 4; четка 5; избивка 6; масленичка 7 и ремък 8.

Шомполът служи за почистване на канала и за изтласкване на заклинена в патронника гилза или патрон.

Той има главичка с отворстие за избивката и нарязан край за завиване на протривката и четката.

Кутийката за принадлежностите служи за поместване на протривката, четката и избивката. Освен това кутийката се използва като ръчка на шомпола при почистване на карабината.

Кутийката има отворстие за преминаване на избивката; отворстие за преминаване на главичката и стеблото на шомпола и изрези за дозавиване на протривката. Редът за сглобяване на кутийката с шомпола и избивката за почистване на карабината е описан в глава „Почистване и смазване на карабината“.

Дулната накладка служи за направляване шомпола при почистване канала на цевта и за предпазване предната част на канала от износване. Освен това дулната накладка е капачка на кутийката за принадлежностите. Тя има две извити пластинки с издатъци, които при надяване на накладката върху дулната част на цевта обхващат основата на мушката и здраво закрепват накладката върху дулната част на цевта; отворстие за преминаване на стеблото на шомпола при почистване на канала и нарязана част за удобно надяване на накладката върху цевта.

Протривката служи за почистване на канала на цевта и патронника. Тя се състои от стебло и въртяща се част. Стеблото има нарязан канал за завинтоването му върху шомпола и напречни изрези за

дозавинтване и здраво закрепване на протривката върху шомпола с помощта на изрезите на кутийката за принадлежностите.

Върху въртящата се част на протривката има винтова резба за закрепване на парцалите.

Четката служи за смазване стените на канала на цевта и патронника. Тя има стебло и нарязан канал за съединяване с шомпола и телено стебло, върху което е закрепена четина, предназначена за поставяне на смазката.

Избивката служи за отделяне на осите и шпилките при разглобяване на карабината и за задържане на шомпола в кутийката за принадлежностите при почистване на канала на цевта.

Масленичката служи за съхраняване на алкален състав и оръжейна смазка.

В отделението с буква „Щ“ се съхранява алкален състав, а в отделението с буква „Н“ — оръжейната смазка.

Ремъкът служи за удобно носене на карабината от войника при поход. На единия край на ремъка е прикрепена тока за регулиране дължината на ремъка, а на другия — карабинка за съединяване с горната халка на карабината.

За прилепване на двата ката на ремъка при долната халка на карабината върху ремъка е надяната гайка.

Освен това гайката се използва за закрепване на карабините в пирамиди при почивка.

Ключът служи за завиване и отвиване на мушката при привеждане на карабината към нормален бой. Той има ръкохватка за удобно използване и изрез за плоските повърхности на мушката. В ключа има канал за поместване стеблото на мушката. Ключът се предава на командира на взвода и на оръжейния майстор.

Sanitized Copy Approved for Release 2010/02/22 : CIA-RDP80T00246A034000160001-6

Към карабините най-ново производство на всеки
50 карабини се дава райбер за прочистване на га-
зовото отворстие. Райберът се използва заедно с
избивката и се съхранява от оръжейния майстор.

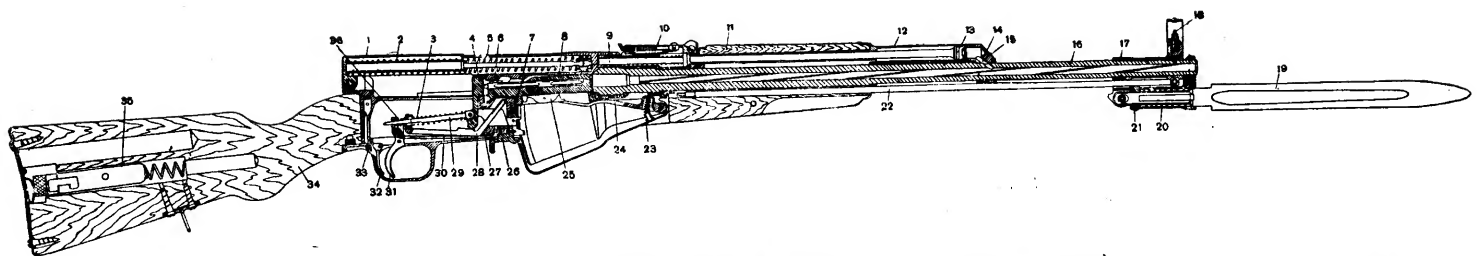


Рис. 45. Положение на частите и механизмите на карабината преди пълнене (надлъжен разрез):

1 — капак за цевната кутия; 2 — възвратна пружина; 3 — бойна пружина; 4 — чулче; 5 — затворно стебло; 6 — опорна площадка; 7 — задържаща на затвора; 8 — затворен блок; 9 — тласкач; 10 — пружина на тласкача; 11 — полуложо; 12 — газова тръбичка; 13 — бутало; 14 — газова камера; 15 — газопроводно отверстие; 16 — цев; 17 — тръбичка на цевта; 18 — мушка; 19 — нож; 20 — пружина на ножа; 21 — тръбичка на ножа; 22 — шомпол; 23 — пружина на лоста на подавателя; 24 — лост на подавателя; 25 — подавател; 26 — ключалка на капка на магазина; 27 — запъ-
вач; 28 — автоматичен спусък; 29 — направляващо стебло на бойната пружина; 30 — спускателен лост; 31 — спусък; 32 — предпазител; 33 — ключалка на спускателната скоба; 34 — ложо; 35 — ку-
тия за принадлежностите с пружина; 36 — пружина на спусъка

7,62-мм самозарядна карабина Симонов, 56 стр.

ГЛАВА II

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ НА ЧАСТИТЕ И МЕХАНИЗМИТЕ НА КАРАБИНАТА

15. ПОЛОЖЕНИЕ НА ЧАСТИТЕ И МЕХАНИЗМИТЕ НА КАРАБИНАТА ПРЕДИ ПЪЛНЕНЕ

(рис. 45)

Затворът под действието на възвратната пружина 2 се намира в предно крайно положение. Предният край на затворния блок 8 се опира в задния срез на цевта, задният край на затворния блок е спуснат под действието на затварящия издатък на стеблото 5 на затвора. Бойната повърхност на затворния блок се опира в бойния упор на цевната кутия и затворът здраво затваря канала.

Изхвъргачът под действието на пружината е натиснат напред, вследствие на което неговият зъб е наклонен към чашката на затвора докрай.

Възвратната пружина 2 е най-малко свита; предният ѝ край с опорната шайба се опира в дъното на канала на затворното стебло, а задният край с фланеца на направляващата тръбичка се опира в задната стена на капака на цевната кутия.

Буталото 13 и тласкачът 9 под действието на пружината 10 на тласкача се намират в предно крайно положение. Пружината на тласкача е най-малко свита; предният ѝ край се опира във фланеца на главичката на тласкача, а задният — в прагчето на канала на основата на мерника.

Чукчето 4 под действието на бойната пружина 3 се намира в предно крайно положение, главичката му натиска върху главичката на ударника.

Гребенът на чукчето е спуснал предния край на автоматичния спусък 28, а последният — предния край на спусъка 30; при това предният край на спусъка се е отделил от запъвача 27 и се намира между дъното на спускателната скоба и запъвача. Запъвачът се намира в задно крайно положение, а пружината му е най-малко свита.

Ударникът под налягането на главичката на чукчето се намира в предно крайно положение, жилото му излиза зад дъното на чашката на затвора.

Бойната пружина е свита; с предния си край тя се опира в упора на направляващото стебло, а със задния край — в дъното на гнездото на автоматичния спусък за пружината на спусъка.

Спусъкът 31 се задържа от пружината 36 в предно положение.

Зъбът на ключалката 26 на капака на магазина е разположен под издатъка на капака на магазина и я задържа в затворено положение.

Лостът 24 на подавателя и подавателят 25 под действието на пружината 23 на лоста на подавателя се намират в горно положение, зъбът на подавателя е повдигнал задръжката 7 на затвора нагоре. Задръжката 7 на затвора с горния си край се опира в долната плоскост на затворния блок, при което пружината на задръжката на затвора е свита.

16. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ НА ЧАСТИТЕ И МЕХАНИЗМИТЕ ПРИ ПЪЛНЕНЕ

За напълване на карабината се извършва следното:

— напълват се с патрони патронните тенекийки;

— изключва се предпазителят, като се обръща надолу;

— с дясната ръка се издръпва затворът за ръкохватката на стеблото назад докрай и се пуска ръкохватката, при това затворът се задържа от задръжката (рис. 46);

— поставя се патронната тенекийка с патроните във вертикалните жлебове на предния край на затворното стебло; преместват се патроните от патронната тенекийка в магазина, като се натиска с палеца на дясната ръка върху горния патрон; извежда се патронната тенекийка от вертикалните жлебове и се поправя горният патрон в магазина;

— издръпва се затворът за ръкохватката назад докрай и рязко се отпуска.

При завъртане на предпазителя надолу ограничителната му площадка ще се отдели от спусъка, вследствие на което спусъкът може да отиде назад при натискането му с пръста на ръката.

При издръпване на затвора с ръка затворното стебло, което изминава 8 мм (свободен ход), с фигурния си издатък повдига задния край на затворния блок, като при това извежда бойната повърхност на затворния блок изпод бойния упор на цевната кутия и започва да отвежда затворния блок назад. При движението назад стеблото, а след това и затворният блок взвеждат чукчето, при това автоматичният спусък и разположеният под него спускателен лост, завъртайки се върху осите под действието на бойната пружина и пружината на спусъка, се повдигат, като поставят чукчето върху бойния зъб на автоматичния спусък. Предният край на автоматичния спусък, повдигайки се, влиза през овалното отверстие в цевната кутия, а предната площадка на спускателния лост застава пред направляващите издатъци за запъвача в жлеба на спускателната скоба.

09

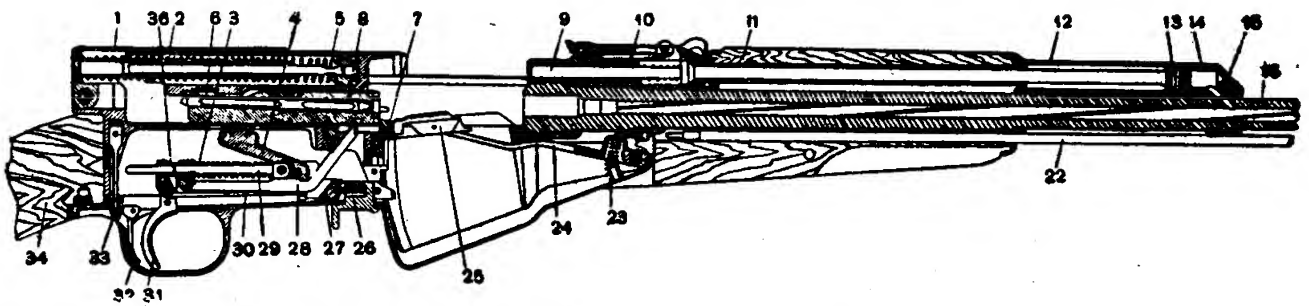


Рис. 46. Положение на частите и механизмите на карабината преди пълнене (надлъжен разрез):
 1 — капак на цевната кутия; 2 — възвратна пружина; 3 — бойна пружина; 4 — чукче; 5 — затворно
 стебло; 6 — опорна площадка; 7 — задръжка на затвора; 8 — затворен блок; 9 — тласкач; 10 — пружина
 на тласкача; 11 — полуложа; 12 — газова тръбичка; 13 — бутало; 14 — газова камера; 15 — газоотводно
 отворстие; 16 — цев; 22 — шомпол; 23 — пружина на лоста на подавателя; 24 — лост на подавателя;
 25 — подавател; 26 — ключалка на капака на магазина; 27 — запъвач; 28 — автоматичен спусък; 29 —
 направляващо стебло на бойната пружина; 30 — спускателен лост; 31 — спусък; 32 — предпазител;
 33 — ключалка на спускателната скоба; 34 — ложа; 36 — пружина на спусъка

Запъвачът под действието на пружината, намирайки се в задно крайно положение, отива под бойния зъб на чукчето.

Възвратната пружина, свивайки се между опорната шайба на направляващото стебло и фланеца на направляващата тръбичка, която се опира в задната стена на капака на цевната кутия, получава най-голямо свиване.

При взвеждане на чукчето чрез затвора бойната пружина се свива между упора на направляващото стебло и дъното на гнездото на автоматичния спусък за пружината на спуска до най-голямо свиване.

Спусъкът под действието на своята пружина заема предно положение.

Подавателят 25 със своя зъб повдига задръжката 7 на затвора в горно крайно положение, при това задръжката на затвора, заставайки на пътя на движението на затвора, задържа затвора в задно положение.

Пружината на лоста на подавателя е най-малко свита, а пружината на задръжката — най-много.

При преместване на патроните от патронната тенекийка в магазина подавателят и лостът на подавателя се преместват надолу. Пружината на лоста на подавателя се свива между дъното на капака на магазина и гнездото върху лоста на подавателя. След преместването на всички патрони от патронната тенекийка в магазина подавателят под действието на пружината на лоста на подавателя поставя горния патрон в магазина срещу дотиквача на затвора за подаване в патронника.

При следващото отвеждане на затвора назад и при отпускането му се извършва следното: под действието на пружината задръжката 7 на затвора се премества надолу и се отделя от затворния блок 8.

62

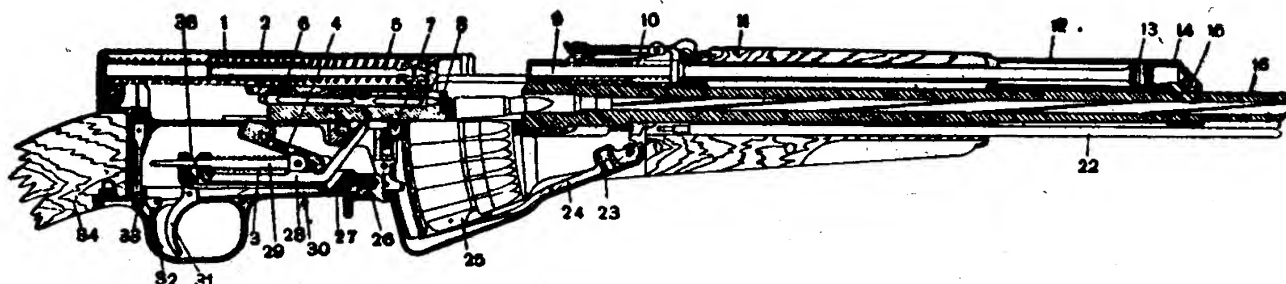


Рис. 47. Положение на частите и механизмите на карабината при дотикване на патрона в патронника (надлъжен разрез):

1 — капак на цевната кутия; 2 — възвратна пружина; 3 — бойна пружина; 4 — чукче; 5 — затворно стебло; 6 — опорна площадка; 7 — задържа на затвора; 8 — затворен блок; 9 — тласкач; 10 — пружина на тласкача; 11 — полуложа; 12 — газова тръбичка; 13 — бутало; 14 — газова камера; 15 — газотводно отворствие; 16 — цев; 22 — шомпол; 23 — пружина на лоста на подавателя; 24 — лост на подавателя; 25 — подавател; 26 — ключалка на капака на магазина; 27 — захъвач; 28 — автоматичен спусък; 29 — направляващо стебло на бойната пружина; 30 — спускателен жост; 31 — спусък; 32 — предпазител; 33 — ключалка на спускателната скоба; 34 — ложа; 36 — пружина на спусъка

Стеблото 5 и затворният блок 8 под действието на разтягащата се възвратна пружина се придвижват енергично напред, при това дотиквачът на затворния блок захваща горния патрон от магазина и го дотиква в патронника (рис. 47). При приближаване на затвора към задния срез на цевта стеблото спуска със затварящия издатък задния край на затворния блок, при това бойната повърхност на затворния блок застава пред бойния упор на цевната кутия и затваря канала. Затворният блок, спускайки се, натиска издадения преден край на автоматичния спусък 28, а автоматичният спусък освобождава намиращия се под него спускателен лост 30.

При това чукчето 4 се освобождава от зъба на автоматичния спусък 28 и се задържа само от бойния зъб, а предната площадка на спускателния лост 30 застава срещу упорните повърхности на запъвача 27 (рис. 48).

Изхвъргачът, плъзгайки се с наклонената си повърхност по дъното на гилзата, се отмества вдясно и зъбът му влиза в изреза на гилзата. Пружината на изхвъргача е свита.

Подавателят под действието на пружината на лоста на подавателя повдига следващия патрон до опирането му в долната плоскост на затворния блок.

Карабината е готова за изстрел.

17. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ НА ЧАСТИТЕ И МЕХАНИЗМИТЕ ПРИ СТРЕЛБА

За произвеждане на изстрела е необходимо да се натисне спусъкът.

Спусъкът 31 при натискане върху него се завърта на оста и придвижва напред съединения с него спускателен лост 30.

Спускателният лост придвижва напред запъвача 27 и го извежда изпод бойния зъб на чукчето. Чукчето 4 се освобождава. Бойната пружина 3, получила възможност да се разтегне, със сила завърта чукчето, което с главичката удря по ударника. Ударникът от удара на чукчето се придвижва енергично напред по канала на затворния блок.

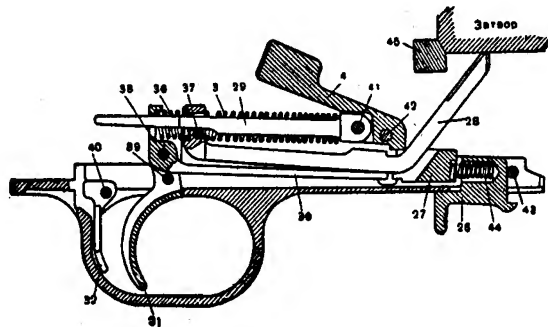


Рис. 48. Положение на частите на ударно-спускателния механизъм при затворен канал и взведено чукче (надлъжен разрез):

3 — бойна пружина; 4 — чукче; 26 — ключалка на капака на магазина; 27 — запъвач; 28 — автоматичен спусък; 29 — направляващо стебло на бойната пружина; 30 — спускателен лост; 31 — спусък; 32 — предпазител; 33 — пружина на спусъка; 34 — ос на автоматичния спусък; 35 — ос на спускателния лост; 36 — ос на спусъка; 37 — ос на предпазителя; 38 — ос на направляващото стебло; 39 — ос на чукчето; 40 — шпилка на спускателната скоба; 41 — пружина на запъвача

При завъртане на чукчето гребенът му спуска предния край на автоматичния спусък 28 и предния край на спускателния лост 30. При това спускателният лост се отделя от запъвача 27 и го освобождава, който под действието на своята пружина 44 се връща в задно положение (рис. 49).

Жилото при движение на ударника по канала на затворния блок излиза през дъното на чашката на затвора и удря по капсула на патрона (рис. 50). Произвежда се изстрел.

След като куршумът при движение по канала на цевта премине газоотводното отверстие в стената на цевта, барутните газове, преминавайки от канала на цевта в газовата камера, налягат върху буталото и чрез тласкача отвеждат затворното стебло назад.

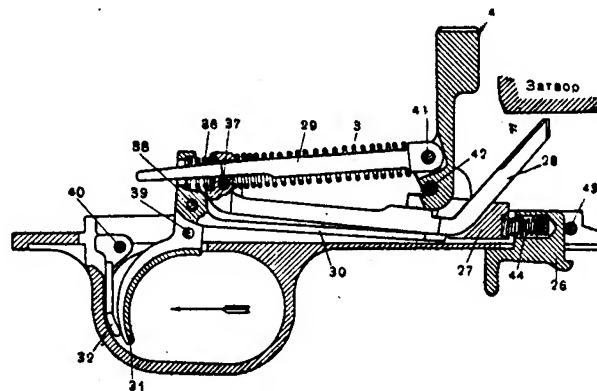


Рис. 49. Положение на частите на ударно-спускателния механизъм при изстрел:

3 — бойна пружина; 4 — чукче; 26 — ключалка на капака на магазина; 27 — запъвач; 28 — автоматичен спусък; 29 — направляващо стебло на бойната пружина; 30 — спускателен лост; 31 — спусък; 32 — предпазител; 36 — пружина на спусъка; 37 — ос на автоматичния спусък; 38 — ос на спускателния лост; 39 — ос на спусъка; 40 — ос на предпазителя; 41 — ос на направляващото стебло; 42 — ос на чукчето; 43 — шпилка на спускателната скоба; 44 — пружина на запъвача

Затворното стебло, изминавайки 8 мм (свободен ход), със своя фигурен (отварящ) издатък повдига задния край на затворния блок, извежда бойната повърхност на затворния блок изпод бойния упор на цевната кутия и отвежда затворния блок назад.

99

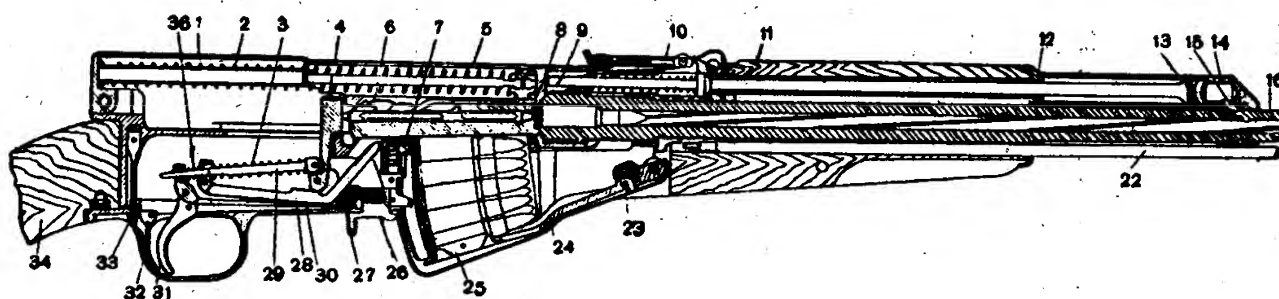


Рис. 50. Положение на частите и механизмите на карабината при изстрел (надлъжен разрез):
 1 — капак на цевната кутия; 2 — възвратна пружина; 3 — бойна пружина; 4 — чукче; 5 — затворно
 стъбло; 6 — опорна площадка; 7 — задържа на затвора; 8 — затворен блок; 9 — тласкач; 10 — пружина
 на тласкача; 11 — полуложка; 12 — газова тръбичка; 13 — бутало; 14 — газова камера; 15 — газоотводно
 отворстие; 16 — цев; 22 — шомпол; 23 — пружина на лоста на подавателя; 24 — лост на подавателя;
 25 — подавател; 26 — ключалка на капака на магазина; 27 — запъвач; 28 — автоматичен спусък; 29 —
 направляващо стъбло на бойната пружина; 30 — спускателен лост; 31 — спусък; 32 — предпазител;
 33 — ключалка на спускателната скоба; 34 — ложа; 36 — пружина на спусъка

При движение назад затворът извлича изстреляната гилза, която задържа в чашката на затвора чрез зъба на изхвъргача до срещането ѝ с отражателя. Изминавайки 70 мм, гилзата с дъното си се натъква на отражателя и се изхвърля навън през изреза на цевната кутия.

При движение назад стеблото, а след това затворният блок взвеждат чукчето, при това предният край на автоматичния спусък под действието на бойната пружина се придвижва нагоре, едновременно става задържането на чукчето от бойния зъб на автоматичния спусък. Предният край на спускателния лост се разполага между дъното на спускателната скоба и запъвача.

Запъвачът под действието на пружината, намирайки се в задно крайно положение, отива под бойния зъб на чукчето.

Подавателят под действието на пружината на лоста на подавателя поставя следващия патрон срещу дотиквача на затвора за подаване в патронника.

Буталото заедно с тласкача тласка затвора на 20 мм, след което затворът се движи назад по инерция до задно крайно положение, свивайки при това възвратната пружина, а буталото и тласкачът под действието на пружината на тласкача се връщат в предно положение.

Затворът под действието на разтягащата се възвратна пружина се движи напред, при това дотиквачът на затвора хваща следващия патрон от магазина и го дотиква в патронника.

Затворното стебло при приближаване към задния срез на цевта натиска със затварящия издатък задния край на затворния блок, при това бойната повърхност на затворния блок застава пред бойния упор и затваря канала.

- Затворният блок, спускайки се, натиска излизания преден край на автоматичния спусък, чукчето се освобождава от зъба на автоматичния спусък и се задържа от бойния зъб.

При приближаване на затвора към задния срез на цевта изхвъргачът, плъзгайки се с наклонената си повърхност по дъното на гилзата, се отмества вдясно и зъбът му влиза в изреза на гилзата.

Пружината на изхвъргача е свита.

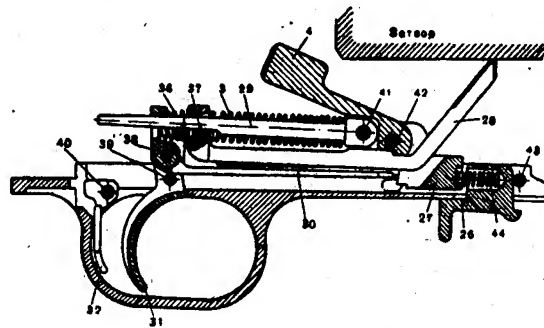


Рис. 51. Положение на частите на ударно-спускателния механизъм при непълно затворен затвор (надлъжен разрез):

3 — бойна пружина; 4 — чукче; 26 — ключалка на капак на магазина; 27 — запъвач; 28 — автоматичен спусък; 29 — направляващо стебло на бойната пружина; 30 — спускателен лост; 31 — спусък; 32 — предпазител; 36 — пружина на спуска; 37 — ос на автоматичния спусък; 38 — ос на спускателния лост; 39 — ос на спуска; 40 — ос на предпазителя; 41 — ос на направляващото стебло; 42 — ос на чукчето; 43 — шпилка на спускателната скоба; 44 — пружина на запъвача

Подавателят под действието на пружината на лоста на подавателя повдига следващия патрон, докато опре в долната плоскост на затворния блок.

Преди произвеждането на следващия изстрел е необходимо да се отпусне спусъкът, при това под

действието на пружината той се връща в предно положение, а предният край на спускателния лост излиза изпод запъвача и застава срещу упорните му повърхности. За да се произведе следващият изстрел, трябва отново да се натисне спусъкът.

Взведеното чукче може да се спусне само в този случай, когато затворът се намира в предно крайно положение и каналът е напълно затворен. Ако затворът се намира в задно положение (на задръжката) или каналът на цевта не е затворен напълно (затворът не е достигнал предно крайно положение), предният край на автоматичния спусък 28 няма да потъне, а предният край на спускателния лост 30 при това ще опира в направляващите издатъци (рис. 51) за запъвача 27 в жлеба на спускателната скоба и чукчето не може да се спусне. Ако затворният блок е застанал зад бойния упор и е натиснал предния край на автоматичния спусък, а затворното стебло не е достигнало до предно крайно положение, изстрел също не може да се произведе. В такъв случай чукчето при движение напред ще нанесе удар не по главичката на ударника, а по площадката на затворното стебло, взвеждаща чукчето.

18. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ НА ЧАСТИТЕ И МЕХАНИЗМИТЕ ПРИ ИЗПРАЗВАНЕ

За изпразване на карабината се извършва следното:

- включва се предпазителят, като се завърта нагоре;
- изваждат се патроните от магазина и патронника;
- спуска се взведеното чукче, като предварително сме се убедили, че няма патрон в патронника.

При обърнат нагоре предпазител ограничителната му площадка, заставайки срещу спусъка, не позволява отвеждането му назад.

За изваждане на патроните от магазина е необходимо да се премести назад ключалката на капака на магазина; при което зъбът на ключалката излиза изпод издатъка на капака на магазина и го освобождава.

Капакът на магазина, завъртайки се на оста, се спуска и увлича след себе си лоста на подавателя с пружината и подавателя, останалите патрони в магазина изпадат и се подхващат с дланта на ръката.

След изваждане на всички патрони от магазина капакът на магазина се затваря с ръка.

При затваряне на капака ключалката на магазина отива назад, а след това под действието на пружината на запъвача се придвижва напред и зъбът ѝ застава под издатъка върху капака на магазина, като задържа здраво капака в затворено положение.

Лостът на подавателя и подавателят под действието на пружината на лоста на подавателя се повдигат в горно положение, зъбът на подавателя повдига задръжката на затвора до опирането ѝ в долната плоскост на затворния блок.

За изваждане на патрона от патронника е необходимо с дясната ръка да се издърпа затворът за ръкохватката на стеблото назад докрай и да се отпусне ръкохватката. При движение назад затворът извлича от патронника патрона, който се задържа в чашката на затвора от зъба на изхвъргача.

Като измине 70 мм, гилзата на патрона с дъното си се натъква на отражателя и патронът се изхвърля навън през изреза на цевната кутия.

При отпускане на ръкохватката затворът под действието на възвратната пружина се придвижва

напред и срещайки на пътя си задръжката на затвора, се спира в задно положение.

За освобождаване на затвора от задръжката той трябва да се издърпа с дясната ръка малко назад, а с лявата ръка да се натисне подавателят на магазина така, че задръжката на затвора под действието на своята пружина да се спусне и да даде възможност на затвора безпрепятствено да премине в предно положение. След това, придържайки затвора с ръка за ръкохватката, той се подава напред до покриване на задръжката с долната плоскост на затворния блок, изважда се лявата ръка от магазина и се отпуска ръкохватката на затвора.

Взаимодействието на останалите части и механизми при изваждане на патрона от патронника е същото, както и взаимодействието на частите и механизмите при пълнене.

За спускане на чукчето от бойния зъб трябва пластинката на предпазителя да се завърти надолу и да се натисне спусъкът. При това взаимодействието на частите и механизмите ще бъде същото, както и взаимодействието на частите и механизмите при стрелба (раздел 17 на настоящата глава).

ГЛАВА III

РАЗГЛОБЯВАНЕ И СГЛОБЯВАНЕ НА КАРАБИНАТА

19. ОБЩИ УКАЗАНИЯ

Карабината се разглобява за преглед, почистване, смазване, замяна и ремонт на частите.

При разглобяване и сглобяване на карабината трябва да се спазват следните правила:

- разглобяването и сглобяването да се извършват на маса или пейка, а в полето — на чиста постилка;

- при отделяне и сглобяване на частите и механизмите да не се употребява голяма сила, за да се избегне повреждането им;

- при разглобяване и сглобяване да се използват само изправни принадлежности;

- пълно разглобяване да се извършва в изключителни случаи: за отстраняване на смазката, нанесена от склада или завода, при сменяване на смазката, при замяна и ремонт на частите, след силно замърсяване и попадане на влага;

- разглобяването, сглобяването, почистването и смазването да се извършват под наблюдението на офицер;

- преди да се пристъпи към разглобяване, задължително да се проверява дали има патрони в патронника и в магазина; за това се отваря капакът на магазина и се преглежда магазинът. Затворът се издръпва назад и се преглежда патронникът. Ако в патронника или в чапката на затвора има патрон, той се отстранява.

20. НЕПЪЛНО РАЗГЛОБЯВАНЕ

Изключва се предпазителят, като се завърта надолу.

Изважда се кутийката с принадлежностите от гнездото в приклада: като се придържа карбината с лявата ръка за шийката на ложата, с показалеца на дясната ръка енергично се натиска капакът в затилъка на приклада (рис. 52) дотолкова, че

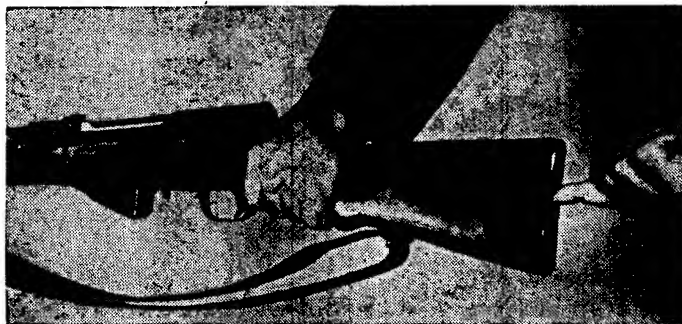


Рис. 52. Отделяне на кутийката с принадлежностите

кутийката с принадлежностите под действието на пружината да се покаже от гнездото; след това кутийката се изважда от гнездото. Изваждат се принадлежностите от кутийката.

Отделя се шомполът от карбината: като се държи карбината с лявата ръка за горната част на ложата във вертикално положение, издръпва се нагоре тръбичката на ножа, така че с пръстена си тя да съвпадне с предната част на цевта, и ножът се завърта така, че да дойде в средно (между бойно и походно) положение. Отделя се главичката на шомпола от цевта (рис. 53) и шомполът се издръпва нагоре. След това ножът се поставя в походно по-

ложение, като се завърта надолу и плътно се притиска към предния край на ложата. Ако преди отделянето на шомпола ножът е бил поставен в походно положение, тръбичката на ножа се издръпва надолу и ножът се завърта в средно положение.

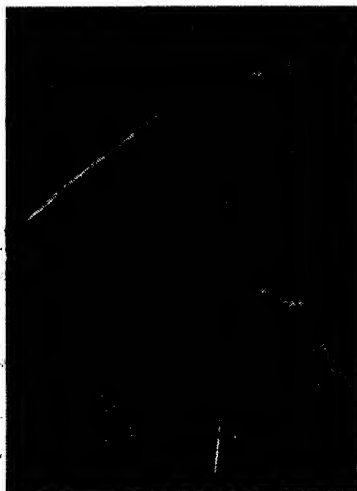


Рис. 53. Отделяне на шомпола

Отделят се капакът на цевната кутия и възвратният механизъм: като се придържа карбината с лявата ръка за шийката на ложата, с дясната ръка се завърта пластинката на ключалката на капака нагоре и натискайки малко с палеца на лявата ръка капака напред (рис. 54), ключалката се придвижва вдясно докрай, след което капакът се отделя от цевната кутия. Изважда се възвратният механизъм от канала на затворното стебло.

Отделя се затворът от цевната кутия: като се придържа карбината с лявата ръка за шийката

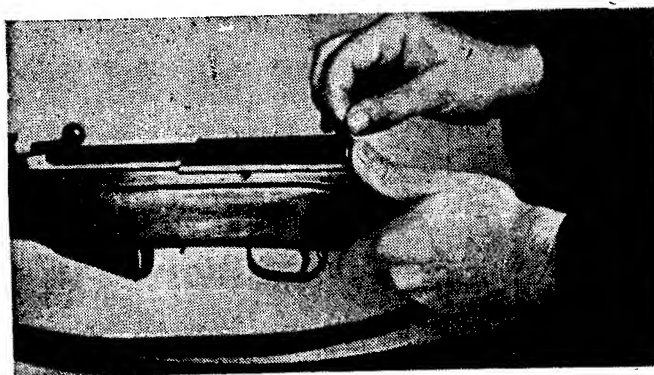


Рис. 54. Отделяне на капака на цевната кутия

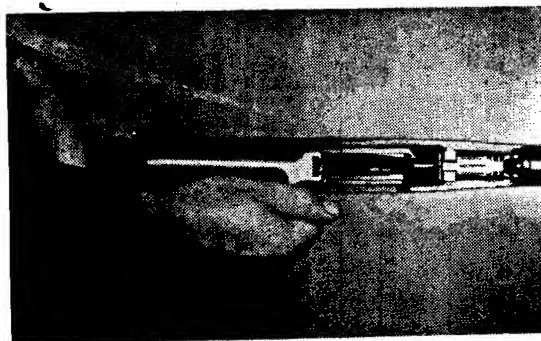


Рис. 55. Отделяне на затвора

на ложката, с дясната ръка затворът се издръпва назад, карабината се поставя на дясната страна (рис. 55) и с дясната ръка се изважда стеблото заедно със за-

творния блок от цевната кутия. Отделя се стеблото от затворния блок.

Отделят се газовата тръбичка с полуложата и буталото от цевта: като се придържа карбината с лявата ръка за предния край на ложата, с дясната ръка се завърта пластинката на ключалката на газовата тръбичка нагоре, Докато издатъкът на пластинката на ключалката и горната стена на изреза



Рис. 56. Отделяне на полуложата

опрат върху основата на мерника; след това се повдига задният край на полуложата (рис. 56) и се отделят газовата тръбичка с полуложата и буталото от цевта; изважда се буталото от газовата тръбичка. С това непълното разглобяване на карбината завършва.

21. СГЛОБЯВАНЕ СЛЕД НЕПЪЛНО РАЗГЛОБЯВАНЕ

Сглобяването на карбината след непълно разглобяване се извършва в обратен ред.

Сглобяват се газовата тръбичка с полуложата и буталото с цевта: постави се буталото в газовата

тръбичка; след това, придържайки карабината с лявата ръка за предния край на ложата, с дясната ръка се съединява газовата тръбичка с полуложата и буталото с газовата камера (рис. 57) и се спуска

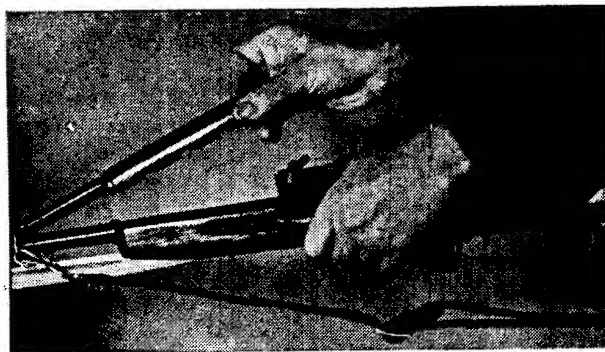


Рис. 57. Съединяване на полуложата с цевта

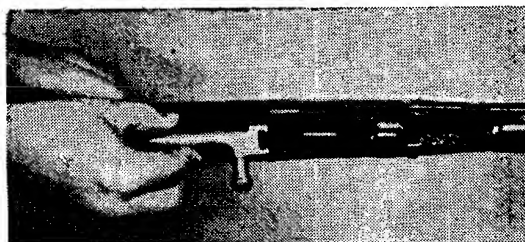


Рис. 58. Поставяне на затвора в цевната кутия

задният край на полуложата върху цевта; полуложата се притиска към цевта и се завърта пластинката на ключалката на газовата тръбичка надолу докрай.

Поставя се затворът в цевната кутия: съединява се стеблото със затворния блок; карабината се поставя на дясната страна и като се държи в дясната ръка сглобеният затвор (рис. 58) с издърпан напред затворен блок (спрямо стеблото), се поставя в цевната кутия и се придвижва напред, като предварително с пръстите на лявата ръка се натиска подавателят на магазина.

Сглобяват се възвратният механизъм със затворното стебло и капакът към цевната кутия: поставя се възвратният механизъм в канала на затворното стебло откъм този край, върху който се намира опорната шайба; присъединява се капакът

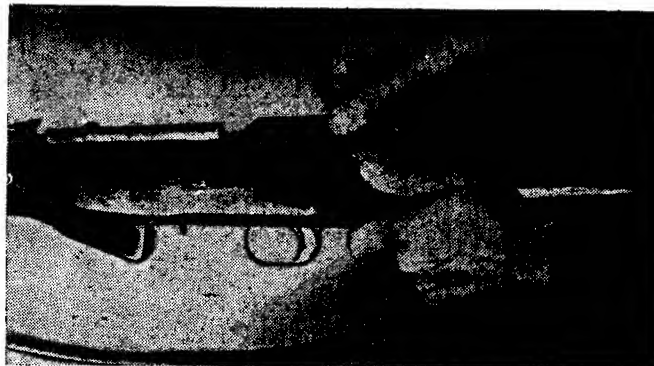


Рис. 59. Поставяне капака на цевната кутия

към цевната кутия (рис. 59) и натискайки го малко с палеца на лявата ръка напред, ключалката се вкарва докрай в цевната кутия, след което се завърта пластинката на ключалката на капака напред и надолу дотогава, докато издатъкът на пластинката на ключалката не влезе в изреза на цевната кутия.

Поставя се шомполът на карабината: като се придържа карабината с лявата ръка за горната част на ложата във вертикално положение, тръбичката на ножа се издръпва надолу (предполага се, че ножът след разглобяването е поставен в походно положение) и ножът се завърта така, че да бъде



Рис. 60. Поставяне на шомпола

поставен в средно (между бойно и походно) положение. След това шомполът се поставя в отворието на тръбичката на цевта и се придвижва надолу (рис. 60) така, че главичката му да влезе в напречния жлеб на тръбичката на цевта. След това ножът се поставя в походно положение, като се завърта надолу и се притиска плътно към предния край на ложата.

Поставят се принадлежностите в кутийката. Кутийката с принадлежностите се поставя в гнездото в приклада: като се придържа карбината с лявата ръка за шийката на ложата, с кутийката

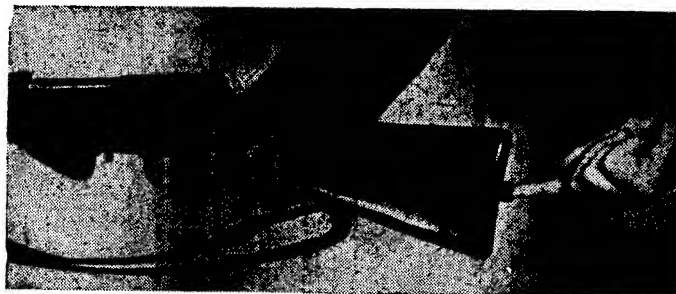


Рис. 61. Вкарване на кутийката с принадлежностите в гнездото на приклада

се натиска капакът в затылка и с пръста на дясната ръка (рис. 61) енергично се придвижва кутийката в гнездото така, че капакът в затылка да затвори гнездото.

Включва се предпазителят, като се завърта нагоре.

22. ПЪЛНО РАЗГЛОБЯВАНЕ

Пълното разглобяване на карбината е продължение на непълното разглобяване. Пълното разглобяване се извършва в следния ред.

Извършва се непълно разглобяване на карбината в реда, указан в раздел 20.

Изваждат се тласкачът и пружината му от канала на основата на мерника: като се придържа

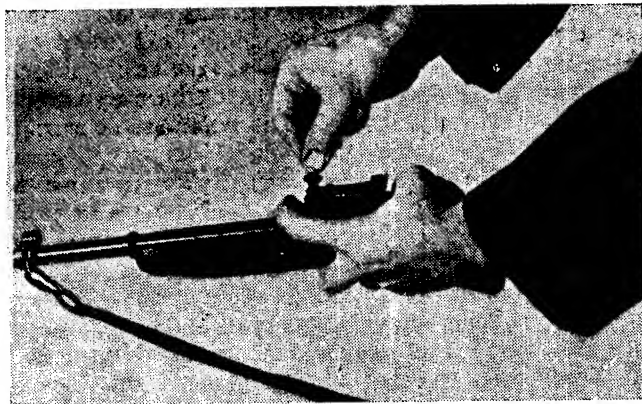


Рис. 62. Отделяне на тласкача

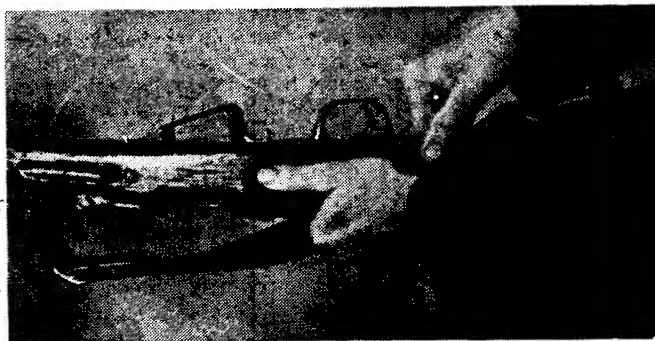


Рис. 63. Отделяне на ударно-спускателния механизъм

тласкачът с показалеца на лявата ръка (рис. 62), с дясната ръка се завърта пластинката на ключалката на газовата тръбичка във вертикално положение.

Постепенно отслабвайки натиска върху тласкача с показалеца на лявата ръка, той излиза от канала на основата на мерника. Снема се пружината от тласкача. След отделяне на тласкача с пружината пластинката на ключалката на полуложата се завърта надолу.

Отделя се ударно-спускателният механизъм от цевната кутия: завърта се пластинката на предпазителя напред и нагоре докрай (положение „на предпазител“); обръща се карабината с магазина нагоре; придържайки карабината с лявата ръка за цевната кутия, в дясната ръка се взема избивката с кутийката за принадлежностите и се натиска с избивката (рис. 63) върху ключалката на спускателната скоба.

След това, като се повдигне задният край на спускателната скоба (едновременно движейки я назад), тя се изважда от ложата.

Забележка. Избивката с кутийката за принадлежностите се приготвя по следния начин: поставя се избивката с дебелия край в голямото отворстие за нея в кутийката за принадлежностите до допиране края на избивката до противоположната вътрешна стена на кутийката.

Отделят се чукчето с направляващото стебло и бойната пружина от спускателната скоба: спуска се предният край на автоматичния спусък с пръста на лявата ръка така, че предният край на спускателния лост да застане срещу упорните повърхности на запъвача, което може да се види през прозорчето върху лявата стена на спускателната скоба, след това с пръста на дясната ръка се натиска спусъкът, при което запъвачът ще излезе изпод бойния зъб на чукчето и ще освободи чукчето.

Надява се кутийката с принадлежностите върху чукчето, а след това, опирайки задния край на спускателната скоба в маса или друг дървен предмет и

придържайки спускателната скоба с лявата ръка, с дясната ръка с помощта на кутийката за принадлежностите се натиска чукчето надолу (рис. 64), изваждат се цапфите на чукчето от полукръглите изрези на стойките на скобата и се отделят чукчето с направляващото стебло и бойната пружина от спускателната скоба.



Рис. 64. Отделяне на чукчето

Снема се бойната пружина с направляващото стебло.

Отделя се магазинът от цевната кутия: като се придържа карабината с лявата ръка за предния край на ложата с магазина нагоре, с дясната ръка (рис. 65) се повдига задният край на тялото на магазина и магазинът се изважда от ложата.

Отделя се цевта с цевната кутия от ложата: ножът се поставя в бойно положение, като се издърпва тръбичката му надолу и той се завърта



Рис. 65. Отделяне на магазина

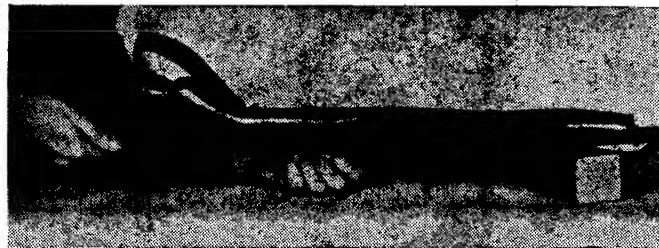


Рис. 66. Отделяне на цевта с цевната кутия от ложата

нагоре така, че пръстенът на тръбичката му да се надене върху дулната част на цевта, ремъкът се отделя от предната халка.

Карабината се поставя с мерника надолу и като се придържа цевната кутия с лявата ръка, с леки удари с дланта на дясната ръка по приклада (рис. 66) се отделя цевта с цевната кутия от ложата,

След това ножът се поставя в походно положение.

Разглобява се възвратният механизъм: поставя се главичката на шомпола в канала на направляващата тръбичка на възвратния механизъм и той се придвижва докрай. Опира се шомполът с нарязания край на маса или друг дървен предмет, с лявата ръка се свива възвратната пружина, а с дясната се отделя опорната шайба от направляващото стебло на възвратния механизъм (рис. 67); след това постепенно отслабвайки натиска на възвратната пружина, се снемат пружината от направляващото стебло и направляващата тръбичка.

Изважда се шомполът от канала на направляващата тръбичка, след което се отделя направляващото стебло от направляващата тръбичка.

Разглобява се затворот: затворният блок се поставя на дървени опори или на края на маса, избива се с избивка оста на ударника (рис. 68), а след това се изважда ударникът от канала на затворния блок.

След това придържайки затворния блок с лявата ръка, с палеца на дясната ръка се отдръпва изхвъргачът назад, издатъкът на изхвъргача се освобождава от зацепване със затворния блок, после се повдига зъбът на изхвъргача (рис. 69) и се отделя

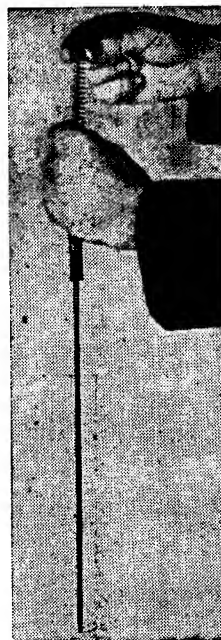


Рис. 67. Разглобяване на възвратния механизъм

изхвъргачът заедно с пружината от затворния блок.
Като се завърта пружината спрямо изхвъргача,

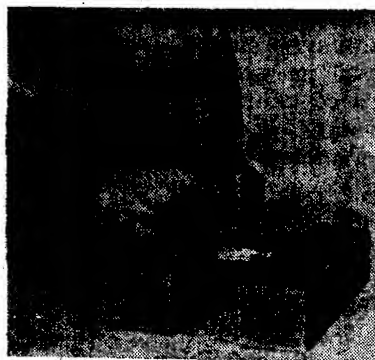


Рис. 68. Отделяне оста на ударника

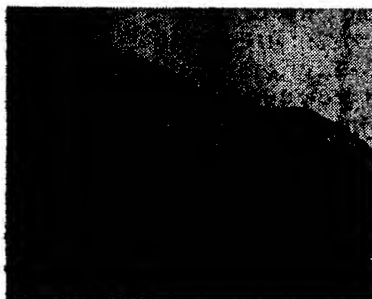


Рис. 69. Отделяне на изхвъргача

тя се изважда от канала му. По същия начин се
отделят ударникът и изхвъргачът и в карабините по-
старо производство.

Отделя се задръжката на затвора от цевната кутия: поставя се цевта с цевната кутия върху дървени опори или на края на маса, избива се с избивка шпилката на задръжката (рис. 70), а след това се изваждат задръжката и пружината на задръжката от цевната кутия.



Рис. 70. Отделяне задръжката на затвора

23. СГЛОБЯВАНЕ СЛЕД ПЪЛНО РАЗГЛОБЯВАНЕ

Съединява се задръжката на затвора с цевната кутия: цевта с цевната кутия се поставя на дървени опори или на края на маса; поставя се пружината на задръжката на затвора в гнездото на предната стойка на цевната кутия; поставя се задръжката на затвора във вертикалните жлебове върху предната стойка на цевната кутия (рис. 71) и притискайки малко задръжката на затвора с пръста на лявата ръка вляво, се поставя шпилката на задръжката в отверстието на предната стойка на цевната кутия.

Сглобява се затворът: поставя се пружината в канала на изхвъргача и се присъединява изхвъргачът заедно с пружината към затворния блок. За

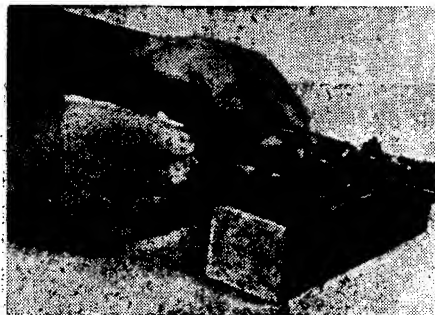


Рис. 71. Съединяване задръжката на затвора с цевната кутия



Рис. 72. Съединяване на изхвъргача със затворния блок

тази цел трябва да се опрѐ пружината със задния край (рис. 72) в задната стена на гнездото и придържайки изхвъргача с палеца на лявата ръка, с

палеца на дясната ръка да се отдръпне изхвъргачът назад докрай и да се отпусне зъбът му. При това



Рис. 73. Съединяване оста на ударника със затворния блок



Рис. 74. Съединяване на направляващото стебло с направляващата тръбичка

издатъкът на изхвъргача се зацепва със затворния блок и под действието на пружината се притиска към наклонената площадка на гнездото.

Поставя се ударникът в канала на затворния блок и се придвижва напред до съвпадане на отворстието на затворния блок за оста на ударника с изреза на ударника. След това в отворстието на затворния блок се поставя оста на ударника със срязаната част на главичката напред (рис. 73).

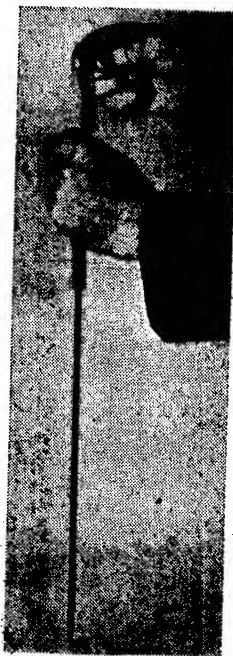


Рис. 75. Поставяне на опорната шайба

Сглобява се възвратният механизъм: поставя се направляващото стебло в направляващата тръбичка и се придвижва с главичката на шомпола напред докрай (рис. 74).

Шомполът се опира с нарязания край на масата, с лявата ръка се надява възвратната пружина върху направляващата тръбичка и стеблото и се свива, а с дясната ръка (рис. 75) се надява опорната шайба върху направляващото стебло. След това възвратната пружина се отпуска постепенно.

Съединява се цевта с цевната кутия с ложата: ножът се поставя в бойно положение, като се завърта нагоре така, че тръбичката му с пръстена си да се надене върху дупната част на цевта.

Поставя се предният срез на цевната част на ложата (рис. 76) в упорния пръстен и придържайки цевната кутия с лявата ръка, се спуска задният край на цевната част на ложата докрай.

След съединяването на цевта с цевната кутия с ложата ножът се поставя в походно положение

(завърта се надолу и плътно се притиска към цевната част на ложата) и ремъкът се закача за предната халка.

Сглобяват се чукчето с направляващото стебло и бойната пружина със спускателната скоба: надява се бойната пружина върху направляващото



Рис. 76. Съединяване на цевта с цевната кутия с ложата

стебло, а кутийката за принадлежностите — върху чукчето, опира се задният край на спускателната скоба на масата и направлявайки свободния край на направляващото стебло на бойната пружина в отворстията на автоматичния спусък и спускателния лост (рис. 77), с дясната ръка с помощта на кутийката за принадлежностите чукчето се притиска надолу и се вкарват цапфите на чукчето в полукръглите изрези на предните стойки на спускателната скоба. Снема се кутийката за принадлежностите от чукчето.

Сглобява се магазинът с цевната кутия: като се придържа карабината с лявата ръка за цевната кутия, магазинът се поставя с предната част върху

цевта и се придвижва напред до упор (рис. 78); спуска се задната част на магазина в прозореца на цевната част на ложата докрай. След това издръпвайки магазина за предния край на капака, се проверява дали се закрепва от зъба на цевта.



Рис. 77. Съединяване на чукчето със спускателната скоба

Сглобява се ударно-спускателният механизъм с цевната кутия: предпазителят се завърта в горно положение, след това придържайки карбината с лявата ръка за цевната кутия и ложата, се вкарва шпилката на спускателната скоба в полукръглите изрези на предната стойка на цевната кутия, а предният край на спускателната скоба — в изреза на задната стена на тялото на магазина (рис. 79) и се спуска задният край на спускателната скоба. С лек удар с дланта на дясната ръка по предпазител-

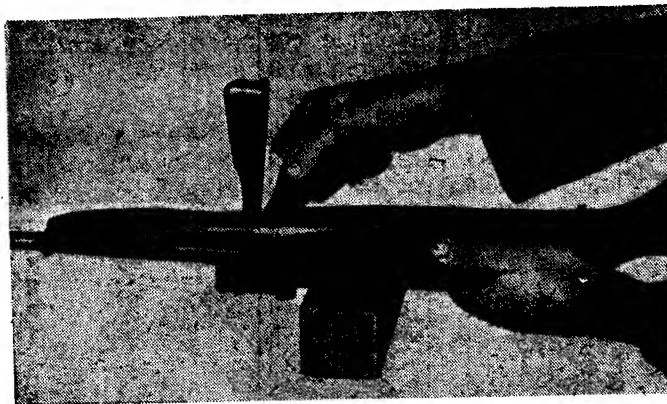


Рис. 78. Съединяване на магазина

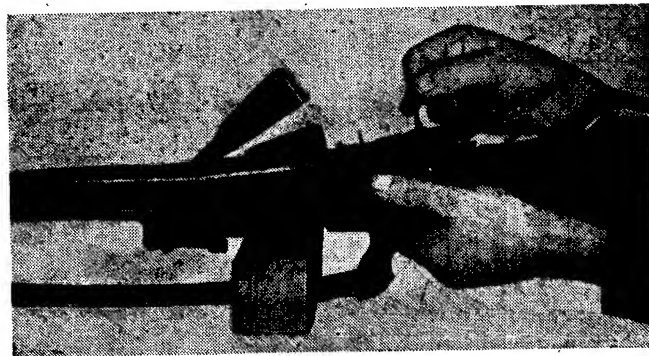


Рис. 79. Съединяване на ударно-спускателния механизъм

ната скоба се вкарва зъбът на ключалката на спускателната скоба в задната стойка на цевната кутия в прозорчето за него в задния край на спускателната

скоба. След това предпазителят се завърта в долно положение и издръпвайки спускателната скоба за задния край, се проверява дали се задържа от ключалката.

Поставя се тласкачът с пружината в канала на основата на мерника: поставя се пластинката на ключалката на полуложата във вертикално положение. След това пружината се налява върху

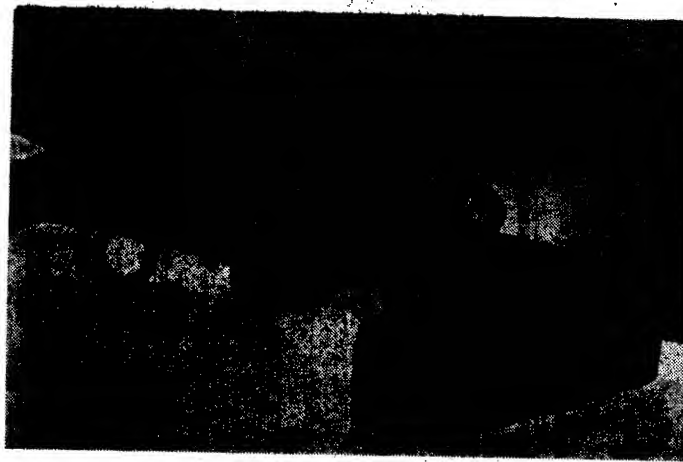


Рис. 80. Съединяване на тласкача с пружината

тласкача, тласкачът заедно с пружината се поставя в канала на основата на мерника и натискайки с показалеца на лявата ръка главичката на тласкача назад (рис. 80), с дясната ръка се завърта пластинката на ключалката на полуложата надолу до упор на издатъка върху пластинката на ключалката в горната стена на изреза върху основата на мерника.

24. РАЗГЛОБЯВАНЕ И СГЛОБЯВАНЕ НА КАРАБИНАТА В РАБОТИЛНИЦА

В работилницата освен пълно и непълно разглобяване и сглобяване се извършва разглобяване и сглобяване на мерното приспособление, на възела за закрепване на ножа, на магазина, на ударно-спускателния механизъм, а също отделяне на задната халка и затилъка от ложата в случай на замяна или ремонт на частите.

Разглобяване

Разглобяват се мерникът и мушката:

- избива се шпилката на мерниковата пластинка;
- натиска се предният край на мерниковата пластинка, отдръпват се назад и се отделят цапфите ѝ от зацепване с ухото на основата на мерника и се отделя мерниковата пластинка от основата на мерника;
- отделя се пружината на мерниковата пластинка;
- натискат се ключалките в правоъгълните отверстия на хамутчето на мерниковата пластинка, сменя се хамутчето заедно с ключалките и пружините им от мерниковата пластинка;
- отделят се ключалките и пружините им от хамутчето на мерниковата пластинка;
- отвинтва се мушката от плъзгача;
- избива се с избивка плъзгачът от основата на мушката.

Разглобява се възелът за закрепване на ножа:

- прикрепвайки ножа, се отвинтва оста му;
- постепенно отслабвайки свиването на пружината на ножа, той се отделя заедно с тръбичката си и пружината на основата на ножа;
- отделят се пружината и тръбичката от ножа.

Разглобява се магазинът:

— избива се оста на капака на магазина и се отделя капакът заедно с пружината на лоста на подавателя от тялото на магазина;

— отделя се пружината на лоста на подавателя от капака на магазина;

— избива се втулката на лоста на подавателя и се отделя лостът на подавателя заедно с подавателя от тялото на магазина;

— избива се оста на подавателя и се отделя подавателят от лоста на подавателя.

Разглобява се ударно-спускателният механизъм:

— поставяйки в жлеба на спускателната скоба медна прокладка, с избивка се избива шпилката на спускателната скоба, като при това се прикрепва ключалката на капака на магазина за издателя му;

— отделят се ключалката на капака на магазина и запъвачът с пружината от спускателната скоба, изважда се пружината от гнездото на запъвача;

— избива се оста на автоматичния спусък и се отделят автоматичният спусък и пружината на спусъка от спускателната скоба;

— избива се оста на спусъка и се отделя спусъкът заедно със спускателния лост от спускателната скоба;

— избива се оста на спускателния лост и се отделя спускателният лост от спусъка;

— избива се оста на предпазителя и се отделя пластинката на предпазителя от спускателната скоба.

Забележка. Осите на автоматичния спусък, спусъка и предпазителя са сглобени чрез пресови сглобки.

Отделят се долната халка и затилъкът от приклада на ложата:

— отвинтват се витлата и се отделя долната халка от приклада;

- отвинтват се витлата и се отделя затилъкът заедно с капака на приклада;
- изважда се от гнездото на приклада пружината на кутийката за принадлежностите.

Сглобяване

Съединяват се затилъкът и долната халка към приклада:

- поставя се в гнездото на приклада пружината на кутийката за принадлежностите;
- съединява се капакът със затилъка на приклада, поставя се на задния срез на приклада сглобеният затилък и се завинтват витлата;
- поставя се долната халка в изреза на ложата и се завинтват витлата.

Сглобява се ударно-спускателният механизъм:

- съвпадат се отворието на предпазителя с отворието на спускателната скоба и се поставя оста на предпазителя;
- съединява се спускателният лост със спусъка;
- присъединява се спусъкът заедно със спускателния лост към спускателната скоба;
- поставя се пружината на спусъка в гнездата на автоматичния спусък и спускателния лост и съвпадайки отворищата на автоматичния спусък и спускателната скоба, се поставя оста на автоматичния спусък;
- съединява се запъвачът със спускателната скоба, за което се насочват изрезите му към направляващите издатъци на спускателната скоба и се отвежда запъвачът в задно крайно положение;
- поставя се пружината на запъвача в гнездото на ключалката на капака на магазина и насочвайки изрезите на ключалката срещу направляващите издатъци на спускателната скоба, а задният край на

пружината в гнездото на запъвача, се съединява ключалката заедно с пружината със спускателната скоба;

— издръпва се ключалката на капака на магазина за издатъка назад, поставя се в жлеба на спускателната скоба медна прокладка и се поставя шпилката в отворстието на спускателната скоба.

Сглобява се магазинът:

— съединява се подавателят с лоста на подавателя;

— съвпадайки отворстията на тялото на магазина и на лоста на подавателя, се поставя втулката на лоста на подавателя;

— надява се пружината на лоста на подавателя върху направляващия щифт в капака на магазина, след това направлявайки пружината в гнездото ѝ в лоста на подавателя и съвпадайки отворстията на втулката и капака на магазина, се поставя оста на капака на магазина. След сглобяване оста на магазина се занитва, тъй като тя не трябва да се върти в отворстията на капака на магазина.

Сглобява се възелът за закрепване на ножа:

— надяват се пружината и тръбичката върху ръкохватката на ножа;

— свива се пружината с тръбичката на ножа, съединява се ножът с основата и се завинтва оста на ножа.

След сглобяването челото на нарязания край на оста се кернира.

Сглобяване на мерника и мушката:

— поставя се плъзгачът в канала на основата на мушката;

— занитва се мушката в плъзгача;

— закрепват се ключалките и пружините им към хамутчето на мерниковата пластинка;

- натискат се ключалките в правоъгълните от-
верстия на хамутчето на мерниковата пластинка,
надява се хамутчето заедно с ключалките и пружините им върху мерниковата пластинка;
 - закрепва се пружината на мерниковата пластинка към основата на мерника;
 - натиска се предният край на пружината, вкарват се цапфите на мерниковата пластинка в ухото на основата на мерника;
 - поставя се шпилката на мерниковата пластинка.
-

ГЛАВА IV

ПРЕГЛЕД НА КАРАБИНАТА

25. ОБЩИ УКАЗАНИЯ

За своевременното откриване и отстраняване на неизправностите в карабините, а също и на недостатъците в тяхното съхраняване и опазване се правят прегледи на карабините в срокове, установени от Устава за вътрешната служба.

Техническото състояние на карабините се характеризира от тяхната изправност и готовност за бойно използване и освен това от степента на износване при експлоатацията. В зависимост от степента на износването и характера на необходимия ремонт на карабините те се делят на категории съгласно Инструкцията по категоризиране на артилерийското въоръжение.

26. ЕЖЕДНЕВЕН ПРЕГЛЕД НА КАРАБИНАТА

Карабината се преглежда ежедневно преди излизане на занятия, преди застъпване в наряд, преди стрелба, след стрелба, след връщане от наряд и през време на почистването.

Ежедневният преглед се извършва в сглобен вид, а през време на почистването — в разглобен и сглобен вид.

Принадлежностите се преглеждат преди всяко почистване на карабината.

За всички неизправности, забелязани при прегледа на карабината и принадлежностите, войникът е длъжен незабавно да доложи на своя командир.

При ежедневния преглед на карабината войникът е длъжен да провери:

1. Има ли върху металическите части ръжда, нечистотии, дълбоки цепнатини и пукнатини (при това да се обръща особено внимание върху чистотата на патронника, канала на цевта, цевната кутия и затвора).
2. Има ли пукнатини, отчупвания и побитости върху ложата, особено върху цевната ѝ част и шийката на приклада.
3. Правилно ли действуват възвратният и ударно-спускателният механизъм, задръжката на затвора, ключалката на капака на магазина и предпазителят.
4. Освободено ли е чукчето от бойния зъб и поставен ли е спусъкът на предпазителя.
5. Изправна ли е мушката и съвпада ли рязката на плъзгача на мушката с рязката върху основата на мушката; изправни ли са мерникът и прорезът на мереца на мерниковата пластинка.
6. Правилно ли е сглобен магазинът и нормално ли действува, здраво ли е закрепен капакът на магазина от ключалката.
7. Има ли принадлежности в гнездото на приклада на ложата и шомпол на карабината; изправни ли са принадлежностите и здраво ли се затваря капакът на затилъка.
8. Изправен ли е механизмът за закрепване на ножа при привеждане на ножа от походно положение в бойно и обратно.
9. Правилно ли е закрепен ремъкът.

27. ПРЕГЛЕД НА КАРАБИНАТА В СГЛОБЕН ВИД

В сглобен вид карабините се преглеждат при всички видове прегледи. При преглед на карабината в сглобен вид се проверява:

1. Съответствува ли номерът на затворното стебло, затворния блок, капака на магазина, капака на цевната кутия, спускателната скоба, газовата тръбичка и приклада на ложата на номера на цевната кутия.

2. Не са ли уширени прорезите на оста на ножа, на винта на упора, а също на витлата на задната халка и затилъка.

3. Има ли върху цевната кутия пукнатини и дълбоки вдлъбнатини, не са ли побити стените на прозореца за преминаване на патроните и направляващите издътци за затворното стебло.

Освен това при прегледа се проверяват изправността и действието на отделните части и механизми на карабината.

Тръбичката на цевта трябва здраво да се закрепва върху цевта. Мушката трябва да бъде права, здраво да е закрепена в отворстието на плъзгача и да не се измества при стрелба. Плъзгачът на мушката трябва здраво да е закрепен в основата на мушката, да не се движи при натискане с ръката. Рязката на предната част на плъзгача трябва да съвпада с рязката върху основата на мушката.

Основата на мерника трябва здраво да е закрепена върху цевта.

Секторите за поставяне на мерника трябва да бъдат гладки, без побитости и драскотини. Мерниковата пластинка трябва плавно да се завърта върху цапфите. Странично клатене на мерниковата пластинка в ухото на основата на мерника се допуска при условие, че тя се връща в изходно положение след отвеждането ѝ с ръка встрани.

Мерниковата пластинка от всяко придадено ѝ положение до ъгъл на наклона 30° спрямо основата на мерника трябва да се връща под действието на пружината в първоначално положение.

Деленията и цифрите на скалата на мерниковата пластинка трябва да бъдат точни. При натиснати ключалки хамутчето трябва свободно да се премества по цялата дължина на мерниковата пластинка.

Ключалките на хамутчето трябва без заяждане свободно да се скриват в напречния жлеб на хамутчето и енергично да се връщат в първоначално положение под действието на пружините при освобождаването им. Ключалките трябва сигурно да фиксират хамутчето на всяко деление от скалата на мерника.

Прорезът на мереца на мерниковата пластинка трябва да бъде без побитости и драскотини.

Газовата тръбичка с полуложата трябва здраво да се закрепва за цевта с ключалката. Кръгово и надлъжно клатене на газовата тръбичка върху цевта се допуска, ако не се нарушава закрепването на газовата тръбичка от ключалката и карабината отговаря на изискванията за нормален бой.

В газовата тръбичка на полуложата на карабината в изреза за упорния пръстен понякога се получава уширяване поради недостатъчната дебелина на стените.

Уширяването в това място на газовата тръбичка не влияе върху работата и трайността на частите на карабината. Поради това всички карабини, имащи уширяване в изреза на газовата тръбичка, подлежат на експлоатация във войсковите части без ограничения.

Ключалката на капака на магазина трябва свободно да се движи назад при натискане върху издатъка ѝ с пръста на ръката, енергично да се движи напред при освобождаването ѝ под действието на пружината на запъвача и със зъба си здраво да закрепва капака на магазина към тялото на магазина. При издърпана назад ключалка капакът на мага-

зина под действието на пружината на лоста на подавателя трябва свободно да се отваря.

Капакът и тялото на магазина не трябва да имат смачквания и побитости, подавателят трябва плавно (без заяждане) да се завърта на оста, лостът на подавателя трябва плавно да се движи надолу при натискане върху задния му край с пръста на ръката и енергично да се връща нагоре под действието на пружината при освобождаването му. Оста на капака на магазина заедно с капака трябва свободно да се завърта във втулката на лоста на подавателя, а капакът без заяждане да затваря тялото на магазина. Не се допуска въртене на оста на капака.

Затворът при издръпване назад трябва без заяждане да дойде до задно крайно положение, а при отпускане да се връща в предно крайно положение под действието на възвратната пружина.

При това когато затворът се издръпва назад, чукчето трябва да застане върху бойния зъб, а при връщане на затвора напред и при натискане на спусъка чукчето трябва да се освободи от бойния зъб и енергично да удари по главичката на ударника.

При рязко издръпване на затвора за ръкохватката на стеблото назад докрай и при освобождаване на ръкохватката затворът трябва да се движи напред, при което, ако в магазина няма учебен патрон, задръжката на затвора трябва да се вдигне под действието на зъба на подавателя и да задържи затвора от по-нататъшно движение напред; ако в магазина има учебни патрони, задръжката на затвора не може да се вдигне под действието на зъба на подавателя, тъй като подавателят е натиснат от патроните, намиращи се в магазина, и затворът трябва безпрепятствено да се движи напред и да

захване поредния патрон от магазина, да го дотика в патронника и да затвори канала на цевта.

При повторно издръпване на затвора назад патронът, изваден от изхвъргача из патронника, трябва да се задържа в чашката на затвора до срещане с отражателя, а при срещането с отражателя — да се изхвърля от цевната кутия навън.

Чукчето трябва да застане върху бойния зъб при натиснат назад спусък; за проверка се натиска спусъкът, затворът се издръпва назад и се отпуска ръкохватката, при това чукчето трябва да застане върху бойния зъб; отпуска се спусъкът и отново се натиска, при това чукчето трябва да се освободи от бойния зъб и енергично да удари по главичката на ударника.

Предпазителят трябва здраво да се закрепва в крайни положения (в горно и долно).

Патронната тенекийка трябва свободно да се поставя (до упор с ограничителните издътци на затворното стебло) и да се изважда от жлебовете на затворното стебло. Патроните от патронната тенекийка при пълнене на магазина трябва свободно да влизат в магазина; не се допуска заклиняване на патроните.

Зъбът на ключалката на спускателната скоба трябва здраво да закрепва спускателната скоба към цевната кутия. Зъбът на ключалката може да се изважда от прозорчето на спускателната скоба само при включен предпазител (предпазителят завъртян в горно положение).

Шомпол. Изваждането на главичката на шомпола с пръстите на ръката от жлеба върху прилива на тръбичката на цевта, отделянето на шомпола от карабината и поставянето му на карабината при отворен в страни нож трябва да се извършват свободно.

Кутиятата с принадлежностите трябва леко да се изважда от гнездото в приклада и да се поставя в него. При отваряне на капака на затылка кутиятата под действието на пружината трябва да излиза от гнездото 10—15 мм за хващането ѝ с пръстите на ръката.

Спусъкът при натискането му трябва да действа плавно, без заяждане и прекъсване.

Усилието на натиска върху спускателния лост трябва да бъде 2—3,2 кг.

Ножът (щикът) трябва свободно да се привежда от походно положение в бойно и обратно и здраво да се закрепва в тези положения.

Клатене на върха на ножа, когато той е поставен в бойно положение, се допуска не повече от 8 мм, като се отчита по крайните положения на острието на ножа.

Ножът в походно и бойно положение трябва да има свободно надлъжно преместване с усилието на ръката до 2,5 мм. При отпускане на ръката под действието на пружината той трябва да се връща в изходно положение.

В походно положение се допуска увисване на режещата част на ножа, обаче острието на ножа при това не трябва да излиза от изреза в цевната част на ложата. Проверява се на око дали не е изкривен ножът.

Оста на ножа трябва да се кернира и не трябва да има затъпен прорез за отвертката.

Цевта с цевната кутия трябва да бъде здраво закрепена в ложата.

Надлъжно преместване, клатене на цевта с цевната кутия в ложата се допуска.

Халките не трябва да са изкривени. Допуска се клатене на пръстена на долната халка на основата.

Капакът трябва плътно да приляга към цевната кутия.

28. ПРЕГЛЕД НА КАРАБИНАТА В РАЗГЛОБЕН ВИД

В разглобен вид карабините се преглеждат в присъствието на офицери, на които те са поверени.

Преди прегледа на разглобената карабина всичките ѝ части трябва да се почистят и изтрият до сухо, при това да се обръща особено внимание на чистотата на канала на цевта. При прегледа внимателно да се преглежда всяка отделна част.

Преглед на цевта с цевната кутия

Повърхността на вътрешния скат на дулния срез, на вътрешния скат на задния срез на цевта и на издатъка на цевта трябва да бъде чиста — не се допускат побитости, драскотини и неравности.

Върху удебелението на затворната част на цевта (отляво) трябва да се вижда рязката, която трябва да съвпада с рязката върху предния край на цевната кутия.

За преглед на канала цевта се вдига на нивото на окото, като свободният ѝ край се насочва в най-осветеното място; внимателно се преглежда набраздената част на канала първо откъм дулния срез, а след това откъм затворната част; след това се преглежда патронникът.

При преглед на канала цевта трябва да се завърта около оста ѝ.

За най-добра видимост на канала на цевта по цялата му дължина цевта трябва да се държи на разстояние 50—70 мм от окото.

При преглед на канала може да бъде открито следното.

Нагар във вид на тъмен слой. Нагарът, лошо виждан с око, може да се открие чрез изтриване на канала на цевта с чисти бели парцали, върху които се получава тъмен слой или отделни тъмни ивици;

• **матовата повърхност на канала**, която не оставя върху парцалите следа при плътно изтриване, не е недостатък на повърхността на канала на цевта.

Ръжда във вид на кафяв слой на отделни места или по целия канал. При наличие на ръжда в канала на цевта върху парцалите след изтриване се наблюдава кафяв слой или отделни ивици и петна.

Сип (първично поразяване на канала на цевта от ръжда) във вид на тъмни точки или малки петна на отделни места или по целия канал на цевта.

Следи от ръжда (по-силно поразяване на канала на цевта от ръжда) във вид на тъмни недълбоки петна, които остават след изчистване на ръждата и са разположени на отделни места или по целия канал на цевта.

Раковини — дълбоко поразяване на канала на цевта от ръжда или отделни вдлъбнатини в метала, образувани в резултат на порок на метала.

Омедняване, появяващо се в резултат на продължителна стрелба при недостатъчно почистване; то се забелязва във вид на меден слой по повърхността на канала на цевта.

Драскотини във вид на чертички понякога със забележимо повдигане на метала по краищата; драскотините биват надлъжни и напречни, плитки и дълбоки.

Закръгляване ръбовете на полетата (износване на полетата), което особено често се среща в началото на набраздяването и в дулната част.

Изронване на полетата на нарезите.

Раздуване на цевта, забелязвано в канала във вид на напречен тъмен непрекъснат или прекъснат пръстен. Въпросът за годността на карабината за по-нататъшно използване се решава от началника на артилерийското въоръжение на войсковата част.

Изкривяване на цевта, което се определя по неправилното разположение на сенките в канала. За тази цел цевта се насочва под хоризонталния долен край на даден предмет (рамка на прозорец, дъска и др.).

В правата цев трябва да се вижда сянка във вид на равнобедрен триъгълник (рис. 81, а), чиято основа се разполага в средата на канала, а върхът в края. Очертанието на сенчестия триъгълник не трябва да се изменя при въртенето на цевта по време на прегледа; сенчестият триъгълник характеризира само тази част на цевта, върху която се вижда той, т. е. половината на цевта, затова цевта трябва да бъде прегледана откъм двата края.

В изкривената цев страните на триъгълника са разкривени и разкривяването им се изменя в зависимост от въртенето на цевта около оста ѝ (рис. 81, б).

При сложно изкривяване сенчестият триъгълник е прекъснат или частите му са изместени една спрямо друга. Допуска се частично износване на канала на цевта в дулната част в пределите на захващането на калибър № 2 на дължина не повече от 7,62 мм.

Отражателят в цевната кутия не трябва да бъде побит или огънат. Бойният упор не трябва да има побитости и драскотини. Допуска се незначително засветляване на метала (изтриване на оксидацията) на предната му стена, което се причинява от въздействието върху него на бойната повърхност на затворния блок.

Цевната кутия трябва да бъде здраво съединена с цевта. Рязката върху предния край на цевната кутия трябва да бъде нанесена ясно и да съвпада с рязката върху удебелението на цевта.

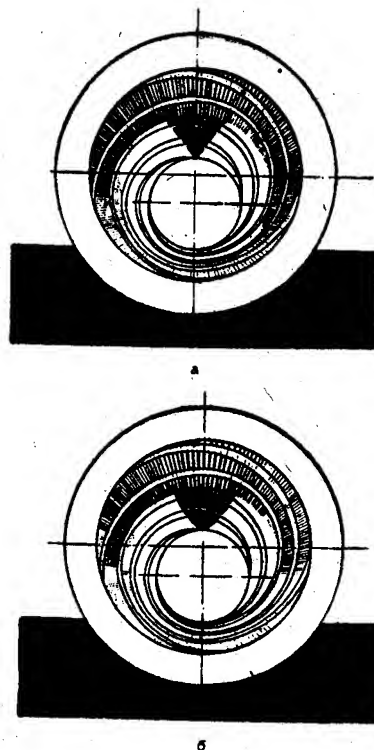


Рис. 81. Сенчест триъгълник
в канала на цевта:
а — в права цев; б — в крива цев

**Преглед на тръбичката на цевта, газовата
камера, упорния пръстен на цевната част на
ложата и мерника**

Тръбичката на цевта трябва здраво да се за-
крепва върху цевта.

Плъзгачът на мушката не трябва да се премества при натискане с ръка, резбата в отверстието на плъзгача за мушката не трябва да е прекъсната и побита. Рязката върху плъзгача трябва да съвпада с рязката върху основата на мушката.

Мушката трябва да бъде перпендикулярна към оста на канала на цевта и стегнато да се завинтва в отверстието на плъзгача (само с помощта на ключ), резбата ѝ трябва да бъде изправна.

Сенникът на мушката не трябва да има смачкване и изкривяване на стените. Отверстието за преминаване на ключа не трябва да има побитости.

Газовата камера трябва здраво да се закрепва върху цевта.

Пръстеновидното прагче за съединяване на предния край на газовата тръбичка не трябва да има побитости.

Вътрешната кухня на газовата камера и газоотводното отверстие трябва да бъдат чисти, без нагар и замърсяване.

Предната халка не трябва да е изкривена и побита. Упорният пръстен за цевната част на ложата трябва здраво да се закрепва върху цевта.

Основата на мерника трябва здраво да се закрепва върху цевта (без клатене).

Преглед на ключалката на полуложата и затворната задръжка

Пластинката на ключалката на газовата тръбичка трябва здраво да се закрепва върху оста; ключалката трябва плавно да се завърта в ухото на основата на мерника и здраво да се закрепва в долно крайно положение. Свободният край на оста на ключалката трябва да бъде завалцуван.

При долно крайно положение на пластинката оста на ключалката трябва здраво да закрепва задния край на полуложата за цевта, а тласкачът в канала на основата на мерника.

При обръната пластинка на ключалката нагоре до упор на издатъка в горната стена на изреза на основата на мерника газовата тръбичка с полуложата трябва свободно да се отделя от цевта, а тласкачът здраво да се закрепва от оста на ключалката в канала на основата на мерника.

При вертикално положение на пластинката на ключалката тласкачът заедно с пружината трябва свободно да се изважда от канала на основата на мерника и свободно да влиза в него.

Не се допускат побитости в срязната част на оста на ключалката.

Пружината на затворната задръжка трябва свободно да влиза в гнездото в цевната кутия.

Затворната задръжка не трябва да има побитости и драскотини и трябва свободно да се премества във вертикалните жлебове на цевната кутия. При празен магазин затворната задръжка трябва да се премества под действието на зъба на подавателя нагоре; при натискане на подавателя с пръстите на ръката задръжката под действието на пружината трябва енергично да се отдръпва надолу.

Затворната задръжка трябва здраво да задържа затвора в задно положение. За проверка на сигурността на задържането на затвора от задръжката е необходимо да се изтегли енергично затворът за ръкохватката назад докрай и рязко да се отпусне ръкохватката; при движение напред затворът трябва да се задържа от задръжката.

Шпилката не трябва да излиза от отверстия в цевната кутия и да се премества в тях при натискане с ръка.

**Преглед на капака на цевната кутия и на
ключалката на капака на цевната кутия**

Капакът трябва свободно да се съединява с цевната кутия и да осигурява свободно движение на затвора в цевната кутия.

Пластинката на ключалката трябва здраво да се закрепва на оста.

Ключалката трябва плавно да се завърта в отверстието на капака и цевната кутия и здраво да се закрепва в работно положение (ключалката е обърната с пластинката напред, при което пластинката се намира в хоризонтално положение).

При вертикално положение на пластинката ключалката трябва свободно да излиза от отверстието в цевната кутия и долния издатък на капака, като при това се осигурява свободно съединяване и отделяне на капака. Шифтът на ключалката не трябва да се измества в оста и не трябва да е изронен.

Преглед на неснимаемо-сгъваемия нож

Острието на ножа не трябва да има огънати части, побитости, ръжда и други повреди.

Върхът и режещата част на ножа трябва да бъдат заоблени (притъпени).

Преглед на затвора

При отвеждане зъба на изхвъргача встрани той трябва да се отдалечава от чашката на затвора плавно, а при отпускане под действието на пружината енергично да се връща в изходно положение.

Учебният патрон, поставен в чашката на затвора, трябва да се притиска към фланеца на чашката и здраво да се закрепва от зъба на изхвъргача.

Допускат се следи от разгар на дъното на чашката. В затворния блок, отделен от стъблото, изхвъргачът при отвеждането му встрани не трябва да се отделя (само при карабините последно производство). Той трябва да се отделя от затворния блок само след като е избита оста на ударника.

Проверява се действието на ударника

Затворният блок се поставя във вертикално положение с чашката нагоре и се натиска главичката на ударника, при това жилото му трябва свободно да излезе от отворието на дъното на чашката на затвора навън; след прекратяване на натискането върху главичката ударникът при леко тръскане със затвора трябва под действието на собственото си тегло да се връща в изходно положение, при това жилото трябва да се скрива зад дъното на чашката на затвора. Ако не се скрива, това показва, че в канала на ударника има много барутен нагар.

Ударникът в карабините по-старо производство се проверява чрез преместването му с пръста на ръката в канала на затворния блок.

Движението на блока в затворното стебло и на затвора в цевната кутия трябва да бъде плавно (не рязко и без заяждане).

Допуска се износване на опорната повърхност на затвора, ако затворът не скрива шашка, имаща размер 33,15 мм.

Преглед на буталото и тласкача

Буталото трябва да се премества свободно под действието на собственото си тегло в газовата тръбичка на дължина 20 мм от предно крайно положение. При натискане върху главичката на тласкача, намиращ се в канала на основата на мерника, тласкачът

трябва да отива в задно положение и след прекратяване на натискането енергично да се връща в изходно положение под действието на своята пружина.

Не се допускат изкривявания на стеблото на буталото и на тласкача.

Преглед на възвратния механизъм

Възвратната пружина трябва свободно да се движи по направляващото стебло и направляващата тръбичка до допиране на витките.

Направляващата тръбичка и стеблото не трябва да бъдат огънати. Направляващото стебло трябва свободно да се движи в направляващата тръбичка.

Опорната шайба трябва свободно да се надява върху направляващото стебло и здраво да закрепва възвратната пружина с направляващата тръбичка и стеблото.

Сглобеният възвратен механизъм трябва леко да влиза в канала на затворното стебло.

При вертикално положение на карабината затворът, когато е издърпан назад, трябва енергично да се връща в предно положение под действието на възвратната пружина.

Преглед на ударно-спускателния механизъм

Спускателната скоба трябва свободно, но без клатене да се съединява с цевната кутия, намираща се в сглобен вид с ложата.

Стените на спускателната скоба не трябва да бъдат смачкани и огънати. Отверстията на осите и шпилките, полукръглите изрези в стойките на цапфите на чукчето, а също прозорчетата на спусъка и зъбът на ключалката на спускателната скоба не трябва да имат побитости.

Осите и шпилките на частите на ударно-спускателния механизъм не трябва да бъдат огънати, те не трябва да се отделят от спускателната скоба при натискане с ръка.

Спусъкът трябва свободно да се върти на оста. При натискане спусъкът трябва плавно да отива назад; след прекратяване на натискането той трябва енергично да се връща в изходно положение под действието на своята пружина.

Чукчето трябва плавно да се върти на цапфите. При отделяне на запъвача от бойния зъб чукчето под действието на бойната пружина трябва енергично да се завърти напред.

Проверява се действието на ударно-спускателния механизъм

При спуснато чукче: натиска се предният край на автоматичния спусък и след това се отпуска; автоматичният спусък трябва да се върне в горно положение.

При взведено чукче: натиска се спусъкът, при това спускателният лост не трябва да премества запъвача — той трябва да се опира в направляващите издатъци на скобата на запъвача; след прекратяване на натискането на спусъка той трябва енергично да се връща в предно положение.

Автоматичният спусък трябва свободно да се спуска и да се връща нагоре под действието на бойната пружина.

Чукчето, поставено върху бойния зъб, при натискането му с ръка отгоре трябва леко да се завърти и при освобождаването му под действието на бойната пружина трябва да се върне в първоначално положение.

Ако ударно-спускателният механизъм се постави на „предпазител“ и се натисне спусъкът, запъвачът не трябва да се премества.

Предпазителят трябва здраво да се закрепва в крайните положения (горно и долно).

Ключалката на капака на магазина трябва плавно да се придвижва назад при натискане на издатъка ѝ с пръст и енергично да се връща напред под действието на пружината на запъвача при освобождаването ѝ.

Бойната пружина трябва свободно да се придвижва по направляващото стебло до допиране на витките.

Преглед на ложата и газовата тръбичка с полуложата

Ложата и полуложата не трябва да имат пукнатини, пробойни, побитости и драскотини. Допуска се пукнатина в изреза за шомпола.

Газовата тръбичка не трябва да има изкривявания и побитости. Вътрешните стени на тръбичката трябва да бъдат чисти, без нагар и замърсяване.

Основата на долната халка трябва да бъде здраво прикрепена с две витла към приклада. Допуска се клатене на халката в основата.

Затилъкът трябва да бъде здраво завинтен в приклада с две витла; капакът на затилъка трябва плътно да затваря прозорчето на затилъка.

Прорезите на главичките на витлата на долната гривна и затилъка не трябва да бъдат повредени.

Пружината на кутиятата с принадлежностите трябва здраво да се закрепва в гнездото на приклада, а пружината на спускателната скоба — в гнездото на цевната част на ложата.

Преглед на магазина

Стените на тялото и капака на магазина, както и огънатите части на приемника на магазина не трябва да бъдат смачкани и изкривени.

Подавателят трябва свободно да се завърта на оста. Зъбът на подавателя не трябва да се допира до стената на изреза в тялото на магазина. Учебният патрон, поставен върху долната площадка на подавателя, при затворен магазин трябва да се притиска към вътрешната повърхност на огънатите части и при натискане върху оживалната част на куршума трябва енергично да се връща нагоре.

Преглед на принадлежностите

Нарязаната част на шомпола не трябва да има повредена резба. Върху нарязаната част трябва свободно да се завинтват протривката и четката. Шомполът трябва да бъде прав. За проверка на това той трябва да се вдигне до нивото на окото и като се върти постепенно, да се прегледа.

Протривката не трябва да бъде изкривена; нарязаният канал на протривката не трябва да има повредена резба.

Протривката трябва свободно да се завинтва върху нарязаната част на шомпола и здраво да се закрепва за него. Въртящата се част на протривката трябва свободно да се върти спрямо стеблото.

Четката не трябва да бъде изкривена; нарязаният канал на четката не трябва да има повредена резба, той трябва свободно да се завинтва върху нарязаната част на шомпола и здраво да се закрепва за него.

Дулната накладка трябва свободно да се надява върху предната част на цевта; при завъртане на накладката издатъците на пластинките ѝ трябва да

обхващат основата на мушката и здраво да закрепват накладката върху предната част на цевта.

Проверява се дали е износено отворието за шомпола в дулната накладка. Протривката не трябва да преминава в това отворие.

Кутийката за принадлежностите не трябва да има побитости. Отворието за шомпола и избивката и изрезите за дозавинтване на протривката не трябва да са уширени.

Ключът за регулиране височината на мушката трябва свободно да се надява върху плоските повърхности на мушката. Ръкохватката трябва свободно да се премества в жлеба на ключа.

Масленичката не трябва да има побитости и пукнатини; капачките ѝ трябва да имат коркови уплътнители и плътно да се завиват на отворите с ръка; протичане на смазка както през капачките, така и през шевове на масленкатица не се допуска.

Преглед на патронните тенекийки

Патронните тенекийки не трябва да имат побитости на фланците; те не трябва да бъдат изкривени. Пружиниращите пластинки с ограничителите трябва здраво да закрепват патроните в патронната тенекийка.

ЧАСТ ВТОРА
БОЙНА СЛУЖБА И ЕКСПЛУАТАЦИЯ
НА КАРАБИНАТА

ГЛАВА V
ПОДГОТОВКА НА КАРАБИНАТА
ЗА СТРЕЛБА И РАБОТА С НЕЯ

29. ОБЩИ УКАЗАНИЯ

При грижлива подготовка за стрелба карабината действа сигурно и безотказно.

Подготовката на карабината за стрелба се извършва, за да се осигури безотказна работа при стрелбата и да се запази нормалният ѝ бой. При подготовката на карабината за стрелба се извършва следното:

- преглежда се карабината в разглобен вид;
- преглежда се карабината в сглобен вид;
- преглеждат се патроните и се напълват патронните тенекйки;
- след прегледа се проверява работата на механизмите на карабината в сглобен вид.

За неизправностите, открити при прегледа, незабавно да се доложи по команден ред и при необходимост карабината да се изпрати в работилницата.

При подготовката за стрелба магазинът не се напълва с патрони. Магазинът се пълни с бойни патрони само на огневата линия.

Непосредствено преди стрелбата каналът и патронникът на карабината се изтриват до сухо.

След стрелбата карабината се изпразва, внимателно се преглежда и се проверява дали има патрон в нея.

Карабината с пълен магазин не се оставя на огневата линия.

Забранява се да се провежда тренировка по примерване и плавно натискане на спусъка със спускане на чукчето от бойния зъб и с издърпан назад затвор без поставени в магазина или патронника учебни патрони.

30. ПОДГОТОВКА НА КАРАБИНАТА ЗА СТРЕЛБА

При подготовка на карабината за стрелба трябва да се има предвид годишното време и температурата, при която ще се провежда стрелбата. В зависимост от това се използва и съответната смазка.

При подготовката на карабината за стрелба при температура от $+50^{\circ}\text{C}$ до -5°C трябва да се извърши непълно разглобяване на карабината, внимателно да се прегледат, почистят и смажат с оръжейна смазка частите на карабината. След това карабината се сглобява и се проверява действието на механизмите в сглобен вид.

При подготовката на карабината за стрелба при температура, по-ниска от -5°C , се извършва пълно разглобяване на карабината; всички части се изтриват до сухо отначало с кълчища, а след това с чисти парцали, като се обръща особено внимание на частите на ударно-спускателния механизъм, затвора, магазина, а също и на газовата тръбичка, жлебовете и отверстиията.

След това всички части леко се смазват със зимна смазка № 21. Жлебовете, отверстиията и изрезите се смазват с парцал, напоен със смазка и намотан върху дървена клечка. След това карабината се сглобява. Частите се смазват със зимна смазка равномерно.

Ако карабината не се експлоатира или се експлоатира малко, постъпва се така, както е указано в глава VIII, раздел 43 на настоящото ръководство.

При получаване на карабината от склада или завода трябва да се направи пълно разглобяване на карабината; отстранява се смазката от частите на карабината със сухи кълчища и парцали, а след това те отново се смазват със съответната смазка в зависимост от температурата, при която ще се провежда стрелбата.

31. ПЪЛНЕНЕ НА МАГАЗИНА С ПАТРОНИ

Преди напълване на магазина се вземат пълни патронни тенекийки от опаковъчните сандъци или се напълват такива. При пълнене на патронните тенекийки е необходимо да се прегледат патроните. **Забранява се патронните тенекийки да се пълнят с неизправни бойни и учебни патрони.**

Патронните тенекийки се пълнят по следния начин:

— получават се десет патрона за всяка патронна тенекийка, разпечатват се пакетчетата и се поставят на маса или чиста постелка;

— държейки патронната тенекийка в лявата ръка, с дясната ръка се поставя в нея един патрон, за което всеки път е необходимо да се натиска краят на пружиниращата пластинка чрез натискане с дъното на патрона върху ограничителя ѝ и се вкарва фланецът на патрона под фланците на патронната тенекийка.

Първият патрон се отвежда до опиране в ограничителя на другия край на патронната тенекийка, следващите се разполагат поред един до друг.

Магазинът се пълни с патрони от патронните тенекийки само на огневата линия и след получаване на бойна задача.

При пълнене на магазина с патрони се извършва следното:

— поставя се затворът на задръжката, за което той се издърпва за ръкохватката на стеблото назад докрай и се отпуска ръкохватката, при това затворът ще се задържи от задръжката в задно положение;

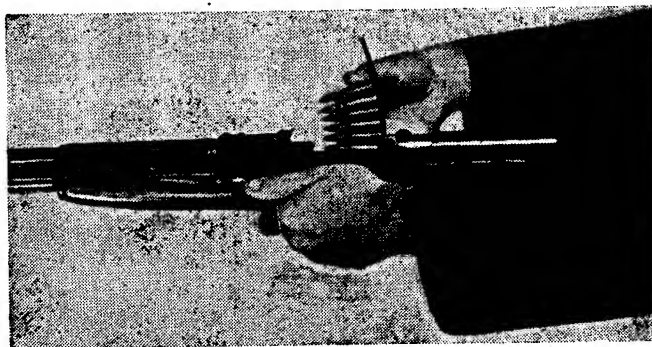


Рис. 82. Пълнене на магазина с патрони от патронната тенекийка

— поставя се патронната тенекийка с патроните във вертикалните жлебове на предния край на затворното стебло;

— преместват се патроните от патронната тенекийка в магазина, като с палеца на дясната ръка се натиска горният патрон (рис. 82);

— изважда се патронната тенекийка от вертикалните жлебове на затворното стебло.

Забелешка. Магазиът може да се напълва без патронни тенекийки. В такъв случай патроните се поставят в магазина по един в прозореца на цевната кутия.

32. ПЪЛНЕНЕ НА КАРАБИНАТА

За напълване на карабината, чийто магазин е пълен с патрони, затворът се издръпва за ръкохватката назад докрай и рязко се отпуска. При това задръжката на затвора под действието на пружината се скрива, затворът под действието на възвратната пружина отива напред и дотиква патрона от магазина в патронника.

Карабината е готова за изстрел.

33. ПОСТАВЯНЕ НА МЕРНИКА

За поставяне на мерника на необходимото деление трябва с палеца и показалеца на дясната ръка да се натиснат ключалките на хамутчето на мерниковата пластинка, да се придвижи хамутчето до съвпадането на предния му срез с исканото деление на мерниковата пластинка, след което се освобождава ключалката на хамутчето.

Постоянното положение на мерника (обозначено с буквата П) се използва в напрегнати периоди на боя, когато няма време да се премества хамутчето. Това положение на мерника осигурява поражаване на цели, високи до 50 см (гръдна мишена), на разстояние до 350 м, при което на разстояние до 300 м трябва да се примерваме под долния край на целта, а на разстояние над 300 м — в средата на целта.

При стрелба на разстояние над 350 м или при необходимост да се води по-точна стрелба на разстояния под 350 м хамутчето трябва да се постави на това деление на мерниковата пластинка, което съответствува на разстоянието до целта.

34. ВОДЕНЕ НА ОГЪН

За водене на огън се извършва следното:

- поставя се мерникът на исканото разстояние;
- подготвяме се за стрелба; при стрелбата карабината се държи с лявата ръка за цевната част на ложата (пръстите на ръката се намират в изрезите на цевната част на ложата), а с дясната за шийката на ложата;

- примерваме се и плавно натискаме спусъка.

За произвеждането на всеки следващ изстрел е необходимо да се освобождава спусъкът и отново да се натиска.

35. ПРЕКРАТЯВАНЕ НА СТРЕЛБАТА И ПРИВЕЖДАНЕ НА КАРАБИНАТА В ГОТОВНОСТ ЗА ИЗСТРЕЛ

Стрелбата с карабината се прекратява:

1. Поради задръжка в работата на механизмите. За отстраняване на задръжката се постъпва така, както е указано в глава VI.

2. При изразходване на всички патрони от магазина, при което затворът застава в задно положение на задръжката. За да се приведе карабината отново в готовност за изстрел, магазинът трябва да се напълни с патрони от друга патронна тенекийка, след това да се издърпа затворът за ръкохватката назад и рязко да се отпусне.

3. По команда или след изпълняване на задачата, за да се прекрати стрелбата, трябва да се освободи спусъкът, при което затворът застава в предно крайно положение, чукчето застава върху бойния зъб, а спускателният лост срещу запъвача. Карабината е напълнена и готова за по-нататъшна стрелба.

36. ПОСТАВЯНЕ НА КАРАБИНАТА НА ПРЕДПАЗИТЕЛ

Винаги, когато не се води стрелба (след прекратяване на стрелбата, при поход и на учения, а също при съхраняване в пирамида), карабината задължително трябва да бъде поставена на предпазител.

1. При временно прекратяване на стрелбата за поставяне карабината на предпазител се завърта пластинката на предпазителя напред и нагоре докрай.

2. При пълното прекратяване на огъня се извършва следното: карабината се поставя на предпазител (завърта се пластинката на предпазителя напред и нагоре докрай) и се изпразва магазинът; изважда се патронът от патронника; сменя се предпазителят на карабината и се спуска чукчето от бойния зъб; отново се поставя карабината на предпазител; събират се извадените от магазина и патронника патрони и се прибират в патронната паласка.

За да се смене предпазителят на карабината, трябва да се завърти пластинката на предпазителя надолу и назад докрай.

37. ИЗПРАЗВАНЕ НА КАРАБИНАТА

За изпразване на карабината се извършва следното:

— поставя се карабината на предпазител, за което се завърта пластинката на предпазителя напред и нагоре докрай;

— изваждат се патроните от магазина, за което се изтегля назад ключалката на капака на магазина, издръпва се капакът надолу и прихващайки изпадащите патрони с дланта на ръката, капакът на магазина се затваря;

— изважда се останалият в патронника патрон със затвора, при което затворът застава в задно положение върху задръжката;

— за да се убедим, че в патронника няма патрон, трябва да прегледаме патронника през прозорѐца на цевната кутия или да проверим с пръста на ръката;

— освобождава се затворът от задръжката, за което с дясната ръка се издръпва затворът за ръкохватката малко назад, а с лявата ръка се натиска подавателят на магазина така, че затворната задръжка под действието на своята пружина да се изтегли надолу и да даде възможност на затвора безпрепятствено да се придвижи в предно положение;

— спуска се чукчето от бойния зъб, за което се сменя предпазителят на карабината, като се завърта пластинката му надолу и назад докрай, натиска се спусъкът;

— поставя се карабината на предпазител;

— мерникът се поставя на постоянното деление П, като се изтегля хамутчето назад докрай.

ГЛАВА VI

ПРИЧИНИ ЗА НАРУШАВАНЕ НОРМАЛНАТА РАБОТА НА МЕХАНИЗМИТЕ НА КАРАБИНАТА

38. ОБЩИ МЕРКИ ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ И ОТСТРАНЯВАНЕ НА ЗАДРЪЖКИТЕ

Карбината при съответни грижи, правилно съхраняване и внимателна работа с нея е сигурно и безотказно оръжие.

Обаче в резултат на невнимателно действие с карбината, замърсяване на механизмите, износване на частите при продължителна служба на карбината, както и при недобро качество на патроните може да бъде нарушена нормалната ѝ работа, което довежда до задръжки при стрелбата.

Повечето от задръжките се отстраняват чрез просто пренапълване, т. е. чрез издръпване на затвора в задно положение.

За предотвратяване на задръжките, които могат да се появят при стрелба, е необходимо:

- правилно да се подготвя карбината за стрелба;
- своевременно и при спазване на всички правила да се преглежда, почиства и смазва карбината;
- своевременно да се извършва ремонт на карбината;
- преди стрелба внимателно да се преглеждат патроните; карбината да се пълни само с изправни и чисти патрони;

— при стрелба и придвижвания карабината да се пази от замърсяване и удари;

— в боя след продължителна стрелба при първа възможност да се прочистват газоотводните отвори в цевта и камерата, газовата тръбичка и буталото и леко да се смазват триещите се повърхности на частите на карабината; при силно замърсяване карабината да се разглобява и почиства;

— ако карабината се е намирала продължително време на студ, преди напълването да се отваря капакът на магазина и няколко пъти да се придвижва с ръка затворът назад и напред.

Ако при стрелбата се появи задръжка, незабавно се пренапълва карабината ръчно и се продължава стрелбата; ако задръжката не се отстранява чрез пренапълване, трябва да се изясни причината и да се отстрани задръжката.

**39. ХАРАКТЕРНИ ЗАДРЪЖКИ, КОИТО МОГАТ ДА
ВЪЗНИКНАТ ПРИ СТРЕЛБА, И НАЧИНИ ЗА
ОТСТРАНЯВАНЕТО ИМ**

Задръжки и техните характеристики	Причини за задръжките	Начини за отстраняване
<p>1. Неотразяване на гилзата: гилзата не е изхвърлена от цевната кутия навън, заклинила се е между затвора и издатъка на задния срез на цевта или е дотикана обратно в патронника</p>	<p>1. Замърсяване на подвижните части, цевната кутия, газовите пътища и патронника 2. Неизправност на зъба на изхвъргача или пружината му</p>	<p>Издръпва се затворът назад, изхвърля се заклинената гилза и се продължава стрелбата При първа възможност се почистват затворът, цевната кутия, патронникът, след това затворът и цевната кутия се смазват Ако частите са неизправни, те се подменят или карбината се изпраща в работилницата</p>
<p>2. Натъква-не на патрона: при движение на затвора напред патронът с куршума се натъква в издатъка на задния срез на цевта</p>	<p>1. Замърсяване на магазина или втвърдяване на смазката 2. Изкривяване на огънатите части на магазина и лоста с подавателя 3. Огъване на стени на магазина</p>	<p>Издръпва се затворът назад, отстранява се натъкнатият патрон и се продължава стрелбата Почиства се магазинът при първа възможност При често появяване на задръжки карбината се изпраща в работилницата</p>
<p>3. Неизвличане на изстреляната гилза от патронника: гилзата е останала в па-</p>	<p>1. Замърсяване на патроните или патронника 2. Неизправност на изхвъргача</p>	<p>Изпразва се карбината и се отстранява намиращата се в патронника гилза чрез затвора, като се изтегля ръкохватката на за-</p>

Задръжки и техните характеристики	Причини за задръжките	Начини за отстраняване
<p>тронника, до- тикваният пат- рон се е натък- нал с куршума в нея</p> <p>4. Патронът не се изтиква напред в па- тронника и ка- налът на цев- та не се за- тваря от за- твората: в пър- вия случай до- тикваният па- трон, без никъ- де да опира, не се придвижва в патронника. Ръ- кохватката на стеблото спира в средно поло- жение. Във вто- рия случай ръ- кохватката спи- ра в положение, близко до пред- но крайно</p>	<p>1. Замърсяване на патронника, по- движните части или магазина. Извърред- но гъста смазка</p> <p>2. Побитости по огънатите части на магазина или по по- движните части</p> <p>3. Ръжда или не- чистотии по патрона</p>	<p>творното стебло назад. Ако това не може да се направи, гилзата се изважда с шомпола</p> <p>Почиства се и се смазва патронникът и се преглежда изхвър- гачът</p> <p>Ако изхвъргачът е изправен, стрелбата се продължава; ако из- хвъргачът е неизпра- вен, карабината се из- праща в работилни- цата</p> <p>Издръпва се затво- рът назад, отпуска се и се продължава стрел- бата</p> <p>При недозатваряне на канала на цевта от затвора той се при- движва напред с ръ- ка, като предварител- но се освобождава спусъкът и се про- дължава стрелбата</p> <p>Почистват се кара- бината и магазинът. Преглеждат се по- движните части и ма- газинът; при наличие на побитости по ча- стите карабината се изпраща в работилни- цата</p>

Задръжки и техните характеристики	Причини за задръжките	Начини за отстраняване
<p>5. Осечка: затворът е в предно положение, чукчето е спуснато от бойния зъб, но не е произведен изстрел</p>	<p>1. Неизправност на капсула на патрона при наличие на дълга бока вдлъбнатина от жилото</p> <p>2. Износване или счупване на ударника (жилото)</p> <p>3. Извънредно гъста смазка или замърсяване на затвора, ударника или бойната пружина</p>	<p>Издръпва се затворът назад и се продължава стрелбата. При често повтаряне на задръжките се преглеждат и почистват ударникът, бойната пружина, затворът и вътрешният канал на затворния блок. При счупване на частите карабината се изпраща в работилницата</p>
<p>6. Двойни изстрели</p>	<p>Извънредно гъста смазка в жлебовете на запъвача, на направляващите издъци на спускателната скоба, силното им замърсяване или появяване на побитости върху тях</p>	<p>Изпразва се карабината. Отделя се ударно-спускателният механизъм, почиства се, преглежда се, леко се смазва и се проверява работата му, след което се продължава стрелбата</p>
<p>7. Незадръжане на затвора от задръжката: след изразходване на всички патрони от магазина затворът не се закрепва от задръжката</p>	<p>Побитости върху затворната задръжка или направляващите изрези в цевната кутия или замърсяването им. Изкривяване зъба на подавателя на магазина</p>	<p>Преглеждат се и се почистват затворната задръжка, направляващите изрези за нея в цевната кутия и подавателя на магазина. При повтаряне на задръжката карабината се изпраща в работилницата</p>

ГЛАВА VII

ПРОВЕРКА НА БОЯ НА КАРАБИНАТА И ПРИВЕЖДАНЕТО ѝ КЪМ НОРМАЛЕН БОЙ

40. РЕД ЗА ПРИВЕЖДАНЕ НА КАРАБИНАТА КЪМ НОРМАЛЕН БОЙ

Всички карабини се привеждат към нормален бой в завода. При постъпване на карабините на въоръжение в частта се извършва проверка на техния бой.

Проверката на боя на карабината се извършва, за да се убедим, че не се е изменил нейният бой, или да определим как именно се е изменил той във височина (разстояние) и встрани. Ако боят на карабината се е изменил, карабината се привежда към нормален бой, за да се осигури разстоянието на летенето на куршума по положението на мерника и страничното отклонение по положението на мушката.

Проверка на боя се извършва:

— след замяна на мушката или след ремонт на карабината;

— при откриване на ненормални отклонения и разсейване на куршумите при стрелба.

Стрелбата при проверка на боя се извършва от най-добрите стрелци на поделенията, избрани от командирите на роти, в присъствието на войниците, на които са зачислени карабините, и на техните командири на отделения.

Преди проверката на боя карабината трябва да бъде внимателно прегледана, а откритите недостатъци отстранени.

На стрелбището трябва да присъствува оръжеен майстор, снабден с необходимите инструменти и материали.

Проверката на боя се извършва при благоприятни условия: в ясно време без вятър или в закрито стрелбище (на защитен от вятъра участък от стрелбището).

Проверката на боя се извършва на разстояние 100 м с мерник 3.

За мишена служи черен правоъгълник с размери 35 см височина и 25 см ширина, закрепен върху бял щит с височина 1 м и ширина 0,5 м. За мерна точка служи средата на долния край на черния правоъгълник; тя трябва да се намира приблизително на височината на главата на стрелящия.

По отвесната линия над мерната точка се отбелязва (с тебешир или молив) точката, характеризираща нормалното положение на средната точка на попаденията, която трябва да бъде 25 см над мерната точка.

Отбелязаната точка е контролна.

Стрелбата се извършва лежешком от упор.

За упор се използва торбичка, напълнена с дървени стърготини, пръст или пясък. При стрелба от упор лявата ръка на стрелеца, прикрепваща карабината, трябва да лежи на упора.

При проверката на боя се произвеждат един след друг четири изстрела, като се примерваме внимателно и еднообразно под долния край на черния правоъгълник, без да изменяме положението на тялото и лявата ръка през време на стрелбата.

След завършване на стрелбата командирът преглежда мишената и по разположението на пробой-

ните определя групираността на боя на карабината и положението на средната точка на попаденията.

Боят на карабината се счита за нормален, ако четирите пробойни (или в краен случай трите, ако четвъртата пробойна рязко се е отклонила от останалите) са разположени в кръг с диаметър 15 см и ако при това средната точка на попаденията се е отклонила в която и да е страна на не повече от 5 см от контролната точка.

Ако групираността на пробойните не отговаря на това изискване, командирът на ротата е длъжен да прегледа карабината, да провери положението на мерника и да повтори стрелбата.

При повторен незадоволителен резултат от стрелбата карабината се изпраща в работилницата за изясняване и отстраняване на причините за разсейването на куршумите.

Ако групираността на боя на карабината се счита за нормална, командирът на ротата определя средната точка на попаденията и положението ѝ спрямо контролната.

За определяне средната точка на попаденията по четири пробойни се извършва следното (рис. 83):

— съединяват се с права линия две които и да са пробойни и разстоянието между тях се разделя на половина;

— получената точка се съединява с третата пробойна и разстоянието между тях се разделя на три равни части;

— точката на делението, най-близка до първите две пробойни, се съединява с четвъртата пробойна и разстоянието между тях се разделя на четири равни части; точката, отстояща на три деления от четвъртата пробойна, ще бъде именно средната точка на попаденията.

При симетрично разположение на пробойните средната точка на попаденията може да се определи по един от следните два начина:

1. Лежащите една до друга пробойни се съединяват по чифтно чрез прави линии; средите на двете прави линии се съединяват с трета линия и получената линия се разделя наполовина; точката на делението ще бъде средната точка на попаденията.

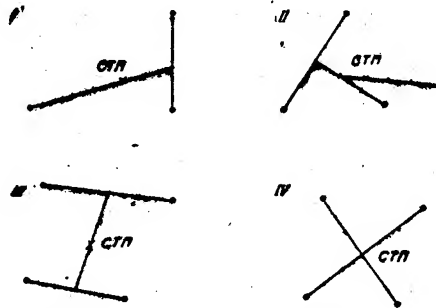


Рис. 83. Определяне средната точка на попаденията по четири пробойни

2. Пробойните се съединяват на кръст с прави линии; пресичането на тези линии ще бъде средната точка на попаденията.

Ако една от пробойните е значително отдалечена от останалите три, тя трябва да се изключи и да се определи средната точка на попаденията по трите пробойни.

За тази цел двете пробойни се съединяват с права линия; средата на тази линия се съединява с третата пробойна; тази нова линия се разделя на три равни части; точката, отстояща на две деления от третата пробойна, ще бъде средната точка на попаденията.

Средната точка на попаденията трябва да съвпадне с контролната точка или да се отклони от нея в която и да е посока на не повече от 5 см.

Ако средната точка на попаденията се е отклонила от контролната повече от 5 см, оръжейният майстор привежда карабината към нормален бой чрез изместване на мушката вдясно или вляво, нагоре или надолу в зависимост от това, накъде се е отклонила средната точка на попаденията.

При това трябва да се знае, че мушката се измества в тази посока, накъдето се е отклонила средната точка на попаденията.

Ако средната точка на попаденията се е отклонила от контролната вляво, и мушката се измества вляво; ако се е отклонила нагоре, мушката се измества също така нагоре (отвива се с ключа).

Големината на изместването на мушката се определя чрез умножаване на фактическата големина на отклонението на средната точка на попаденията от контролната, измерена на мишената, по поправъчния коефициент.

Поправъчният коефициент за карабината при дадените условия (разстояние до мишената 100 м, мерник 3, дължина на мерната линия 480 мм) е равен на 0,048.

Примери:

1. При стрелбата средната точка на попаденията се е отклонила от контролната точка вляво, с 11 см и нагоре с 10 см.

За да съвпадне средната точка на попаденията с контролната точка, мушката трябва да се измести вляво с $0,048 \times 11 = 0,53 \text{ мм} \approx 0,5 \text{ мм}$ и нагоре с $0,048 \times 10 = 0,48 \approx 0,5 \text{ мм}$.

2. Средната точка на попаденията се е отклонила от контролната точка вдясно с 19 см и надолу с 16 см.

Мушката трябва да се измести вдясно с $0,048 \times 19 = 0,912 \text{ мм} \approx 0,9 \text{ мм}$ и надолу с $0,048 \times 16 = 0,768 \approx 0,8 \text{ мм}$.

Забележки: 1. Отклонението на средната точка на попаденията в сантиметри умножаваме по поправъчния коефициент, а резултата получаваме в милиметри.

2. Стъпката на резбата на мушката е равна на 0,75 мм, т. е. за един оборот мушката се премества с 0,75 мм.

След коригиране положението на мушката проверката на боя на карабината се повтаря.

Когато карабината бъде приведена към нормален бой, върху плъзгача на мушката се нанася нова рязка, а старата се зачуква.

Забранява се да се зачуква рязката в основата на мушката.

Резултатите и времето на проверката на боя на карабината след привеждането ѝ към нормален бой се вписват в отчетния картон за качественото състояние на карабината (вж. приложение 2) и в индивидуалната стрелкова книжка на стрелеца. Пробойните се отбелязват с точки, а положението на средната точка на попаденията — с кръстче.

41. ХАРАКТЕРНИ НЕИЗПРАВНОСТИ НА КАРАБИНАТА, ВЛИЯЕЩИ ВЪРХУ НЕЙНИЯ БОЙ

По-долу са изброени характерните неизправности, явяващи се причина за ненормалния бой на карабината, които се отстраняват само в работилницата.

1. Мушката е побита или изкривена, изместена встрани, нагоре или надолу — куршумите ще се отклоняват в посока, противоположна на изместването на върха на мушката.

Отстраняване на неизправността.

Мушката се отвива, изправя се или внимателно се разширява нарязаната ѝ част и се завива на място; ако мушката не може да се изправи или ако се завива слабо, тя се подменя; след тази операция се прове-

рява боят на карабината и тя се привежда към нормален бой.

2. Мерниковата пластинка е изкривена — куршумите ще се отклоняват по посока на изместването на прореза на мерниковата пластинка.

Отстраняване на неизправността.

При незначително изместване на прореза на мерниковата пластинка плъзгачът на мушката се измества в същата посока, след което се проверява боят на карабината и тя се привежда към нормален бой.

3. Плъзгачът на мушката се е изместил встрани — куршумите ще се отклоняват в посока, противоположна на изместването на плъзгача (изместването на плъзгача се определя по положението на резките върху плъзгача и основата на мушката).

Отстраняване на неизправността.

Плъзгачът на мушката се поставя по рязката в основата на мушката, проверява се боят на карабината, при слабо закрепване на плъзгача той се закрепва чрез керниране.

4. Цевта е изкривена — куршумите се отклоняват по посока на изкривяването на цевта.

Отстраняване на неизправността.

При незначително изкривяване на цевта надолу мушката се завива в плъзгача, а при изкривяване на цевта нагоре — мушката се отвива.

При изкривяване на цевта встрани плъзгачът на мушката се измества по посока на изкривяването на цевта. След тези операции се проверява боят на карабината и тя се привежда към нормален бой.

5. Побитости по дулния срез на цевта — куршумите ще се отклоняват в посока, противоположна на побитостите.

Отстраняване на неизправностите.

Побитостите се отстраняват чрез запилване, след което се проверява боят на карабината,

6. Износването на канала на цевта (особено по дулната част); изронването и закръгляването на полетата; ръждата, побитостите в канала на цевта (особено по дулната част) и клатенето на мерниковата пластинка увеличават разсейването на куршумите.

Отстраняване на неизправността.

Годността на карабината в такива случаи за точна стрелба се определя след основен преглед, проверка с калибри и чрез стрелба за групираността на боя.

ГЛАВА VIII

ПОЧИСТВАНЕ И СМАЗВАНЕ НА КАРАБИНИТЕ

42. ПОЧИСТВАНЕ И СМАЗВАНЕ НА КАРАБИНАТА, НАМИРАЩА СЕ В ЕКСПЛОАТАЦИЯ

Общи указания

Карабините трябва да се поддържат винаги чисти. Това се постига чрез своевременно и правилно опазване, преглед, почистване и смазване.

Почистването на карабините, намиращи се в подлението, се извършва:

- в бойна обстановка, на маневри и продължителни учения в полето — ежедневно (използува се затишието на боя или почивката при ученията);

- след учения, наряд и занятия (без стрелба) — незабавно след свършване на ученията, наряда или занятията;

- след стрелба с бойни или халосни патрони — незабавно след свършване на стрелбата още на стрелбището (в полето) карабината се почиства с алкален състав и се смазват с оръжейна смазка каналът на цевта, газовата камера, газовата тръбичка, буталото и затворът; след връщане от стрелбата се извършва пълно почистване на карабината; след три-четири дни почистването се повтаря;

- ако карабината стои, без да се употребява — не по-рядко от един път в седем дни.

Карабината се смазва незабавно след почистването.

Категорично се забранява да се оставя карабината непочистена и несмазана след учения или занятия и още повече след стрелба.

Почистването и смазването се извършва от войниците под наблюдението и ръководството на офицери и сержанти, които са длъжни:

- да определят степента на необходимото разглобяване, почистване и смазване;

- да проверяват изправността на принадлежностите и доброкачествеността на материалите за почистване;

- да проверяват правилността и степента на извършеното почистване, след което да разрешат да се смаже карабината;

- да проверят правилността на смазването и да разрешат сглобяването на карабината;

- да проверят правилността на сглобяването и да разрешат поставянето на карабината в пирамидата.

З а б е л е ж к а. Категорично се забранява да се оставя след почистването в канала на цевта и върху другите части алкален състав, тъй като той спомага за бързото ръждясване.

При казармено или лагерно разположение на поделението почистването на карабината се извършва на специално предназначени за почистване места върху оборудвани или приспособени за тази цел маси; в бойна или походна обстановка — на предварително почистени от нечистотии и прах постелки, дъски, шперплат и др.

Принадлежностите за разглобяване, почистване и смазване трябва да бъдат изправни, а всички смазочни материали и материалите за протриване — чисти и доброкачествени. Смазочните материали в поделенията трябва да се съхраняват в масленички, а материалите за протриване — в чанти. Запасите от смазка се съхраняват в складовете на поделенията в затворени съдове със съответни надписи върху

тях, а материалите за протриване — в специални сандъци или обвити в плътна материя.

За почистване, протриване и смазване на карабината се използват чисти и меки парцали и кълчища. Кълчищата се използват само за почистване на канала на цевта и газовата тръбичка.

Карабините се почистват и смазват със следните състави и смазки:

Очистителни смазки и състави

Наименование на смазката и състава	Назначение	Външен вид на смазката и състава при нормални условия	През кое годишно време и при каква температура да се използват
1	2	3	4
Алкален състав	За отстраняване на барутния нагар от повърхността на канала на цевта и другите части на карабината, подложени на действието на барутните газове	Кафява или тъмнокафява течност с миризма	През цялата година
Оръжейна смазка	За смазване на всички металически части на карабината след почистване	Течно светложълто или тъмнокафяво масло. На студ силно се сгъстява	Само при температура +50 до — 5°C
Зимна смазка № 21	За смазване на частите и механизмите на карабината при подготовката за стрелба и в почивките на стрелбата	Гъста смазка със светложълт цвят	При температура —5 до — 40°C

1	2	3	4
Зимна смазка № 21, смесена с 20% газ	Също	Също	При температура — 40°C и по-ниска
Оръжейна смазка	За смазване на карбините, предадени в склада за продължително съхраняване. Използува се смесена с оръжейна смазка (50% оръжейна смазка и 50% оръжейна смазка)	Гъста, светлокафява смазка, прозрачна на тънък слой	При температура + 50 до — 10°C

Забележка: През лятото смазка № 21 да не се използва, тъй като тя недостатъчно предпазва метала от ръжда.

Забранява се да се загрева смазка № 21, защото при загряване до температура 80—100°C тя се разлага и става негодна за използване.

Не се разрешава да се използват каквито и да било други смазки и състави. Употребата на смазките и почиствателните състави постига целта само в случай, че въоръжението се опазва грижливо, а смазките и съставите се използват правилно.

Без спазването на тези условия смазките не могат да предпазят въоръжението от повреда, а в отделни случаи неправилно използването или негодните смазки и състави могат да бъдат причина за откази в работата на карбините, особено при ниски температури.

Ред за почистване и смазване

За почистване на карабината след стрелба, занятия, учения и наряд се прави непълно разглобяване на същата. Пълно разглобяване на карабината се

извършва за отстраняване на смазката, нанесена в склада или завода, при преминаване към друга смазка, при замяна или ремонт на части, след силно замърсяване или обилно попадане на влага.

З а б е л ж к и: 1. Пълното разглобяване на карабината не влече след себе си изменение на боя, ако тя след разглобяването е сглобена правилно.

2. При разглобяване на карабината за почистване трябва да се има предвид следното:

а) ако карабината се е намирала на дъжд или във вода непродължително време и ложата не е набъбнала, карабината се разглобява напълно, всички металически части се изтриват със сухи парцали, почистват се и се смазват; ложата се изтрива с парцали; след свършване на почистването карабината се сглобява;

б) ако карабината се е намирала на дъжд или във вода продължително време и ложата е набъбнала, почистването и смазването се извършва без отделяне на ложата; почистената и смазана карабина се поставя в сухо помещение (но не до източници на топлина), за да изсъхне ложата, след това карабината се разглобява с отделяне на ложата, повтаря се почистването и смазването ѝ.

3. За предотвратяване на случаи на загубване ударно-спускателния механизъм на карабината е необходимо при чистене и сглобяване на карабината да се спазва следното.

При сглобяване на карабината след поставяне на ударно-спускателния механизъм към цевната кутия да се завърти предпазителят в долно положение и като се държи спускателната скоба за задния край, да се провери задържа ли се тя от ключалката. След това да се завърти предпазителят в горно положение и отново да се провери по указания начин задържа ли се спускателната скоба от ключалката при горно положение на предпазителя.

Преди почистване канала на цевта върху шомпола се надява дулната накладка, завинтва се и се закрепва

върху нарязания му край протривката и той се съединява с кутиятката за принадлежностите (рис. 84).

За почистване канала на цевта се намотават кълчища във формата на цифрата 8 и след като се потопят в алкален състав, те се поставят с кръстоската

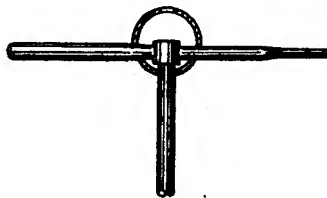


Рис. 84. Съединяване на кутийката с шомпола

на края на протривката така, че краищата им да не висят под въртящата ѝ се част.

След това се вкарва шомполът в канала на цевта откъм дулната част и се придвижва приблизително на една трета от дължината на цевта; надява се на-

кладката върху предната част на цевта; опира се карбината с ъгъла на приклада в пода; хваща се с лявата ръка предната част на цевта, а с дясната — кутийката за принадлежностите (рис. 85) и плавно се прекарва шомполът по цялата дължина на канала седем-десет пъти; след това, отделяйки от цевта дулната накладка и изваждайки шомпола от канала, се сменят кълчищата, като се потапят в алкален състав, и чистенето се повтаря.

След това каналът се изтрива до сухо с чисти парцали (предварително шомполът се изтрива грижливо) и ако върху парцалите има следи от нагар или ръжда, почистването се повтаря с кълчища, потопени в алкален състав, а след това със сухи бели парцали. Така се постъпва дотогава, докато сухите бели парцали започнат да излизат от канала чисти.

След това се почистват патронникът, газовата камера и предният срез на цевта.

След почистване на канала, патронника и газовата камера се преглежда каналът на цевта.

Като се убедим в чистотата на канала и патронника, равномерно и не гъсто ги смазваме с помощта на четка, потопена в оръжейна смазка.

Забранява се отделянето на цевта от ложката за почистване, тъй като почистването на канала на цевта без ложката може да доведе до повреда на ключалката на ударно-спускателния механизъм при опиране на цевната кутия в твърд предмет.

Затворът, газовата тръбичка, буталото, ударно-спускателният механизъм, възвратният механизъм и цевната кутия отначало се изтриват с парцали (кълчища), потопени в алкален състав, а след това с чисти сухи парцали; отверстията, гнездата, жлебовете се почистват с парцали с помощта на остри клечки. След почистването частите на карабината се изтриват с парцали и леко се смазват с оръжейна смазка (през зимата — със зимна смазка).

Излишната смазка спомага за замърсяването на механизмите. Подвижните части на карабината лятно време се смазват малко повече, отколкото зимно време.

Отвън металическите части се изтриват отначало със сухи чисти парцали, а след това с парцали, напоени със смазка.



Рис. 85. Положение на карабината при почистване на цевта

Ложата се изтрива само със сухи парцали; забранява се тя да се смазва с оръжейна смазка.

За смазване на отворстията, гнездата и жлебовете се намотават чисти парцали върху дървена клечка и се потапят в смазка.

Ако магазинът не е пълен с патрони, частите му се изтриват и леко смазват с оръжейна смазка; ако магазинът е пълен с патрони и се е произвеждала стрелба, частите му се изтриват със сухи парцали, а вътрешната кухня и подавателят—с парцали, напоени с алкален състав, след което се изтриват със сухи парцали и леко се смазват със смазка.

След почистването принадлежностите се изтриват, преглеждат се и се прибират; карабината се поставя на пирамидата.

При ниски температури е желателно карабината да се почиства в топло помещение. След като карабината се внесе в помещението, преди почистването трябва да се почака 10 — 15 минути, за да се образува влага върху карабината.

След това карабината се изтрива до сухо и леко се смазва със смазка.

Не трябва да се чака влагата да изсъхне върху карабината, тъй като на мястото на капките вода се образува ръжда.

Това има особено важно значение тогава, когато карабината се внася в помещението за кратко време. Ако образувалата се влага не бъде грижливо отстранена от карабината, тя, изнесена отново на студено, може да дава задръжки в стрелбата, вследствие заледяване на частите.

43. ОСОБЕНОСТИ НА ЕКСПЛОАТАЦИЯТА НА КАРАБИНАТА ЗИМЕ

През зимата карабините, намиращи се в експлоатация, се смазват само със зимна смазка № 21. Забранява се карабините, които не се намират в експлоатация, да се смазват със смазка № 21.

Преди да се смажат частите на карабината със зимна смазка № 21 (при сменяване на лятната смазка), трябва да се извършва пълно разглобяване на карабината и след това частите да се изтриват до сухо с чисти парцали. Да се обръща особено внимание на запъвача, изхвъргача, ударника, бойната пружина и затворната задръжка, а също и на съединяването на лоста на подавателя с магазина и на подавателя с лоста.

Зимната смазка се нанася върху частите на карабината тънко с помощта на парцали, напоени със смазка.

Ако зимната смазка е нанесена върху частите на карабината дебело, на топки, това може да предизвика задръжки при стрелбата.

Когато карабината се внася от студено в топло помещение, трябва да се почака тя да се „изпоти“, след това се изтрива до сухо и се смазват със зимна смазка триещите се части (затвор, цевна кутия, газова тръбичка и бутало).

Ако карабината преди стрелбата се е намирала продължително време на силен студ или в сняг, преди напълването ѝ капакът на магазина трябва да се отвори и с дясната ръка няколко пъти бързо да се издърпа затворът назад и напред. При това се проверява поставянето на чукчето върху бойния зъб и спускането му от бойния зъб.

Забелешка: Смазка № 21 предпазва метала от ръжда за кратко време (1—2 месеца), затова ако карабините се експлоатират малко, трябва през 1—2 месеца — не по-рядко, да се

преглеждат и ако е необходимо, да се почистват от старата смазка, да се изтриват до сухо повърхностите и отново да се смазват.

44. ОСОБЕНОСТИ НА ЕКСПЛОАТАЦИЯТА НА КАРАБИНТЕ ПРИ ВИСОКА ТЕМПЕРАТУРА И ПЕСЪЧЛИВА МЕСТНОСТ

През време на учения, при марш и в бойна обстановка в райони с песъчлива местност е необходимо да се вземат всички мерки за предпазване на карабината и патроните от прах.

При продължителна стрелба с карабината в наситена с прах местност трябва периодично, без разглобяване на карабината, да се смазват затворното стебло и жлебовете на цевната кутия и да се изтриват приемникът и подавателят на магазина с парцали.

След това (с ненапълнен магазин) с дясната ръка затворът се издръпва няколко пъти назад и напред и се проверява действието на ударно-спускателния механизъм.

Затворът при наситена с прах атмосфера трябва да се отваря само през време на напълването на карабината или при периодичното смазване и протриване на карабината без разглобяване.

След всяка продължителна стрелба карабината трябва незабавно да се почиства и смазва.

При почистването и смазването особено внимание да се обръща на триещите се повърхности на затвора, цевната кутия и магазина.

В бойна обстановка, ако няма време за смазване на карабината, може да се води стрелба с нея с несмазани, но с изтрети от праха части. При първа възможност карабината грижливо се почиства и смазва.

Ако стрелбата с карабината се провежда при висока температура, карабината и особено патроните трябва да се предпазват от продължително пряко въздей-

ствие на слънчевите лъчи, тъй като при силно загряване на карабината и особено на патроните могат да се появят задръжки в стрелбата.

**45. ПОЧИСТВАНЕ И СМАЗВАНЕ НА КАРАБИНИТЕ,
ПРЕДАВАНИ В СКЛАДА ЗА ПРОДЪЛЖИТЕЛНО
СЪХРАНЯВАНЕ**

За почистване на карабините, предадени в склада, се прави пълно разглобяване на същите.

Използуваните за почистване и смазване материали трябва да бъдат чисти и доброкачествени (без пясък, нечистотии и влага).

Карабините, предавани в склада, се почистват по обикновен начин. При почистването трябва да се обърне особено внимание на пълното отстраняване на нагара, нечистотиите и влагата от канала на цевта, газовата камера, газовата тръбичка, буталото, жлебовете и отворстията и на отстраняването на ръждата, ако се открие такава.

За отстраняване на остатъците от ръжда и смазка частите на карабината се промиват с газ, след това се изтриват до сухо с чисти сухи парцали и се смазват; смазката предпазва почистения метал от въздействието на влагата. При това изтриването до сухо части не трябва да се хващат с голи ръце, тъй като от потта може да се появи ръжда, а с чисти парцали или хартия.

След почистването и изтриването с разрешение на лицето, ръководещо почистването, карабините се смазват.

Карабините, предавани в склада за продължително съхраняване, се смазват със смес от 50% оръжейна смазка и 50% оръдейна смазка.

Ложката на карабината се изтрива до сухо, но не се смазва.

Sanitized Copy Approved for Release 2010/02/22 : CIA-RDP80T00246A034000160001-6

Карабините, съхранявани в складовете (както новите, така и употребяваните), се почистват и смазват не по-рядко от един път на две години със задължително сменяне на смазката в каналите на цевите и върху външните повърхности два пъти в годината (през пролетта и есента).

ГЛАВА IX СЪХРАНЯВАНЕ НА КАРАБИНИТЕ

46. РЕД ЗА СЪХРАНЯВАНЕ НА КАРАБИНИТЕ В ПОДЕЛЕНИЯТА

Карабината винаги трябва да бъде в пълна бойна готовност. Съхраняването на карабината и принадлежностите към нея се възлага на войника, който е длъжен внимателно да манипулира с нея и ежедневно да я преглежда.

При казармено и лагерно разположение на поделението карабината се съхранява в пирамида. Ножът се намира в походно положение, чукчето е спуснато, предпазителят е поставен на карабината, хамутчето на мерника е поставено на постоянното деление II (изтеглено е назад докрай).

Патронните паласки се съхраняват в специално отделение на пирамидата.

При разполагане в населен пункт по квартири карабината се съхранява на удобно и сухо място, но не около печки и отоплителни прибори.

При поход карабината се носи на ремък в положение „на ремък“ или „през рамо“. В отделни случаи на ръка във висящо положение.

При почивка карабините се съставят в пирамиди (ножовете са в бойно положение) или се нареждат на земята с ръкохватката надолу.

За закрепване на карабините на пирамиди се използва гайката на ремъка или саморъчно направена халка от връв.

При превозване по железни и водни пътища карабините се поставят в специални гнезда или се окачват в зависимост от обзавеждането на вагона или парахода (баржата).

Ако вагонът не е обзаведен с пирамиди, карабината с ножа в походно положение се държи между коленете или се поставя на багажника така, че да не падне и да не се удря о твърди предмети.

При придвижване с автомобили и бронетранспортьори карабината се държи между коленете, като се пази от удари.

При всички условия на съхраняване на карабината с изключение на съхраняването ѝ при почивка (на пирамиди) ножът трябва да бъде в походно положение, чукчето трябва да бъде спуснато от бойния зъб, а хамутчето на мерника трябва да бъде поставено на постоянното деление II, т. е. изтеглено назад докрай.

За предпазване на цевта от пръскане или раздуване забранява се да се запушва или затваря с каквото и да е каналът на цевта.

47. РЕД ЗА СЪХРАНЯВАНЕ НА КАРАБИНИТЕ ВЪВ ВОЙСКОВИТЕ СКЛАДОВЕ

Запасните карабини на войсковата част се съхраняват във войсковите складове.

Обзавеждането на складовете трябва да задоволява изискванията на Ръководството по съхраняването и опазването на артилерийското въоръжение и боеприпасите във войските.

Не се допуска съхраняването на карабините в сандъци, поставени на редове.

При изключителни случаи, когато няма обзаведени хранилища, с разрешение на началника на Управление артилерийско въоръжение се допуска

съхраняването на карабините в сандъци, но отделно от снаряжението (ремъци, паласки и т. н.), тъй като това предизвиква ръждясване на оръжието и повреждане на снаряжението.

В склада карабините се съхраняват в пирамиди, с отделни гнезда за всяка карабина. Преди поставянето им в пирамиди ножовете на карабините се поставят в походно положение, чукчетата се спускат от бойния зъб, а хамутчетата на мерниците се поставят на делението II.

Запасните части и принадлежности към карабините се съхраняват на стелажи или в шкафови.

Гнездата на пирамидите се номерират. На всяка пирамида се окачва опис на оръжието, в който се посочва поделението, на което е зачислено оръжието, номерът на оръжието и годината на произвеждането му. Картоните-описи за качественото състояние на оръжието (вж. приложение 2) се съхраняват в поделението. В тях трябва да бъде записано състоянието на канала на цевта, датата на зачисляването на поделението, датата и резултатите от проверката на боя, категорията на карабината.

ЧАСТ ТРЕТА **БОЙНИ ПРИПАСИ**

ГЛАВА X **БОЙНИ И СПОМАГАТЕЛНИ ПАТРОНИ**

48. ОБЩИ СВЕДЕНИЯ

За стрелба с карабината се използват 7,62-мм патрони обр. 1943 г.

Патроните в зависимост от назначението им имат различно устройство.

Теглото на куршумите и тяхната начална скорост са подбрани така, че стрелбата с патрони с различни куршуми да се извършва при едни и същи положения на мерника.

Патроните се делят на бойни и спомагателни.

49. БОЙНИ ПАТРОНИ И НАЗНАЧЕНИЕТО ИМ

Бойните патрони се делят на патрони с обикновени куршуми и патрони с куршуми със специално назначение.

Патроните с обикновени куршуми са предназначени за поразяване живата сила на противника.

Патроните с куршуми със специално назначение в зависимост от устройството им са предназначени за целеуказване и коригиране на огъня, за запалване на гориво, леснозапалителни предмети, за поразяване на леко бронирани цели и т. н.

Патроните с трасиращи куршуми са предназначени за целеуказване, коригиране на огъня, сигнализация и поразяване на живи цели. Трасиращите

куршуми при попадане върху сламен покрив, в суха трева и листа и т. н. могат да ги запалят.

Куршумът при летене дава червена следа. Следата се вижда добре през деня и през нощта.

Далечината на трасирането е до 800 м.

Патроните с бронебойно-запалителни куршуми са предназначени за запалване на гориво (бензин) и за поразяване на цели, намиращи се зад тънки бронирани прегради на разстояние до 300 м.

Патроните със запалителни куршуми са предназначени за запалване на гориво (газ, бензин), намиращо се в железни съдове и цистерни с дебелина на стената до 3 мм, а също и за запалване на сламени покриви, купи сено, суха трева на разстояние до 700 м.

Патроните със запалителни куршуми са едновременно и трасиращи.

Куршумът при летене дава червена следа, добре видима през деня и през нощта. Далечината на трасирането е до 700 м.

50. УСТРОЙСТВО НА БОЙНИТЕ ПАТРОНИ

Бойният патрон (рис. 86) се състои от гилза 1, куршум 2, заряд 3 и капсул 4.

Гилзата се изработва от стомана, плакирана със сплав от мед и цинк, повърхността на гилзата може да бъде помесингована или лакирана.

Гилзата има тяло 1а, в което се помещава барутният заряд; шийка 1б, в която е вкаран куршумът; конус 1в, с помощта на който патронът се фиксира в патронника; венец 1г, предназначен за захващане на гилзата от зъба на изхвъргача за извличането ѝ от патронника след изстрела. В тялото на гилзата се поставя заряд от бездимен барут.

В дъното на гилзата има гнездо за капсула; наковалня *1д*, върху която капсулът се разбива от жилото на ударника, две огневи отворстия *1е*, през които пламъкът от капсула прониква към барутния заряд за възпламеняването му.

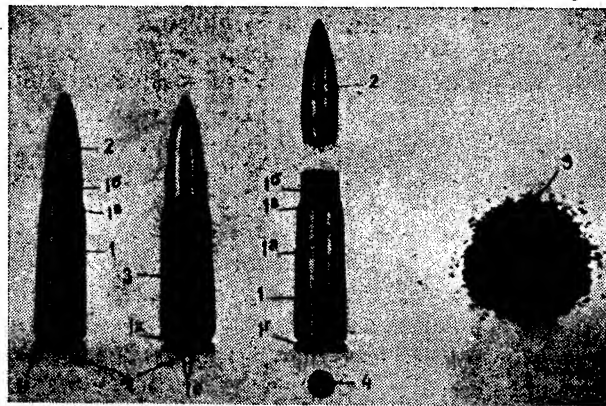


Рис. 86. Боев патрон:

1 — гилза; *1а* — тяло; *1б* — шпилька; *1в* — конус; *1г* — венец; *1д* — наковалня; *1е* — огневи отворстия; *2* — куршум; *3* — ба-
рутен заряд; *4* — капсул

Капсулът се състои от месингова чашка, в която е пресован ударен състав, прикрит със станиолно кръгче.

Теглото на патрона с обикновен куршум е 16,2 г.

Куршумът в зависимост от назначението му има различно устройство (рис. 87).

Обикновеният куршум обр. 1943 г. се състои от стоманена, плакирана със сплав от мед и цинк ризница *1а*, оловна ризница *1б* (сплав от олово и антимон) и стоманена ядка *1в*.

Куршумът се закрепва в гилзата чрез кръгово карниране или валцуване на шийката. Теглото на куршума е 7,9 г. Куршумът не е оцветен.

Трасирацият куршум обр. 1943 г. се състои от стоманена, плакирана със сплав от мед и цинк риз-

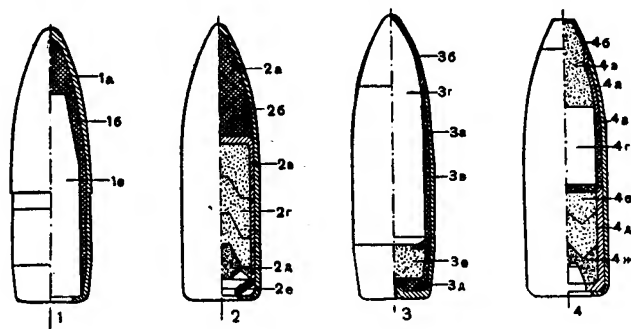


Рис. 87. Куршуми:

1 — обикновен куршум; 1а — ризница; 1б — оловна ризница; 1в — ядка; 2 — трасиращ куршум; 2а — ризница; 2б — оловна ядка; 2в — чашка; 2г — трасиращ състав; 2д — възпламенителен състав; 2е — пръстенче; 3 — бронебойно-запалителен куршум; 3а — ризница; 3б — връх; 3в — оловна ризница; 3г — ядка; 3д — подложка; 3е — запалителен състав; 4 — запалителен куршум; 4а — ризница; 4б — връх; 4в — оловна ризница; 4г — ядка; 4д — чашка; 4е — трасиращ състав; 4ж — възпламенителен състав; 4з — запалителен състав

ница 2а, оловна ядка 2б, пресувана в предната част на ризницата, стоманена, плакирана със сплав от мед и цинк чашка 2в, в която са пресувани трасирацият състав 2г и възпламенителният състав 2д, и пръстенче 2е, предназначено за направляване излизането на газовете, които се образуват от горенето на съставите.

Теглото на куршума е 7,5 г.

Предната част на куршума е боядисана със зелен цвят.

Бронебойно-запалителният куршум обр. 1943 г. (БЗ) се състои от стоманена, плакирана със сплав

от мед и цинк ризница 3a, връх 3б от мед и цинк, оловна ризница 3в, стоманена закалена ядка 3г, подложка 3д и запалителен състав 3е.

Теглото на куршума е 7,7 г.

Предната част на куршума е боядисана с черен и червен цвят.

Запалителният куршум обр. 1943 г. (3) се състои от стоманена, плакирана със сплав от мед и цинк ризница 4a, връх от сплав от мед и цинк 4б, оловна ризница 4в, стоманена закалена ядка 4г, стоманена, плакирана със сплав от мед и цинк чашка 4д, в която са пресувани трасиращият състав 4е и възпламенителният състав 4ж. Във върха на куршума се поставя запалителният състав 4з.

Теглото на куршума е 6,6 г.

Предната част на куршума е боядисана с червен цвят.

51. ДЕЙСТВИЕ НА КУРШУМИТЕ СЪС СПЕЦИАЛНО НАЗНАЧЕНИЕ

Действие на трасирация куршум

В момента на изстрела възпламенителният състав в куршума се възпламенява от действието на барутните газове. След излитане на куршума от канала възпламенителният състав запалва трасирация състав, който при летенето образува трасиращата следа.

Действие на бронбойно-тразирация куршум

Куршумът, попадайки в бронята, със своята ядка я пробива. Запалителният състав от удара на куршума в бронята се възпламенява. Пламъкът прониква през пробитото от ядката отверстие зад бронята и запалва горивото.

Действие на запалителния куршум

В момента на изстрела възпламенителният състав в куршума се възпламенява от действието на барутните газове. Възпламенителният състав, след като куршумът е напуснал канала, запалва трасиращия състав, който образува при летенето трасиращата следа.

При попадение на куршума в целта запалителният състав от удара на куршума в целта се възпламенява и разкъсва върха от сплав от мед и цинк и куршумената ризница. Образувалият се при това пламък запалва леснозапалителните предмети.

Тогава, когато трасиращият състав не е изгорял напълно, пламъкът от него също способствува за запалването на леснозапалителните предмети.

52. СПОМАГАТЕЛНИ ПАТРОНИ, ТЯХНОТО НАЗНАЧЕНИЕ И УСТРОЙСТВО

Към спомагателните патрони спадат учебните и халосните 7,62-мм патрони обр. 1943 г.

Учебните патрони са предназначени за обучаване по хватките за пълнене и произвеждане на изстрела. Учебният патрон има надлъжни каналчета върху тялото на гилзата, а върху шийката — дълбоки следи от притискане. Капсултът е разбит. В гилзата няма барутен заряд.

Халосните патрони са предназначени за имитация на стрелба през време на тактическите учения. Халосният патрон няма куршум. Шийката е свита във вид на звезда. При стрелба с халосни патрони се забранява да има хора по-близо от 10 м от предния срез.

Стрелбата с халосни патрони с карабина не е автоматична, а с ръчно презареждане на затвора при всеки изстрел. Магазинът се напълва с халосни патрони от патронната тенекийка.

ГЛАВА XI ОПАКОВКА И СЪХРАНЯВАНЕ НА ПАТРОНИТЕ

53. ОПАКОВКА НА ПАТРОНИТЕ И ОТЛИЧИТЕЛНИ ЗНАЦИ ВЪРХУ ОПАКОВКАТА

Във войсковите части патроните постъпват в дървени, обковани с металически ленти сандъци, във всеки сандък са поставени по две кутии от поцинковано желязо с патрони. На предната стена на сандъка има маркировка, съдържаща следните данни:

- калибър на патрона, образец на куршума, метал на гилзата;
- количество на патроните в сандъка;
- номер на партията на патроните и номер на завода-производител;
- месец и година на произвеждането на патроните;
- марка на барута.

Например за 7,62-мм патрон обр. 1943 г. с обикновен куршум и за 7,62-мм патрон обр. 1943 г. с тразирац куршум маркировката има вида, даден на рис. 88.

Цифрите и буквите на маркировката обозначават:
7,62 ПС (или Т-45) ГЖ обр. 43 г. — 7,62 — калибър на патрона, ПС (или Т-45) — съкратено наименование на куршума обр. 1943 г. (ПС — обикновен куршум със стоманена ядка, Т-45 — тразирац куршум), ГЖ — гилза желязна, обр. 43 г. — патрони обр. 1943 г.;

П29-3 (Р 14-711) — П29 (Р14) — номер на партията на патроните, 3 (711)
 — номер на завода;
 VIII-51 (VII-50) — месец и година на производството на партията на патроните;
 ВУФЛ $\frac{17}{50}$ К — ВУФЛ — марка на барута, 17 — партия на барута, 50 — година на производство на барута, К — заводът-производител на барута.

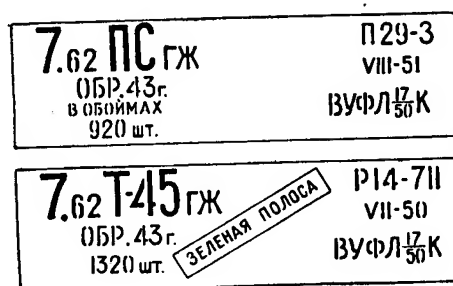


Рис. 88. Маркировка по опаковката на патроните

Цветна ивица се нанася на патроните със специални куршуми.

Ако патроните са поставени в опаковката в патронни тенекйки, маркировката допълнително съдържа надпис „в патронни тенекйки“.

Освен това на капака на сандъка за всички номенклатури патрони са указани разрядът на товара, знакът за опасност и общото тегло на сандъка с патроните.

Например разряд XIV-показва, че товарът е неде-
тониращ, чувствителен към огън и малко чувствите-
лен към механически въздействия. На дъното на гил-
зата на всички патрони се поставя клеймо; горната
цифра обозначава номера на завода-производител,
долната — годината на производството на патроните.

Патроните са опаковани в поцинковани кутии по
660 бр. без патронни тенекийки или по 460 бр. в
патронни тенекийки. Кутиите са поставени в дър-
вени сандъци (две кутии в един сандък), във всеки
сандък по 1320 патрона без патронни тенекийки и
по 920 в патронни тенекийки. Теглото на сандъка
с патрони е 29 кг.

На капака на всяка кутия също е нанесена мар-
кировка, в която са указани калибърът на патрона,
образецът на куршума, металът на гилзата, номерът
на партията на патроните, номерът на завода-про-
изводител и марката на барута.

Патроните в поцинкованите кутии са поставени
в картонени кутийки.

Във всяка картонена кутийка има по 20 патрона.

На поцинкованите кутии и на картонените кутийки
с патрони с различно назначение са нанесени отли-
чителни ивици.

**Таблица за отличителните ивици, нанесени
на патронните сандъци и кутиите**

Наименование на патроните	Съкратено наименование на куршума	Отличителни ивици върху сандъците
7,62-мм патрони обр. 1943 г. с обикновен куршум.	ПС	Няма отличителна ивица
7,62-мм патрони обр. 1943 г. с трасиращ куршум.	T-45	Зелена ивица

Наименование на патроните	Съкратено наименование на куршума	Отличителни ивици върху сандъците
7,62-мм патрони обр. 1943 г. с бронебойно-запалителен куршум . .	БЗ	Черна и червена ивица
7,62-мм патрони обр. 1943 г. със запалителен куршум	З	Червена ивица

54. ПАТРОННА ТЕНЕКИЙКА ЗА ПАТРОНИТЕ

Патронната тенекийка (рис. 89) служи за бързо напълване на магазина с патрони. Тя има извити краища 1 за поместване венета на гилзата и пружиниращи пластинки 2 с ограничители 3. В патронната тенекийка се поместват десет патрона.

55. ПРАВИЛА ЗА СЪХРАНЯВАНЕ НА ПАТРОНИТЕ

Патроните трябва да се пазят от влага, сняг, прах и нечистотии.

Влажните патрони след няколко дни могат да ръждясат и да се окажат негодни за стрелба. Не бива да се допуска патроните да попадат в каквато и да е течност (вода или масло), тъй като течността, прониквайки в гилзата, овлажнява заряда, вследствие на което могат да се получат закъснели изстрели, осечки и заклиняване на куршумите в канала.

Патроните в заводска опаковка и в разсипано състояние трябва да се съхраняват в покрити помещения.

Ако пък патроните по необходимост се съхраняват на открито, трябва да се пазят от дъжд, слънце, прах и сняг.

Не се допуска палене на огън около патроните.
Сандъците не се поставят на земята, а на дървени или други подложки с капаците нагоре.
- Не се допуска съхраняването на смазочни и други материали заедно с патроните и в патронните сандъци с патрони.

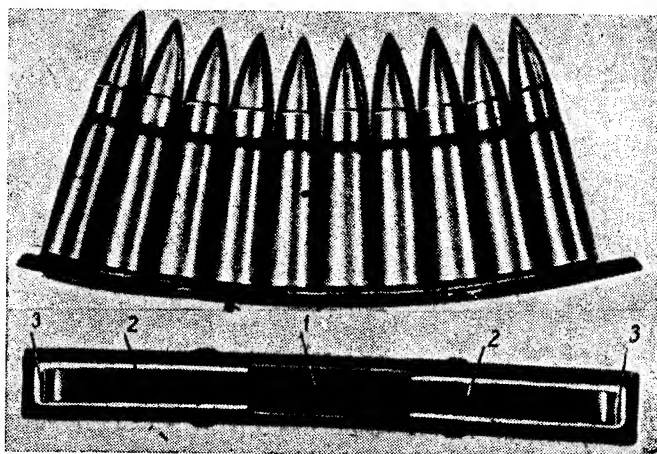


Рис. 89. Патронна тенейка за патрони:
1 — извит край; 2 — пружинираща пластинка;
3 — ограничители

Херметическата опаковка на патроните се отваря само при необходимост. При отварянето да се обръща внимание на отличителните ивици.

Учебните и халосните патрони се съхраняват отделно; съхраняването им с бойни патрони се забранява категорично.

Патроните, върху които се е появила ръжда, трябва да се избършат със сухи парцали. Патроните, които

дълго време са били без опаковка, преди нареждането им в патронните тенекйки трябва да се избършат. Неизправни патрони не се допускат за стрелба. Не се допуска хвърлянето на земята на сандъци с патрони от автомобили, каруци и платформи. Категорично се забранява да се разрязват патроните и куршумите, да се удря с чук или други твърди предмети по патрона, по капсула и по куршума, да се хвърлят патрони в огъня, да се използват патрони (особено с куршуми със специално назначение) за разглобяване и сглобяване на карабината.

Приложение 1

ТАБЛИЦА ЗА ОСНОВНИТЕ ДАННИ НА КАРАБИНАТА

№ по ред	Наименование на данните	Величина
1	Тегло на карабината с ножа и принадлежностите без патрони и ремък в кг.	3,85*
2	Дължина на карабината с ножа в бойно положение. в мм	1260**
3	Дължина на карабината с ножа в походно положение. в мм	1020
4	Вместимост на магазина (количество на патроните).	10
5	Мерно разстояние в м	1000
6	Начална скорост на обикновения куршум в м/сек	735
7	Бойна скорострелност (изстрели в минута)	35—40
8	Дължина на мерната линия в мм	480
9	Дължина на цевта. в мм	520
10	Дължина на набраздената част на цевта . . в мм	474
11	Тегло на затвора (затворния блок и стеблото) в кг	0,370
12	Дължина на хода на затвора. в мм	100
13	Брой на отделяните части при непълно разглобяване	9
14	Тегло на патрона с обикновен куршум. . . . в г	16,2
15	Тегло на обикновения куршум в г	7,9
16	Дължина на патрона в мм	56

* Теглото на карабината с щика и принадлежностите без патрони е 3,7 кг.

** Дължината на карабината с щика в бойно положение е 1325 мм.

Стандарт А-4 210×148

Приложение 2
Образец 34

КАРТОН-ОПИС № _____

за качественото състояние на оръжието

Наименование и № на оръжието: 7,62-мм карабина _____

(наименованието на карабината не се указва)

Завод _____

Година на произвеждането _____

Наименование на войсковата част _____ Отбелязване
на изключеното от отчет (основание)

На кого е зачислена _____
(фамилия и инициали)

Повреди, съ- ществуващи в момента на зачисляването	Дата на про- верката на боя	Резултати от проверката на боя	Подпис на из- вършилия проверката	Изменения в състоя- нието на оръжието, открити при прегледа		Бележки на инспекцията
				от коман- дира на по- делението	от начал- ника на артилер. въоръж.	
Цев без по- разяване Карабината е I категория	10.5. 55 г.	Нормален бой	Командир на поде- лението Дими- тров			

Началник на артилерийското въоръжение *Иванов*

10. 5. 1955 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

ОБЩИ СВЕДЕНИЯ

	Стр.
Назначение и бойни свойства на карабината	3
Кратки сведения за устройството на карабината (принцип на устройството)	4

ЧАСТ ПЪРВА

УСТРОЙСТВО И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ НА ЧАСТИТЕ НА КАРАБИНАТА. РАЗГЛОбЯВАНЕ, СГЛОбЯВАНЕ И ПРЕГЛЕД НА КАРАБИНАТА

Глава I

Описание на устройството на частите и механизмите на карабината

1. Цев	6
2. Цевна кутия	11
3. Мерно приспособление	16
4. Затвор	21
5. Бутало	28
6. Тласкач с пружина	29
7. Газова тръбичка с полуложа	30
8. Възвратен механизъм	32
9. Ударно-спускателен механизъм	34
10. Капак на цевната кутия	41
11. Магазин	42
12. Нож	47
13. Ложа	50
14. Запасни части и принадлежности	53

Стр.

Глава II

Взаимодействие на частите и механизмите на карабината

15. Положение на частите и механизмите на карабината преди пълнене	57
16. Взаимодействие на частите и механизмите при пълнене	58
17. Взаимодействие на частите и механизмите при стрелба	63
18. Взаимодействие на частите и механизмите при изпразване	69

Глава III

Разглобяване и сглобяване на карабината

19. Общи указания	72
20. Непълно разглобяване	73
21. Сглобяване след непълно разглобяване	76
22. Пълно разглобяване	80
23. Сглобяване след пълно разглобяване	87
24. Разглобяване и сглобяване на карабината в работилница	95

Глава IV

Преглед на карабината

25. Общи указания	100
26. Ежедневен преглед на карабината	100
27. Преглед на карабината в сглобен вид	101
28. Преглед на карабината в разглобен вид	107

ЧАСТ ВТОРА

БОЙНА СЛУЖБА И ЕКСПЛУАТАЦИЯ НА КАРАБИНАТА

Глава V

Подготовка на карабината за стрелба и работа с нея

29. Общи указания	120
30. Подготовка на карабината за стрелба	121

	Стр.
31. Пълнене на магазина с патрони	122
32. Пълнене на карабината	124
33. Поставяне на мерника	124
34. Водене на огън	125
35. Прекратяване на стрелбата и привеждане на карабината в готовност за изстрел	125
36. Поставяне на карабината на предпазител	126
37. Изпразване на карабината	126

Глава VI

Причини за нарушаване нормалната работа на механизмите на карабината

38. Общи мерки за предотвратяване и отстраняване на за- дръжките	128
39. Характерни задръжки, които могат да възникнат при стрелба, и начини за отстраняването им	130

Глава VII

Проверка на боя на карабината и привеждането към нормален бой

40. Ред за привеждане на карабината към нормален бой	133
41. Характерни неизправности на карабината, влияещи върху нейния бой	138

Глава VIII

Почистване и смазване на карабините

42. Почистване и смазване на карабината, намираща се в експлоатация	141
43. Особенности на експлоатацията на карабината зиме	149
44. Особенности на експлоатацията на карабините при ви- сока температура и пясъчлива местност	150
45. Почистване и смазване на карабините, предавани в склада за продължително съхраняване	151

	Стр.
Глава IX	
Съхраняване на карабините	
46. Ред за съхраняване на карабините в подразделенията	153
47. Ред за съхраняване на карабините във войсковите скла- дове	154

ЧАСТ ТРЕТА
БОЙНИ ПРИПАСИ

Глава X	
Бойни и спомагателни патрони	
48. Общи сведения	156
49. Бойни патрони и назначението им	156
50. Устройство на бойните патрони	157
51. Действие на куршумите със специално назначение	160
52. Спомагателни патрони, тяхното назначение и устройство	161

Глава XI	
Опаковка и съхраняване на патроните	
53. Опаковка на патроните и отличителни знаци върху опа- ковката	162
54. Патронна тенекийка за патроните	165
55. Правила за съхраняване на патроните	165

Приложения	
1. Таблица за основните данни на карабината	168
2. Картон-опис за качествено състояние на оръжието	169